

**ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**

**ΤΜΗΜΑ
ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

Εσωτερικές Αξιολογήσεις

Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης Τ.Θ.Σ.

2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- **Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης 2014-2015 και 2015-2016**

- **Πίνακας με στοιχεία που αφορούν το φοιτητικό (ΠΠΣ και ΠΜΣ α΄ και β΄ κύκλου) και το διδακτικό δυναμικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, για τα έτη 2014-2015 και 2015-2016**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

HELLENIC REPUBLIC
NATIONAL AND KAPODISTRIAN
UNIVERSITY OF
ATHENS
SCHOOL OF PHILOSOPHY
DEPARTMENT OF THEATRE STUDIES

ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

2014-2015

2015-2016

Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών

Φιλοσοφική Σχολή

Τμήμα Θεατρικών Σπουδών

Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2017

Πανεπιστημιούπολη
157 84 Ζωγράφου
ΕΛΛΑΔΑ

University Campus
157 84 Zografou
GREECE

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	5
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα	5
1.1.1. Η σύνθεση της ΟΜΕΑ	5
1.1.2. Φορείς και τρόποι συνεργασίας της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της Έκθεσης	5
1.1.3. Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν και διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την άντληση των πληροφοριών	6
1.1.4. Τρόποι και εύρος της συζήτησης της Έκθεσης στο εσωτερικό του Τμήματος	6
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	6
1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας	7
2. Παρουσίαση του Τμήματος	7
2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος	7
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος	8
2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό	9
2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί)	13
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος	13
2.3.1. Οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του	14
2.3.2. Η θέση της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος απέναντι στους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος	14
2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;	15
2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή	15
2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;	16
2.4. Η Διοίκηση του Τμήματος	16
2.4.1. Επιτροπές που είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα	16
2.4.2. Εσωτερικοί κανονισμοί που υπάρχουν στο Τμήμα	19
2.4.3. Υπαρξη Τομέων – Ο βαθμός ανταπόκρισης της διάρθρωσης του Τμήματος στη σημερινή αντίληψή του για την αποστολή	19

3. Προγράμματα Σπουδών	20
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	20
3.1.1. Βαθμός ανταπόκρισης του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος	20
3.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	23
3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα	24
3.1.4. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών	24
3.1.5. Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών	26
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	28
3.2.1. Ιστορικό και τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	28
3.2.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Αρμόδια όργανα	29
3.2.3. Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας	30
3.2.4. Η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	31
3.2.5. Το εξεταστικό σύστημα	33
3.2.6. Η χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	34
3.2.7. Η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών	36
3.2.8. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών	37
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	41
3.3.1. Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας	41
3.3.2. Η δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών	41
3.3.3. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων	42
3.3.4. Οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών	43
3.3.5. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών	44
3.3.6. Το εξεταστικό σύστημα.....	44
4. Διδακτικό έργο	45
4.1. Η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού	45
4.2. Η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας	46
4.3. Η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου	46
4.4. Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα	47
4.4.1. Η επικαιροποίηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων	48
4.4.2. Πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων βοηθημάτων	49
4.5. Τα διαθέσιμα μέσα και οι υποδομές	49
4.5.1. Το Σπουδαστήριο και η ικανότητά του υποστήριξης των μαθημάτων	50
4.6. Ο βαθμός αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	52
4.6.1. Αριθμός υπολογιστών ανά φοιτητή	52
4.6.2. Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία	53
4.6.3. Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην αξιολόγηση των φοιτητών	53
4.6.4. Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην επικοινωνία των διδασκόντων με τους φοιτητές	54

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

4.7. Η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και η μεταξύ τους συνεργασία ..	54
4.7.1. Τρόποι γνωστοποίησης στους φοιτητές της ύλης των μαθημάτων, των μαθησιακών στόχων και των τρόπων αξιολόγησής τους	54
4.7.2. Ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές	55
4.7.3. Τρόποι μεθόδευσης της εκπαίδευσης των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία	55
4.7.4. Εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών/διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες	56
4.7.5. Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα και τρόποι διασφάλισης της διαφάνειας στην αξιολόγησή τους	62
4.7.6. Κοινοποίηση καταλόγου εγγεγραμμένων φοιτητών	64
4.7.7. Διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης	64
4.8. Ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα	65
4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο	65
4.10. Η κινητικότητα των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού	66
5. Ερευνητικό έργο	92
5.1. Η προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος	92
5.2. Τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα	93
5.3. Ερευνητικά δίκτυα	97
5.4. Ερευνητικές συνεργασίες	99
5.5. Οι υπάρχουσες ερευνητικές υποδομές	102
5.6. Πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων	103
5.7. Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος	104
5.8. Οι επιστημονικές εκδόσεις του Τμήματος: <i>Παράβασις</i>	104
5.9. Διοργάνωση συνεδρίων, συμποσίων, (δι)ημερίδων	107
5.10. Ο βαθμός αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα	109
5.11. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος	109
5.12. Ο βαθμός συμμετοχής των φοιτητών στην έρευνα	110
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	110
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	113
7.1. Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος	113

7.2. Η διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος	114
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	114
8.1. Η αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών	114
8.2. Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας	115
8.3. Οι υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα	116
8.4. Ο βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)	117
8.5. Ο βαθμός διαφάνειας και η αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού	117
8.6. Ο βαθμός διαφάνειας και η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών πόρων	117
9. Συμπεράσματα και σχέδια βελτίωσης, σύμφωνα και με την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης	117
10. Σχέδια βελτίωσης	127
10.1. Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος	127
10.2. Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία	127
11. Πίνακες	129
12. Παράρτημα	159

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Σύμφωνα με τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ (4/9/2017) για τη διαδικασία Πιστοποίησης Προγραμμάτων Σπουδών, μας ζητήθηκε ως βασική προτεραιότητα η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης (στο πρότυπο της ΑΔΙΠ, το οποίο χρησιμοποιήθηκε για προηγούμενες αξιολογήσεις) που θα κάλυπτε το διάστημα από το τέλος της Εξωτερικής Αξιολόγησης έως την 31η Αυγούστου 2016. Η εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ έλαβε χώρα στις 13-14 Φεβρουαρίου 2014 και το πόρισμά της μας κοινοποιήθηκε την Άνοιξη του ίδιου έτους. Ως εκ τούτου η παρούσα Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης περιλαμβάνει τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 και 2015-2016.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα

1.1.1. Η σύνθεση της ΟΜΕΑ (σύνθεση ακαδ. έτους 2017-2018)

- Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια, Πρόεδρος του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Πλάτων Μαυρομούστακος, Καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Αικατερίνη Διαμαντάκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Γεωργία Βαρζελιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Γρηγόριος Ιωαννίδης, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Σοφία Φελοπούλου, Συντονίστρια ΟΜΕΑ, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ.
- Ελένη Μπερνιδάκη, ΙΔΑΧ, Γραμματέας Τμήματος.
- Θεόφιλος Μπεναρδής, ΙΔΑΧ, Διοικητικός Υπάλληλος - ΠΜΣ.
- Δημήτρης Νιαβής, ΙΔΟΧ, Διοικητικός Υπάλληλος- Προπτυχιακό.

1.1.2. Φορείς και τρόποι συνεργασίας της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της Έκθεσης

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, με εξωτερικούς συνεργάτες μαθημάτων σκηνικής πράξης, με μέλη ΔΕΠ άλλων πανεπιστημιακών Τμημάτων, με το διοικητικό προσωπικό, με φοιτητές. Η συνεργασία περιλάμβανε διά ζώσης, γραπτή, ηλεκτρονική και επικοινωνία (ανταλλαγή μηνυμάτων, επιστολών και αρχείων, τακτικές συναντήσεις και

συζητήσεις στους χώρους του ΤΘΣ, αποστολή στοιχείων, επανέλεγχος και αναθεώρησή τους) ώστε να συγκεντρωθούν τα απαραίτητα στοιχεία και να συντεθούν σε μια ολοκληρωμένη Έκθεση, η οποία, ανταποκρινόμενη στις προδιαγραφές της ΑΔΙΠ, να καλύπτει –όσο το δυνατόν πιο σφαιρικά, ουσιαστικά και κοινώς αποδεκτά – την επιστημονική, ερευνητική, εκπαιδευτική, καλλιτεχνική, διοικητική διάρθρωση και δυναμική του Τμήματος.

1.1.3. Πηγές που χρησιμοποιήθηκαν και διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την άντληση πληροφοριών

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης στηρίχτηκε στη συγκέντρωση των σχετικών πληροφοριών και στοιχείων από τις διοικητικές υπηρεσίες του ΤΘΣ, στα στοιχεία που συγκεντρώνονται στους ετήσιους *Οδηγούς Σπουδών* του ΤΘΣ, στις προηγούμενες «Αξιολογήσεις» του Προγράμματος Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών, στις συζητήσεις με μέλη ΔΕΠ του ΤΘΣ και άλλων πανεπιστημιακών Τμημάτων, στη συμπλήρωση ερωτηματολογίων και απογραφικών δελτίων από τα μέλη ΔΕΠ του ΤΘΣ, σε γραπτά δελτία αξιολόγησης από μέρους των φοιτητών και σε συζητήσεις μαζί τους, και από τους διοικητικούς υπαλλήλους της Γραμματείας και του Σπουδαστηρίου του ΤΘΣ.

1.1.4. Τρόποι και εύρος της συζήτησης της Έκθεσης στο εσωτερικό του Τμήματος

Η έκθεση συζητήθηκε, στοιχειοθετήθηκε και ολοκληρώθηκε σταδιακά στο πλαίσιο τακτικών συναντήσεων της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης στους χώρους του ΤΘΣ, μέσω συνεχούς ηλεκτρονικής ενημέρωσης και συνεργασίας με όλα τα μέλη ΔΕΠ, καθώς και στο πλαίσιο των Γενικών Συνελεύσεων του Τμήματος.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Τα θετικά στοιχεία της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης επικεντρώνονται στην ευκαιρία που δίνεται στο Τμήμα, από τη μία πλευρά, να αποτυπώσει και να τεκμηριώσει τη λειτουργία και τη δυναμική του σε μακροχρόνιο και, από την άλλη πλευρά, να επαναπροσδιορίσει τόσο τους εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς στόχους του όσο και τις ενδεδειγμένες ενέργειες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και ελλείψεων κατά τη λειτουργία του. Είναι επίσης θετικό το ότι το Τμήμα έχει, μέσω της αξιολόγησης, μια ασφαλή σφαιρική εικόνα του. Οι δυσκολίες που παρουσιάστηκαν αφορούσαν πρωτίστως το συντονισμό και την τελική σύνθεση των διαφορετικών απόψεων, αναγκών και στόχων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, που θεραπεύουν διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, διαφορετικούς επιστημονικούς κλάδους των ανθρωπιστικών σπουδών.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας

Για ένα αρκετά μεγάλο αρχικό διάστημα, η όλη οργάνωση της Αξιολόγησης, προχωρούσε αποκλειστικά χάρη στη μονόδρομη προσπάθεια από μέρους του Τμήματός μας να ενημερωθεί από τον ιστότοπο και τις υπηρεσίες της ΑΔΙΠ, χωρίς να υπάρχει αντίστροφη φορά εξειδικευμένης υποστήριξης, είτε από την ΑΔΙΠ είτε από τη ΜΟΔΙΠ/ΕΚΠΑ –στάση που αισθανθήκαμε να αλλάζει σαφώς προς τα βελτίω τα τελευταία χρόνια.

Επιπρόσθετα, το πρότυπο παρόν σχήμα αξιολόγησης, που ακολουθεί ενιαία μορφή και απευθύνεται με ενιαίο τρόπο σε όλα τα πανεπιστημιακά Τμήματα, θα μπορούσε να εξειδικευτεί εξαρχής σε μεμονωμένες ενότητες του, προσαρμόζοντας τους στόχους και το σκεπτικό της αξιολόγησης στον ιδιαίτερο «καλλιτεχνικό» χαρακτήρα και προσανατολισμό αρκετών πανεπιστημιακών Τμημάτων της χώρας, όπως είναι το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Για την ικανοποίηση αυτής της συνθήκης, ίσως θα έπρεπε η ΑΔΙΠ, κατά τη σύνταξη του συγκεκριμένου πρότυπου σχήματος, να έχει ζητήσει τη συνδρομή εκπροσώπων ΔΕΠ αντίστοιχων Τμημάτων και γενικότερα τη συνδρομή ανθρώπων της διοίκησης των Ιδρυμάτων από τα οποία ζητούνται πληροφορίες. Το ΤΘΣ θα καταθέσει (εντός του 2017) στην ΑΔΙΠ, μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, τις προτάσεις της για να συμπεριληφθούν οι ιδιαιτερότητες που προκύπτουν λόγω της καλλιτεχνικής φύσης του Τμήματος.

Θα ήταν χρήσιμο να υπάρχει μεγαλύτερη σαφήνεια σε ορισμένες ερωτήσεις, ώστε να αποφεύγονται παρανοήσεις ή λάθη στις απαντήσεις και συνεπώς να μειώνονται τα μη ασφαλή συμπεράσματα· να περιοριστούν, στο μέτρο του δυνατού, τα απαιτούμενα έγγραφα, καθώς και οι επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις· ευκαίωτο θα ήταν οι πλατφόρμες ΑΔΙΠ και ΜΟΔΙΠ να συνεργάζονται και να είναι φιλικότερες προς τον χρήστη· να λαμβάνονται υπόψη οι συχνές νομοθετικές αλλαγές και η έλλειψη κωδικοποίησης της νομοθεσίας, με την τελευταία να δημιουργεί τεράστια προβλήματα που δεν αποτυπώνονται σε καμία αξιολόγηση· τέλος, η μεγάλη γραφειοκρατία και ο χρόνος που δαπανάται σε αυτήν από υπαλλήλους, καθηγητές και φοιτητές δεν αποτυπώνεται πουθενά.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ εδράζει στην Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, στο Νομό Αττικής. Συγκεκριμένα, στεγάζεται στο κτίριο της Φιλοσοφικής Σχολής και διασπείρεται σε διαφορετικούς ορόφους: Οι αίθουσες διδασκαλίας μοιράζονται στον 6ο (628 και 638) και τον 9ο όροφο (νέα πτέρυγα 916), το Εργαστήριο Πληροφορικής, η Αίθουσα Πολυμέσων και η Αίθουσα Συνεδριάσεων συγκεντρώνονται στον 9ο όροφο, η Γραμματεία του Τμήματος στεγάζεται στον 3ο όροφο, η Γραμματεία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών βρίσκεται στον 9ο όροφο (νέα πτέρυγα 916), τα γραφεία των μελών

ΔΕΠ διασπείρονται από τον 5ο έως τον 9ο όροφο, το Σπουδαστήριο του ΤΘΣ βρίσκεται στον 9ο όροφο και η Aula βρίσκεται στο ισόγειο του κτηρίου της Φιλοσοφικής.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος

Οι πρώτες επαφές για την ίδρυση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών έγιναν το 1988 ανάμεσα στον τότε Πρύτανη καθηγητή Μιχάλη Σταθόπουλο και τονεπί σειρά ετών πρόεδρο (και αναπληρωτή πρόεδρο) του Τμήματος και νυν Ομότιμο καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, τότε καθηγητή Θεατρολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και στη συνέχεια στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Του ανατέθηκε η διατύπωση της επιστημονικής επιχειρηματολογίας για την ανάγκη ίδρυσης Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και η συγκρότηση και η επεξεργασία του πρώτου σχεδίου Προγράμματος Σπουδών. Το Τμήμα ιδρύθηκε(ΦΕΚ223,6/10/1989 τ.Α) μαζί με το Τμήμα Μουσικών Σπουδών και το Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και έδωσε στο Πανεπιστήμιο μια ισχυρή ώθηση προς την καλλιέργεια των Τεχνών, όπως το ορίζει άλλωστε και το Σύνταγμα. Ταυτόχρονα και λίγο αργότερα ιδρύθηκαν παρόμοια Τμήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (Σχολή Καλών Τεχνών), στο Πανεπιστήμιο Πατρών (Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Σπουδών), Τομέας Θεατρολογίας-Μουσικολογίας στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, ενώ το 2003 ιδρύθηκε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών (Σχολή Καλών Τεχνών) στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

Η τύχη του Τμήματος βρισκόταν τα πρώτα χρόνια, ως την αυτονόμησή του, στα χέρια Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης, στην οποία προήδρευε ο τότε πρύτανης καθηγητής Μιχάλης Σταθόπουλος, αργότερα ο διάδοχός του, καθηγητής Πέτρος Γέμτος, και στην οποία μετείχαν ο εκάστοτε Κοσμήτορας της Φιλοσοφικής Σχολής και επιλεγμένοι καθηγητές από τα Τμήματα Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας και Παιδαγωγικής, Ξένων Γλωσσών, από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης κτλ., καθώς και οι δύο καθηγητές θεατρολογίας, που υπηρετούσαν ήδη στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο Σπύρος Α. Ευαγγελάτος στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και ο Βάλτερ Πούχνερ στο Τμήμα Φιλολογίας. Σε αλληπάλληλες συνεδριάσεις χαραχτηκαν οι βασικοί προσανατολισμοί, λύθηκαν οργανωτικά, διοικητικά και οικονομικά προβλήματα και τέθηκαν τα θεμέλια για τη διδασκαλία υψηλών προδιαγραφών, καθώς και για τη συγκρότηση Βιβλιοθήκης και Σπουδαστηρίου.

Από τις πρώτες ουσιαστικές επιλογές, που έγιναν κατά τη διάρκεια της συγκρότησης και της ίδρυσης του Τμήματος, ήταν οι ακόλουθες:

1) το Τμήμα να ανήκει στη Φιλοσοφική Σχολή και να στεγάζεται στον ίδιο χώρο, γιατί αυτός κρίθηκε ότι είναι ο φυσικός γνωσιολογικός του χώρος· δανείζεται από τη Φιλοσοφική Σχολή αλλά και προσφέρει μαθήματα σε Τμήματά της και δικτυώνεται κατ' αυτόν τον τρόπο στο ευρύ πεδίο των ανθρωπιστικών σπουδών. Άλλωστε το Πρόγραμμα Σπουδών αποβλέπει σε μια τέτοια ευρύτερη ουμανιστική μόρφωση, καθώς και στη διδασκαλία μαθήματος «θεάτρου» στη Μέση Εκπαίδευση· και 2) να μην ακολουθήσει το παράδειγμα των Drama Departmentτων αγγλοσαξωνικών χωρών με μεικτό ημιπρακτικό-ημιθεωρητικό

χαρακτήρα, αλλά το γαλλογερμανικό μοντέλο Προγράμματος Σπουδών, που επικεντρώνεται στην ιστορία και θεωρία του θεάτρου, γιατί α) η πρακτική εκπαίδευση ηθοποιών, σκηνοθετών και σκηνογράφων ήταν απαγορευτική με τους αριθμούς εισακτέων που είχε ορίσει το Υπουργείο Παιδείας [60 στην αρχή ανά έτος, 160 (με εισαγωγικές, μετεγγραφές, κατατακτήριες και άλλες κατηγορίες) το 2014-2015, 120 (συνολικά) το 2015-2016], και β) για την πρακτική ειδίκευση απαιτούνται συγκεκριμένες υποδομές, επιπλέον δε υπάρχουν σοβαρές Δραματικές Σχολές, όπου μπορούν να φοιτήσουν οι ενδιαφερόμενοι, ενώ το ζητούμενο ήταν και είναι η Θεατρική Παιδεία: έτσι δόθηκε το βάρος στην ιστορία και τη θεωρία του θεάτρου, αρχαίου, νεοελληνικού και παγκόσμιου, χωρίς να παραμεληθούν παρεμφερή γνωστικά πεδία όπως η μουσική και η ιστορία της τέχνης, οιφιλογικές σπουδές (ιστορία και θεωρία της λογοτεχνίας, αρχαία ελληνικά, λατινικά), η ιστορία του πολιτισμού, καθώς και εισαγωγικά μαθήματα στην πρακτική του θεάτρου (σκηνοθεσία, σκηνογραφία-ενδυματολογία, υποκριτική-αυτοσχεδιασμός, χορός, κ.ά.).

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό (καταγράφεται η εικόνα της στελέχωσης του Τμήματος σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών 2014-2015 και 2015-2016.

Πρόεδρος του Τμήματος 2014-2015

Πλάτων Μαυρομούστακος, Καθηγητής

2015-2016

Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια (Φ.Ε.Κ. 825/13.11.2015)

Μέλη ΔΕΠ

2014-2015

Ιωσήφ Βιβιάκης, Καθηγητής

Πλάτων Μαυρομούστακος, Καθηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος

Κυριακή Πετράκου, Καθηγήτρια

Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Καθηγήτρια

Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια

Μηνάς Ι. Αλεξιάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

Κωνσταντζα Γεωργακάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ευανθία Στιβανάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια

Άννα Καρακατσούλη, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια

Γιώργος Π. Πεφάνης, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής

Ευανθία Στεφανή, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια

Γεωργία Βαρζελιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Γρηγόρης Ιωαννίδης, Επίκουρος Καθηγητής

Μάνος Στεφανίδης, Επίκουρος Καθηγητής

Σοφία Φελοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Αλεξία Αλτουβά, Λέκτορας

Ιωάννα Ρεμεδιάκη, Λέκτορας

Μέλος ΔΕΠ του οποίου αναμένεται ο διορισμός:
Ξένια Γεωργοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

2015-2016

Ιωσήφ Βιβιλάκης, Καθηγητής
Πλάτων Μαυρομούστακος, Καθηγητής
Κυριακή Πετράκου, Καθηγήτρια
Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Καθηγήτρια
Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια, Πρόεδρος του Τμήματος
Μηνάς Ι. Αλεξιάδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Κωνσταντζα Γεωργακάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Ευανθία Στιβανάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια
Άννα Καρακατσούλη, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια
Γιώργος Π. Πεφάνης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Ευανθία Στεφανή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
Γεωργία Βαρζελιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια
Γρηγόρης Ιωαννίδης, Επίκουρος Καθηγητής
Μάνος Στεφανίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Σοφία Φελοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Αλεξία Αλτουβά, Λέκτορας
Ιωάννα Ρεμεδιάκη, Λέκτορας

Μέλος ΔΕΠ του οποίου αναμένεται ο διορισμός:
Ξένια Γεωργοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Αφυπηρέτησαντα Μέλη ΔΕΠ

Δημήτρης Σπάθης (1925-2014), Ομότιμος Καθηγητής
Άγγελος Δεληβορριάς, Ακαδημαϊκός (Ιούνιος 2016), Ομότιμος Καθηγητής
Σπύρος Α. Ευαγγελάτος (1940-2017), Ακαδημαϊκός, τέως Πρόεδρος της
Ακαδημίας Αθηνών, Ομότιμος Καθηγητής, αφυπηρέτησε στις 31.8.2007
Χρύσα Μαλτέζου, Ακαδημαϊκός, Ομότιμη Καθηγήτρια, αφυπηρέτησε στις 31.8.2008
Λίλα Μαράκα, Ομότιμη Καθηγήτρια, αφυπηρέτησε στις 31.8.2008
Σάββας Γώγος, Ομότιμος Καθηγητής, αφυπηρέτησε στις 31.8.2010
Χαρά Μπακονικόλα, Ομότιμη Καθηγήτρια, αφυπηρέτησε στις 31.8.2010
Ελένη Φεσσά, Ομότιμη Καθηγήτρια, αφυπηρέτησε στις 31.8.2010
Νάσος Βαγενάς, Ομότιμος Καθηγητής, αφυπηρέτησε στις 31.8.2012
Βάλτερ Πούχνερ, Καθηγητής, αφυπηρέτησε στις 31.8.2014

Ομότιμοι διδάσκοντες

2014-2015

- Σπύρος Α. Ευαγγελάτος
- Βάλτερ Πούχνερ

Εξωτερικοί Συνεργάτες (Μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων ή Ιδρυμάτων και εξωτερικοί φορείς ή άτομα)

2014-2015

Εξωτερικοί Συνεργάτες μαθημάτων Σκηνικής Πράξης

- Ηλίας Γραμματικός
- Νίκος Διαμαντής
- Νίκη Μιχαλά
- Θέμης Πάνου
- Ειρήνη Σταματοπούλου

ΕΚΠΑ - Τμήμα Φιλολογίας

- Άννα Τζούμα, Καθηγήτρια
- Χριστόφορος Χαραλαμπάκης, Καθηγητής
- Ιωάννης Κωνσταντάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής
- Διονύσιος Μπενέτος, Επίκουρος Καθηγητής
- Άννα Χρυσογέλου-Κατσή, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Θανάσης Αγάθος, Λέκτορας
- Γιάννης Ξούριας, Λέκτορας
- Μαρία Ρώτα, Λέκτορας

ΕΚΠΑ - ΦΠΨ

- Αγγελική Γενά, Καθηγήτρια
- Χριστίνα Νόβα-Καλτσούνη, Καθηγήτρια
- Αντωνία Παπαστυλιανού, Καθηγήτρια
- Αικατερίνη Γκαρή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Μαρία Δασκολιά, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Φωτεινή Πολυχρόνη, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Ασημίνα Ράλλη, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Ζαχαρούλα Σμυρναίου, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Φωτεινή Αντωνίου, Λέκτορας
- Χρήστος Παρθένης, Λέκτορας

ΕΚΠΑ - Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Δρακούλης Μαρτάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής

2015-2016

Εξωτερικοί Συνεργάτες μαθημάτων Σκηνικής Πράξης

- Ηλίας Γραμματικός
- Θέμης Πάνου
- Νίκος Διαμαντής
- Στέλιος Κρασανάκης
- Άκης Δήμου
- Ανδρέας Φλουράκης

ΕΚΠΑ - Τμήμα Φιλολογίας

- Ιωάννης Κωνσταντάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής

- Γεώργιος Μαρκόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής
- Διονύσιος Μπενέτος, Επίκουρος Καθηγητής
- Άννα Χρυσογέλου-Κατσή, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Θανάσης Αγάθος, Λέκτορας
- Γιάννης Ξούριας, Λέκτορας
- Μαρία Ρώτα, Λέκτορα
- Χρήστος Φάκας, Λέκτορας
- Πέγκυ Καρπούζου, Λέκτορας

ΕΚΠΑ - ΦΠΨ

- Αγγελική Γενά, Καθηγήτρια
- Αντωνία Παπαστυλιανού, Καθηγήτρια
- Χρυσή Χατζηχρήστου, Καθηγήτρια
- Αικατερίνη Γκαρή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Μαρία Δασκολιά, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Ασημίνα Ράλλη, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Ζαχαρούλα Συμυρναίου, Επίκουρη Καθηγήτρια
- Φωτεινή Αντωνίου, Λέκτορας
- Χρήστος Παρθένης, Λέκτορας
- Παναγιώτα Δημητροπούλου, Διδάσκουσα στο ΦΠΨ-ΕΚΠΑ
- Άλμπα - Αντιγόνη Παπακωνσταντίνου, Διδάσκουσα στο ΦΠΨ-ΕΚΠΑ
- Ελένη Περτέση, Διδάσκουσα στο ΦΠΨ-ΕΚΠΑ

ΕΚΠΑ - Τμήμα Πληροφορικής και Επικοινωνιών:

- Δρακούλης Μαρτάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής

2014-2015

Γραμματεία Τμήματος:

Γραμματέας: Βασιλική Σκούρτη

Υπάλληλος γραμματείας: Δημήτρης Νιαβής

Γραμματεία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Υπάλληλος Γραμματείας: Μαρία Σεχοπούλου-Ρουμπάκη.

Βιβλιοθήκη Τμήματος Θεατρικών Σπουδών

Βιβλιοθηκονόμος: Ελένη Τσομπάνη

2015-2016

Γραμματεία Τμήματος:

Γραμματέας: Ελένη Μπερνιδάκη

Υπάλληλοι Γραμματείας: Δημήτρης Νιαβής, Χάρης Σταθούλης

Γραμματεία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Υπάλληλος Γραμματείας: Θεόφιλος Μπεναρδής.

Βιβλιοθήκη Τμήματος Θεατρικών Σπουδών

Βιβλιοθηκονόμοι: Δήμητρα Μάρκου, Ελένη Τσομπάνη

Βλέπε αναλυτικά Ενότητα 11, Πίνακα 1.

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί)

Βλέπε αναλυτικά Ενότητα 11, Πίνακες 2 και 3.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

2.3.1. Οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αρ. 527 («Ίδρυση Τμήματος Θεατρικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών»), «στα πλαίσια της αποστολής των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ως ξεχωριστός ακαδημαϊκός κλάδος έχει σκοπό:

α' Να προάγει την επιστήμη του θεάτρου.

β' Να καλλιεργεί την τέχνη στον τόπο μας με την ταυτόχρονη διατήρηση, εκμετάλλευση, προώθηση και προβολή της πλούσιας κληρονομιάς μας.

γ' Να μεταδίδει τη γνώση με τη συστηματική μελέτη και έρευνα στο πεδίο του θεάτρου.

δ' Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

ε' Να καταρτίζει κατάλληλα εκπαιδευμένο διδακτικό προσωπικό για την κάλυψη των αυξανόμενων αναγκών της εκπαίδευσης και άλλων τομέων της πολιτιστικής ζωής».

Σύμφωνα με τους παραπάνω στόχους, η σκοπιμότητα και η δραστηριότητα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών κινήθηκε εξ αρχής και εξακολουθεί να κινείται σε τρία επίπεδα: 1) την έρευνα, 2) τη διδασκαλία, και 3) την κοινωνική προσφορά.

1) Η θεατρική έρευνα στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται ακόμη, παρόλες τις σημαντικές κατακτήσεις των τελευταίων δεκαετιών (συγγραφή πλήθους μονογραφιών και ειδικών μελετών, εκπόνηση διδακτορικών διατριβών και ολοκλήρωση ερευνητικών προγραμμάτων τεκμηρίωσης με αντικείμενο τη βιβλιογραφία και την παραστασιογραφία του νεοελληνικού θεάτρου), από κενά και σημαντική καθυστέρηση σε σχέση με άλλες συγκρίσιμες χώρες, κυρίως στον τομέα της ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου και της νεοελληνικής δραματολογίας, αλλά και της θεωρίας του ελληνικού θεάτρου από την εποχή της Κρητικής Αναγέννησης έως σήμερα. Ενδεικτικά ως αναφερθεί μόνο η έλλειψη θεμελιακών έργων, όπως μιας πλήρους και έγκυρης ιστορίας του νεοελληνικού θεάτρου, ενός ολοκληρωμένου εγχειριδίου ελληνικής και παγκόσμιας δραματολογίας, μιας ιστορίας του ελληνικού δράματος από τον 13ο αιώνα ως σήμερα, ενός εγχειριδίου του ελληνικού λαϊκού θεάτρου από τα δρώμενα ως την ηθογραφία, της έκδοσης βασικών πηγών για την ιστορία του νεοελληνικού θεάτρου (ταξιδιωτικά, αρθρογραφία στον περιοδικό και ημερήσιο Τύπο, αρχειακές πηγές κ.τ.λ.), της κριτικής φιλολογικής έκδοσης βασικών δραματικών έργων της νεοελληνικής δραματολογίας – παρόλη την αρκετά σημαντική πρόοδο που συντελέστηκε και σε αυτόν τον τομέα –, μιας πλήρους παρουσίασης της αναβίωσης του αρχαίου δράματος στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, μιας ανάλυσης

των θεωρητικών προσεγγίσεων στο νεοελληνικό θέατρο (κυρίως στους προλόγους των δραματικών έργων), έμφασης στη συστηματική παρακολούθηση των ερευνητικών, μεθοδολογικών και θεωρητικών επιτευγμάτων της θεατρολογίας στο διεθνή χώρο, καθώς και της συστηματικής διερεύνησης του ελληνικού θεατρικού κοινού κ.τ.λ.

2) Η θεσμοθέτηση θεατρικής παιδείας σε πανεπιστημιακό επίπεδο έχει άμεσο αντίκτυπο στη μέση εκπαίδευση, στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των πανεπιστημιακών σπουδών, αλλά και στον εξωπανεπιστημιακό χώρο. Η παροχή μεμονωμένων «θεατρολογικών» μαθημάτων στα τμήματα Φιλολογίας δεν μπόρεσαν να καλύψουν τις ανάγκες μιας συστηματικής θεατρικής παιδείας. Το μεγάλο ενδιαφέρον αποφοίτων για την ανάληψη επιστημονικών εργασιών στον χώρο του ελληνικού θεάτρου καθρεφτίζει μια γενικότερη ευαισθητοποίηση για το γνωστικό αυτό αντικείμενο. Τα μαθήματα του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών είναι, κατ' αρχήν, προσιτά για όλους τους φοιτητές του Πανεπιστημίου, αλλά με τη μορφή της ελεύθερης φοίτησης, και για όλους τους ενδιαφερόμενους του ευρύτερου θεατρικού χώρου (ηθοποιούς, σκηνοθέτες, αποφοίτους δραματικών σχολών, θεατρανθρώπους, θεατρόφιλους κτλ.). Με τη μορφή συνδιδασκαλίας παρέχονται μαθήματα και σε άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής.

3) Στο επίπεδο της κοινωνικής προσφοράς, η θεσμοθέτηση θεατρικών σπουδών στο πανεπιστήμιο επηρεάζει ευμενώς, έμμεσα ή και άμεσα, τη θεατρική ζωή της χώρας, τόσο από την πλευρά των παραγωγών όσο και από αυτή των θεατών. Με την αυξανόμενη θεατρική παιδεία σταθεροποιούνται τα αξιοκρατικά κριτήρια, και μετριάζονται τα φαινόμενα πρόσκαιρου ενθουσιασμού, πνευματικής μόδας, ξενολατρίας και ξενοφοβίας. Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών συμβάλλει στην προβολή της εθνικής θεατρικής κληρονομιάς από την αρχαιότητα έως σήμερα, στο εξωτερικό και στο εσωτερικό, με συνέδρια, επιστημονικές ανταλλαγές και επαφές με άλλα θεατρολογικά Τμήματα και κέντρα, έκδοση επιστημονικού περιοδικού και τρέχουσας σχολιασμένης βιβλιογραφίας, εκθέσεις και διαλέξεις· γνωστοποιεί με δημόσια μαθήματα τα νεότερα πορίσματα της σχετικής έρευνας, συνεργάζεται με τον Πανελλήνιο Επιστημονικό Σύλλογο Θεατρολόγων – ΠΕΣΥΘ, το Ελληνικό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών και άλλους φορείς για την προώθηση ερευνητικών στόχων, επιδιώκει την αύξηση των ερευνητικών υποτροφιών για θεατρικές σπουδές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό (του Ι.Κ.Υ. και άλλων κληροδοτημάτων), συγκροτεί μια σύγχρονη θεατρική βιβλιοθήκη καθώς και ένα αρχείο διαφανειών και video-ταινιών, παρέχει επιστημονικές πληροφορίες για τους ενδιαφερομένους και θα συμβάλλει με κάθε τρόπο στην επιμόρφωση των πρακτικών του θεάτρου.

2.3.2. Η θέση της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος απέναντι στους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος συναινεί και συμμετέχει ενεργά στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών του Τμήματος, δημοσιεύοντας πλούσιο και ποιοτικό ερευνητικό έργο και, παράλληλα, προσφέροντας σφαιρική και άρτια επιστημονική κατάρτιση στους φοιτητές, η οποία καλύπτει ένα πολύ μεγάλο εύρος ενδιαφερόντων και αντικειμένων της θεατρολογικής επιστήμης και, αφ'ετέρου, επεκτείνεται σε πεδία άλλων ανθρωπιστικών επιστημών, όπως

ιστορία και θεωρία της λογοτεχνίας, ιστορία του πολιτισμού, ιστορία της τέχνης, ιστορία και θεωρία του κινηματογράφου, ιστορία της μουσικής και μουσικολογία.

2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Αν και η λειτουργία του Τμήματος, με βάση τους επίσημα διατυπωμένους στόχους της ίδρυσής του, έχει κριθεί ως σήμερα ιδιαίτερα επιτυχημένη εκπαιδευτικά, επιστημονικά και ερευνητικά, το Τμήμα βρίσκεται σε συνεχή προβληματισμό και συζήτηση σχετικά με τους ευκαταίους στόχους του, προκειμένου να συνεχίσει να παραμένει στην αιχμή των θεατρικών σπουδών και να λειτουργεί εξίσου αποδοτικά στο πλαίσιο των ελληνικών και διεθνών εξελίξεων στο πεδίο της θεατρικής θεωρίας, ιστορίας, δραματουργίας και πρακτικής. Ως εκ τούτου, αν και δεν υπάρχει ουσιαστική απόκλιση από τους επίσημα διατυπωμένους στόχους στο ΦΕΚ ίδρυσης του ΤΘΣ, υπάρχει όμως αναθεώρηση και εξειδίκευση των στόχων του με βάση τις μετεξελισσόμενες εκπαιδευτικές ανάγκες στον ελληνικό χώρο και τους διεθνείς επιστημονικούς-ερευνητικούς αναπροσανατολισμούς στις σπουδές του πολυδιάστατου θεατρικού φαινομένου. Σ' αυτή την κατεύθυνση το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, βασισμένο στις ιδρυτικές αρχές του, αναπτύσσει νέες ερευνητικές δράσεις, εμπλουτίζει τα προσφερόμενα γνωστικά αντικείμενα και αναπτύσσει γόνιμες συνεργασίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Οι στόχοι που επιδιώκει το Τμήμα επιτυγχάνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό χάρη στην εντατική εργασία και την απρόσκοπτη συνεργασία του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού και, παράλληλα, στην αποτελεσματική και θετική ανταπόκριση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Ωστόσο, η πραγματοποίηση των εκπαιδευτικών-επιστημονικών-ερευνητικών στόχων του ΤΘΣ μπορεί να διευκολυνθεί, να επιταχυνθεί και να μεγιστοποιηθεί με τη συνεπικουρία ορισμένων βασικών παραγόντων: πρόσληψη νέων μελών ΔΕΠ, προκειμένου να καλυφθούν οι διδακτικές, επιστημονικές και λειτουργικές ανάγκες που έχουν προκαλέσει η αφυπηρέτηση πολλών μελών ΔΕΠ στη βαθμίδα του καθηγητή· πρόσληψη βοηθητικού διδακτικού προσωπικού, προκειμένου να καλυφθούν νέα γνωστικά αντικείμενα από ειδικευμένους νέους επιστήμονες· ενίσχυση προσωπικού κυρίως στη Βιβλιοθήκη, ώστε να εξυπηρετούνται επαρκώς οι ερευνητικές και εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών και των μελών ΔΕΠ του Τμήματος· οικονομική ενίσχυση των πολλών και ποικίλων ερευνητικών, επιστημονικών-εκδοτικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Τμήματος· συντήρηση των νέων εξοπλισμένων χώρων του Τμήματος με την υποστήριξη ειδικού τεχνικού προσωπικού, αναβάθμιση των συνθηκών έρευνας και διδασκαλίας αλλά και ανάπτυξη, επέκταση και υλικοτεχνικός εξοπλισμός των κτιριακών υποδομών, ώστε να διασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες έρευνας και διδασκαλίας και να αναπτύσσονται οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες των φοιτητών· αντικατάσταση ενός μέρους του υπάρχοντος τεχνικού

εξοπλισμού και προμήθεια νέων μηχανημάτων για τη διδακτική υποστήριξη και την ανάπτυξη μεθόδων που συμβάλλουν στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση των φοιτητών του Τμήματος.

2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Θεωρούμε ότι δεν συντρέχει επί του παρόντος λόγος συνολικής αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων στο ΠΔ 527 ΦΕΚ υπ. αρ. 223/6-10-1989 στόχων του Τμήματος. Αναπτύσσεται, ωστόσο, γόνιμος προβληματισμός (έχει συσταθεί και ειδική Επιτροπή Αναμόρφωσης των Προπτυχιακών Σπουδών) για τον εκσυγχρονισμό της δομής του Τμήματος, με τη δημιουργία τομέων και κατευθύνσεων και του εμπλουτισμού του Προγράμματος Σπουδών, κυρίως, σε καλλιτεχνικά μαθήματα.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος

2.4.1. Επιτροπές που είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα

Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων:

1. Μηνάς Ι. Αλεξιάδης
2. Ιωσήφ Βιβιλάκης
3. Πλάτων Μαυρομούστακος
4. Κυριακή Πετράκου
5. Γιώργιος Π. Πεφάνης
6. Μάνος Στεφανίδης
7. Άννα Ταμπάκη

Υλης Κατατακτηρίων Εξετάσεων

1. Αικατερίνη Διαμαντάκου
2. Χρυσοθέμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου
3. Ευανθία Στιβανάκη

Εξεταστές Πτυχίων Εξωτερικού

1. Γεωργία Βαρζελιώτη
2. Αικατερίνη Διαμαντάκου
3. Άννα Ταμπάκη

Εξεταστές και εξεταστέα μαθήματα για διενέργεια διαγωνισμών

Προπτυχιακό

Ιστορία Ευρωπ. Θεάτρου Α' και Β'

1. Γρηγόρης Ιωαννίδης (τακτικός εξεταστής)
2. Σοφία Φελοπούλου (αναπληρώτρια)

Ελληνικό Θέατρο Νεώτ. Χρόνων Α' και Β'

1. Ευανθία Στιβανάκη (τακτικός εξεταστής)
2. Γεωργία Βαρζελιώτη (αναπληρώτρια)

Μεταπτυχιακό

Ευρωπαϊκή Δραματολογία Α' και Β'

1. Σοφία Φελοπούλου (τακτικός εξεταστής)

2. Ευανθία Στιβανάκη (αναπληρωματικός εξεταστής)

Ιστορία Ευρωπαϊκού θεάτρου Α' και Β'

1. Γρηγόρης Ιωαννίδης (τακτικός εξεταστής)
2. Γεωργία Βαρζελιώτη (αναπληρωματικός εξεταστής)

Ελληνικό θέατρο των νεώτερων χρόνων Α' και Β'

1. Ευανθία Στιβανάκη (τακτικός εξεταστής)
2. Σοφία Φελοπούλου (αναπληρωματικός εξεταστής)

Η ύλη για τις εξετάσεις των κληροδοτημάτων των ακαδημ. ετών 2014-2015 & 2015-2016 είναι η διδαχθείσα ύλη.

Εξέτασης δικαιολογητικών Εισαγόμενων ειδικών κατηγοριών & αναγνώρισης μαθημάτων

1. Ιωσήφ Βιβιλάκης
2. Κωνσταντζα Γεωργακάκη
3. Χρυσόθεμις Βασιλάκου

Αναμόρφωσης ΠΠΣ

1. Ιωσήφ Βιβιλάκης
2. Κωνσταντζα Γεωργακάκη
3. Γρηγόρης Ιωαννίδης
4. Πλάτων Μαυρομούστακος
5. Γ.Π. Πεφάνης
6. Άννα Καρακατσούλη
7. Άννα Ταμπάκη

Συντονιστική ΠΜΣ

1. Ιωσήφ Βιβιλάκης, Διευθυντής
2. Κωνσταντζα Γεωργακάκη
3. Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου
4. Άννα Καρακατσούλη
5. Πλάτων Μαυρομούστακος
6. Κυριακή Πετράκου
7. Άννα Ταμπάκη

ΟΜΕΑ

2014-2015

1. Πλάτων Μαυρομούστακος
2. Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου – Συντονίστρια
3. Γρηγόρης Ιωαννίδης
4. Άννα Καρακατσούλη
5. Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου
6. Άννα Ταμπάκη
7. Σοφία Φελοπούλου
8. Δημήτρης Νιαβής – Διοικητικός

2015-2016

1. Άννα Ταμπάκη
2. Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου – Συντονίστρια
3. Χρυσόθεμις Βασιλάκου
4. Άννα Καρακατσούλη

5. Σοφία Φελοπούλου
6. Γρηγόρης Ιωαννίδης
7. Πλάτων Μαυρομούστακος
8. Ελένη Μπερνιδάκη- διοικητικός
9. Δημήτρης Νιαβής - διοικητικός

ΑΜΕΑ

1. Ιωσήφ Βιβιλάκης
2. Ευανθία Στεφανή

Παράρτημα Διπλώματος

Γρηγόρης Ιωαννίδης

Παράβασις

Συντακτική επιτροπή: Όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος(εκδίδεται σε επιμέλεια ενός μέλους ΔΕΠ του Τμήματος, με διευθυντή τον ομότιμο καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ).

Επιτροπής Ελέγχου και Καταστροφής Υλικού :

1. Γρηγόρης Ιωαννίδης, Επίκουρος Καθηγητής
2. Άννα Καρακατσούλη, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια
3. Κυριακή Πετράκου, Καθηγήτρια

Η παραπάνω επιτροπή είναι επιφορτισμένη με το έργο του ελέγχου των διαφόρων χώρων αρχείων και απόθεσης υλικού και της διευθέτησης/τοποθέτησης ή καταστροφής του αν δεν είναι σε κατάσταση να μπορεί να χρησιμοποιηθεί με κανένα τρόπο.

Οικονομικά

Κωνσταντζα Γεωργακάκη

Επιτροπή Παραλαβής Προμηθειών

1. Κωνσταντζα Γεωργακάκη
2. Κυριακή Πετράκου
3. Ευανθία Στιβανάκη

Αντιπρόσωπος Τμήματος - συνεργασία με Γραφείο Τύπου ΕΚΠΑ

Αικατερίνη Διαμαντάκου

Εκπρόσωποι Τμήματος στην Επ. Ερευνών της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής

1. Αικατερίνη Διαμαντάκου
2. Αλεξία Αλτουβά

Οδηγός Σπουδών

1. Σοφία Φελοπούλου
2. Αλεξία Αλτουβά

Οπτι-ακουσ.-Η/Υ

Γρηγόρης Ιωαννίδης

Διαμόρφωση AULA

1. Μηνάς Ι. Αλεξιάδης
2. Ευανθία Στιβανάκη

Αντιπρόσωπος Τμήματος στην Επιστημονική Επιτροπή περιοδικού «Παρουσία»

Γιώργος Π. Πεφάνης

2.4.2. Εσωτερικοί κανονισμοί που υπάρχουν στο Τμήμα

Στο Τμήμα υπάρχει εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και λειτουργεί Συντονιστική Επιτροπή. Η οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ που λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997, στηρίζεται σε εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, που ορίζει:

α) τη διάρθρωση σπουδών, το αντικείμενο και τους στόχους β) τα αρμόδια όργανα, γ) τις επιτροπές του ΠΜΣ, δ) τους μεταπτυχιακούς τίτλους, ε) τα του ά κύκλου (απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος διετούς φοίτησης –MPhil): 1) τη διάρκεια σπουδών-αναστολή-οριστική διακοπή φοίτησης-διαγραφή ΜΦ, 2) τις προϋποθέσεις απόκτησης μεταπτυχιακού τίτλου, 3) τους εισακτέους, τις διαδικασίες εισαγωγής, την επιλογή και τα κριτήρια, 4) την εγγραφή διδασκαλία, φοίτηση και εξετάσεις, 5) τους διδάσκοντες, επιβλέποντες, 6) τις γραπτές εργασίες, 7) την αξιολόγηση μαθημάτων, 8) τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, 9) τα δίδακτρα, 10) τις εκπαιδευτικές μετακινήσεις φοιτητών, 11) την αξιολόγηση του ΠΜΣ, 12) την υλικοτεχνική υποδομή, 13) τη γραμματειακή κάλυψη, τεχνολογική και οικονομική υποστήριξη, 14) τις διατάξεις φοιτητικής μέριμνας, 15) τον καθηγητή σύμβουλο, 16) τη τροφοδότηση ιστοσελίδας για το ΠΜΣ, 17) τα πειθαρχικά ζητήματα, 18) το παράρτημα διπλώματος, 19) τις υποτροφίες και τα βραβεία, 20) τα οικονομικά, τη διαχείριση εσόδων-εξόδων, 22) τις μεταβατικές διατάξεις, και στ) τα του β' κύκλου (εκπόνηση διδακτορικής διατριβής):

i) τον σκοπό και τον τίτλο σπουδών, ii) την εγγραφή, επιλογή υποψηφίων, iii) τη χρονική διάρκεια εκπόνησης διατριβής, iv) τις υποχρεώσεις υποψηφίων διδασκτόρων, v) την κατάθεση και αξιολόγηση διδακτορικής διατριβής, vi) την απονομή τίτλου διδάκτορα, vii) τους ανενεργούς υποψήφιους διδάκτορες, viii) τη μεταδιδακτορική έρευνα, για την οποία συντάχθηκε και ειδικός εσωτερικός κανονισμός.

Επιμέρους εσωτερικοί κανονισμοί αφορούν τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης και του Εργαστηρίου πληροφορικής (βλ. *Οδηγό Σπουδών*).

2.4.3. Ύπαρξη Τομέων – Ο βαθμός ανταπόκρισης της διάρθρωσης του Τμήματος στη σημερινή αντίληψή του για την αποστολή του

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, από την αρχή της ίδρυσής του και μέχρι την παρούσα φάση, δεν παρέχει ειδικότητες ούτε είναι διαρθρωμένο σε Τομείς. Το πτυχίο που απονέμεται είναι ενιαίο, ενώ η ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων επιτρέπει στον φοιτητή να διαμορφώσει σε μεγάλο βαθμό ο ίδιος το δικό του πρόγραμμα σπουδών, σύμφωνα με τα ειδικότερα ενδιαφέροντά του. Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών δεν παρέχει συστηματική πρακτική εκπαίδευση για την επαγγελματική κατάρτιση ηθοποιών, σκηνοθετών, σκηνογράφων κ.ά.. Ως εκ τούτου, όσοι από τους φοιτητές επιθυμούν συστηματική πρακτική άσκηση και κατάρτιση στο χώρο του θεάτρου, παραπέμπονται στις υπάρχουσες Δραματικές Σχολές που παρέχουν την αντίστοιχη εκπαίδευση.

Η έλλειψη ειδικοτήτων και, κατ' επέκταση, Τομέων και η παροχή ενιαίου πτυχίου θεατρικών σπουδών ανταποκρίνεται εν μέρει σε μία σύγχρονη θεώρηση των αναγκών του Τμήματος για την αποστολή του, η οποία συνίσταται στη θεμελίωση και καλλιέργεια σφαιρικής θεατρικής μόρφωσης και στην προαγωγή της θεατρολογικής επιστήμης. Η αποστολή του επιτυγχάνεται μέσω της παροχής μαθημάτων τα οποία, αφ' ενός, καλύπτουν ένα πολύ μεγάλο εύρος ενδιαφερόντων και αντικειμένων της θεατρολογικής επιστήμης και, αφ' ετέρου, επεκτείνονται σε συναφή πεδία άλλων ανθρωπιστικών επιστημών, ενώ υπάρχει μέριμνα για την εισαγωγή των φοιτητών σε ζητήματα σκηνικής πρακτικής, με την ευχή και την ελπίδα πως στο μέλλον θα ενταντικοποιηθούν.

Ο προβληματισμός για τη δυνατότητα και τη σκοπιμότητα διάρθρωσης του Τμήματος σε Τομείς-Κατευθύνσεις επανέρχεται κατά περιόδους στις Γενικές Συνελεύσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, έχει μάλιστα αποτυπωθεί στο Πρόγραμμα Αναμόρφωσης των Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος (ΕΠΕΑΕΚ II), έχει συγκροτηθεί άτυπη Επιτροπή για την αναμόρφωση του προγράμματος και το ζητούμενο είναι όταν ωριμάσουν οι προϋποθέσεις το θέμα να εξεταστεί σε νέα βάση.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Βαθμός ανταπόκρισης του ΠΠΣ στους στόχους του Τμήματος

Σύντομο ιστορικό:

Η αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, με τίτλο «Ελληνικό και Ευρωπαϊκό Θέατρο: Θεωρία και Πράξη», με επιστημονική υπεύθυνη την καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη, πραγματοποιήθηκε το διάστημα 2003-2007, συγχρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και άρχισε να εφαρμόζεται από το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2003-2004. Κατά τη διάρκεια Επέκτασης του ΠΑΠΣ (χρονική διάρκεια: 1 Ιανουαρίου 2007 – 31 Αυγούστου 2008), δόθηκε η ευκαιρία να επαναληφθούν και να βελτιστοποιηθούν αρκετές από τις προδιαγεγραμμένες δράσεις.

Το Πρόγραμμα Αναμόρφωσης Προπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ (2003-2008) έθεσε ως στόχους και ώριμα αιτήματα, τα οποία διατυπώθηκαν μετά από μακρά επεξεργασία και ανταλλαγή απόψεων με τα μέλη ΔΕΠ και τους φοιτητές:

«1. την αναπροσαρμογή – αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του προγράμματος σπουδών με απώτερο στόχο την πιλοτική διάρθρωση δύο βασικών κατευθύνσεων:

α. της θεωρητικής-θεατρολογικής και της εισαγωγής –με την ενίσχυση του σεμιναριακού χαρακτήρα των μαθημάτων – στην επιστήμη του θεάτρου, προβάλλοντας τη χρησιμότητα της διεπιστημονικής προσέγγισης.

β. της εφαρμοσμένης δραματολογίας και της μύησης στην τέχνη του θεάματος, καθώς και την ανάλυση και οργάνωση μιας θεατρικής παράστασης, μέσα από έναν κύκλο εξειδικευμένων εργαστηρίων (σκηνοθεσία, σκηνογραφία, υποκριτική, κ.λπ.).

2. τη βαθμιαία οργάνωση των μαθημάτων, σεμιναρίων και εργαστηρίων σε συνεκτικούς και ολοκληρωμένους κύκλους μαθημάτων, με τρόπο ώστε να αναπτυχθούν, μέσα από τη συλλογικότητα, οι δεξιότητες των φοιτητών.
3. τη σταδιακή εξοικείωση των φοιτητών με τις νέες τεχνολογίες. Ο στόχος αυτός επιτεύχθηκε την εισαγωγή και διδασκαλία από εξειδικευμένο προσωπικό ειδικών μαθημάτων πληροφορικής, τη δημιουργία και λειτουργία εξοπλισμένων χώρων, την επέκταση των θέσεων χρηστών Η/Υ, και την έναρξη χρήσης και βαθμιαίας επέκτασης ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων στη διδασκαλία.
4. την ανάπτυξη της ιστοσελίδας του ΤΘΣ, τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών της γραμματείας του Τμήματος, την ανάπτυξη πυλών ανά θεματική κατηγορία, την πιλοτική προσαρμογή ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού και την ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας για τη μαθησιακή πράξη με την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει το διαδίκτυο.
5. την πρόσκληση ειδικών επιστημόνων και καλλιτεχνών εγνωσμένου κύρους και τη διοργάνωση ειδικών κύκλων διαλέξεων, Ημερίδων, ειδικών θεματικών Συμποσίων και Συνεδρίων».

Οι θετικές επιπτώσεις που προέκυψαν από την αναμόρφωση είναι πολλαπλές και αναγνωρίσιμες: διδακτικές (αρτιότερη παροχή γνώσεων, γνωριμία με το επιστημονικό, ερευνητικό και καλλιτεχνικό γίγνεσθαι), ερευνητικές (μέσα από τα προτεινόμενα εργαστήρια και σεμινάρια, μύηση σε ποικίλες μορφές έρευνας, επισκέψεις σε αρχεία, βιβλιοθήκες, συλλογές, κλπ.), εκπαιδευτικές-οικονομικές-κοινωνικές (προσανατολισμός των φοιτητών σε ποικίλους τομείς δράσης και διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης των νέων πτυχιούχων).

Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών εμπλουτίστηκε με το «Πρόγραμμα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας» που απευθύνεται στους φοιτητές, μελλοντικούς θεατρολόγους, οι οποίοι επιθυμούν να εργαστούν στην Εκπαίδευση. Η επιτυχής ολοκλήρωση του ειδικού αυτού προγράμματος οδηγεί στο Πιστοποιητικό Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, το οποίο, μαζί με το Πτυχίο του Τμήματος, επιτρέπει τη συμμετοχή σε διαγωνισμό επιλογής εκπαιδευτικών ή σε άλλη θέση που απαιτεί πιστοποιημένα προσόντα εκπαιδευτικού (βλ. λεπτομέρειες του Προγράμματος στον *Οδηγό Σπουδών 2014-15*, σ. 17-21).

Από το 2012 εισήχθη μάθημα δύο εξαμήνων (χειμερινό, εαρινό) για τους φοιτητές Erasmus, στην αγγλική γλώσσα, σε συνεργασία με μέλη ΔΕΠ και άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής.

Από το 2013 συζητείται μεταξύ των μελών του Τμήματος και σε ειδικές συνελεύσεις νέα αναθεώρηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών· έχουν παρουσιαστεί από μέλη ΔΕΠ προτάσεις, αλλά δεν έχουν καταλήξει σε ένα οριστικό νέο Πρόγραμμα.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών 2014-2016 ανταποκρίνεται στους στόχους του Τμήματος, καθώς έχουν προστεθεί τα μαθήματα Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, προσφέρονται σε μόνιμη πλέον βάση μαθήματα σκηνικής πράξης (σκηνοθεσία, σκηνογραφία-ενδυματολογία, υποκριτική-αυτοσχεδιασμός). Τα υποχρεωτικά μαθήματα της Θεατρικής Αγωγής Α', Β' (οργάνωση θεατρικής παράστασης) και το επιλογής, «Δημιουργούμε έναν θίασο», που προσφέρεται ανελλιπώς από το 2014, εισάγουν τους φοιτητές στη

σκηνική πράξη. Το μάθημα της Πρακτικής Άσκησης, που συνδέει τους φοιτητές με την παραγωγή και την εργασία είναι υποχρεωτικό.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται στον ετήσιο *Οδηγό Σπουδών* και στην Ιστοσελίδα του Τμήματος.

Ήδη κατά την υλοποίηση της αναμόρφωσης του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών (2003-2007 και 2007-2008) προβλεπόταν η αξιολόγηση των δράσεων και καταρτίστηκαν ερωτηματολόγια, με βάση ανάλογα ερωτηματολόγια που χρησιμοποιούνται σε άλλα ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια (Γερμανία, Ολλανδία, Σουηδία), τα οποία κατάλληλα προσαρμοσμένα είχαν παλαιότερα χρησιμοποιηθεί στο ΤΘΣ τόσο για την αξιολόγηση του μεταπτυχιακού του προγράμματος (ΕΠΕΑΕΚ Ι) όσο και για την αξιολόγηση του προγράμματος θερινών μαθημάτων του «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Δράματος» στην Επίδαυρο. Τα ερωτηματολόγια των αξιολογήσεων που διανεμήθηκαν στους φοιτητές του προπτυχιακού κύκλου σπουδών προσαρμόστηκαν και διαμορφώθηκαν στις ειδικές του απαιτήσεις από την Επιτροπή Αναμόρφωσης του ΠΑΠΣ. Κατά τα επόμενα έτη συνεχίστηκε η διανομή ερωτηματολογίων, με μικρή ανταπόκριση από μέρους των φοιτητών.

Κατά τα έτη αναφοράς, 2014-2015 και 2015-2016, οι περισσότεροι διδάσκοντες έδωσαν δικό τους ερωτηματολόγιο – παρόλο που η σύνταξη κοινού ερωτηματολογίου απασχόλησε σοβαρά το Τμήμα –, με τον τρόπο που επέλεξε ο καθένας. Οι απαντήσεις επιβεβαιώνουν, τις περισσότερες φορές, τον σχεδιασμό και τους στόχους των μαθημάτων, συμβάλλουν αποφασιστικά στη βελτίωση του διδακτικού έργου και στους τρόπους αξιολόγησης, καθώς και σε αλλαγές που αφορούν την προσέγγιση των φοιτητών, ενώ είναι απαραίτητες στην κατανόηση ιδιαίτερων αναγκών των φοιτητών, όπως για εξατομικευμένη υποστήριξη (όπου αυτή χρειάζεται).

Όσον αφορά στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, τα μέλη ΔΕΠ, μετά από συνεχόμενες διαβουλεύσεις, κατέληξαν στην κατάρτιση ενός κοινού προτύπου ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το οποίο καλύπτει τα μαθήματα του ΠΠΣ και του ΠΜΣ, τόσο τα θεωρητικά όσο και τα πρακτικά, με ή χωρίς εργαστήριο. Το πρότυπο αυτό ερωτηματολόγιο έχει σταλεί στην αντίστοιχη Υπηρεσία Ηλεκτρονικών Ερωτηματολογίων του ΕΚΠΑ, είναι πλέον διαθέσιμο και έχει γίνει ήδη πειραματική εφαρμογή του και σε επίπεδο ΠΠΣ και σε επίπεδο ΠΜΣ. Τα αποτελέσματα από την αρχική και τη μετέπειτα χρήση του θα αποτυπωθούν στην επόμενη Εσωτερική Αξιολόγηση.

Σχετικά με τη διαδικασία παρακολούθησης της επαγγελματικής εξέλιξης των αποφοίτων, ήδη από την προηγούμενη αξιολόγηση είχαν γίνει προσπάθειες (από τα μέλη ΔΕΠ) να συγκεντρωθούν στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων μας. Η μέριμνα του Τμήματος για την επαγγελματική αποκατάστασή τους και η αναζήτηση τρόπων καταγραφής της, αποτυπώνεται στη δημιουργία πλατφόρμας αποφοίτων, που δημιουργήθηκε, μετά από συζητήσεις των μελών ΔΕΠ, και η οποία θα εμπλουτιζόταν συνεχώς με στοιχεία σχετικά με την επαγγελματική αποκατάστασή τους. Στη συνέχεια, δημιουργήθηκε από το ίδιο το ΕΚΠΑ η «Πύλη Αποφοίτων», *Alumni*, όπου πλέον εγγράφονται σταδιακά οι απόφοιτοι του Τμήματός μας.

3.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Η δομή του προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών διακρίνεται από σαφήνεια, συνοχή και αποτελεσματικότητα.

Το απαιτούμενο σύνολο μαθημάτων για τη λήψη του πτυχίου είναι 58 (174 ώρες). Ο απαιτούμενος συνολικός αριθμός πιστωτικών μονάδων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) είναι 240. Στο συνολικό αριθμό μαθημάτων, που απαιτούνται για την απόκτηση πτυχίου (58), το σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων είναι 46 (75%) και το σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων είναι 12 (25%).

Στη γνωστική και επιστημονική εμβέλεια του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος και, ταυτόχρονα, στη λειτουργικότητα και την ευελιξία της εκπαιδευτικής εφαρμογής του συμβάλλει το πλήθος των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων –όλα τρίαωρα–, τα οποία καλύπτουν ένα πλούσιο εύρος ενδιαφερόντων και αντικειμένων της θεατρολογικής επιστήμης και τα οποία προσφέρονται και σε άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής, επεκτείνονται σε πεδία άλλων ανθρωπιστικών επιστημών (ιστορία και θεωρία της λογοτεχνίας, ιστορία του πολιτισμού, ιστορία της τέχνης, ιστορία και θεωρία του κινηματογράφου, ιστορία της μουσικής και μουσικολογία, αρχαία ελληνικά και από το 2013-2014 τα μαθήματα παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας), Λατινικά (ως επιλογή), κ.ά., που διδάσκονται είτε από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είτε από μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, καθώς και μαθήματα σκηνικής πράξης. Με βάση αυτήν τη μεγάλη ποικιλία μαθημάτων, ο φοιτητής μπορεί να διαμορφώσει το δικό του πρόγραμμα σπουδών σύμφωνα με τα ειδικά του ενδιαφέροντα· μπορεί να γραφτεί σε περισσότερα κατ' επιλογήν μαθήματα απ' ό,τι προβλέπει η βάση για τη λήψη του πτυχίου, ενώ αποφασίζει με δήλωσή του ποια μαθήματα επιθυμεί να μετρήσουν για τη βαθμολογία του πτυχίου. Τα μαθήματα επιλογής δεν υπόκεινται σε υποχρεωτική επανάληψη και ανακοινώνονται στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους. Τα προσφερόμενα από το ΤΘΣ μαθήματα μπορούν, όταν το επιθυμεί ο διδάσκων και η πλειονότητα των φοιτητών και το επιτρέπει ο αριθμός των ακροατών, να μετατραπούν, εν μέρει ή στο σύνολο, από παράδοση σε σεμινάριο.

Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα, αν και η σειρά των μαθημάτων που διαρθρώνονται σε περισσότερα του ενός εξαμήνου είναι καλό να ακολουθείται από τους φοιτητές, γιατί υπάρχει μία συνέχεια. Παρ' όλα αυτά είναι ελεύθεροι να ακολουθήσουν τη σειρά που επιθυμούν και να συνθέσουν «χρονικά» το δικό τους πρόγραμμα, εκτός από το Σεμινάριο που τοποθετείται υποχρεωτικά στο τέταρτο έτος.

Τα μαθήματα που προσφέρονται από το ΤΘΣ είναι δυνατόν να παρακολουθήσουν φοιτητές άλλων Τμημάτων και ελεύθεροι ακροατές, που δεν έχουν την ιδιότητα του φοιτητή. Εγγράφονται στη Γραμματεία, λαμβάνουν ταυτότητα ακροατή και βεβαίωση εγγραφής (δεν συμμετέχουν σε εξετάσεις).

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα

Ακολουθούνται κατά κανόνα οι παραδοσιακοί τρόποι αξιολόγησης – οι οποίοι ανακοινώνονται από τον διδάσκοντα με την έναρξη των μαθημάτων και είναι αναρτημένοι στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος –, ήτοι: α) εξετάσεις προφορικές ή γραπτές στο τέλος του εξαμήνου, σε συγκεκριμένες ερωτήσεις-θέματα με βάση συγκεκριμένα διανεμόμενα συγγράμματα, προτεινόμενη βιβλιογραφία, τις παραδόσεις του κάθε διδάσκοντος και, σε αρκετές περιπτώσεις, σημειώσεις που έχει συντάξει και επιμεληθεί ο ίδιος ο διδάσκων, β) ανάθεση εργασιών στους φοιτητές, οι οποίοι με αυτόν τον τρόπο εισάγονται στην επιστημονική έρευνα, και των οποίων οι εργασίες συνυπολογίζονται στην τελική βαθμολογία (στις γραπτές ή προφορικές εξετάσεις) ή, ενίοτε, είναι απαλλακτικές.

Επιπρόσθετα, οι φοιτητές υποχρεώνονται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία – οι προδιαγραφές της βρίσκονται αναρτημένες στην Ιστοσελίδα του Τμήματος – στο τέταρτο έτος, σε συνεργασία με τους διδάσκοντες, γεγονός που συμβάλλει αφ' ενός στην ουσιαστική αξιολόγησή τους και αφ' ετέρου στη συστηματική και σε βάθος ανάπτυξη των μεθοδολογικών και επιστημολογικών εργαλείων τους. Κοινός γνώμων στο εκπαιδευτικό έργο των διδασκόντων είναι η κριτική αντιμετώπιση της διδακτέας ύλης, η καταπολέμηση της απομνημόνευσης και η ενίσχυση του επιστημονικού διαλόγου, τόσο στο πλαίσιο των παραδόσεων όσο και στο πλαίσιο των εξαμηνιαίων εξετάσεων και της εκπόνησης εργασιών. Βλ. επίσης και 4.7.5.

Για τα έτη αναφοράς, 2014-2016, η ανάθεση προαιρετικών ή υποχρεωτικών εργασιών στο πλαίσιο περισσότερων μαθημάτων, η ανάπτυξη της on-line δυνατότητας περιοδικού ελέγχου των διδαχθέντων κερτημένων αλλά και της on-line δυνατότητας δημιουργικής εργασίας με βάση κατευθυντήριες γραμμές του εκάστοτε διδάσκοντος έχουν συμβάλει αποφασιστικά στη μετρίαση των εκπαιδευτικών και εξεταστικών δυσκολιών που προκαλεί η προαιρετική παρακολούθηση των προπτυχιακών παραδόσεων, από τη μία πλευρά, και η ζωτική ανάγκη άμεσης και σταθερής συνεργασίας διδασκόντων-φοιτητών, από την άλλη πλευρά.

3.1.4. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών έχει διεθνή (κατ' εξοχήν ευρωπαϊκό) προσανατολισμό με επίκεντρο τα ελληνικά φαινόμενα. Τα κύρια ενδιαφέροντά του είναι τρία: η ιστορία του θεάτρου, η θεωρία του θεάτρου και η ανάλυση της παραγωγής της θεατρικής παράστασης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται εκ παραλλήλου στην ιστορία του ελληνικού και του ευρωπαϊκού θεάτρου από την αρχαιότητα ως σήμερα καθώς και στη θεατρολογική ανάλυση δραματικών κειμένων και παραστάσεων τόσο από την ελληνική όσο και την ευρωπαϊκή ή και παγκόσμια δραματολογία και θεατρική πρακτική. Πιο συγκεκριμένα, η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος διασφαλίζεται από τους εξής παράγοντες:

ι) Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα τα οποία καλύπτουν πολλές και διαφορετικές εκφάνσεις του ευρωπαϊκού και του παγκόσμιου θεάτρου, αλλά και του ευρύτερου ευρωπαϊκού και παγκόσμιου πολιτισμού (π.χ. ιστορία του

ευρωπαϊκού θεάτρου, ευρωπαϊκή δραματολογία, ιστορία της τέχνης, ιστορία της νεότερης και της σύγχρονης Ευρώπης, αμερικανικό θέατρο του 20ού αιώνα και αμερικανικό πρωτοποριακό θέατρο, ιστορία του πολιτικού θεάτρου, ιστορία του κινηματογράφου κ.ά.).

ii) Η εξοικείωση των φοιτητών με τις νέες τεχνολογίες μέσω ειδικών μαθημάτων πληροφορικής (επεξεργασίας κειμένου, δημιουργίας αρχείου, βάσεων δεδομένων), η δημιουργία εξοπλισμένων χώρων μελέτης και έρευνας (και με τη συνδρομή της αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής), η επέκταση των θέσεων χρηστών Η/Υ, η χρήση και η βαθμιαία επέκταση ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων στη διδασκαλία των μαθημάτων, η ανάπτυξη πυλών ανά θεματική κατηγορία και η προσαρμογή ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού, η ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας με την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει το διαδίκτυο (σε συνδυασμό με την άσκηση-αναζήτηση), όλα τα παραπάνω συμβάλλουν δυναμικά στον εξοπλισμό του φοιτητή και αυριανού θεατρολόγου με ποικιλία γνώσεων και δεξιοτήτων που θα του προσφέρουν περισσότερες ευκαιρίες εργασιακής απασχόλησης και ομαλής ένταξης στον ελληνικό και διεθνή επαγγελματικό χώρο.

iii) Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών προσκαλεί σε τακτική βάση ειδικούς επιστήμονες και καλλιτέχνες εγνωσμένου κύρους (Έλληνες της ημεδαπής και αλλοδαπής και ξένους) στο πλαίσιο ειδικών κύκλων διαλέξεων, διεθνών Ημερίδων, Συμποσίων και Συνεδρίων, αλλά και στο πλαίσιο μαθημάτων. Διακεκριμένοι επιστήμονες, συγγραφείς ή καλλιτέχνες του εξωτερικού έχουν φιλοξενηθεί και διδάξει σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα. Μέσα από τη στρατηγική αυτή, της επικοινωνίας και της διακίνησης των ιδεών καλείται να εμπλακεί με ενεργό τρόπο και ο φοιτητής, μυσούμενος στους κανόνες του διεπιστημονικού διαλόγου και αναπτύσσοντας κριτικό στοχασμό και νέα ενδιαφέροντα.

iv) Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών συμμετείχε και συμμετέχει ενεργά στο Πρόγραμμα ERASMUS +. Μέχρι στιγμής έχουν επιτευχθεί πολλές συμφωνίες με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του εξωτερικού, στα οποία γίνονται δεκτοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Πανεπιστήμια με τα οποία υπάρχει συμφωνία του Τμήματος για το πρόγραμμα Erasmus+ τα ακαδ. έτη 2014-2016:

- Βουλγαρία: University of Plovdiv "Paisii Hilendarski"
- Γαλλία: Université de la Sorbonne Nouvelle (Paris III), Université Paul Valéry-Montpellier III
- Γερμανία: Freie Universität Berlin
- Ισπανία: University of Almeria
- Ιταλία: Università IUAV di Venezia
- Πολωνία: Uniwersytet Wroclawski
- Πορτογαλία: Universidade de Coimbra
- Τσεχία: Masarykova Universita v Brno, Charles University in Prague

Το 2014-2015 μετακινήθηκαν προς το ΤΘΣ έξι (6) φοιτητές και το 2015-2016, πέντε (5) φοιτητές,

ενώ μετακινήθηκαν από το ΤΘΣ το 2014-2015, δεκατρείς (13) φοιτητές – εννέα (9) για σπουδές και τέσσερις (4) για πρακτική –, και το 2015-2016 έντεκα (11), όλοι για σπουδές.

Επίσης, το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών συμμετέχει ενεργά στον συντονισμό και την πραγματοποίηση κύκλου μαθημάτων («CONTEMPORARY GREECE: HISTORY, ARTS AND LETTERS 68ΘΣ33, 68ΘΣ41»), που απευθύνονται μόνο σε φοιτητές που έχουν μετακινηθεί στο Πανεπιστήμιο Αθηνών με συμφωνίες Erasmus+ και γίνονται στα αγγλικά. Ο κύκλος ολοκληρώνεται σε επτά εβδομάδες με δύο τριώρα μαθήματα ανά εβδομάδα. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και η αξιολόγηση όσων συμμετέχουν γίνεται με την παράδοση εργασιών. Τον συντονισμό του κύκλου μαθημάτων είχε κατά τα έτη αναφοράς ο καθηγητής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, Πλάτων Μαυρομούστακος. Στον κύκλο μαθημάτων (εκτός από διδάσκοντες άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής) συμμετέχουν οι εξής διδάσκοντες από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών: Μηνάς Αλεξιάδης, Άννα Καρακατσούλη, Μάνος Στεφανίδης, Εύα Στεφανή.

ν) Το ΤΘΣ εφαρμόζει το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων (ECTS) σε όλα του τα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένου και του Erasmus+. Ένα έτος πλήρους φοίτησης αντιστοιχεί σε 60 ECTS και ο συνολικός αριθμός πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του πτυχίου είναι 240 ECTS.

3.1.5. Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών

Ιστορικό: Το Πρόγραμμα άρχισε να λειτουργεί κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1997-1998, 1998-1999 και 2000-2001, με διαδοχικές επιστ. υπευθύνους τις καθηγήτριες Χρ. Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Λίλα Μαράκα και με αξιόλογο και αρκετά εκτεταμένο δίκτυο φορέων υποδοχής που κάλυπτε κρατικούς και δημόσιους Οργανισμούς, ιδιωτικά ιδρύματα και πολιτιστικούς φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης [ενδεικτικά: Εθνικό Θέατρο, Εθνική Λυρική Σκηνή, Κέντρο Μελέτης και Έρευνας του Ελληνικού θεάτρου (Θεατρικό Μουσείο), Μουσείο Μπενάκη, Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ), Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής, Ίδρυμα Γιάννη Τσαρούχη, Αμφι-Θέατρο, ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Ρούμελης, κ.ά.]. Σε μικρό μάλιστα ποσοστό κατέστη δυνατή και η απορρόφηση ασκούμενων στον αντίστοιχο εργασιακό χώρο.

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2002-2009, επιστημονική υπεύθυνη ήταν η καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη.

ΠΠΑ 2002-2006

Στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΚ II εγκρίθηκε το ΠΠΑ που υπέβαλε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών για την περίοδο από 1ης Οκτ. 2002 ως 31ης Δεκ. 2005, με χρηματοδότηση που ανήλθε σε 29.500 €. Η υλοποίηση πραγματοποιήθηκε σε τρεις φάσεις. Στην Α' φάση συμμετείχαν είκοσι οχτώ (28) φοιτήτριες και δύο (2) φοιτητές, στη Β' φάση επτά (47) φοιτήτριες και τρεις (3) φοιτητές, ενώ στη Γ' συμμετείχαν τριάντα δύο (32) φοιτήτριες και ένας (1) φοιτητής. Το σύνολο των ασκούμενων φοιτητών έφθασε τους εκατόν δέκα τρεις (113).

ΠΠΑ 2006-2008

Με την ίδια επιστ. υπεύθυνη, καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη, για την περίοδο από 1ης Ιαν. 2006 ως 31ης Δεκ. 2007 εγκρίθηκε νέο ΠΠΑ (στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II) με ύψος αρχικής χρηματοδότησης 40.000 €. Το πρόγραμμα παρατάθηκε ως τις 31 Αυγ. 2008 και η συνολική του χρηματοδότηση ανήλθε σε 54.151,51 €. Απασχολήθηκαν εβδομήντα τρεις (73) φοιτητές & φοιτήτριες.

ΠΠΑ 2008-2009

Επιστ. Υπεύθυνη: καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη. Τριάντα δυο φοιτητές (32) ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

ΠΠΑ 2009-2016

Επιστ. Υπεύθυνη: Λέκτορας και μετέπειτα Επίκουρη καθηγήτρια Γωγώ Βαρζελιώτη. Από το ακαδ. έτος 2009-2010 έως το 2013-2014 ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση εκατόν εβδομήντα οκτώ φοιτητές (178). Για τα έτη αναφοράς βλ. παρακάτω.

πό το ακαδημαϊκό έτος **2012-2013**, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΤΘΣ και ύστερα από σχετικό έγγραφο του Πρύτανη του ΕΚΠΑ, η Πρακτική Άσκηση θεσμοθετήθηκε ως υποχρεωτικό μάθημα και εντάχθηκε στο Πρόγραμμα Σπουδών. Ήδη αποτελούσε υποχρεωτική δράση για την κτήση πτυχίου, η θεσμοθέτησή της, λοιπόν, σε υποχρεωτικό μάθημα πραγματοποιήθηκε ομαλά, αποτελώντας μια «φυσική συνέχεια». Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι η απασχόληση των φοιτητών σε επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς σχετικούς με το γνωστικό αντικείμενο της Θεατρολογίας και διαμορφώνεται κατά περίπτωση από τον διδάσκοντα του Τμήματος, τον ενδιαφερόμενο φοιτητή και τον επιβλέποντά του στο χώρο της άσκησης.

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών σε συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος και η ανάδειξη των ικανοτήτων τους σε ποικίλους τομείς ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, προκειμένου, αφού αποφοιτήσουν, να ανταποκριθούν πληρέστερα καταρτισμένοι ως προς τις επαγγελματικές τους δεξιότητες, σε ποικίλα εργασιακά ζητούμενα. Οι φοιτητές του Τμήματος πραγματοποιούν την Πρακτική τους Άσκηση άλλοτε χρηματοδοτούμενοι και άλλοτε όχι, ανάλογα με την εργασιακή τους κατάσταση και τους διαθέσιμους πόρους.

Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης 2014-2015 και 2015-2016

Και για τα δύο έτη, επιστημονική υπεύθυνη ήταν η επίκουρη καθηγήτρια Γωγώ Βαρζελιώτη. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης, το ΕΣΠΑ 2007-2013 (για το έτος 2014-2015) και το ΕΣΠΑ 2014-2020 (για το έτος 2015-16).

Στο Πρόγραμμα συμμετείχαν 45 φοιτητές, σε κάθε έτος.

Ενδεικτικοί φορείς συνεργασίας 2014-2015:

Θέατρο Τέχνης, Θέατρο Πόρτα, Εθνική Λυρική Σκηνή, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Θέατρο Σημείο, Νέα Σκηνή, Δήμος Πειραιά, 1ο Δημοτικό Σχολείο Καισαριανής, Μαρασλειο Δημοτικό Σχολείο κ.ά.

2015-2016:

Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, Θέατρο Τέχνης, Θέατρο Οδού Κυκλάδων-Λευτέρης Βογιατζής, Δημοτικό Θέατρο Μαραθώνα, Θέατρο Vault, SkrowTheater, Μουσείο Κινηματογράφου-Ταινιοθήκη Θεσσαλονίκης, 1ο Γενικό Λύκειο Βύρωνα, Εκδοτικός οίκος Μωβ Σκίουρος κ.ά.

Προσφορά του ΠΠΑ

Το ΤΘΣ στηρίζει το ΠΠΑ, καθώς το θέατρο, εκτός από τη θεωρητική πλευρά, έχει και την πλευρά της πρακτικής εφαρμογής, την οποία το Τμήμα δεν είναι ακόμη σε θέση να υποστηρίξει πλήρως, αλλά αποτελεί μια από τις βασικές παραμέτρους και προϋποθέσεις για την επαγγελματική απορρόφηση των πτυχιούχων του. Το ΠΠΑ παρέχει πολύτιμη επαγγελματική εμπειρία στους ασκούμενους και επαφή με τη αγορά εργασίας μέσα σε ικανοποιητικό πλαίσιο. Οι ασκούμενοι έχουν μεγάλες δυνατότητες επιλογής του είδους της πρακτικής εφαρμογής που θα ταίριαζε καλύτερα με τις ιδιαίτερες κλίσεις τους και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει παράλληλα με τις πανεπιστημιακές τους σπουδές (μουσική, χορός, τραγούδι, γλωσσομάθεια, σπουδές σε δραματική σχολή, κ.λπ.). Έχουν τη δυνατότητα να δοκιμάσουν τις δυνάμεις τους τόσο στον χώρο της επιστημονικής έρευνας (κυρίως ταξινόμηση ιστορικού αρχειακού υλικού) όσο και στον χώρο της καλλιτεχνικής δημιουργίας (βοηθός σκηνοθέτη, σύμβουλος ρεπερτορίου, συντονιστής παράστασης, κ.λπ.). Τους προσφέρεται ακόμη η δυνατότητα να εξερευνήσουν και άλλους χώρους, τον ευρύτερο τομέα του πολιτισμού, την εργασία σε εξειδικευμένα Μουσεία, τη συντονιστική πολιτιστική δουλειά σε φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την απασχόλησή τους όχι μόνον στην Αθήνα αλλά και στην περιφέρεια, αφού το ΠΠΑ επιχειρεί να καλλιεργήσει και το στοιχείο της εντοπιότητας και παροτρύνει τους μετέχοντες φοιτητές να συνεργαστούν με φορείς του τόπου καταγωγής τους.

Ανταπόκριση των φορέων: Η ανταπόκριση των φορέων-εργοδοτών είναι σε υψηλό ποσοστό πολύ θετική. Η συνεργασία τόσο με τους ακαδημαϊκούς υπευθύνους όσο και με τον ασκούμενο φοιτητή είναι κατά κανόνα αρμονική και αποφέρει πολύ καλά αποτελέσματα. Συνήθως, οι φορείς επιζητούν τη συνέχεια της συνεργασίας και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ζητούν και επί πλέον άτομα.

Αποτελέσματα: Με βάση τις εντυπώσεις των επιστ. υπευθύνων από τη στενή παρακολούθηση της υλοποίησης όλων των φάσεων του Προγράμματος, από τις επαφές και τις διεξοδικές συζητήσεις με τους φορείς-εργοδότες και με τους ασκούμενους φοιτητές, καθώς και από τα γραπτά κείμενα αξιολόγησης, το ΠΠΑ μπορεί να θεωρηθεί επιτυχές στο σύνολό του. Το Πρόγραμμα συνεχίζει να λειτουργεί μέσα σε κλίμα αμοιβαίας συνεργασίας. Οι φορείς εκδηλώνουν συνεχές ενδιαφέρον και σχεδόν όλοι επιζητούν να συνεχιστεί η συνεργασία με το ΤΘΣ. Οι ασκούμενοι αναγνωρίζουν από την πλευρά τους την ευκαιρία που είχαν να εμβαπτισθούν στον εργασιακό (επιστημονικό / καλλιτεχνικό / πολιτιστικό) χώρο.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2.1. Ιστορικό και Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τρία μόλις χρόνια μετά την ίδρυσή του, το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών προχώρησε στην οργάνωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών που κατάρτισε η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης του Τμήματος στη συνεδρίαση της 10ης Φεβρουαρίου 1993 και την οποία ενέκρινε η Σύγκλητος Ειδικής

Σύνθεσης στη συνεδρίαση αρ. 14, στις 17 Ιουνίου 1993. Στην αρχική φάση λειτουργίας του δεν προσέφερε σεμιναριακά μαθήματα και η φοίτηση στηριζόταν αποκλειστικά στην εκπόνηση εργασιών. Τον Ιούνιο του 1997, στο πλαίσιο της ενέργειας «Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών» (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.), το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών υπέβαλε στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων πρόταση για την αναμόρφωση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, η οποία και εγκρίθηκε (ΦΕΚ 848, 29/07/1998, τ.Β). Η πρόταση αναμόρφωσης είχε γενικό τίτλο «Το Ελληνικό θέατρο από την αρχαιότητα έως σήμερα: Θεωρία και παράσταση» και πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου. Λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 1998-1999 έως και το 2003-2004.

Στο πλαίσιο του Προγράμματος συμμετείχε ακαδημαϊκό προσωπικό από σημαντικά ευρωπαϊκά και αμερικανικά πανεπιστήμια και πραγματοποιήθηκαν πάνω από 50 διαφορετικά σεμινάρια ειδίκευσης σε ένα ευρύ διδακτικό θεατρολογικό πλαίσιο. Το πρόγραμμα κατά το διάστημα λειτουργίας του είχε θεωρηθεί από τους ευρωπαίους συμμετέχοντες ως ένα από τα πιο επιτυχημένα προγράμματα θεατρικών σπουδών στην Ευρώπη, εδραίωσε τη παρουσία του ΤΘΣ σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, οι απόφοιτοί του ολοκλήρωσαν έγκαιρα και με μεγάλη επιτυχία τις σπουδές τους.

Μετά τη λήξη του ΕΠΕΑΕΚ Ι, το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών υπέβαλε αίτημα τροποποίησης του ΠΜΣ, με γενικό τίτλο «Θέατρο: Θεωρία και Πράξη – Ιστορία και Παρόν». Η διάρκειά του ήταν τριετής: 2004-2005 έως 2006-2007.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών λειτούργησε Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο: «Παγκόσμιο Θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία».

Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-15 (ΦΕΚ 848, 29/07/1998, τ.Β) λειτουργεί νέο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ με τίτλο «**Από το κείμενο στη σκηνή: Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο**».

3.2.2. Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Δεν συμμετέχουν άλλα Τμήματα ούτε Ιδρύματα στο ΠΜΣ του ΤΘΣ. (Το Πρόγραμμα, που πραγματοποιήθηκε σε διατμηματική συνεργασία με το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου – 1998-1999 έως και το 2003-2004 – λειτούργησε με μεγάλη επιτυχία, με συμμετοχή πλειάδας διακεκριμένων επιστημόνων της αλλοδαπής και της ημεδαπής και με μεγάλη ανταπόκριση φοιτητών.)

Στην υλοποίηση του ΠΜΣ τα ακαδ. έτη 2014-15 και 2015-16 συμμετείχαν καθηγητές του Τμήματος, καθηγητές άλλων Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών της χώρας, ξένοι επισκέπτες καθηγητές, (ενδεικτικά, οι Cécile Schenck, Université Sorbonne Nouvelle-Paris 3 και Liviu Dospinescu, Université Laval, Montréal (2014-2015), Martin Psenicka, Charles University, Prague και Αλεξάνδρα Σαμουήλ, Πανεπιστήμιο Κύπρου (2015-2016), άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών (για παράδειγμα Δημήτρης Μαυρίκιος, Βασίλης Παπαβασιλείου, Στρατής Πασχάλης, Χρύσα Προκοπάκη, κ.ά).

Τα **αρμόδια όργανα** για την οργάνωση και τη λειτουργία του ΠΜΣ είναι τα εξής:

α. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών.

β. Η πενταμελής Συντονιστική Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.) του Τμήματος, που για τα έτη 2014-2015 και 2015-2016 απαρτίζεται από τους καθηγητές: Ιωσήφ Βιβιλάκη (διευθυντή), Πλάτωνα Μαυρομούστακο, Κυριακή Πετράκου, Άννα Ταμπάκη, Κωνσταντζα Γεωργακάκη, Αικατερίνη Διαμαντάκου και Άννα Καρακατσούλη.

3.2.3. Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το αναμορφωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στους στόχους του Τμήματος αλλά και στις απαιτήσεις της κοινωνίας, δεδομένου ότι υπηρετούνται αποτελεσματικά οι προδιαγεγραμμένοι σκοποί του Προγράμματος, ήτοι: i) η προώθηση των θεατρικών σπουδών, με επίκεντρο την ιστορία και θεωρία του ευρωπαϊκού και του παγκοσμίου θεάτρου από την αρχαιότητα έως σήμερα· ii) η συστηματοποίηση των ερευνητικών αναζητήσεων και προβληματισμών γύρω από τη θεατρική δραστηριότητα στην Ελλάδα σε πανεπιστημιακό επίπεδο και η ανταπόκριση σ' ένα ευρύτερο κοινωνικό ενδιαφέρον για θεατρικές σπουδές αυτού του είδους· iii) η συμπλήρωση των προπτυχιακών σπουδών και η προετοιμασία και επιλογή των υποψηφίων για την απόκτηση του πρώτου μεταπτυχιακού ακαδημαϊκού τίτλου ή την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Ειδικότερα, οι επί μέρους στόχοι του ΠΜΣ, στους οποίους ανταποκρίνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό η μέχρι στιγμής υλοποίησή του, είναι:

- **Διδακτικοί:** Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές παρέχεται μεγαλύτερη ευρύτητα γνώσεων και καλύτερη εποπτεία του επιστημονικού ερευνητικού γίγνεσθαι στον τομέα των θεατρικών και θεατρολογικών σπουδών
- **Ερευνητικοί:** Η κινητικότητα των μελών ΔΕΠ και των μεταπτυχιακών φοιτητών επιτρέπει την επιτόπια έρευνα αρχείων, βιβλιοθηκών, συλλογών, την παρακολούθηση συνεδρίων, συμποσίων, συναντήσεων και σεμιναρίων σε άλλες πόλεις και χώρες καθώς και τη μελέτη θεατρικών και πολιτισμικών φαινομένων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- **Εκπαιδευτικοί:** Ερευνάται και προωθείται η αξιοποίηση του θεάτρου στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της εκπόνησης ειδικών ερευνητικών εργασιών και της διοργάνωσης ειδικών σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς.
- **Οικονομικοί – επαγγελματικοί – κοινωνικοί:** Οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου (α' και β' κύκλου) μπορούν να απορροφηθούν ως ειδικοί σύμβουλοι ή διδάσκοντες σε σχολεία και διευθύνσεις της Μέσης Εκπαίδευσης. Επίσης υπάρχει η προοπτική της ανάπτυξης και διερεύνησης της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, μέσω της στελέχωσης των αντίστοιχων σχολών, με ειδικούς επιστήμονες, κατόχους του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Επιπρόσθετα, η παρεχόμενη εκπαίδευση επιτρέπει την κατάρτιση ειδικών επιστημόνων που μπορούν να απορροφηθούν τόσο στην ελληνική αγορά

εργασίας όσο και στη διεθνή πολιτισμική δραστηριότητα, σε τομείς όπως οι ακόλουθοι:

1. Συνεργασία με πολιτισμικούς φορείς για την καλύτερη οργάνωση και συγκρότηση της θεατρικής και γενικότερα της πολιτισμικής δραστηριότητας στην Ελλάδα.
2. Στελέχωση ελληνικών πολιτισμικών οργανισμών, επιχειρήσεων και επιτροπών.
3. Καλλιτεχνική διεύθυνση και οργανωτική υποστήριξη ελληνικών φεστιβάλ και πολιτισμικών διοργανώσεων.
4. Στελέχωση οργανισμών και επιχειρήσεων για την προώθηση των ελληνικών παραστάσεων στις πολιτισμικές διοργανώσεις άλλων χωρών.
5. Γενικότερη ενίσχυση των πολιτισμικών ανταλλαγών με τις χώρες του εξωτερικού μέσω της διοργάνωσης διεθνών θεατρικών συναντήσεων και της ανάληψης και επιμέλειας μεταφράσεων θεατρικών έργων από την ελληνική γλώσσα κ.ά.
6. Προβολή θεατρικών ζητημάτων στα ΜΜΕ και παραγωγή αντίστοιχων προγραμμάτων, καθώς και κριτική θεάτρου.
7. Επιμέλεια και διεύθυνση θεατρικών και πολιτισμικών εκδόσεων, εντύπων και ηλεκτρονικών (cd-rom).

Το ΠΜΣ υπόκειται στις διατάξεις περί αξιολόγησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 3685/2008 και συντάσσει κάθε τρία χρόνια έκθεση αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3374/2005.

Το Πρόγραμμα Σπουδών δημοσιοποιείται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος.

3.2.4. Η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η δομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών διακρίνεται από σαφήνεια, συνοχή και αποτελεσματικότητα. Στη γνωστική και επιστημονική εμβέλεια του Προγράμματος και, ταυτόχρονα, στη λειτουργικότητα και την ευελιξία της εκπαιδευτικής εφαρμογής του συμβάλλει η ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού υποχρεωτικών και σεμιναριακών μαθημάτων, τα οποία καλύπτουν ένα πολύ μεγάλο εύρος ενδιαφερόντων και αντικειμένων του ελληνικού και παγκόσμιου θεάτρου.

1. Οι μεταπτυχιακές σπουδές χωρίζονται σε δύο κύκλους, που καταλήγουν στην απονομή δύο διαφορετικών πτυχιακών τίτλων:
 - α. έναν πρώτο κύκλο προδιδακτορικό, που καταλήγει στην απονομή, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση του διετούς προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, ενός μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (ισότιμου προς το MASTEROFPHILOSOPHY) και
 - β. ένα δεύτερο κύκλο διδακτορικό, που καταλήγει στην απονομή, μετά από εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, του διδακτορικού διπλώματος.
2. Ο πρώτος κύκλος διαρκεί δύο χρόνια, ο δεύτερος τουλάχιστον τρία χρόνια.

3. Προϋπόθεση εγγραφής στον δεύτερο κύκλο και ανάληψης θέματος διδακτορικής διατριβής είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών. Για την εισαγωγή κατευθείαν στον δεύτερο κύκλο κατόχων μεταπτυχιακών τίτλων της αλλοδαπής αποφαίνεται η Συντονιστική Επιτροπή Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και εισηγείται σχετικά στην Γ.Σ.Ε.Σ.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων είναι η ελληνική. Για να διευκολυνθεί η διεθνοποίηση του Π.Μ.Σ. (π.χ. πρόσκληση ξένων διδασκόντων) μέρος των μαθημάτων μπορεί να διδάσκεται και σε άλλες ξένες γλώσσες.

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών με τίτλο (από το 2014): «Από το κείμενο στη σκηνή. Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο» διαρθρώνεται στους εξής τομείς στους οποίους εντάσσονται και τα διδακτικά αντικείμενα των μελών Δ.Ε.Π.:

1. Ελληνικό Θέατρο: α) Το αρχαίο θέατρο και η πρόσληψή του, β) Από το Κρητικό Θέατρο ως τη σύγχρονη θεατρική δημιουργία
2. Παγκόσμιο Θέατρο: από το κείμενο στη σκηνή

Στο πλαίσιο της παραπάνω δομής, οι μεταπτυχιακές σπουδές διαρθρώνονται σε τέσσερα (4) εξάμηνα, με πρώτο εξάμηνο στο χειμερινό:

- Στο Α' εξάμηνο σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα (Μεθοδολογία της Έρευνας – Εκδοτική κειμένων, Το αρχαίο θέατρο και η πρόσληψή του, Ανάλυση παράστασης) και δύο (2) επιλεγόμενα μαθήματα, ενώ παράλληλα εκπονεί για κάθε ένα από αυτά εργασίες-ασκήσεις.

- Στο Β' εξάμηνο σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα (Θεατρική μετάφραση: Θεωρία και Πράξη, Ζητήματα νεοελληνικού θεάτρου), ένα (1) επιλεγόμενο, εκπονεί για κάθε ένα από αυτά εργασίες-ασκήσεις και επιπλέον αναλαμβάνει μία εργασία με ελεύθερο θέμα περιορισμένης έκτασης, μετά από συνεννόηση με τον καθηγητή σύμβουλο ή με άλλο, κατά περίπτωση, μέλος ΔΕΠ. Η εκπόνηση των εργασιών αυτών είναι προαπαιτούμενο για την εγγραφή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Γ' εξάμηνο σπουδών του ΠΜΣ.

- Στο Γ' εξάμηνο σπουδών, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρακολουθεί τρία (3) ακόμη υποχρεωτικά μαθήματα (Ζητήματα παγκόσμιου θεάτρου, Θεωρία Θεάτρου και Δράματος, Σύγχρονο θέατρο και πρωτοπορίες του θεάτρου), συμμετέχει στο Εργαστήριο δραματολογικών και σκηνικών πρακτικών και παρακολουθεί ένα (1) ακόμη επιλεγόμενο μάθημα. Για καθένα από αυτά εκπονεί εργασίες.

- Στο Δ' εξάμηνο σπουδών, ο φοιτητής αφοσιώνεται στη συγγραφή διπλωματικής εργασίας, με την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ, καθώς και στη μελέτη διεθνούς θεατρικής βιβλιογραφίας, στην οποία εξετάζεται μετά την παράδοση της διπλωματικής εργασίας. Μετά την έγκριση του νέου κανονισμού λειτουργίας στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης αρ. 3/3-2-2015 καταργούνται οι εξετάσεις αποφοίτησης και ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποστηρίζει ενώπιον επιτροπής τη διπλωματική του εργασία.

Οι υποχρεώσεις των φοιτητών κατά τον πρώτο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών περιλαμβάνουν: την παρακολούθηση μαθημάτων και την εκπόνηση εργασιών, την ενεργό συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και τη γενικότερη στήριξη

των εκπαιδευτικών/επιστημονικών δραστηριοτήτων του Τμήματος και, τέλος, τη μελέτη προτεινόμενης διεθνούς θεατρολογικής βιβλιογραφίας, η οποία ελέγχεται με τελικές εξετάσεις και οι οποίες (όπως αναφέρεται παραπάνω) θα αντικατασταθούν (2016) με προφορική παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας.

Κάθε σπουδαστής του πρώτου κύκλου έχει σύμβουλο σπουδών, μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ο οποίος τον παρακολουθεί και τον καθοδηγεί, τον συμβουλεύει στη διαμόρφωση του ατομικού του προγράμματος σπουδών και εκτιμά γενικότερα την πορεία των σπουδών του. Ο σύμβουλος σπουδών ορίζεται στην αρχή του Α' εξαμήνου σπουδών από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύμβασης του Τμήματος, μετά από συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους.

3.2.5. Το εξεταστικό σύστημα

Το εξεταστικό σύστημα επιτρέπει την πολυκριτηριακή και σφαιρική αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών, δεδομένου ότι στηρίζεται σε διαφορετικά δεδομένα που συγκεντρώνονται σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης και παρακολούθησης του ΠΜΣ. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές του πρώτου κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών, εκτός του ότι σε όλη τη διάρκεια των διετών μεταπτυχιακών σπουδών εκπονούν εργασίες στα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα, συγγράφουν μία (1) εργασία ελεύθερης επιλογής και μία (1) διπλωματική εργασία, υποβάλλονται δε επιπρόσθετα σε τελικές γραπτές (θα αντικατασταθούν από το 2016) και προφορικές εξετάσεις, οι οποίες διεξάγονται σε δύο χρονικές περιόδους (1-10 Οκτωβρίου και 20-30 Ιουνίου) και τη συμμετοχή στις οποίες οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να δηλώσουν στη Γραμματεία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη κάθε εξεταστικής περιόδου, καταθέτοντας συγχρόνως στη Γραμματεία αντίτυπα όλων των εργασιών τους.

Κατά τη γραπτή εξέταση, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να αναπτύξουν ένα σύνθετο θέμα ως προς την ιστορία και τη θεωρία του ευρωπαϊκού θεάτρου, βάσει ενός καταλόγου σχετικής διεθνούς θεατρολογικής βιβλιογραφίας (που ενημερώνεται κάθε χρόνο) ο οποίος γνωστοποιείται στους φοιτητές στην αρχή του κύκλου σπουδών. Οι υποψήφιοι οφείλουν να γνωρίζουν όλα τα σημαντικά κείμενα του παγκόσμιου δραματολογίου. Κατά την προφορική εξέταση οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να εκθέσουν εμπειρίες και προοπτικές ενώπιον του σώματος των διδασκόντων του Τμήματος (διάρκεια παρουσίασης 10-15 λεπτών).

Ειδικότερα, η διαβάθμιση της αξιολόγησης κυμαίνεται στα όρια 1-10, με τις μονάδες να κατανέμονται ως εξής:

Κωδικοί μαθημάτων	Δ.Μ.	Π.Μ.	Συντελεστής
ΜΜΘ1 Εκδοτική κειμένων	2	6	1
ΜΜΘ 2 Μεθοδολογία της έρευνας	2	6	1
ΜΜΘ 3 Ανάλυση παράστασης	2	6	1
ΜΜΘ 4 Σύγχρονο θέατρο και πρωτοπορίες του θεάτρου	2	6	1
ΜΜΘ 5 Σεμιναριακό	2	6	1

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

ΜΜΘ 6 Μεγάλη εργασία (ελεύθερη)	4	12	1,5
ΜΜΘ 7 Θεατρική μετάφραση: θεωρία και πράξη	2	6	1
ΜΜΘ 8 Το αρχαίο θέατρο και η πρόσληψή του	2	6	1
ΜΜΘ 9 Σεμιναριακό	3	6	1
ΜΜΘ 10 Παγκόσμιο θέατρο	2	6	1
ΜΜΘ 11 Νεοελληνικό θέατρο	2	6	1
ΜΜΘ 12 Θεωρία θεάτρου και δράματος	2	6	1
ΜΜΘ 13 Σεμιναριακό	3	6	1
ΤΕΜΠ Τελική εργασία (Διπλωματική)	10	18	1,5
ΤΕΞΜ Τελικές εξετάσεις	5	6	1,5
ΠΠΜΠ Προφορική παρουσίαση	5	6	1

**Δ.Μ.: Διδακτικές Μονάδες - Π.Μ.: Πιστωτικές Μονάδες*

Με βάση τα παραπάνω, η τελική αξιολόγηση στηρίζεται σε πολλαπλά, ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια (εκπόνηση όλων των εργασιών, ποιότητα των εργασιών, επιτυχής τελική γραπτή και προφορική εξέταση, συμμετοχή στις δραστηριότητες του Τμήματος), τα οποία, σε συνδυασμό με τις εισηγήσεις των επιβλεπόντων καθηγητών και τον προσωπικό φάκελο του φοιτητή στον οποίο καταχωρούνται οι εργασίες του και οι παρατηρήσεις των διδασκόντων, καθορίζουν την τελική απονομή και βαθμολογία του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών.

Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση ένας Σύμβουλος Καθηγητής, ο οποίος: α) συμβουλεύει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές στη διαμόρφωση του προγράμματος σπουδών τους, β) στηρίζει και καθοδηγεί τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε θέματα που αφορούν στη φοιτητική τους ιδιότητα, τη συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και σε λοιπές δραστηριότητες του Τμήματος, και γ) παρακολουθεί και ελέγχει την πορεία των σπουδών των μεταπτυχιακών φοιτητών, επιτρέπει την ανάπτυξη μιας άμεσης και ανθρώπινης συνεργασίας και συμβάλλει στον εξορθολογισμένο συνδυασμό των πολλαπλών επιστημονικών, ερευνητικών και εκπαιδευτικών στόχων του Προγράμματος, βελτιστοποιώντας με αυτόν τον τρόπο τις δυνατότητες ομαλής ανταπόκρισης καθενός φοιτητή στις απαιτήσεις του ΠΜΣ.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του ΤΘΣ προβληματίζεται διαρκώς για τους τρόπους της καλύτερης δυνατής σύνθεσης, από τη μια μεριά, της σφαιρικής και εμπειριστατωμένης θεατρολογικής κατάρτισης σε ζητήματα ιστορίας, πράξης και θεάτρου του Παγκόσμιου Θεάτρου και, από την άλλη μεριά, της εκπαιδευτικής ευελιξίας και προσαρμοστικότητας του ΠΜΣ στις ειδικότερες επιστημονικές ανάγκες των συμμετεχόντων φοιτητών.

3.2.6. Η χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Από το 2014 (σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού), το κόστος λειτουργίας του ΠΜΣ μπορεί να καλύπτεται από:

- Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα, χορηγίες φορέων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα ή χορηγίες φυσικών και νομικών προσώπων.

- Επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού και χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου από φορείς του ευρύτερου δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα.
- Πόρους από ερευνητικά προγράμματα, κοινοτικά προγράμματα.
- Διάφορες άλλες διαφανείς χρηματικές εισροές.
- Δίδακτρα. Με απόφαση της ΓΣΕΣ μπορούν να απαλλάσσονται ολικώς ή μερικώς από τα δίδακτρα αριστούχοι φοιτητές, καθώς και οι έχοντες οικονομική δυσχέρεια.

Ηκαθιέρωση διδασκτρων έχει συμβάλλει πολύ ικανοποιητικά στην εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ.

Η λογιστική παρακολούθηση των εσόδων και των εξόδων γίνεται από τον Ειδικό Λογοριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΕΚΠΑ.

Οι πόροι του ΠΜΣ είναι δυνατόν να διατίθενται για τις παρακάτω κατηγορίες δαπανών:

- Αμοιβές διδακτικού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού
- Εξοπλισμός, όργανα, υλικά, υποδομές
- Αναλώσιμα και άλλες προμήθειες
- Μετακινήσεις
- Ανταποδοτικές Υποτροφίες
- Έξοδα δημοσιότητας, εκδηλώσεις
- Γενικές δαπάνες που σχετίζονται με τη λειτουργία του ΠΜΣ και γίνονται δεκτές μετά από αποφάσεις της ΓΣΕΣ.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο δημοσιότητας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών πραγματοποιούνται οι ακόλουθες ενέργειες που σκοπό έχουν τη σφαιρική προβολή των δραστηριοτήτων του ΠΜΣ αλλά και των ίδιων των μεταπτυχιακών φοιτητών τόσο του Α΄ όσο και του Β΄ κύκλου σπουδών. Έτσι έχουν πραγματοποιηθεί και συνεχίζουν να πραγματοποιούνται παρ' όλες τις οικονομικές δυσκολίες οι ακόλουθες ενέργειες:

- ◆ **Διοργάνωση κύκλου διαλέξεων:** Στο πλαίσιο του κύκλου διαλέξεων πραγματοποιήθηκαν ομιλίες από ξένους και έλληνες συνεργάτες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- ◆ **Συνέδρια και ημερίδες:** Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών διοργανώνονται συνέδρια και ημερίδες με την ενεργή συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών του Προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό τους παρέχεται η δυνατότητα προβολής του ερευνητικού τους έργου, το οποίο πραγματοποιείται στη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών συνεισφέροντας στην ευρύτερη επιστημονική έρευνα που συντελείται γύρω από την επιστήμη της θεατρολογίας.
- ◆ **Εκδόσεις:** Ιδιαίτερη αποκαλύπτεται η συμβολή του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στην περιοδική έκδοση του επιστημονικού δελτίου του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, *Παράβασις/Parabasis*, και περιλαμβάνει νεώτερα πορίσματα θεατρολογικών ερευνών και βιβλιοκρισίες από τη διεθνή βιβλιογραφία. Η έκδοση από το 2014 είναι δίτομη (ένα τόμος με μελετήματα στην ελληνική γλώσσα και ένας, με διαφορετικά μελετήματα, ξενόγλωσσος), συνοδεύεται από περιλήψεις στην αγγλική ή ελληνική, και στοχεύει στη δημιουργία ενός βήματος ανταλλαγής ιδεών με τη συμμετοχή επιστημόνων από διαφορετικούς επιστημονικούς τομείς και από διαφορετικές, κυρίως

ευρωπαϊκές χώρες με αντικείμενο ευρύτερα ζητήματα (ερευνητικά και θεωρητικά) των θεατρικών σπουδών.

Με βάση τις παραπάνω ανάγκες και τις παραπάνω συμπληρωματικές ενέργειες του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κρίνεται αναγκαία και ζωτική η σταθερή οικονομική του ενίσχυση.

3.2.7. Η διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών

Η διαδικασία επιλογής των φοιτητών στηρίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό διαφορετικών κριτηρίων, που αφορούν σε τυπικά προσόντα των φοιτητών αλλά και στην ουσιαστική ικανότητα γραπτής ανταπόκρισής τους σε θέματα που άπτονται των βασικών θεματικών πεδίων της θεατρολογικής επιστήμης.

Συγκεκριμένα, για την εγγραφή στον πρώτο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών απαιτούνται:

1. Πτυχίο των Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών των ΑΕΙ της χώρας ή ισότιμων θεατρολογικών σπουδών της αλλοδαπής ή πτυχίο Τμημάτων Φιλοσοφικών Σχολών ή κατ' εξαίρεση και άλλων Σχολών/Τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικειμένου των ΑΕΙ της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Για πτυχιούχους άλλων ισότιμων Σχολών αποφασίζουν τα αρμόδια όργανα.

Προϋπόθεση για την εισαγωγή υποψηφίων που δεν έχουν απολυτήριο ελληνικού λυκείου ή εξατάξιου Γυμνασίου ή πτυχίο ελληνικού ΑΕΙ (από πρόγραμμα σπουδών που διοργανώθηκε στην ελληνική γλώσσα) σε ΠΜΣ που διοργανώνεται στην ελληνική γλώσσα είναι και η κατοχή πιστοποιητικού ελληνομάθειας Δ' επιπέδου από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας ή αντίστοιχου επιπέδου βεβαίωσης ελληνομάθειας του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

2. Απόδειξη με δίπλωμα ή εξετάσεις, επαρκούς γνώσης μιας ξένης γλώσσας (κατά προτίμηση χωρών της Ε.Ε.).

3. Επιτυχής γραπτή εξέταση με βάση το σύνολο της βιβλιογραφίας που έχει δοθεί και μελετηθεί στο διάστημα των προπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών και επιτυχής προφορική συνέντευξη.

Επιπλέον του αριθμού εισακτέων, γίνονται δεκτοί υπότροφοι του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.), οι οποίοι πέτυχαν στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικειμένου του ΠΜΣ καθώς και αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους. Επιπλέον εισακτέοι γίνονται δεκτοί κατόπιν ειδικής αποφάσεως της ΓΣΕΣ.

Στην επιλογή των φοιτητών συνυπολογίζονται: ο βαθμός των εισαγωγικών εξετάσεων (τουλάχιστον 7), τα ειδικά προσόντα των υποψηφίων (τυχόν επιστημονικό ή ερευνητικό έργο, δημοσιεύσεις σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, κατοχή άλλων πανεπιστημιακών πτυχίων, η γνώση περισσότερων από μία ξένη γλώσσα, ο βαθμός του πτυχίου), η επίδοση των υποψηφίων κατά τη διάρκεια προφορικής συνέντευξης.

Οι εισαγωγικές εξετάσεις πραγματοποιούνται σε δύο συνεχείς ημέρες, ο ορισμός των οποίων γίνεται κατά έτος.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος και εντός του εαρινού εξαμήνου, προκηρύσσεται ο προβλεπόμενος αριθμός θέσεων μεταπτυχιακών φοιτητών, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι (20), ενώ, κατά περίπτωση, η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να αποφασίσει μείωση ή αύξηση του αριθμού των εισακτέων. Το χρονικό διάστημα υποβολής των αιτήσεων με τα συνημμένα δικαιολογητικά είναι τουλάχιστον ένας μήνας από τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης ενδιαφέροντος.

Όσοι φοιτητές κατορθώνουν να επιτύχουν στις κατακτήριες εξετάσεις και να επιλεγούν στο ΠΜΣ, στη συντριπτική πλειονότητά τους φέρνουν με απόλυτη επιτυχία και συνέπεια σε πέρας τις μεταπτυχιακές σπουδές τους, συνήθως με πολύ καλή έως άριστη βαθμολογία, ενώ συχνά συνεχίζουν τις μεταπτυχιακές σπουδές τους και στο δεύτερο κύκλο.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος προσβλέπει στη δυνατότητα διασφάλισης ενός κοινού μεταπτυχιακών φοιτητών με υψηλά τυπικά προσόντα, υψηλές επιδόσεις στις κατατακτήριες γραπτές εξετάσεις και, ως εκ τούτου, διασφαλισμένη σε μεγάλο βαθμό την επίδοσή του στη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών και, από την άλλη πλευρά, προσέλκυσης του ενδιαφέροντος ενός μεγαλύτερου αριθμού υποψηφίων φοιτητών.

Βλέπε επίσης Ενότητα 11, Πίνακες 4, 14.

3.2.8. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Σε αντιστοιχία με το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είχε και έχει διεθνή (κατ' εξοχήν ευρωπαϊκό) προσανατολισμό με επίκεντρο τα ελληνικά φαινόμενα, όπως άλλωστε μαρτυρούν οι διαφορετικοί διαδοχικοί τίτλοι του:

1. «Το Ελληνικό θέατρο από την αρχαιότητα έως σήμερα: Θεωρία και παράσταση», 2.«Θέατρο: Θεωρία και Πράξη – Ιστορία και Παρόν», 3. «Παγκόσμιο Θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία», και ο τελευταίος – για τα έτη αναφοράς, από το 2014-2016 –4. «Από το κείμενο στη σκηνή. Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο»,

και όπως επιβεβαιώνουν η διάρθρωση τόσο των προηγούμενων ΠΜΣ όσο και του ισχύοντος Προγράμματος (βλ. υποενότητα 3.2.4).

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων, όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι η ελληνική, για να διευκολυνθεί όμως η διεθνοποίηση του ΠΜΣ (π.χ. πρόσκληση ξένων διδασκόντων) μέρος των μαθημάτων διδάσκεται ενίοτε και σε άλλες ξένες γλώσσες, κυρίως στην αγγλική.

Η διεθνής διάσταση του ΠΜΣ του Τμήματος διασφαλίζεται και επιβεβαιώνεται από τους εξής παράγοντες:

Ι. Τόσο στο πλαίσιο των προηγούμενων ΠΜΣ: «Το Ελληνικό θέατρο από την αρχαιότητα έως σήμερα: Θεωρία και παράσταση» (που λειτούργησε έως το 2003-2004), «Θέατρο: Θεωρία και Πράξη – Ιστορία και Παρόν» (έως το 2006-2007), «Παγκόσμιο θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία» (έως το 2013-2014), όσο και του σημερινού (από το 2014-15) «Από το κείμενο στη σκηνή. Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο», συμμετείχε ακαδημαϊκό προσωπικό από

σημαντικά ευρωπαϊκά και αμερικανικά πανεπιστήμια, όπως οι Cécile Schenck, Université de la Sorbonne Nouvelle – Paris 3 και Liviu Dospinescu, Université Laval, Montréal (2014-2015), Martin Psenicka, Charles University, Prague και Αλεξάνδρα Σαμουήλ, Πανεπιστήμιο Κύπρου (2015-2016). πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια ειδίκευσης σε ένα ευρύ διδακτικό θεατρολογικό πλαίσιο.

II. Σε ό,τι αφορά το ισχύον Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (2014 και μετά), συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία καλύπτουν πολλές και διαφορετικές εκφάνσεις του ευρωπαϊκού και του παγκόσμιου θεάτρου (π.χ. «Σύγχρονο θέατρο και πρωτοπορίες του θεάτρου», «Ανάλυση παράστασης», «Θεατρική μετάφραση: θεωρία και πράξη», «Παγκόσμιο θέατρο», «Θεωρία θεάτρου και δράματος»), ενώ αρκετά σεμιναριακά μαθήματα, όπως και τα θέματα της εργασίας ελεύθερης επιλογής και της διπλωματικής εργασίας επικεντρώνονται συχνά σε πτυχές και ζητήματα του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου θεάτρου, σε επίπεδο θεατρικής πράξης, ιστορίας και θεωρίας.

III. Η δημιουργία και συντήρηση εξοπλισμένων χώρων μελέτης και έρευνας (με τη συνδρομή της αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής), η επέκταση των θέσεων χρηστών Η/Υ, η χρήση και η επέκταση ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων στη διδασκαλία των μαθημάτων, η ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας με την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει το διαδίκτυο (σε συνδυασμό με την άσκηση-αναζήτηση), όλα τα παραπάνω συμβάλλουν δυναμικά στον εξοπλισμό του μεταπτυχιακού φοιτητή και αυριανού ειδικευμένου θεατρολόγου με ποικιλία γνώσεων και δεξιοτήτων που θα του προσφέρουν περισσότερες ευκαιρίες εργασιακής απασχόλησης και ομαλής ένταξης στον επαγγελματικό χώρο.

IV. Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών προσκαλεί σε τακτική βάση ειδικούς επιστήμονες και καλλιτέχνες εγνωσμένου κύρους (Έλληνες της ημεδαπής και αλλοδαπής και ξένους) στο πλαίσιο ειδικών κύκλων διαλέξεων, διεθνών Ημερίδων, Συμποσίων και Συνεδρίων, παρόλο που πλέον οι δυνατότητες πρόσκλησης και μετάκλησης γίνονται όλο και πιο δύσκολες και συνήθως εντάσσονται στο πλαίσιο συμφωνιών Erasmus+. Μέσα από τη στρατηγική αυτή, της επικοινωνίας και της διακίνησης των ιδεών, καλείται να εμπλακεί με ενεργό τρόπο και ο μεταπτυχιακός φοιτητής, μούμενος στους κανόνες του επιστημονικού διαλόγου και αναπτύσσοντας κριτικό στοχασμό και νέα ενδιαφέροντα.

V. Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών διοργανώνει με αρκετά μεγάλη συχνότητα Συνέδρια και (Δι)Ημερίδες με την ενεργό συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών του Προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό τους παρέχεται η δυνατότητα προβολής τους ερευνητικού τους έργου, το οποίο πραγματοποιείται στη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών συνεισφέροντας στην ευρύτερη επιστημονική έρευνα που συντελείται γύρω από την επιστήμη της θεατρολογίας. Εξάλλου, μεταξύ των ειδικών όρων του ΠΜΣ είναι η υποχρέωση κάθε μεταπτυχιακού φοιτητή να διαθέτει χρόνο για τη γενικότερη στήριξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εν γένει επιστημονικών δραστηριοτήτων του Τμήματος.

VI. Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών εκδίδει το επιστημονικό δελτίο *Παράβασις/Parabasis*, το οποίο περιλαμβάνει νεώτερα πορίσματα θεατρολογικών ερευνών και βιβλιοκρισίες από τη διεθνή βιβλιογραφία, με

επίκεντρο ερευνητικά ζητήματα του νεοελληνικού θεάτρου. Η *Παράβασις* εκδίδεται από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών, δημοσιεύει ερευνητικές εργασίες τους, καθώς και πορίσματα ερευνών σε μεταπτυχιακό επίπεδο και είναι ανοιχτή σε συνεργασίες με το λοιπό πανεπιστημιακό και εξωπανεπιστημιακό χώρο, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

VII. Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών έχει αναπτύξει πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών από και προς το Πανεπιστήμιο Αθηνών, μέσω των Προγραμμάτων Erasmus+. Μέχρι στιγμής έχουν επιτευχθεί πολλές συμφωνίες με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του εξωτερικού, στα οποία γίνονται δεκτοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και από τα οποία προσέρχονται ξένοι φοιτητές στο ΠΜΣ, γεγονός που καταμαρτυρά τη δυνατότητα αμοιβαίας προσαρμογής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ και των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών αντίστοιχων τμημάτων σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

VIII. Στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος εντάσσεται το «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος», που ιδρύθηκε το 1997 με πρωτοβουλία του (τότε επίκ. και νυν) καθηγητή του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Πλάτωνα Μαυρομούστακου και του καθηγητή Όλιβερ Τάπλιν (Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης), καθώς και με τη συμμετοχή και συνεργασία του τότε Προέδρου του Τμήματος καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, με πρωταρχικό στόχο να κινήσει το ενδιαφέρον της ακαδημαϊκής κοινότητας για μία επαναπροσέγγιση του αρχαίου ελληνικού δράματος και να ανανεώσει τους τρόπους διδασκαλίας του, εισάγοντας μια σειρά νέων μεθόδων, με τη μελέτη της αναβίωσής του στις σύγχρονες σκηνές. Το πρόγραμμα μαθημάτων έχει επιλεγεί από το European League of the Instituts of the Arts (E.L.I.A.) ως πρότυπο μελέτης (“case study”) και ως υπόδειγμα καλής λειτουργίας (“example of good practice”) για αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα στο πλαίσιο θεματικού δικτύου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με θέμα την Παράδοση και Νεωτερικότητα (“Tradition and Innovation”).

Το Δίκτυο, το οποίο, όπως ήδη αναφέρθηκε, εντάσσεται στο ΠΜΣ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, συνεργάζεται με πανεπιστήμια είκοσι ευρωπαϊκών χωρών ενώ έχει αναπτύξει επαφές και με ανάλογα ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια της Αμερικής. Τα μέλη του Δικτύου έχουν μία συνεχή επικοινωνία και καθορίζουν το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων του σε ετήσιες συναντήσεις. Βασικός κορμός της δραστηριότητας του είναι η συγκρότηση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με πλήρη καταγραφή και τεκμηρίωση των παραστάσεων αρχαίου ελληνικού δράματος σε όλη την Ευρώπη. Χάρη στον σχεδιασμό της κάθε μέλος έχει την δυνατότητα να την εμπλουτίζει με καινούρια στοιχεία με τελικό αποτέλεσμα την ανταλλαγή απόψεων και τη δημιουργία ενός γόνιμου πεδίου συνεργασίας και επιστημονικού διαλόγου. Το Δίκτυο έχει διοργανώσει επιστημονικά συνέδρια και εκδίδει το ενημερωτικό δελτίο *Parodos* (περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του: <http://www.ancientdrama.net/home/>)

Στα σεμινάρια συμμετέχουν φοιτητές από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ διδάσκουν διακεκριμένοι καθηγητές από Τμήματα Κλασικής Φιλολογίας και Θεατρικών Σπουδών τόσο του εξωτερικού όσο και της ημεδαπής. Τα σεμινάρια

φιλοξενούν παράλληλα και ανθρώπους του θεάτρου, οι οποίοι μεταφέρουν στους συμμετέχοντες τη δική τους οπτική σχετικά με το ανέβασμα του αρχαίου δράματος. Στο πρόγραμμα του σεμιναρίου περιλαμβάνονται συζητήσεις γύρω από τη σκηνοθετική προσέγγιση του αρχαίου δράματος, το ρόλο και τη λειτουργία της μουσικής στην παράσταση, τη συμβολή του Χορού στην κωμωδία, την πολιτική διάσταση και επικαιρότητα της κωμωδίας του Αριστοφάνη, κ.ά.

Την ευθύνη για την οργάνωση των εκδηλώσεων του Δικτύου αρχικά στην Επίδαυρο και αργότερα στο Λαύριο έχει η ελληνική ερευνητική ομάδα αποτελούμενη από μέλη ΔΕΠ του ΤΘΣ –Πλάτων Μαυρομούστακος (με πρωτοβουλία του οποίου ιδρύθηκε το *Δίκτυο*), Άννα Καρακατσούλη, Γρηγόρης Ιωαννίδης, Γωγώ Βαρζελιώτη –, καθώς και από πολλούς υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές θεατρικών σπουδών.

Κατά τα έτη 2014-2016 συνεχίστηκε η λειτουργία του Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Δράματος [Arc-Net], που πραγματοποίησε «Έντατικό πρόγραμμα θερινών μαθημάτων για τη μελέτη των παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος» στο Λαύριο και την Επίδαυρο, στο πλαίσιο της δράσης του ΕΚΠΑ «Ακαδημία Πλάτωνος».

Τον Ιούνιο του 2015 (22.6-5.7) έλαβε χώρα το 3ο Θερινό Σχολείο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος με θέμα: *Challenging Limits: Performances of Ancient Drama, Controversies and Debates*, και πάλι στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» με τη συνδρομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ - ΕΚΠΑ [το οποίο, όπως αναφέρθηκε, συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (Λαύριο - Επίδαυρος)]. Η εν λόγω πράξη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

Συντονιστής του προγράμματος είναι ο καθηγητής του ΤΘΣ, Πλάτων Μαυρομούστακος.

Ως αποτέλεσμα όλων των παραπάνω, η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κρίνεται απολύτως ικανοποιητική, αλλά και δέουσα περαιτέρω χρηματοοικονομικής υποστήριξης ώστε να επιτραπεί η συνέχιση και ο εμπλουτισμός της.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Ο βαθμός ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ χωρίζονται σε δύο κύκλους, που καταλήγουν στην απονομή δυο διαφορετικών πτυχιακών

τίτλων: α) έναν πρώτο κύκλο προδιδακτορικό, που καταλήγει στην απονομή, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση και εξέταση του διετούς Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, ενός Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ισότιμου προς το Master of Philosophy –MPhil) και β) ένα δεύτερο κύκλο διδακτορικό, που καταλήγει στην απονομή, μετά από εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, του Διδακτορικού Διπλώματος.

Σ' αυτό το πλαίσιο διάρθρωσης, το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών συμβάλλει δραστικά και συστηματικά στην κάλυψη των επιστημονικών-ερευνητικών αναγκών, σε επίπεδο θεωρητικής, ιστορικής και παραστασιολογικής προσέγγισης του θεατρικού φαινομένου. Στο επίπεδο της κοινωνικής προσφοράς, η θεσμοθέτηση και η πραγματοποίηση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών επηρεάζει ευμενώς, έμμεσα ή και άμεσα, τη θεατρική ζωή της χώρας, τόσο από την πλευρά των παραγωγών όσο και από αυτή των αποδεκτών, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στην προβολή της εθνικής θεατρικής κληρονομιάς από την αρχαιότητα έως σήμερα στο εξωτερικό και στο εσωτερικό μέσα από τη συμμετοχή μελών ΔΕΠ του Τμήματος και υποψήφιων διδασκόντων σε συνέδρια, εκθέσεις, διαλέξεις, σε επιστημονικές ανταλλαγές και επαφές με άλλα θεατρολογικά κέντρα και συναφείς οργανισμούς για την προώθηση ερευνητικών στόχων (Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου, Κέντρο Έρευνας και Πρακτικών Εφαρμογών του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, κ.ά.), στην έκδοση του επιστημονικού περιοδικού *Παράβασις* αλλά και στις εκδόσεις άλλων θεατρολογικών, φιλολογικών ή γενικότερου καλλιτεχνικού χαρακτήρα περιοδικών.

3.3.2. Η δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Η δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών είναι απλή και σαφής, με την έμφαση να δίνεται στην εντατική εργασία του υποψήφιου διδάκτορα στο αντικείμενο της διατριβής, αλλά και στην εντατική και σταθερή συνεργασία του με τον επιβλέποντα καθηγητή και τα άλλα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής. Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών διαρκεί τρία (3) τουλάχιστον ημερολογιακά έτη, με ανώτατο όριο ταπέντε (5) ημερολογιακά έτη, από την ημερομηνία ορισμού της συμβουλευτικής επιτροπής.

Προϋπόθεση εγγραφής στο Β' κύκλο και ανάληψης θέματος διδακτορικής διατριβής είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του Α' κύκλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Για την εισαγωγή κατευθείαν στο Β' κύκλο κατόχων μεταπτυχιακών τίτλων της αλλοδαπής αποφαίνεται η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ και εισηγείται σχετικά στη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν στην τριμελή επιτροπή, στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους και έως τις 15 Σεπτεμβρίου, γραπτή έκθεση σχετικά με την πρόοδο της εργασίας τους. Στην περίπτωση που η έκθεση αυτή δεν υποβληθεί κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, η ΓΣΕΣ έχει το δικαίωμα, μετά από σχετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, να αποφασίσει την αποδέσμευση του θέματος.

Το είδος της δραστηριότητας του υποψηφίου και το όλο πρόγραμμά του εξαρτάται από το ειδικό θέμα της υπό επεξεργασία διδακτορικής διατριβής.

Τα θέματα διδακτορικών διατριβών που έχουν ανατεθεί, χαρακτηρίζονται για την πρωτοτυπία τους και εκπονούνται με επιστημονική μέθοδο και τεκμηρίωση εκ μέρους των υποψηφίων και υπό την άμεση εποπτεία του εποπτεύοντος καθηγητή και της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής.

Ως αποτέλεσμα της ήδη υψηλής επιστημονικής και μεθοδολογικής κατάρτισης των υποψηφίων διδασκάλων μέσω των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών α' κύκλου, της πρωτοτυπίας και της ελεύθερης επιλογής του θέματος της διατριβής, της σταθερής συνεργασίας τους με τα μέλη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, του ορίου πενταετούς διάρκειας εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής, καθώς και της υποχρέωσης από μέρους των υποψηφίων ετήσιας υποβολής γραπτής έκθεσης σχετικά με την πρόοδο της εργασίας τους, το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών έρχεται σε αίσιο πέρας στις περισσότερες περιπτώσεις. Όσο μάλιστα πιο συστηματικά και απαρέγκλιτα τηρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις, τόσο πιο έγκαιρη χρονικά και πληρέστερη ποιοτικά είναι η ολοκλήρωση της διδακτορικής διατριβής.

3.3.3. Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκάλων

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκάλων γίνεται με απόλυτη διαφάνεια και με απολύτως αξιοκρατικά κριτήρια. Συγκεκριμένα, ο μεταπτυχιακός φοιτητής που περατώνει επιτυχώς τον Α' κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών και επιθυμεί να εγγραφεί στον Β' κύκλο, υποβάλλει σχετική αίτηση στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, καταθέτοντας συγχρόνως αντίγραφο του μεταπτυχιακού του τίτλου, με αναλυτικές βαθμολογίες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών, πλήρες βιογραφικό-εργογραφικό σημείωμα, δύο συστατικές επιστολές, τίτλο της προτεινόμενης διδακτορικής διατριβής και προσχέδιό της, προσδιορίζοντας σε γενικές γραμμές το αντικείμενο και τη μεθοδολογία, με παράθεση των λόγων της πρωτοτυπίας του θέματος. Η Επιτροπή εξετάζει την αίτηση του υποψηφίου με βάση τα εξής κριτήρια: α) Βαθμός του μεταπτυχιακού τίτλου, β) συμμετοχή στις δραστηριότητες του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, γ) τυχόν δημοσιεύσεις, ερευνητικό έργο και άλλες επιστημονικές δραστηριότητες, δ) επαρκή γνώση δύο ξένων γλωσσών. Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή εισηγείται σχετικά (θετικά ή αρνητικά) στην αρμόδια να αποφασίσει Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών. Για την εισαγωγή κατόχων μεταπτυχιακών τίτλων άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων, της Ελλάδας ή της αλλοδαπής, Θεατρικών Σπουδών ή άλλων ανθρωπιστικών επιστημών, αποφαινεται η Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και εισηγείται σχετικά στη ΓΣΕΣ.

Βλέπε επίσης Ενότητα 11, Πίνακα 4.

3.3.4. Οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών

Τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών επιδιώκει την οργάνωση αρκετών μαθημάτων υπό τη μορφή σεμιναρίων ή/και εργαστηρίων σε συνεκτικούς και ολοκληρωμένους γνωστικούς κύκλους, με τρόπο ώστε να αποβάλλεται η παθητικότητα και να αναπτύσσονται επαρκώς, μέσα από τη συλλογικότητα, οι

δεξιότητες των φοιτητών: ομαδικότητα στην έρευνα, κριτική ικανότητα, δυνατότητα επιλογής, δημιουργικότητα και αυτενέργεια.

Παράλληλα, από την αρχή ήδη της λειτουργίας του, το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών οργανώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα συνέδρια, διαλέξεις, συμπόσια και (Δι)Ημερίδες, με τη συμμετοχή πολλών μελών ΔΕΠ, μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκτόρων του ΤΘΣ, άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών ή Πανεπιστημιακών Τμημάτων άλλων ανθρωπιστικών σπουδών, της Ελλάδας και του εξωτερικού. Βλ. παρακάτω ενότητες 4.7.4., 5.9.

Πολλές και σημαντικές είναι περαιτέρω οι δυνατότητες οργάνωσης και πραγματοποίησης σεμιναρίων και ομιλιών που παρέχονται κάθε χρόνο στο πλαίσιο του θερινού κύκλου εντατικών μαθημάτων (IP) με αντικείμενο τη μελέτη παραστάσεων του αρχαίου δράματος, που απευθύνεται σε μεταπτυχιακούς φοιτητές από όλη την Ευρώπη και διοργανώνεται από το «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος», σε συνεργασία με το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ (βλ. παραπάνω, Ενότητα 3.2.8.).Ο τελευταίος κύκλος (για τα έτη αναφοράς 2014-16, έλαβε χώρα, όπως αναφέρθηκε και νωρίτερα,την περίοδο 22 Ιουνίου –5 Ιουλίου 2015,με το 3ο Θερινό Σχολείο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, που είχε θέμα: *Challenging Limits: Performances of Ancient Drama, Controversies and Debates* και διοργανώθηκε στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» με τη συνδρομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ/ΕΚΠΑ. Η εν λόγω πράξη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

Η επάρκεια και συστηματικότητα του ΤΘΣ στην οργάνωση σεμιναρίων, ομιλιών, ημερίδων και συνεδρίων, που παρέχουν γόνιμα επιστημονικά ερεθίσματα και εργαλεία στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, συμβάλλουν στην ανάπτυξη του κριτικού επιστημονικού διαλόγου, προωθούν την καλλιέργεια της θεατρικής και καλλιτεχνικής παιδείας, ενισχύουν την προβολή της εθνικής θεατρικής κληρονομιάς από την αρχαιότητα έως σήμερα στο εξωτερικό και στο εσωτερικό.

Ωστόσο, για την ευχερέστερη και αποτελεσματικότερη ανάπτυξη των παραπάνω δραστηριοτήτων απαιτείται μεγαλύτερη οικονομική υποστήριξη, τόσο για την κάλυψη των ποικίλων δαπανών που συνεπάγονται οι συγκεκριμένες διοργανώσεις (λ.χ. έξοδα μετακίνησης και διαμονής των συμμετεχόντων, εξασφάλιση υλικοτεχνικού εξοπλισμού, δυνατότητα ταυτόχρονης μετάφρασης, έκδοση προγραμμάτων και φακέλων συνέδρων) όσο και για τη μετέπειτα δημοσιοποίηση των επιστημονικών πορισμάτων με την έκδοση Πρακτικών.

3.3.5. Η διεθνής διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Η επαρκής γνώση δύο ξένων γλωσσών ως βασικό κριτήριο επιλογής των υποψηφίων διδασκτόρων, ο απαραίτητος επιστημονικός προσανατολισμός και εντρύφηση των υποψηφίων διδασκτόρων στη διεθνή βιβλιογραφία, οι διεθνείς (εκδοτικές, εκπαιδευτικές, ερευνητικές) δραστηριότητες των μελών ΔΕΠ που στελεχώνουν τις τριμελείς εισηγητικές επιτροπές του ΤΘΣ, οι δυνατότητες

επιστημονικού διαλόγου που παρέχονται στους υποψήφιους διδάκτορες στο πλαίσιο διαλέξεων και συνεδρίων που διοργανώνει το ΤΘΣ με προσκεκλημένους καθηγητές ξένων πανεπιστημίων, η συμμετοχή πολλών υποψηφίων διδασκόντων στις εκπαιδευτικές-ερευνητικές δράσεις του «Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος»(βλ. παραπάνω, Ενότητα 3.2.8.), και η συμμετοχή τους κατά τα έτη 2014-2016 στο Θερινό Σχολείο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών», με τη συνδρομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ-ΕΚΠΑ, η συμμετοχή μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε επιτροπές κρίσεως διδακτορικών στο εξωτερικό και η προθυμία του ΤΘΣ να καλεί ειδικούς ξένους καθηγητές ως μέλη των σχετικών επιτροπών, είναι δεδομένα που συμβάλλουν στη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος και πρέπει να ενισχυθούν προς την ίδια κατεύθυνση.

3.3.6. Το εξεταστικό σύστημα

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω (υποενότητα 3.3.2.), οι υποψήφιοι διδάκτορες είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν στην τριμελή επιτροπή, στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους και έως τις 15 Σεπτεμβρίου, γραπτή έκθεση σχετικά με την πρόοδο της εργασίας τους. Στην περίπτωση που η έκθεση αυτή δεν υποβληθεί κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, η ΓΣΕΣ έχει το δικαίωμα, μετά από σχετική εισήγηση της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, να αποφασίσει την αποδέσμευση του θέματος. Η επίβλεψη της εκπόνησης διατριβής γίνεται με απόλυτη συνέπεια και συστηματικότητα από μέρους του επιβλέποντος καθηγητή και των άλλων μελών της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την ερευνητική ποιότητα και το υψηλό επιστημονικό επίπεδο του τελικού αποτελέσματος. Επιπρόσθετα, η παρεχόμενη από το Νόμο δυνατότητα συμμετοχής στην τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημιακών Τμημάτων, της Ελλάδας και του εξωτερικού, ενισχύει την αξιοκρατία, τη σύγχρονη (δι)επιστημονική προσέγγιση, τον ακαδημαϊκό διάλογο και τη διάχυση των ερευνητικών/επιστημονικών πορισμάτων.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών έχει επιτύχει στη διάρκεια της λειτουργίας του να διαθέτει σήμερα, μέσα από διαδικασίες επιλογής με διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια, εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό όλων των βαθμίδων, που ανταπεξέρχεται πολύ ικανοποιητικά στις ανάγκες του Προγράμματος Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών στο πλαίσιο των γενικότερων

στόχων του Τμήματος. Η πραγματοποίηση εργασιών στο πλαίσιο αρκετών εξαμηνιαίων μαθημάτων και η συστηματική παρακολούθηση της εκπόνησής τους, η ενίσχυση της κριτικής αντιμετώπισης των αντικειμένων και η καταπολέμηση της στείρας απομνημόνευσης τόσο στη διάρκεια των παραδόσεων όσο και στον τρόπο οργάνωσης των προφορικών ή γραπτών εξετάσεων, η επικαιροποίηση του περιεχομένου των μαθημάτων, η αλλαγή ή ο εμπλουτισμός της ύλης ανά έτος ή διετία, η εισαγωγή νέων μαθημάτων επιλογής από τα μέλη ΔΕΠ, η οργάνωση αρκετών μαθημάτων σε σεμιναριακούς κύκλους, η χρήση εποπτικών μέσων στη διάρκεια της διδασκαλίας (powerpoint, DVD, CD-Rom, H/Y, προβολή διαφανειών), η οργάνωση επισκέψεων σε θεατρικούς, εκθεσιακούς, πολιτιστικούς χώρους, η ενίσχυση της πολλαπλής βιβλιογραφίας, η πρόσκληση διακεκριμένων μελετητών για την προσφορά σεμιναριακών διαλέξεων στο πλαίσιο των παραδόσεων ορισμένων μαθημάτων, είναι στόχοι και, ταυτόχρονα, τρόποι του αξιοποιεί –μεμονωμένα ή, συνήθως, σε συνδυασμό μεταξύ τους– το διδακτικό προσωπικό όλων των βαθμίδων του ΤΘΣ, για την αποτελεσματικότερη καλλιέργεια θεατρικής παιδείας και τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου σπουδών, με διεθνή προσανατολισμό.

Το σύνολο σχεδόν του διδακτικού προσωπικού προσφέρει μαθήματα, υποχρεωτικά ή επιλογής, στο ΠΜΣ. Όταν κάποιος διδάσκων κρίνει πως μία εργασία μεταπτυχιακού ή διδακτορικού φοιτητή ή νέου διδάκτορα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και ανταποκρίνεται στην ύλη προπτυχιακών του μαθημάτων, προσκαλεί τον μεταπτυχιακό φοιτητή στην παρουσίαση των ερευνητικών του αποτελεσμάτων και φυσικά, όπως ήδη επισημάνθηκε, καλούνται συχνά επιστήμονες και καλλιτέχνες.

Ωστόσο, προκειμένου το Τμήμα να κατοχυρώσει τη μελλοντική συνοχή του σε θέματα επιστημονικών, ερευνητικών και διδακτικών δραστηριοτήτων, να μπορέσει να συνεχίσει να πραγματοποιεί με επιτυχία και συνέπεια τους στόχους του και να βελτιώσει ακόμη περισσότερο τις επιδόσεις του στο πλαίσιο των εγχώριων και παγκόσμιων πολιτιστικών και θεατρικών εξελίξεων, κρίνεται αναγκαία η άμεση πρόσληψη νέων μελών ΔΕΠ, προκειμένου να καλυφθούν οι διδακτικές, επιστημονικές και λειτουργικές ανάγκες που έχουν προκαλέσει η αφυπηρέτηση πολλών μελών ΔΕΠ στη βαθμίδα του καθηγητή. (βλ. και Ενότητα 2.3.4.).

Πολύ ενισχυτική θα ήταν επίσης για τη βελτιστοποίηση του διδακτικού έργου: α) η πρόσληψη βοηθητικού διδακτικού προσωπικού (ΕΔΙΠ), προκειμένου να καλυφθούν νέα γνωστικά αντικείμενα[μόλις το 2017 απέκτησε το ΤΘΣ, μέσω του νόμου: Παρ.7, άρθρ. 33 Ν. 4386/2016 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ.4, άρθρ.20, Ν.4452/2017 (Α' 17)3 μέλη ΕΔΙΠ, προερχόμενα από την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση]. β) η πρόσληψη προσωπικού στην κατηγορία ΕΤΕΠ ώστε να μπορούν να καλυφθούν οι πολλαπλές ανάγκες καθ' όλη τη διάρκεια του ημερησίου προγράμματος διδασκαλίας, καθώς το Τμήμα διαθέτει εξοπλισμένο Εργαστήριο Πληροφορικής και ικανό αριθμό συστημάτων προβολής για τα μαθήματά του αλλά δεν υπάρχει τεχνικό προσωπικό για να τα υποστηρίξει με αποτέλεσμα συχνές βλάβες και φθορά του υλικού.

Για τη διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές κατά τα έτη αναφοράς 2014-2015 και 2015-2016, βλ. 3.1.1.

4.2. Η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας

Η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας κρίνεται κατά κανόνα πολύ ικανοποιητική από πλευράς των διδασκόντων και των φοιτητών που συμμετέχουν – μέσω των ερωτηματολογίων (βλ. 3.1.1.) – στις διαδικασίες αξιολόγησης.

Για τις διδακτικές μεθόδους και τη διαδικασία επικαιροποίησης των μαθημάτων και των διδακτικών μεθόδων, βλ. προηγούμενη υποενότητα 4.1.

Για τα έτη αναφοράς, 2014-2016, παρατηρείται, σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, αισθητή αύξηση των συμμετεχόντων τόσο στις παρακολουθήσεις μαθημάτων, χωρίς ωστόσο η προσέλευση φοιτητών να αγγίζει τον επιθυμητό βαθμό, όσο και στις εξετάσεις. Αύξηση παρατηρείται επίσης στους πρωτοετείς φοιτητές που δηλώνουν το ΤΘΣ, αν όχι την πρώτη επιλογή τους (και αυτή η επιλογή έχει αυξηθεί), μεταξύ των πρώτων.

Για τα ποσοστά επιτυχίας στις εξετάσεις, τον μέσο όρο βαθμού πτυχίου, τη μέση διάρκεια σπουδών βλέπε Ενότητα 11, πίνακες 2, 3, 6, 7.

4.3. Η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου

Ανταποκρινόμενη στους γενικούς και ειδικούς διδακτικούς στόχους του Τμήματος, η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου κρίνεται ιδιαίτερα επιτυχής, διότι υπάρχει:

- Σαφήνεια στόχων και επιδιώξεων σε κάθε αντικείμενο διδασκαλίας.
- Ικανή υποδομή για την απρόσκοπτη οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου στις περισσότερες περιπτώσεις μαθημάτων.
- Πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των διοικητικών υπαλλήλων της Γραμματείας και της Βιβλιοθήκης, των διδασκόντων και των διδασκομένων.
- Ομαλή κατά γενικό κανόνα λειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Η οργάνωση και δομή του ωρολογίου προγράμματος είναι απολύτως ορθολογική και το ωρολόγιο πρόγραμμα τηρείται αυστηρώς, με όλα τα μέλη ΔΕΠ να διδάσκουν μαθήματα που εμπíμπουν τόσο στο στενό όσο και στο ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο.

Ωστόσο, με στόχο τη διασφάλιση των καλύτερων δυνατών συνθηκών διδασκαλίας, έρευνας, εργασίας αλλά και ανάπτυξης των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων των φοιτητών, τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών, θεωρούνται αναγκαία: η βελτίωση της υλικοτεχνικής κατάστασης των υπαρχουσών αιθουσών διδασκαλίας (πίνακες, φωτισμός, μηχανισμοί συσκότισης, κτλ.), η παραχώρηση και υλικοτεχνική διαμόρφωση αιθουσών σεμιναριακής διδασκαλίας, η παραχώρηση και διαμόρφωση ενός ενιαίου χώρου ο οποίος θα περιλαμβάνει ένα μικρό «θέατρο», χώρο δοκιμών, studio, βεστιάριο και χώρους αποθήκευσης. Με ενέργειες της αναπληρώτριας καθηγήτριας Ευανθίας Στιβανάκη ηAula, το μεγάλο αμφιθέατρο της Φιλοσοφικής Σχολής, παραχωρήθηκε στο ΤΘΣ για τα μαθήματα της «Θεατρικής Αγωγής», του μαθήματος επιλογής, «Δημιουργούμε έναν θίασο», και των μαθημάτων σκηνικής πράξης.

4.4. Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα

Οι φοιτητές επιλέγουν μεταξύ δύο συγγραμμάτων, με τη δυνατότητα επιπλέον βοηθήματος. Η επιλογή των εκπαιδευτικών εγχειριδίων γίνεται με βάση την επιστημονική σοβαρότητα και συνάφειά τους με το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο. Σημειώσεις του διδάσκοντος, οι οποίες μπορεί να είναι πρωτότυπες ή/και να συμπεριλαμβάνουν χρονολόγια, ανθολογημένα (αποσπάσματα από) κείμενα-χειρόγραφα ή/και (αποσπάσματα από) μελετήματα-άρθρα άλλων συγγραφέων και οι οποίες στο παρελθόν διανέμονταν στους φοιτητές ή βρισκόταν στον Φάκελο του μαθήματος στο Σπουδαστήριο, βρίσκονται πλέον αναρτημένες στην ηλεκτρονική τάξη, εκτός αν το υλικό του περιεχομένου επιβάλλει την έντυπη μορφή του. Στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης, αναρτώνται επίσης αρχεία power-point με σχεδιαγράμματα-περιλήψεις των μαθημάτων και άλλα σχετικά αρχεία με βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό. Επίσης, πέραν των διανεμόμενων βοηθημάτων, προτείνονται προς συμπληρωματική ανάγνωση και μελέτη περισσότερα θεατρικά κείμενα, τα οποία βρίσκονται (σε ελληνική μετάφραση) στο Σπουδαστήριο του Τμήματος και φυσικά για κάθε μάθημα προτείνεται βιβλιογραφία, ελληνική και ξένη, καθώς και σύνδεσμοι για ηλεκτρονική μελέτη άρθρων.

Η επιλογή των εκπαιδευτικών βοηθημάτων εναπόκειται στην ευθύνη και την πρωτοβουλία του εκάστοτε διδάσκοντος, ο οποίος εγγυάται την επιστημονική σοβαρότητα και συνάφειά τους με το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο. Κατά γενικό κανόνα, η ελληνική εκδοτική αγορά καλύπτει, ως ένα βαθμό, τις ανάγκες των εκπαιδευτικών βοηθημάτων.

Η Βιβλιοθήκη του ΤΘΣ, η οποία διευθύνεται από εκλεγμένο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών καθώς και από δύο πτυχιούχους βιβλιοθηκονόμους (δυστυχώς μία μόνο την περίοδο 2014-15), ενημερώνεται συνεχώς όσο το δυνατόν καλύτερα και έγκαιρα με εκπαιδευτικά βοηθήματα – πολλές φορές με περισσότερα του ενός αντίτυπα – ώστε οι φοιτητές να μπορέσουν να ανταπεξέλθουν, σε συνδυασμό και με το/τα βασικό/ά εκπαιδευτικό/α βοήθημα/βοηθήματα που τους παραχωρείται/ούνται, στις απαιτήσεις της ύλης των διδασκόμενων μαθημάτων. Παράλληλα, για τη διευκόλυνση της βιβλιογραφικής ενημέρωσης διδασκόντων και φοιτητών και την προώθηση της θεατρολογικής έρευνας και επιστήμης, η Βιβλιοθήκη του ΤΘΣ εξοπλίζεται συνεχώς σε βιβλιακό υλικό, σε περιοδικά ελληνικά ξενόγλωσσα και ηλεκτρονικά, σε προγράμματα θεατρικών παραστάσεων, ψηφιοποιημένες συλλογές, αποκόμματα Τύπου, οπτικοακουστικό υλικό, βάσει καταλόγων βιβλιογραφίας και άλλου επιστημονικού-εκπαιδευτικού υλικού που προτείνει και καταθέτει ανά τακτά διαστήματα στις υπαλλήλους της Βιβλιοθήκης ο κάθε διδάσκων.

Γενικά, η χρήση και ο συνεχής εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ποιότητας των θεατρικών σπουδών, σε συνδυασμό ή όχι με τη δυνατότητα διανομής δωρεάν συγγραμμάτων στους φοιτητές. Προς αυτή την κατεύθυνση κρίνονται αναγκαία:

- i) η επαυξημένη και αδιάλειπτη οικονομική υποστήριξη του Τμήματος για το συνεχή εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης,

- ii) η αύξηση του προσωπικού της βιβλιοθήκης, η οποία, υπό τις παρούσες συνθήκες, δεν είναι ανοιχτή όλες τις ημέρες κατά τις απογευματινές ώρες,
- iii) μετά την έναρξη λειτουργίας της Κεντρικής Βιβλιοθήκης κρίνεται αναγκαία η διατήρηση του υπάρχοντος χώρου της Θεατρικής Βιβλιοθήκης και η λειτουργία του ως χώρου ανεύρεσης βασικών βοηθημάτων (λεξικών, βιβλιογραφικών βοηθημάτων, θεατρικών έργων που διδάσκονται), οργάνωσης και φύλαξης των πολλών θεατρικών αρχείων που διαθέτει το Τμήμα.

4.4.1. Η επικαιροποίηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων

Η επικαιροποίηση (αποκλεισμός, διατήρηση, αντικατάσταση) των βοηθημάτων γίνεται κάθε χρόνο με βάση κυρίως τα εξής κριτήρια:

- Την προσωπική κρίση του διδάσκοντος σχετικά με την επιστημονική/εκπαιδευτική καταλληλότητα ενός βοηθήματος.
- Την κρίση των φοιτητών σχετικά με την επιστημονική/εκπαιδευτική καταλληλότητα ενός βοηθήματος.
- Την αποτύπωση της επιστημονικής/εκπαιδευτικής καταλληλότητας του βοηθήματος μέσω της χρήσης του στις εξαμηνιαίες γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή μέσω της χρήσης του σε προαιρετικές ή υποχρεωτικές εργασίες και προόδους που πραγματοποιούνται υπό την επίβλεψη του διδάσκοντος.
- Τις εξελίξεις που σημειώνονται στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία (θεατρικών έργων πρόσφατα μεταφρασθέντων, μονογραφιών, άρθρων, μελετημάτων) σχετικά με ζητήματα που εμπίπτουν στο γνωστικό πεδίο καθενός μαθήματος.
- Την κατάσταση διαθεσιμότητας εγχειριδίων στην ελληνική αγορά

Με αντίστοιχο τρόπο και με ανάλογα κριτήρια, δρομολογείται η προμήθεια/προσθήκη νέων συγγραμμάτων στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος, όπου ανατρέχουν οι φοιτητές.

4.4.2. Πρόσθετη βιβλιογραφία πέραν των διανεμόμενων βοηθημάτων

Σε όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών προτείνεται συμπληρωματική έντυπη και ηλεκτρονική βιβλιογραφία, η οποία είτε συμπεριλαμβάνεται στο corpus των παρεχόμενων σημειώσεων ή, όταν δεν δίνονται σημειώσεις, παρέχεται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (κυρίως μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης). Η βιβλιογραφία γνωστοποιείται στο διάστημα των πρώτων παραδόσεων του κάθε μαθήματος, ενώ αναφορές σε ειδικούς μελετητές και ειδικά συγγράμματα γίνονται από τα μέλη ΔΕΠ σε όλη τη διάρκεια των εξαμηνιαίων παραδόσεων, με στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τα τελευταία πορίσματα της έρευνας. Επιπρόσθετα, υπάρχει η δυνατότητα πιο

εξειδικευμένης πρότασης βιβλιογραφίας, ανάλογα με το θέμα με το οποίο ασχολείται σε υποχρεωτική ή προαιρετική εργασία/πρόοδό του ένας φοιτητής και κατόπιν συνεννοήσεως με το διδάσκοντα. Βασική μέριμνα όλων των διδασκόντων είναι η ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας στη μαθησιακή πράξη, με την παράλληλη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει το Διαδίκτυο. Η χρήση και αξιοποίηση της βιβλιογραφίας είναι επόμενο ότι μεγιστοποιείται στο πλαίσιο του υποχρεωτικού Σεμιναρίου, που στόχο έχει την εξάσκηση των φοιτητών στη συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

4.5. Τα διαθέσιμα μέσα και οι υποδομές

Μεγάλο επίτευγμα για ένα μικρό και σχετικά νεαρό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής υπήρξε ασφαλώς η δυνατότητα πλήρους εκσυγχρονισμού της διδασκαλίας με τον εξοπλισμό που προσέφερε αρχικά το Πρόγραμμα Αναμόρφωσης Προπτυχιακών Σπουδών (63.500,00 €). Με την οικονομική στήριξη του ΠΑΠΣ δημιουργήθηκαν οι εξής νέοι εξοπλισμένοι χώροι: Εργαστήριο πληροφορικής (17-20 θέσεων), αίθουσα πολυμέσων (50-55 περίπου θέσεων) και αίθουσα συνεδριάσεων/διαλέξεων (20-35 θέσεων).

Ειδικότερα, για τη διδασκαλία των μαθημάτων χρησιμοποιούνται από τους διδάσκοντες οι αίθουσες 628, 638, η νέα αίθουσα πολυμέσων 916 και σε μεμονωμένες περιπτώσεις η αίθουσα Συνεδριάσεων και η Aula, που προσφέρεται, σε συνεννόηση με την Κοσμητεία της Σχολής.

Οι διδάσκοντες που χρησιμοποιούν τη νέα αίθουσα πολυμέσων 916 ήταν τα πρώτα έτη λειτουργίας της κατά γενικό κανόνα ικανοποιημένοι με τις συνθήκες επάρκειας, καταλληλότητας και ποιότητας της διδασκαλίας: η αίθουσα έχει χωρητικότητα 50-55 θέσεων, κλιματίζεται, έχει μηχανισμό συσκότισης, διαθέτει πίνακα και επαρκή υποστηρικτικό εξοπλισμό (H/Y, projector, video και δυνατότητα σύνδεσης με το διαδίκτυο), ο οποίος, βέβαια, χρειάζεται συνεχή συντήρηση και εποπτεία για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας του.

Με τη συνεχή οικονομική στενότητα του Τμήματος, τις χρονοβόρες και όλο πιο πολύπλοκες διαδικασίες οικονομικής διαχείρισης, η συντήρηση ή επιδιόρθωση του εξοπλισμού γίνεται δυσκολότερη, με αποτέλεσμα οι διδάσκοντες να κωλύονται, σε πολλές περιπτώσεις, να κάνουν το μάθημά τους έτσι όπως το είχαν σχεδιάσει. Το 2014η αίθουσα 628 απέκτησε προτζέκτορα, όχι όμως και ηλεκτρονικό υπολογιστή, ενώ η 638 (και οι δύο αίθουσες είναι σχετικά μικρής χωρητικότητας) παραμένει χωρίς καθόλου ηλεκτρονικό εξοπλισμό, δυσχερύνοντας το έργο των διδασκόντων. Η ολοένα και μεγαλύτερη επέκταση στη χρήση των ΤΠΕ κατά τη διδασκαλία από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος επιτάσσει, ως εκ τούτου, τόσο την αναβάθμιση των δύο άλλων αιθουσών ή/και τη διαμόρφωση νέων εξοπλισμένων αιθουσών, όσο και τη συνεχή συντήρησή του εξοπλισμού, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι σύγχρονες ανάγκες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για τη διεξαγωγή των μαθημάτων «Θεατρική Αγωγή Α'» και «Θεατρική Αγωγή Β'» χρησιμοποιείται η Aula της Φιλοσοφικής Σχολής.

Ειδικά όμως σε ό,τι αφορά τα μαθήματα θεατρικής πρακτικής και μουσικολογίας, εξακολουθεί να είναι αισθητή η έλλειψη ειδικών εργαστηριακών χώρων με τον αντίστοιχο ειδικό εξοπλισμό (προβολείς, ηχητικός εξοπλισμός, μουσικά όργανα

κ.ά.).Ως εκ τούτου, για τη διευκόλυνη και τη βελτιστοποίηση του έργου της διδασκαλίας και της έρευνας, κρίνονται αναγκαία τα κάτωθι:

I. Υλικοτεχνική αναβάθμιση των παλαιότερων αιθουσών διδασκαλίας και συντήρηση των νέων αιθουσών διδασκαλίας (πίνακες, φωτισμός, μηχανισμός συσκότισης, κτλ.).

II.Εξασφάλιση ανάλογης υποστήριξης από ειδικό τεχνικό προσωπικό.

III. Παραχώρηση και διαμόρφωση δύο τουλάχιστον νέων αιθουσών σεμιναριακής διδασκαλίας 25-30 ατόμων, με πλήρη οπτικο-ακουστικό εξοπλισμό.

IV. Ανάγκη αντικατάστασης ενός μεγάλου μέρους από το υπάρχον τεχνολογικό υλικό, το οποίο κρίνεται ότι έχει υπερβεί το χρονικό όριο καλής λειτουργίας.

V. Ανάγκη αναπλήρωσης κενών στον εξοπλισμό του Τμήματος με νέα προγράμματα,όπως και σε θέματα συντήρησης, ενημέρωσης και βελτίωσης (update) του υπάρχοντος software.

VI. Παραχώρηση και διαμόρφωση ενός ενιαίου χώρου 150-200 τ.μ. για τις παράλληλες δράσεις του μαθήματος της «Θεατρικής αγωγής», ένα studio-«εργαστήριο», «ασκητήριο» (για τις δοκιμές, ασκήσεις κίνησης-χορού, εικαστικών-σκηνογραφικών δράσεων, μουσικών δοκιμών κ.ά., απαραίτητων στη σκηνική-πρακτική εξάσκηση και προετοιμασία). Ο χώρος αυτός μπορεί να μετατρέπεται, όποτε είναι επιθυμητό, σε μικρό «θέατρο», εξυπηρετώντας και άλλες σχετικές ανάγκες μαθημάτων του τμήματος (π.χ. υποκριτική, σκηνοθεσία, σκηνογραφία ή μουσικό εργαστήριο). Μπορεί επίσης να καλύπτει σε κάποιο βαθμό και ανάλογες ανάγκες άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ. Ο παραπάνω χώρος μπορεί να φιλοξενεί, ως studio 70-80 άτομα και ως θέατρο έως 65 άτομα.

4.5.1. Το Σπουδαστήριο και η ικανότητά του υποστήριξης των μαθημάτων

Το Σπουδαστήριο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών είναι ένα από τα 15 Σπουδαστήρια της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Βρίσκεται στον 9ο όροφο του κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής και διευθύνεται από εκλεγμένο μέλος ΔΕΠ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών καθώς και από δύο πτυχιούχους βιβλιοθηκονόμους. Το Σπουδαστήριο λειτουργεί και ως δανειστική βιβλιοθήκη, παρέχοντας βιβλία για το χρονικό διάστημα δυο εβδομάδων στα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και για μια εβδομάδα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Οι ώρες λειτουργίας είναι στην καλύτερη περίπτωση –όταν οι συνθήκες (απόσπασης εκπαιδευτικών, διαθεσιμότητας ορισμένων διδασκόντων) το επιτρέπουν – 9:00 π.μ. με 18:00μ.μ. ορισμένες ημέρες την εβδομάδα (τις υπόλοιπες έως τις 16:00)·Σάββατο και Κυριακή το Σπουδαστήριο παραμένει κλειστό. Περιλαμβάνει περίπου 15.600 βιβλία και 100 σειρές περιοδικού τύπου και έχει τη δυνατότητα να φιλοξενήσει μέχρι και 60 φοιτητές. Το υλικό του Σπουδαστηρίου είναι δυνατό να αναζητηθεί μέσω ηλεκτρονικής αναζήτησης ή με τη χρήση καταλόγων.

Υπάρχει αρκετά έγκαιρη ενημέρωση και συνεχής εξοπλισμός σε βιβλιακό υλικό, σε περιοδικά ελληνικά, ξενόγλωσσα και ηλεκτρονικά, σε προγράμματα

θεατρικών παραστάσεων, ψηφιοποιημένες συλλογές, αποκόμματα Τύπου, οπτικοακουστικό υλικό, βάσει καταλόγων βιβλιογραφίας και άλλου επιστημονικού-εκπαιδευτικού υλικού που προτείνει και καταθέτει ανά τακτά διαστήματα στις υπαλλήλους της Βιβλιοθήκης ο κάθε διδάσκων.

Στο Σπουδαστήριο του ΤΘΣ υπάρχουν στη διάθεση των φοιτητών πέντε (5) Η/Υ με πρόσβαση στο Διαδίκτυο και ένας (1) Η/Υ χωρίς σύνδεση με το Διαδίκτυο.

Κατά γενική εκτίμηση, το Σπουδαστήριο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ανταποκρίνεται πολύ ικανοποιητικά στις μαθησιακές-ερευνητικές απαιτήσεις των διδασκόντων και των διδασκομένων, συχνά σε συνδυασμό με τα Σπουδαστήρια και άλλων Τμημάτων της Φιλοσοφικής Σχολής, καθώς διαθέτει ικανοποιητική βιβλιοθηκονομική οργάνωση, αποτελεσματική εξυπηρέτηση, κατάλληλο εξοπλισμό. Παραγγέλλονται με αρκετή συστηματικότητα κείμενα και μελέτες από την τρέχουσα βιβλιογραφία, υπάρχει η δυνατότητα επιτόπιας παρακολούθησης video και DVD και υπάρχει η δυνατότητα επιτόπιας διαδικτυακής αναζήτησης σε Η/Υ.

Από την άλλη πλευρά, κρίνεται ότι ο χώρος του αναγνωστηρίου είναι αρκετά περιορισμένος, όπως περιορισμένος είναι και ο χώρος των βιβλιοθηκών, που δεν επαρκούν για το διαθέσιμο αλλά και για το διαρκώς ανανεούμενο και εμπλουτιζόμενο εκπαιδευτικό υλικό. Την ίδια στιγμή, υπάρχει ανάγκη εξασφάλισης κονδυλίων για τη συνεχή ενημέρωση του Σπουδαστηρίου σε μελέτες, περιοδικά (έντυπα και ηλεκτρονικά), σε εκπαιδευτικό λογισμικό υλικό και σε DVD θεατρικών παραστάσεων.

Επίσης, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η καθημερινή απρόσκοπτη λειτουργία του Σπουδαστηρίου μέχρι τις 18:00 μ.μ. σε όλες τις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας, αίτημα το οποίο δεν είναι αυτονόητο δεδομένου του περιορισμένου αριθμού των βιβλιοθηκονόμων (2) και το οποίο σχετίζεται άμεσα με τις δυνατότητες απασχόλησης επί συμβάσει προσωπικού ή απόσπασης εκπαιδευτικών από την ΠΕ/ΔΕ. Δυσκολίες και καθυστερήσεις προκύπτουν, τέλος, με την άμεση και έγκαιρη παραγγελία βιβλίων και περιοδικών, σε συνάρτηση με τις γενικότερες οικονομικές δυνατότητες του Τμήματος και του Πανεπιστημίου.

4.6. Ο βαθμός αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών – μετά την αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (2003-2007) – αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, επιτυγχάνοντας τη(ν):

- i) Απρόσκοπτη χρήση νέων τεχνολογιών από τους φοιτητές, στόχος που επιτυγχάνεται με την εισαγωγή και διδασκαλία από εξειδικευμένο προσωπικό ειδικών μαθημάτων πληροφορικής (επεξεργασίας κειμένου, δημιουργίας αρχείου, βάσεων δεδομένων, εισόδου στο διαδίκτυο).
- ii) Εντατική και εκτατική χρήση της ηλεκτρονικής τάξης.
- iii) Συμμετοχή στη Δράση «Ανοικτά Ακαδημικά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών» (βλ. και 4.6.2.).
- iv) Δημιουργία εξοπλισμένων χώρων (και με τη συνδρομή της αναβάθμισης της υλικοτεχνικής υποδομής).

- v) Επέκταση των θέσεων χρηστών Η/Υ.
- vi) Σημαντική επέκταση της χρήσης εποπτικών μέσων στη διδασκαλία (CD, DVD, προβολή power-point, Internet) των μαθημάτων του ΤΘΣ, των οποίων η φύση ευνοεί και επιτάσσει ιδιαιτέρως αυτές τις εφαρμογές.
- vii) Ανάπτυξη της ιστοσελίδας του ΤΘΣ.
- viii) Μηχανογραφικός εκσυγχρονισμός της Γραμματείας του Τμήματος.
- ix) Ανάπτυξη πυλών ανά θεματική κατηγορία και προσαρμογή ηλεκτρονικού εκπαιδευτικού υλικού (π.χ. μεταγραφή βιβλίων σε CD-ROM).
- x) Ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας στη μαθησιακή πράξη, με την εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει το διαδίκτυο (σε συνδυασμό με την άσκηση-αναζήτηση).

4.6.1. Αριθμός υπολογιστών ανά φοιτητή

Στο Σπουδαστήριο του ΤΘΣ υπάρχουν στη διάθεση των φοιτητών πέντε (5) Η/Υ με πρόσβαση στο Διαδίκτυο και ένας (1) Η/Υ χωρίς σύνδεση με το Διαδίκτυο. Στο Εργαστήριο Πληροφορικής υπάρχουν 14 Η/Υ (από τους αρχικούς 18, οι 3 είναι χαλασμένοι και ο ένας είναι server), με πρόσβαση στο Διαδίκτυο, όπως επίσης υπάρχει στη διάθεση των φοιτητών δύο (2) σαρωτές (scanner) και εκτυπωτής δικτύου. Το Εργαστήριο Πληροφορικής λειτουργεί με βάση συγκεκριμένο Κανονισμό, που συμπεριλαμβάνεται στον *Οδηγό Σπουδών* του ΤΘΣ και ρυθμίζει τη χρήση όλου του εξοπλισμού του Εργαστηρίου (υλικό, λογισμικό, δεδομένα, και αναλώσιμα). Γενικά, η αναλογία μεταξύ του συνόλου υπολογιστών της Βιβλιοθήκης και του Εργαστηρίου και του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών κυμαίνεται στην τάξη του 1/33.

Επίσης, λόγω έλλειψης ικανού αριθμού υπαλλήλων στη Βιβλιοθήκη και λόγω έλλειψης ειδικού τεχνικού προσωπικού (ΕΤΕΠ), το Εργαστήριο Πληροφορικής είναι σχετικά σεπεριορισμένο βαθμό προσβάσιμο και αξιοποιήσιμο από τους φοιτητές του Τμήματος.

4.6.2. Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διδασκαλία

Στα μαθήματα που διεξάγονται στη νέα αίθουσα πολυμέσων 916, χρησιμοποιείται ο ηλεκτρονικός υπολογιστής για την παρουσίαση διαφανειών (power-point), την προβολή εποπτικού υλικού, αλλά και για την επιτόπια αναζήτηση-επίσκεψη στο Διαδίκτυο (σχετικές θεματικά ιστοσελίδες, μαγνητοσκοπημένες παραστάσεις, ηλεκτρονικά αρχεία, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, βιβλιογραφικοί κόμβοι κ.ά.) –δυνατότητα που δεν παρέχεται πλήρως στη 628 και καθόλου στην 637 (υπάρχουν συνάδελφοι που μεταφέρουν εκεί το δικό τους προσωπικό τεχνολογικό εξοπλισμό για την κάλυψη των διδακτικών απαιτήσεων και την αναπλήρωση των ελλείψεων υποδομής). Η αίθουσα συνεδριάσεων, που είναι εξοπλισμένη με υπολογιστή και προτζέκτορα, χρησιμοποιείται για τις ανάγκες των μαθημάτων του ΠΜΣ, παράλληλα με την αίθουσα 916. Για την υπάρχουσα κατάσταση των διαθέσιμων μέσων και υποδομών και τις ανάγκες αναβάθμισής τους βλ. Ενότητα 4.5.

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας όλων των μαθημάτων το Διαδίκτυο αξιοποιείται για τη συνεχή βιβλιογραφική ενημέρωση των φοιτητών και την πληροφόρησή τους από αξιόπιστες πηγές.

Στα περισσότερα μαθήματα, ένα μεγάλο μέρος της εκπαίδευσης βασίζεται στη διαδικτυακή επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης (e-class), με την ενεργοποίηση πολλών εργαλείων συμμετοχής των φοιτητών στο μάθημα μέσα από εναλλακτικά κανάλια άμεσης πληροφόρησης και διάδρασης με έγγραφα, εικόνες και εξειδικευμένους ιστότοπους.

Επίσης, το Τμήμα συμμετείχε στη Δράση «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών», η οποία στόχο είχε την αναβάθμιση της ψηφιακής παρουσίας και την περαιτέρω ανάδειξη ηλεκτρονικών μαθημάτων, προσφέροντας τα απαραίτητα μέσα σε επίπεδο τεχνικών υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού. Στο πλαίσιο αυτής της δράσης, δημιουργήθηκαν δύο προπτυχιακά μαθήματα (1) 68Θ 200 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Α' και 2) 68Θ204 Το Θέατρο της Αρχαιότητας Γ'), τα οποία, από τα τέλη Δεκεμβρίου 2015, είναι διαθέσιμα ως Ανοικτά Ψηφιακά Μαθήματα, με άδεια πνευματικών δικαιωμάτων Creative Commons, μέσω της ιδρυματικής πλατφόρμας opencourses.uoa.gr και της Εθνικής Πύλης Ανοικτών Μαθημάτων opencourses.gr.

4.6.3. Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην αξιολόγηση των φοιτητών

Σε ορισμένα μαθήματα η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών σε συζητήσεις-εργασίες-διαδικτυακή διάδραση στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης λαμβάνεται υπόψιν για την τελική αξιολόγηση του φοιτητή και τη βαθμολόγηση του μαθήματος.

4.6.4. Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στην επικοινωνία των διδασκόντων με τους φοιτητές

Η επικοινωνία των διδασκόντων με τους φοιτητές βασίζεται κατά γενικό κανόνα σε αρκετά μεγάλο βαθμό στη χρήση ΤΠΕ, μέσω τριών δίοδων:

- Αναρτήσεις ανακοινώσεων σχετικών με το μάθημα στον επίσημο ιστότοπο του Τμήματος.
- Επικοινωνία μέσω της πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης για την ενημέρωση συνολικά των φοιτητών σχετικά με διάφορα θέματα που αφορούν το μάθημα (π.χ. ορισμός προφορικών παρουσιών, αναβολή μαθήματος, εξεταστέα ύλη), την εκπόνηση εργασιών, τη βιβλιογραφική ενημέρωση ή άλλα εκπαιδευτικά-ερευνητικά ζητήματα.
- Ατομική επικοινωνία μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σχετικά με τα παραπάνω θέματα και, ειδικότερα, σχετικά με θέματα που αφορούν προσωπικά τους φοιτητές (συγκεκριμένες προπτυχιακές εργασίες, εργασία Σεμιναρίου, συστατικές επιστολές κ.ά.).

4.7. Η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και η μεταξύ τους συνεργασία

Η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων κρίνεται γενικά ικανοποιητική από διδάσκοντες και φοιτητές, όπως εξίσου ικανοποιητική και αποτελεσματική κρίνεται η μεταξύ τους συνεργασία, με τους περιορισμούς που περιγράφονται παραπάνω (υποενότητα 4.2.).

4.7.1. Τρόποι γνωστοποίησης στους φοιτητές της ύλης των μαθημάτων, των μαθησιακών στόχων και των τρόπων αξιολόγησής τους

Η ύλη, οι μαθησιακοί στόχοι και ο τρόπος αξιολόγησης γνωστοποιούνται στους φοιτητές με διαφορετικούς – και συχνά συνδυαστικούς – τρόπους:

- Προφορικά, στη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας των πρώτων μαθημάτων μαζί τους, αλλά και στη συνέχεια σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου.
- Προφορικά, στο πλαίσιο των ανακοινωμένων ωρών συνεργασίας (ή άλλων ειδικών συναντήσεων) κάθε διδάσκοντος.
- Γραπτά, μέσω της διανομής αντίστοιχου εγγράφου κατά τη διδακτική διαδικασία.
- Μέσω της έντυπης ανάρτησης σχετικού εγγράφου στον Πίνακα Ανακοινώσεων της Γραμματείας.
- Μέσω της έντυπης ανάρτησης σχετικού εγγράφου στον Πίνακα Ανακοινώσεων του Γραφείου κάθε μέλους ΔΕΠ.
- Μέσω της γνωστοποίησής τους σε έγγραφο που υπάρχει σε ατομικό φάκελο, που διαθέτουν ορισμένα μέλη ΔΕΠ στο Σπουδαστήριο.
- Μέσω της ηλεκτρονικής ανάρτησης σχετικού εγγράφου στην επίσημη Ιστοσελίδα του Τμήματος.
- Μέσω της ηλεκτρονικής ανάρτησης σχετικού εγγράφου στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης, όπου υπάρχει αντίστοιχη ιστοσελίδα αρκετών μαθημάτων.
- Μέσω του *Οδηγού Σπουδών* και των αντίστοιχων καταχωρίσεων.

4.7.2. Ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές

Όλοι ανεξαιρέτα οι διδάσκοντες έχουν, εξ αρχής κάθε εξαμήνου, ανακοινωμένες ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές. Η ανακοίνωση των ωρών συνεργασίας γίνεται με έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω τρόπους (βλ.4.7.1.), ενώ υπάρχει και η δυνατότητα ειδικών συναντήσεων με τους φοιτητές, πέραν των ανακοινωμένων ωρών, κατόπιν επικοινωνίας και διακανονισμού με τον κάθε διδάσκοντα.

4.7.3. Τρόποι μεθόδευσης της εκπαίδευσης των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία

Η μεθόδευση της εκπαίδευσης των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία – μεθόδευση που γίνεται σταδιακά, δεδομένου ότι σε αρκετές περιπτώσεις και

ειδικά στα πρώτα εξάμηνα σπουδών, οι φοιτητές αντιμετωπίζουν ήδη αρκετές δυσκολίες με την ύλη του μαθήματος και την ιδιόμορφη συχνά γλώσσα των εξεταζόμενων δραματικών κειμένων – επιτυγχάνεται με διαφορετικούς και συνηθέστατα, συνδυαστικούς τρόπους:

- Με την παραπομπή των φοιτητών σε ελληνική-ξένη βιβλιογραφία και βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό που υπάρχει στο Σπουδαστήριο του Τμήματος ή και σε άλλα Σπουδαστήρια της Φιλοσοφικής Σχολής.
- Με την ενίσχυση του θεσμού της πολλαπλής βιβλιογραφίας στη μαθησιακή πράξη, ανάλογα με τη γλωσσομάθεια των φοιτητών, η οποία, σε αρκετές περιπτώσεις, είναι περιορισμένη.
- Με την παράλληλη εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που προσφέρει το Διαδίκτυο στην αναζήτηση εξειδικευμένης βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας.
- Με την παροχή ειδικών μεθοδολογικών οδηγιών στους φοιτητές, σε έντυπη ή/και ηλεκτρονική μορφή.
- Με την ευκαιρία υποχρεωτικών ή προαιρετικών εργασιών ή/και προόδων, στη διάρκεια της πραγματοποίησης των οποίων φοιτητής καθοδηγείται και παρακολουθείται συστηματικά στην αναζήτηση και ορθή χρήση της βιβλιογραφίας καθώς και στην επίλυση διαφορετικών ερευνητικών-μεθοδολογικών ζητημάτων που προκύπτουν κατά περίπτωση.
- Με την προφορική παρουσίαση και τη δημόσια αξιολόγηση των υποχρεωτικών ή προαιρετικών εργασιών/προόδων.
- Με την κατάλληλη εκπαίδευση και συζήτηση στη διάρκεια της διδακτικής διαδικασίας.
- Μέσω του ειδικού προσφερόμενου μαθήματος «Εισαγωγή στην Πληροφορική».
- Με την παρακολούθηση προτεινομένων καλλιτεχνικών παραστάσεων και την επακόλουθη δημόσια συζήτηση βασικών αισθητικών και ιδεολογικών θεμάτων που ετέθησαν.
- Με τη συνεχή ενθάρρυνση της προσωπικής έρευνας και την υποστήριξη των φοιτητών από μέρους των διδασκόντων.
- Ειδικότερα στην περίπτωση των μαθημάτων «Θεατρική Αγωγή Α΄ και Β΄», η μεθόδευση της έρευνας κατ' αρχάς στο γεγονός της θεατρικής εκπαιδευτικής πράξης ολοκληρώνεται μέσω της επιτόπιας μελέτης του περιεχομένου και των συνθηκών διδασκαλίας του μαθήματος του θεάτρου (π.χ. θεατρική αγωγή-θεατρολογία) σε μονάδες της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε κοινωνικούς φορείς (θεατρικές ομάδες δήμων, ΚΑΠΗ, κά.), ενώ η μεθόδευση της εκπαίδευσης των φοιτητών σε ζητήματα της θεατρικής παράστασης ενισχύεται από ειδική έρευνα για το συγγραφέα, την εποχή και το συγκεκριμένο θεατρικό έργο που ανεβαίνει κάθε φορά από τους φοιτητές, έρευνα η οποία αποτυπώνεται στο πρόγραμμα της παράστασης. Επιπλέον τα μαθήματα «Εισαγωγή της διδακτικής πράξης Α΄ και Β΄» περιλαμβάνουν τη μετάβαση από το θεατρικό κείμενο στη σκηνή και τέλος το μάθημα επιλογής Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας, «Ο θεατρολόγος-εμπυχωτής», επικεντρώνεται στη διδακτική άσκηση στο σχολείο.

4.7.4. Εκπαιδευτικές επισκέψεις φοιτητών/διαλέξεις επιστημόνων ή άλλες δραστηριότητες

Στο εκπαιδευτικό πλαίσιο των μαθημάτων, υπάρχει από πολλούς διδάσκοντες η διάθεση οργάνωσης εκπαιδευτικών επισκέψεων, επιστημονικών διαλέξεων ή άλλων δραστηριοτήτων, με στόχο την ενίσχυση του μαθησιακού ενδιαφέροντος και τη βελτιστοποίηση του διδακτικού αποτελέσματος.

Στη διάρκεια του ακαδ. έτους **2014-2015** πραγματοποιήθηκε σειρά εκδηλώσεων στο πλαίσιο των διδασκόμενων μαθημάτων του Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Κύκλου Σπουδών. Αναφέρονται ενδεικτικά:

Ξεναγήσεις

- Σπαθάρειο Μουσείο Θεάτρου Σκιών (Μαρούσι), ξενάγηση από τον караγκιοζοπαίχτη Άθω Δανέλλη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Η τέχνη του Καραγκιόζη» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης σε συνεργασία με τον Άθω Δανέλλη] (Τετάρτη 29 Οκτωβρίου 2014).
- Αρχαίο Θέατρο Διονύσου, ξενάγηση από τον δρ. αρχιτέκτονα-αναστηλωτή Κωνσταντίνο Μπολέτη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της αρχαιότητας Α΄» [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] (Παρασκευή 21 Νοεμβρίου 2014).
- Ξενάγηση στο Μουσείο λαϊκών οργάνων στην Πλάκα από την επιμελήτρια Χρυσούλα Κουλουράκη στο πλαίσιο του μαθήματος «Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση» [Διδάσκων: Ιωσήφ Βιβιλάκης] (15 Δεκεμβρίου 2014).

Συναντήσεις - διαλέξεις - εργαστήρια με ανθρώπους του θεάτρου και της τέχνης

- Εργαστήριο για την τέχνη της λαϊκής αφήγησης με την αφηγήτρια παραμυθιών Αγνή Στρομπούλη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση» [Διδάσκων: Ιωσήφ Βιβιλάκης] (Aula Φιλοσοφικής Σχολής, 10 Νοεμβρίου 2014).
- Συνάντηση-συζήτηση με την ηθοποιό και σκηνοθέτη Λυδία Κονιόρδου στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της αρχαιότητας Γ΄» με θέμα τη θεατρική εμπειρία πάνω στη δραματουργία του Ευριπίδη και, ειδικότερα, πάνω στην παράσταση του *Ιππολύτου*, που σκηνοθέτησε στο Εθνικό Θέατρο και παρουσιάστηκε στο Φεστιβάλ Επιδαύρου [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] (Τετάρτη, 12 Νοεμβρίου 2014).
- Ομιλία - συζήτηση με τον σκηνοθέτη Σταύρο Τσακίρη με θέμα Σύγχρονο αρχαίο δράμα (Αισχύλος), στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της Αρχαιότητας Α΄: Το θεατρικό έργο του Αισχύλου» [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] (Παρασκευή 12 Δεκεμβρίου 2014).
- Ομιλία - συζήτηση με τη σκηνοθέτη και ηθοποιό Άντζελα Μπρούσκου με θέμα: Από το κείμενο στη σκηνή: *Βάκχες* του Ευριπίδη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της αρχαιότητας Γ΄: Το θεατρικό έργο του Ευριπίδη» [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] (17 Δεκεμβρίου 2014).

Διοργάνωση σειράς πρακτικών εργαστηρίων με αφορμή κείμενα που έχουν γραφτεί για την Τέχνη του Θεάτρου και τον Ηθοποιό στους χώρους του Θεάτρου

Σημείο, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στην ιστορία της υποκριτικής και της σκηνοθεσίας Α΄» [Διδάσκων: Πλ. Μαυρομούστακος]:

1ο Εργαστήριο: Έκτορας Λυγίζος, Πλάτωνος *Πολιτεία. Μίμηση και αφήγηση* (Τετάρτη 17 Δεκεμβρίου 2014 & Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2014),

2ο Εργαστήριο: Γιάννης Μόσχος, Denis Diderot *Το παράδοξο με τον ηθοποιό* (Πέμπτη 18 Δεκεμβρίου 2014 & Παρασκευή 19 Δεκεμβρίου 2014),

3ο Εργαστήριο: Αλέξανδρος Ευκλείδης, Edward Gordon Craig *Ο πρώτος διάλογος για την Τέχνη του Θεάτρου. After the practice is the theory* (Σάββατο 20 Δεκεμβρίου & Δευτέρα 22 Δεκεμβρίου 2014),

4ο Εργαστήριο: Γιάννης Λεοντάρης, Bertolt Brecht *Οι διάλογοι από την αγορά του χαλκού* (Τετάρτη 7 Ιανουαρίου & Πέμπτη 8 Ιανουαρίου 2015),

5ο Εργαστήριο: Βασίλης Νούλας, Valère Novarina: *Γράμμα στους ηθοποιούς. Υπέρ Λουί ντε Φυνές* (Παρασκευή 9 Ιανουαρίου & Σάββατο 10 Ιανουαρίου 2015).

- Συνάντηση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τον εικαστικό καλλιτέχνη Δημήτρη Αληθινό και παρουσίαση με θέμα την έννοια της performance και των happenings, τόσο στην Ελλάδα όσο στο εξωτερικό, στο πλαίσιο του μαθήματος «Δράμα του Σώματος» [Διδάσκων: Μ. Στεφανίδης] (Πέμπτη 22 Ιανουαρίου 2015).

- Συζήτηση για το σχολικό περιβάλλον με εισηγήτρια την ψυχολόγο Χριστίνα Μιχαλοπούλου στο πλαίσιο του μαθήματος «Ο θεατρολόγος εμψυχωτής» [Διδάσκων: Ιωσήφ Βιβιλάκης] (Παλαιό Πανεπιστήμιο Πλάκα, 3 Μαρτίου 2015).

- Διοργάνωση πρακτικού - βιωματικού εργαστηρίου με τη θεατροπαιδαγωγό, σκηνοθέτη και θεατρολόγο Τζωρτζίνα Κακουδάκη με τίτλο: *Όρνιθες*: αναζητώντας την ουτοπία μέσα από το χιούμορ, στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της αρχαιότητας Δ΄» [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] (22 Μαΐου 2015).

Διοργάνωση σειράς πρακτικών εργαστηρίων στους χώρους του Θεάτρου Σημείο, στο πλαίσιο του μαθήματος «Το Ελληνικό Θέατρο των Νεωτέρων Χρόνων Δ΄» [Διδάσκων: Πλ. Μαυρομούστακος]:

1ο Εργαστήριο: Μαριάννα Κάλμπαρη με τη συνεργασία του συγγραφέα Ανδρέα Φλουράκη, *Θέλω μια χώρα* (Τετάρτη 6 & Τετάρτη 13 Μαΐου 2015),

2ο Εργαστήριο: Άκης Δήμου, *Η αθηναϊκή άνοιξη της Λούλας Αναγνωστάκη* (Παρασκευή 15 & Δευτέρα 18 Μαΐου 2015),

3ο Εργαστήριο: Κατερίνα Καμπανέλλη, *Στην αυλή του Ιάκωβου Καμπανέλλη* (Τετάρτη 20 & Δευτέρα 25 Μαΐου 2015),

4ο Εργαστήριο: Έφη Θεοδώρου, *Το Ζ ξαναζεί στη σκηνή* (Πέμπτη 21 & Τετάρτη 27 Μαΐου 2015),

5ο Εργαστήριο: Ελένη Ζιώγα, *Ο χρωματιστός κόσμος του Βασίλη Ζιώγα* (Πέμπτη 28 Μαΐου & Τετάρτη 3 Ιουνίου 2015).

- Δύο εργαστήρια προφορικής αφήγησης στο πλαίσιο του μαθήματος «Ο θεατρολόγος εμπυχωτής» [Διδάσκων: Ιωσήφ Βιβιλάκης] με την αφηγήτρια Μάνια Μαράτου (Στέγη προφορικότητας και παράδοσης, 12, 26 Μαΐου 2015).

- Εργαστήριο στο πλαίσιο του μαθήματος «Ο θεατρολόγος εμπυχωτής» [Διδάσκων: Ιωσήφ Βιβιλάκης] με τη θεατρολόγο και συγγραφέα Αγγελική Δαρλάση: «Η δημιουργική ανάγνωση ως οδηγός επιπόησης μιας συλλογικής συγγραφικής δημιουργίας» (Παλαιό Πανεπιστήμιο Πλάκα, 2 Ιουνίου 2015).

- Διάλεξη της Όλγας Βενετσιάνου, Δρ. Αρχιτέκτων, ΜΑ Ψηφιακές Τέχνες Α.Σ.Τ.Κ., με θέμα «Η προβαλλόμενη ψηφιακή εικόνα ως *dramatis personae*», στο πλαίσιο του μαθήματος «Η Μαριονέτα στο Σύγχρονο Θέατρο» [Διδάσκουσα: Νίκη Μιχαλά] (Παρασκευή 5 Ιουνίου 2015).

Δράσεις με τη συμμετοχή φοιτητών του ΤΘΣ

- Στο πλαίσιο του 43ου Φεστιβάλ Βιβλίου στο Ζάππειο, η Ομάδα για το Βιβλίο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών και Τμήμα Ιστορίας – Αρχαιολογίας), μετά από πρόσκληση του Συνδέσμου Εκδοτών Βιβλίου (Σ.ΕΚ.Β.), παρουσίασε εκδήλωση με τίτλο *Ψηφίδες από τη ζωή των βιβλίων: Το ελληνικό βιβλίο από τον 20ό στον 21ο αιώνα* (Σάββατο 20 Σεπτεμβρίου 2014).

- Παράσταση θεάτρου σκιών του έργου *Ο Μεγαλέξανδρος και το καταραμένο φίδι* στο πλαίσιο του μαθήματος «Η τέχνη του Καραγκιόζη» (Παλαιό Πανεπιστήμιο Πλάκα, 19 Φεβρουαρίου 2015).

- Παράσταση με τίτλο *Οδύσσεια*, διασκευή και απόδοση του έπους από 200 φοιτητές, στο πλαίσιο του μαθήματος «Θεατρική αγωγή Β΄» [Διδάσκοντες: Ευ. Στιβανάκη, Μ.Ι. Αλεξιάδης] (Αula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούνιος 2015).

- Παράσταση με τίτλο *Ανοίξω το στόμα μου και διηγήσομαι πάμπολλα. Ιστορίες γυναικών του Καισάριου Δαπόντε* στο πλαίσιο του μαθήματος «Άγνωστα δραματικά κείμενα» [Διδάσκων: Ιωσήφ Βιβιλάκης σε συνεργασία με τη Μάρθα Φριντζήλα] (Baumstrasse, 29 Ιουνίου 2015).

- Παράσταση του έργου *Νικήρατος* της Ε. Καϊρη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Ένας θίασος. Δημιουργούμε έναν θίασο» [Διδάσκουσα: Ευ. Στιβανάκη] (Αula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2015).

- Παράσταση με τίτλο *Ελληνικοί Μύθοι: σκηνικές αποδόσεις και νοηματικές αποκρυπτογραφήσεις*, σκηνική απόδοση 17 αρχαιοελληνικών μύθων από αντίστοιχες ομάδες, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στη διδακτική της θεατρικής πράξης Β΄» [Διδάσκουσα: Ευ. Στιβανάκη] (Αula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2015).

Στη διάρκεια του ακαδ. έτους **2015-2016** πραγματοποιήθηκε σειρά εκδηλώσεων, στο πλαίσιο των διδασκόμενων μαθημάτων του Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Κύκλου Σπουδών. Αναφέρονται ενδεικτικά:

Επισκέψεις - Ξεναγήσεις

- Ξεναγήση από τον Αναπληρωτή Καθηγητή Μάνο Στεφανίδη στην Έκθεση: *Τ(ρ)όποι Λατρείας* του φωτογράφου Τάσου Βρεττού, με την παρουσία του ίδιου και της επιμελήτριας της έκθεσης Νάντιας Αργυροπούλου (Μουσείο Μπενάκη, 26 Νοεμβρίου 2015).
- Επίσκεψη στο *Λουτρό των Αέρηδων* (7 Δεκεμβρίου 2015) και στο *Μουσείο Λαϊκών Οργάνων*(14, 21 Δεκεμβρίου 2015) στην Πλάκα στο πλαίσιο του μαθήματος «Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης].
- *Αρχαίο Θέατρο Διονύσου*, ξεναγήση από τον δρ. αρχιτέκτονα-αναστηλωτή Κωνσταντίνο Μπολέτη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της αρχαιότητας Α΄» [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] και σε συνεργασία με την Κίνηση Πολιτών «Διάζωμα», που στόχο έχει την προστασία, την αποκατάσταση και την ανάδειξη των αρχαίων θεατρικών χώρων, (Παρασκευή 18 Δεκεμβρίου 2015).
- Επίσκεψη στο *Σπαθάρειο Μουσείο* στο Μαρούσι και ξεναγήση από τον Άθω Δανέλλη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Καραγκιόζης και λαϊκός πολιτισμός» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (24 Φεβρουαρίου 2016).
- Επίσκεψη στο *Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (Ε.Λ.Ι.Α.)* στο πλαίσιο του μαθήματος «Καραγκιόζης και λαϊκός πολιτισμός» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (2 Μαρτίου 2016).
- Επίσκεψη στον *Δήμο Αθηναίων* και παρουσίαση της πλατφόρμας *ΣυνΑθηνά* στο πλαίσιο του μαθήματος «Ο θεατρολόγος εμπυρωτής» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (Απέναντι από τη Βαρβάκειο Αγορά, 15 Μαρτίου 2016).
- Επίσκεψη στα *Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.)* (18 Μαΐου 2016) και στο *Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (Ε.Λ.Ι.Α.)* (25 Μαΐου 2016), στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Θεατρολογικής Έρευνας» [Διδάσκουσα: Χρ. Σταματοπούλου-Βασιλάκου].
- Σειρά μαθημάτων-ξεναγήσεων *in situ* για τους φοιτητές του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών στα Μουσεία Μπενάκη, Ακροπόλεως, Βυζαντινό, Γκίκα, Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών και συμμετοχή στο πρότζεκτ «As One» της Μαρίνας Αμπράμοβιτς στο Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς), καθώς και στις εκθέσεις του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά, από τον Αναπληρωτή Καθηγητή Μάνο Στεφανίδη.

Συναντήσεις - διαλέξεις - εργαστήρια με ανθρώπους του θεάτρου και της τέχνης

- Συνάντηση-συζήτηση με τον σκηνοθέτη Oskaras Koršunovas. Τη συζήτηση συντόνισε ο Καθηγητής Πλάτων Μαυρομούστακος (Μουσείο Μπενάκη, 26 Νοεμβρίου 2015).
- Συνάντηση-συζήτηση με τη σκηνοθέτη Κατερίνα Ευαγγελάτου, με αφορμή την παράσταση του *Φάουστ* του Γιόχαν Βόλφγκανγκ Φον Γκαίτε από τη σκηνή του

Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε μετά από πρόσκληση του σκηνοθέτη, διευθυντή του Δημοτικού Θεάτρου και διδάσκοντα στο Τμήμα, Νίκου Διαμαντή. Τη συζήτηση συντόνισε ο Καθηγητής Πλάτων Μαυρομούστακος (Τετάρτη 13 Ιανουαρίου 2016).

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ/ΕΚΠΑ, σε συνεργασία με την Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου (στο πλαίσιο του θεσμού Open Stage) διοργάνωσε σειρά εκδηλώσεων με γενικό τίτλο: *Η ζωή μου στο θέατρο*, που πραγματοποιήθηκαν με στόχο τη γνωριμία του κοινού με επιφανείς και αφανείς ήρωες της θεατρικής σκηνής.

Σύνδεσμος: <https://www.facebook.com/izoimoustotheatro/>

Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω συναντήσεις-συζητήσεις, στον χώρο της Πειραματικής Σκηνής -1 του Εθνικού Θεάτρου:

1. «Πες μας Όλια...», Δημόσια εξομολόγηση της Όλιας Λαζαρίδου (16 Δεκεμβρίου 2016).
2. «Τί να σας διηγηθώ;», Συνομιλία του Γιώργου Μιχαλακόπουλου με τον Θανάση Λάλα (17 Φεβρουαρίου 2016).
3. «Όλα κομπλέ!», Συνομιλία του Σταμάτη Κραουνάκη με τον Μιχάλη Σαράντη (23 Μαρτίου 2016).
4. «Ο Άγγελος Παπαδημητρίου και η Μάρθα Φριντζήλα ξεχνούν». Συνομιλία του Άγγελου Παπαδημητρίου με τη Μάρθα Φριντζήλα (11 Μαΐου 2016).

- Ομιλία-συζήτηση με τον πρωταγωνιστή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής, τενόρο Γιάννη Χριστόπουλο, με θέμα την επί σκηνής λειτουργία του λυρικού μονωδού και την ερμηνεία στις όπερες ρεπερτορίου, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στα είδη του Μουσικού Θεάτρου» [Διδάσκων: Μ.Ι. Αλεξιάδης] (Πέμπτη 24 Μαρτίου 2016).

- Συνάντηση-συζήτηση με τον ηθοποιό και σκηνοθέτη Δημήτρη Λιγνάδη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Το θέατρο της αρχαιότητας Β': Το θεατρικό έργο του Σοφοκλή», με αφορμή την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή που παραστάθηκε από το Εθνικό Θέατρο το καλοκαίρι του 2016 [Διδάσκουσα: Αικ. Διαμαντάκου] (Δευτέρα, 11 Απριλίου 2016).

Δράσεις με τη συμμετοχή φοιτητών του Τ.Θ.Σ.

- Εργαστήριο λαϊκού παραμυθιού με την Αγνή Στρομπούλη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (Aula, Φιλοσοφική Σχολή, 9 Νοεμβρίου 2015).

- Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Μια μέρα στο θέατρο» και παρακολούθηση παράστασης με την Όλια Λαζαρίδου στο πλαίσιο του μαθήματος «Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, 23 Νοεμβρίου 2015).

- Διοργάνωση Αποκριάτικης Γιορτής από την Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής με την καλλιτεχνική στήριξη του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών. Στη γιορτή παρουσιάστηκαν από τους φοιτητές του Τμήματος αποσπάσματα από

τα έργα *Του Κουτρούλη ο γάμος* του Α.Ρ. Ραγκαβή, *Ιφιγένεια εν Ληξουρίω* του Π. Κατσαίτη, παράσταση Καραγκιόζη με τίτλο *Το φονικό εργαλείο* με το θέατρο σκιών Ν. Τζιβελέκη, τραγούδια, χοροί κι εκπλήξεις. Τον συντονισμό της εκδήλωσης είχε η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ευανθία Στιβανάκη (Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Πέμπτη 10 Μαρτίου 2016).

- Παράσταση Θεάτρου Σκιών του ηρωικού έργου *Κατσαντώνης* από το θέατρο σκιών του Ν. Τζιβελέκη, με τη συνοδεία ζωντανής λαϊκής ορχήστρας και τη συμμετοχή φοιτητών του Τ.Θ.Σ. και του Τ.Μ.Σ. (AULA Φιλοσοφικής Σχολής, 24 Μαρτίου 2016).

- Επίσκεψη της Χριστίνας Μιχαλοπούλου, ψυχολόγου-ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπεύτριας και βιωματικό εργαστήριο στο πλαίσιο του μαθήματος «Ο θεατρολόγος εμπυχωτής» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (Παλαιό Πανεπιστήμιο Πλάκας, 5 Απριλίου 2016).

- Επίσκεψη του Επίκουρου Καθηγητή Σίμου Παπαδόπουλου και βιωματικό εργαστήριο στο πλαίσιο του μαθήματος «Ο θεατρολόγος εμπυχωτής» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (Παλαιό Πανεπιστήμιο Πλάκας, 20 Μαΐου 2016).

- Παράσταση του έργου *Ο πολύκροτος γάμος του κωμικού Καραγκιόζη* (βασισμένη σε ένα παλαιό τετράδιο Καραγκιοζοπαίχτη), στο πλαίσιο του μαθήματος «Καραγκιόζης και λαϊκός πολιτισμός» [Διδάσκων: Ι. Βιβιλάκης] (150ό Δημοτικό Σχολείο Αθηνών, 3 Ιουνίου 2016 - Πεζόδρομος Ερμού και Πλατεία Αγίων Ασωμάτων, 30 Ιουνίου 2016 - Η παράσταση δόθηκε από τους φοιτητές και στο Νοσοκομείο Κρατουμένων Κορυδαλλού «Άγιος Πάυλος», 6 Σεπτεμβρίου 2016).

- Παράσταση του έργου του Δημητρίου Βικέλα *Η Άσχημη Αδερφή* από φοιτητές του Τμήματός μας, στο πλαίσιο του μαθήματος «Ένας θίασος. Δημιουργούμε έναν θίασο» [Διδάσκουσα: Ευ. Στιβανάκη] (Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Δευτέρα 27 Ιουνίου 2016).

- Παράσταση του *Άξιον Εστί* του Οδυσσέα Ελύτη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Θεατρική αγωγή Β΄» [Διδάσκοντες: Ευ. Στιβανάκη, Μ.Ι. Αλεξιάδης] (Aula Φιλοσοφικής Σχολής, 1 Ιουλίου 2016).

- Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., σε συνεργασία με το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, συμμετείχε στον εορτασμό του «Έτους Shakespeare» μέσα από μία εγκατάσταση με τίτλο *Αδιέξοδος έρωτας, Οφηλία*, που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του μαθήματος «Σκηνοθεσία» [Διδάσκων: Νίκος Διαμαντής] (2 Ιουλίου 2016, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών / EuropeanCulturalCentreofDelphi).

- Παράσταση του έργου *Τα λόγια της πλώρης*, βασισμένη σε διασκευές των ομώνυμων διηγημάτων του Α. Καρκαβίτσα, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στη Θεατρική Πράξη Β΄», [Διδάσκουσα: Ευ. Στιβανάκη] (Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2016).

4.7.5. Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών στο μάθημα και τρόποι διασφάλισης της διαφάνειας στην αξιολόγηση

Δεδομένου ότι η αξιολόγηση και η εξέταση των φοιτητών αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία, στο βαθμό που στοχεύει να σταθμίσει ικανότητες, δεξιότητες και γνώσεις μέσα από το πρίσμα της ολόπλευρης προσωπικότητάς τους – και όχι μόνο μέσα από μια μοναδική εξέταση– οι περισσότεροι διδάσκοντες εφαρμόζουν μεν ως κύριο τρόπο αξιολόγησης τη γραπτή (και σε λιγότερες περιπτώσεις την προφορική) εξέταση στο τέλος του εξαμήνου, ωστόσο, η εξέταση αυτή (είτε γραπτή, είτε προφορική) συνδυάζεται συνήθως με άλλους συμπληρωματικούς τρόπους αξιολόγησης, όπως είναι η εκπόνηση υποχρεωτικών ή προαιρετικών γραπτών εργασιών, η προφορική παρουσίαση εργασιών ενώπιον των συμφοιτητών, η ενδιάμεση εξέταση (πρόοδος), οι κατ' οίκον εργασίες, η συμμετοχή σε πρακτικές ασκήσεις και εργαστήρια σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (βλ. και 3.1.3.).

Στις περισσότερες περιπτώσεις των από καθέδρας παραδιδόμενων μαθημάτων, η συζήτηση και η συμμετοχή των φοιτητών κατά τη διδακτική διαδικασία ή/και κατά την παρουσίαση προφορικών εισηγήσεων από μέρους συμφοιτητών τους αποτελεί ένα σημαντικό πρόσθετο παράγοντα αξιολόγησής τους, ενώ πρόσθετο παράγοντα αξιολόγησης αρχίζει να αποτελεί η συμμετοχή των φοιτητών σε θεματικές συζητήσεις που αναρτώνται στις ηλεκτρονικές τάξεις των αντίστοιχων μαθημάτων.

Στην περίπτωση των μαθημάτων που έχουν κατ' αρχήν «πρακτικό» χαρακτήρα, στην τελική αξιολόγηση συμβάλλει σημαντικά η ποσοτική και ποιοτική συμμετοχή των φοιτητών στην πραγματοποίηση των απαιτούμενων πρακτικών ασκήσεων-εργαστηρίων, στην πραγματοποίηση παραστάσεων από μικρές ομάδες (Θεατρική Αγωγή Α') ή στην πραγματοποίηση ολοκληρωμένης παράστασης από το σύνολο των φοιτητών (Θεατρική Αγωγή Β'), όπου αξιολογείται πρόσθετα η επάρκεια των υπευθύνων των διαφορετικών ομάδων εργασίας (χορού, εικαστικών κτλ.).

Ανάλογα με τον/τους εκάστοτε συμπληρωματικό/ούς τρόπο/ους αξιολόγησης (γραπτή υποχρεωτική ή προαιρετική εργασία, προφορική παρουσίαση, κατ' οίκον εργασία, εργαστήριο-πρακτική άσκηση, συμμετοχή σε ηλεκτρονικές θεματικές συζητήσεις), οι φοιτητές λαμβάνουν συνήθως σχόλια, είτε προφορικά (στη διάρκεια των παραδόσεων ή στο πλαίσιο ατομικής συνεργασίας με τον διδάσκοντα), είτε γραπτά (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ηλεκτρονικής τάξης ή υπό τη μορφή σημειώσεων βάσει της εργασίας). Η συστηματική παρακολούθηση, η καθοδήγηση και ο σχολιασμός των πεπραγμένων των φοιτητών είναι ευλόγως διαρκείς τόσο στο πλαίσιο του υποχρεωτικού Σεμιναρίου, που στόχο έχει την εξάσκηση των φοιτητών στη συγγραφή επιστημονικής εργασίας, όσο και στο πλαίσιο της Θεατρικής Αγωγής (Α' και Β'), μεταξύ των μαθησιακών στόχων της οποίας – πέραν των καθαρά θεωρητικών – είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις δυνατές θεατρικές εφαρμογές στην εκπαιδευτική πράξη, όπως και η προετοιμασία και η ολοκλήρωση μιας θεατρικής παράστασης με προτεινόμενες μεθόδους, φάσεις, δοκιμές και μέσω παράλληλης συμμετοχής σε ομάδες εργασίας.

Η διαφάνεια στην αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών διασφαλίζεται με διαφορετικό κατά περίπτωση διδάσκοντος τρόπο ή, συνηθέστερα, με ένα συνδυασμό από τους κάτωθι διαφορετικούς τρόπους:

- Ενίσχυση της κριτικής αντιμετώπισης των αντικειμένων και καταπολέμηση της στείρας απομνημόνευσης τόσο στη διάρκεια των παραδόσεων όσο και στον τρόπο οργάνωσης των προφορικών ή γραπτών εξετάσεων.
- Επιλογή θεμάτων κυρίως κριτικής ανάπτυξης στις τελικές γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, ώστε οι φοιτητές να αξιοποιούν δημιουργικά τις γνώσεις τους και να εκφράζονται με προσωπικό και πρωτότυπο τρόπο.
- Προτίμηση προς (και) τις γραπτές εξετάσεις ώστε να υπάρχουν συγκρίσιμα μεγέθη αλλά και οι φοιτητές να μπορούν να προσφύγουν, αν έχουν αμφιβολία, στο γραπτό τους.
- Πραγματοποίηση των προφορικών εξετάσεων με εξέταση των φοιτητών ανά ομάδες 4-6 ατόμων, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας.
- Αυστηρή επιτήρηση στη διάρκεια των τελικών γραπτών εξετάσεων.
- Πραγματοποίηση υποχρεωτικών ή προαιρετικών εργασιών (ή/και προόδων, εργασιών κατ' οίκον) στο πλαίσιο αρκετών εξαμηνιαίων μαθημάτων, με συστηματική και τακτική παρακολούθηση της εκπόνησής τους.
- Πρόταση κατά το δυνατόν «πρωτότυπων» θεμάτων υποχρεωτικής ή προαιρετικής εργασίας, ώστε να αναπτύσσονται οι κριτικές-ερευνητικές δεξιότητες των φοιτητών και να αποφεύγονται οι αντιγραφές από βοηθήματα.
- Προσωπική εξοικείωση με τους περισσότερους φοιτητές, μέσω της συνεργασίας μαζί τους για την εκπόνηση εργασιών, μέσω προφορικών εισηγήσεων τους που γίνονται στη διάρκεια του εξαμήνου, μέσω προφορικών παρεμβάσεων τους στη διάρκεια των μαθημάτων, μέσω της συμμετοχής τους στις «περιοχές συζητήσεων» της ηλεκτρονικής τάξης –τομείς συνεργασίας που επιτρέπουν τη σφαιρικότερη γνωριμία με τις επιστημονικές και προσωπικές δεξιότητες του καθενός φοιτητή.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, διόρθωση των γραπτών εργασιών online στην πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης, ώστε οι διορθώσεις-παρατηρήσεις να είναι ορατές από τον κάθε φοιτητή.
- Δυνατότητα κατ' ιδίαν αιτιολόγησης της βαθμολογίας, με βάση την ποιοτική και ποσοτική συμμετοχή των φοιτητών στις απαιτούμενες εργασίες και της γραπτής εξέτασης.
- Δημόσιες παρουσιάσεις (ή παραστάσεις στο πλαίσιο της «Θεατρικής Αγωγής») των φοιτητών, οι οποίοι διαπιστώνουν και κρίνουν ιδίους όμμασιν τις επιδόσεις των συμφοιτητών τους, καθώς και τις αντίστοιχες αξιολογήσεις του διδάσκοντος.
- Μακρόχρονη παιδαγωγική πείρα, διορατικότητα και δικαιοκρισία από μέρους του διδάσκοντος.

4.7.6. Κοινοποίηση καταλόγου εγγεγραμμένων φοιτητών

Σε επίπεδο προπτυχιακών σπουδών, κατάλογος των εγγεγραμμένων φοιτητών κοινοποιείται στον κάθε διδάσκοντα λίγο πριν την πραγματοποίηση των γραπτών εξαμηνιαίων εξετάσεων. Με την απευθείας κατάθεση της βαθμολογίας από τον διδάσκοντα στην ηλεκτρονική γραμματεία, τέτοιος κατάλογος δεν κοινοποιείται

πλέον. Είναι, ωστόσο, στην ευχέρεια του διδάσκοντος να αιτηθεί από τη Γραμματεία έναν τέτοιο κατάλογο μετά την ολοκλήρωση των δηλώσεων των μαθημάτων από τους φοιτητές. Καθώς πλέον όλα σχεδόν τα μαθήματα συμμετέχουν στην πλατφόρμα της ηλεκτρονικής τάξης, ο διδάσκων έχει εγκαίρως μια γενική και καθαρή εικόνα των φοιτητών, των ενδιαφερόντων τους αλλά και της ποσοτικής και ποιοτικής –ηλεκτρονικής τουλάχιστον– συμμετοχής τους.

Σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών, ο κατάλογος των εγγεγραμμένων φοιτητών με πλήρη στοιχεία τους (διεύθυνση, τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση, σπουδές) κοινοποιείται στους διδάσκοντες πριν την έναρξη των μαθημάτων, μαζί με το παρουσιολόγιο και την κατάσταση της τελικής βαθμολογίας.

4.7.7. Διαδικασία αξιολόγησης του μαθήματος και της διδασκαλίας και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης

Η διαδικασία αξιολόγησης των διδασκόντων από τους φοιτητές, όπως ήδη αναφέρθηκε στο 3.1.1. και 4.1., υπήρξε μέχρι τώρα γραπτή (εκτός από το χειμερινό εξάμηνο του 2016-2017, που δεν εμπίπτει στην παρούσα αξιολόγηση, και ήταν ηλεκτρονική), είτε βάσει του «τυπικού» (προτεινόμενου από την ΑΔΙΠ) ερωτηματολογίου, είτε βάσει ενός «άτυπου» ερωτηματολογίου ελεύθερης αξιολόγησης του μαθήματος, που διαμορφώνει ο διδάσκων. Σε αρκετές άλλες περιπτώσεις, η αξιολόγηση του μαθήματος και της διδασκαλίας πραγματοποιήθηκε σε συγκεκριμένη ώρα των παραδόσεων, με επικέντρωση του ενδιαφέροντος των φοιτητών στο περιεχόμενο του μαθήματος, τη δομή του, τη μεθοδολογία της παρουσιάσής του, τη διδακτέα ύλη, τα προτεινόμενα βοηθήματα, τη μεταδοτικότητα του διδάσκοντος, τη διάθεσή του να συνεργαστεί με τους φοιτητές και να τους βοηθήσει σε πιθανά προβλήματά τους. Σε κάθε περίπτωση, οι περισσότεροι διδάσκοντες προσωπικά αλλά και ως σύνολο έχουν δρομολογήσει τη διανομή ερωτηματολογίων (βάσει κυρίως του προτεινόμενου προτύπου της ΑΔΙΠ).

Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων των προπτυχιακών μαθημάτων και των μεταπτυχιακών μαθημάτων λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν κατ' αρχάς από τους διδάσκοντες, με στόχο την επίτευξη μιας μαθησιακής διαδικασίας υψηλού επιπέδου, με τροποποιήσεις και αναπροσαρμογές στις επιμέρους πρακτικές της διδασκαλίας και της οργάνωσης του μαθήματος και συμβάλλουν αποφασιστικά στη βελτίωση του διδακτικού έργου καθώς και σε αλλαγές που αφορούν την προσέγγιση των φοιτητών, ενώ είναι απαραίτητες στην κατανόηση ιδιαίτερων αναγκών των φοιτητών, για εξατομικευμένη υποστήριξη, όπου χρειάζεται. Γενικότερα, σε επίπεδο Τμήματος, γίνεται διεξοδική συζήτηση αρχικά στο πλαίσιο των Επιτροπών Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών και διερευνάται η δυνατότητα βελτίωσης της οργάνωσης και του περιεχομένου των μαθημάτων, με βάση τις εκτιμήσεις των φοιτητών αλλά και των διδασκόντων. Το τελικό αποτέλεσμα συνεκτιμάται στη Γ.Σ. και αποτυπώνεται στην αναδιάρθρωση των προγραμμάτων σπουδών, που γίνεται σε τακτά διαστήματα.

4.8. Ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα

Η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα θεωρείται ικανοποιητική, δεδομένου ότι οι περισσότεροι διδάσκοντες διαθέτουν την εμπειρία να συνδυάζουν τη διδασκαλία τους με αντικείμενα των προσωπικών τους ερευνών, ώστε να ενισχύεται και να διευρύνεται η επιστημονική υποδομή και η κριτική σκέψη των φοιτητών. Ειδικά σε επίπεδο Μεταπτυχιακών Σπουδών, η διδασκαλία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τα ερευνητικά ζητούμενα του εκάστοτε αντικειμένου, ενώ αρκετοί είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που συμμετείχαν επ' αμοιβή στις ερευνητικές δραστηριότητες και τα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος (βλ. παρακάτω, Ενότητα 5). Η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) στις εκδηλώσεις του Τμήματος, η επίσκεψη των φοιτητών σε ερευνητικά κέντρα και Βιβλιοθήκες, η καθοδήγηση για την έρευνα σε αρχεία είναι δράσεις προς την κατεύθυνση της σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα

4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών συμβάλλει ενεργά στην προβολή της εθνικής θεατρικής κληρονομιάς από την αρχαιότητα έως σήμερα στο εξωτερικό και στο εσωτερικό: αναπτύσσει επιστημονικές ανταλλαγές και επαφές με άλλα θεατρολογικά κέντρα· πραγματοποιεί σε ετήσια βάση την έκδοση επιστημονικού περιοδικού (*Παράβασις*) και τρέχουσας σχολιασμένης βιβλιογραφίας· διοργανώνει εκθέσεις, διαλέξεις, συνέδρια και ημερίδες· συνεργάζεται με εκπαιδευτικά-ερευνητικά-πολιτιστικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού για την προώθηση επιστημονικών στόχων· επιδιώκει την αύξηση των ερευνητικών υποτροφιών για θεατρικές σπουδές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό (του Ι.Κ.Υ. και άλλων κληροδοτημάτων)· συγκροτεί μια σύγχρονη θεατρική βιβλιοθήκη καθώς και ένα αρχείο διαφανειών και video-ταινιών· παρέχει επιστημονικές πληροφορίες για τους ενδιαφερομένους και συμβάλλει με κάθε τρόπο στην επιμόρφωση των πρακτικών του θεάτρου.

Ειδικότερα, οι άξονες βάσει των οποίων αναπτύσσεται η συνεργασία του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών με εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο, είναι οι παρακάτω:

- i) Έκδοση επιστημονικού περιοδικού και τρέχουσας σχολιασμένης βιβλιογραφίας, καθώς και ειδικών εκδόσεων.
- ii) Διοργάνωση εκθέσεων και διαλέξεων.
- iii) Διοργάνωση ημερίδων, ειδικών θεματικών συμποσίων, πανελληνίων και διεθνών συνεδρίων, δημιουργία επιστημονικών ανταλλαγών και επαφών με άλλα θεατρολογικά κέντρα.
- iv) Συνεργασία (παλαιότερα, όταν ακόμη βρισκόταν σε λειτουργία) με το Θεατρικό Μουσείο, το Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου, το Κέντρο Έρευνας και Πρακτικών Εφαρμογών του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος «Δεσμοί», το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, το Μουσείο Μπενάκη, και άλλους συναφείς οργανισμούς για την προώθηση ερευνητικών στόχων.
- v) Συνεργασία με επιστημονικούς και πολιτιστικούς φορείς /εργοδότες που ανήκουν στο δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, στον ιδιωτικό τομέα

καθώς και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, με στόχο την υλοποίηση του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών (Ελληνικό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Φεστιβάλ Αθηνών, Θέατρο Τέχνης, Δέσμη Εκδοτική Α.Ε., Εθνική Λυρική Σκηνή, Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών, Εθνικό Θέατρο, Εταιρεία Τηλεοπτικών Παραγωγών, ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. κ.ά.).

4.10. Η κινητικότητα των φοιτητών και του διδακτικού προσωπικού

Σε ό,τι αφορά αρχικά τους φοιτητές, το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών συμμετέχει ενεργά στο Πρόγραμμα ERASMUS+ με δέκα (10) διμερείς συμφωνίες των μελών Δ.Ε.Π. του, οι οποίες καλύπτουν συνολικά 8 χώρες (Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Πολωνία, Πορτογαλία και Τσεχία). Την περίοδο 2014-2015 και 2015-2016 ήρθαν στο Τμήμα 6 φοιτητές την πρώτη περίοδο και 5 τη δεύτερη από ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, ενώ 23 φοιτητές του Τμήματος επωφελήθηκαν του Προγράμματος (βλ. και Ενότητα 3.1.4.).

Σε ό,τι αφορά το διδακτικό προσωπικό, η εξαιρετική κινητικότητά του, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, στοιχειοθετείται με βάση τα εξής δεδομένα:

1. Πολλά είναι τα μέλη ΔΕΠ του ΤΘΣ, τα οποία μετακινούνται σε πανεπιστήμια του εξωτερικού (Ευρώπη και Αμερική), κυρίως κατά τη διάρκεια των εκπαιδευτικών αδειών τους, για την πραγματοποίηση διαλέξεων και σεμιναριακών μαθημάτων.
2. Αρκετά μέλη ΔΕΠ, ιδίως των υψηλότερων βαθμίδων, συμμετέχουν στη σύνθεση εκλεκτορικών σωμάτων και στην επίβλεψη διδακτορικών διατριβών άλλων Πανεπιστημίων.
3. Πολλά μέλη ΔΕΠ όλων των βαθμίδων συμμετέχουν με σταθερή συχνότητα σε Διεθνή Συνέδρια και Συμπόσια, που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό ή στην Ελλάδα.

Επιστημονικές - Ερευνητικές - Εκπαιδευτικές - διδακτικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες που πραγματοποίησαν τα μέλη ΔΕΠ του ΤΘΣ

2014-2015

Μηνάς Ι. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

- "Hector Berlioz's *Trojans*, Aribert Reimann's *Troades* and Michael Tippett's *King Priam*: Operatic projections of the Trojan War", ανακοίνωση και διδασκαλία σεμιναρίου στο Ancient Greek Drama Summer School, "Challenging Limits: Performances of Ancient Drama, Controversies and Debates", (Lavrion & Epidavros, June 23 - July 6, 2014), Επίδαυρος, 1 Ιουλίου 2015.
- Επιμορφωτική συνάντηση / Παρουσίαση - σεμινάριο με θέμα: «Η σύνθεση της μουσικής και του ηχητικού σχεδιασμού για τη μουσικο-θεατρική παράσταση του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών *Ο Γύρος του Κόσμου σε 80 ημέρες*». Ράλλεια Πειραματικά Σχολεία Πειραιά, 27 Φεβρουαρίου 2015.

- Διδασκαλία σεμιναρίων με θέμα: «Ημουςική στο αρχαίο ελληνικό δράμα», για μαθητές της Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης, στο πλαίσιο του 4ου Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος, Αρχαία Μεσσήνη, 22-25 Απριλίου 2015.
- Σύνθεση πρωτότυπης μουσικής και ηχητικός σχεδιασμός για την μουσικο-θεατρική multimedia παράσταση του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών *Ο Γύρος του Κόσμου σε 80 ημέρες*. Κείμενα - στίχοι: Γιώργος Γαλίτης. Σκηνοθεσία: Τατιάνα Λύγαρη. Σκηνικά - κοστούμια Γιάννης Μετζικώφ. Video-art: Σπύρος Ρασιδάκης. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, καλλιτεχνικές περιόδοι 2014-15 και 2015-16.
<http://www.megaron.gr/default.asp?pid=5&la=1&evID=227>
<https://www.youtube.com/watch?v=bAYsTxKxHmk>
- Διεθνής κυκλοφορία του CD *Discoveries, World premiere - Works for Trombone (Achilles Liarmakopoulos) & Piano (Amy J. Yang)*. Καναδάς, Δεκέμβριος 2014. Περιέχει τη σύνθεση "Threnodia" για τρομπόνι και πιάνο.
- Σύνθεση πρωτότυπης μουσικής για τη θεατρική παράσταση *Η Σονάτα του Σελινόφωτος* του Γιάννη Ρίτσου, με την ηθοποιό Κατερίνα Διδασκάλου. Νέα, χορογραφημένη παραγωγή 2014-15, Θέατρο Λίμνης Ηραίων - Περαχώρα: 10 Αυγούστου 2014, Θέατρο Φαργκάνη - Θεσσαλονίκη: 31 Οκτωβρίου - 2 Νοεμβρίου 2014, στην ελληνική και τη γαλλική γλώσσα, υπό την αιγίδα του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης, Αντωνιάδειος Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών - Βέροια: 23 Νοεμβρίου 2014, Συνδιοργάνωση: ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ Βέροιας.
- Σύνθεση και εκτέλεση πρωτότυπης μουσικής για το μουσικο-θεατρικό δρώμενο *Ορφικοί ύμνοι*, σκηνοθεσία: Κλεώνη Φλέσσα. Στην επίσημη τελετή έναρξης του 4^ο Διεθνούς Νεανικού Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος, Αρχαία Μεσσήνη, 22 Απριλίου 2015.

Αλεξία ΑΛΤΟΥΒΑ

- «Έλληνες ηθοποιοί στο Παρίσι σε αναζήτηση της δραματικής τέχνης: Σημεία επίδρασης στην ελληνική υποκριτική την περίοδο από τα τέλη του 19ου αιώνα ως τις αρχές του 20ού», ανακοίνωση στο Ε' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014.
- «Εταιρικοί θίασοι: Ένας δημοκρατικός θεατρικός θεσμός στα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης», ανακοίνωση στο Ε' Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Εθνικός χαρακτήρας και υποκριτική τέχνη στο ελληνικό θέατρο του 19ου αιώνα», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19^ο αιώνα*, που διοργάνωσαν το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 14-17 Μαΐου 2015.

Γωγώ ΒΑΡΖΕΛΙΩΤΗ

- «Θέατρο και δημοκρατίες: Η "αναγέννηση" του ελληνικού θεάτρου (16ος-17ος αιώνας)», ανακοίνωση στο Ε' Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Le repas de nocés dans la Crète de la Vénétocratie. De nouvelles informations sur l'histoire de la nourriture à Candie au XVIIe siècle», ανακοίνωση στο XXIVe

Congrès pluridisciplinaire des néo-hellénistes francophones, *Manger en Grèce*, Université de Strasbourg, 27-29 Μαΐου 2015.

- Παρουσίαση του τόμου *Γαληνοτάτη. Τιμή στην Χρύσα Μαλτέζου*, στο Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών Βενετίας, Βενετία 15/12/2014 (στην ιταλική γλώσσα).
- Εισαγωγική ομιλία και συντονισμός της συνεδρίας με θέμα «Ο κόσμος της γυναίκας. Προσωπογραφικά σχεδιάσματα» στο μεταπτυχιακό σεμινάριο «Η προσωπογραφία της Ελληνολατινικής Ανατολής. Οι άνθρωποι και η εποχή τους», που συνδιοργάνωσαν το Τμήμα Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Κέντρο Ερεύνης του Μεσαιωνικού και Νέου Ελληνισμού της Ακαδημίας Αθηνών και το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, στο Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών, 1 Δεκεμβρίου 2014 - 26 Ιανουαρίου 2015.

Ιωσήφ ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ

- «Το μυστήριο της αντιπολίτευσης. Ο Χριστός πάσχων της Θεατρικής Συντεχνίας», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Ιστορία μου. Ψηφιακές αφηγήσεις φοιτητών», ανακοίνωση στην επιστημονική διημερίδα, *Αφήγηση και ακρόαση. Παιδαγωγικές πρακτικές και διδακτικές εφαρμογές στην Α/θμια και Β/θμια εκπαίδευση*. Ράλλεια Πρότυπα Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία, 8 Μαΐου 2015.
- Σειρά διαλέξεων με τον γενικό τίτλο «Χιούμορ και ποίηση, σάτιρα και δράμα στην Κωνσταντινούπολη του 19ου αιώνα». 25, 26 Νοεμβρίου, 2, 3, 9, 10, 16, 17 Δεκεμβρίου 2014. Πολιτιστική Εταιρία Πανόραμα, Αθήνα.
- Παρουσίαση του θεατρικού έργου του Κωνσταντίνου Κωνσταντόπουλου *τα του Πνεύματος τω Πνεύματι* (έκδ. Θέατρο ΣΥΝ ΚΑΤΙ, Αθήνα 2015). Θέατρο Αλκμήνη, 29 Ιουνίου 2015.
- «Οι θεοί του Αισχύλου». Διάλεξη στο Αττικό Σχολείο Αρχαίου Δράματος. Ελευσίνα 2 Ιουλίου 2015.

Κωνσταντζα ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ

- «Manger sur la scène grecque contemporaine: le cas de Vanghèlis Hatziyannidis», ανακοίνωση στο XXIV Congrès pluridisciplinaire des néo-hellénistes francophones, *Manger en Grèce*, Université de Strasbourg, 27-29 Μαΐου 2015.
- «Η ρεαλιστική ματιά του βουλεβάρτου στη στροφή του αιώνα. Η περίπτωση του Alfred Carus», ανακοίνωση στην Επιστημονική Ημερίδα, *Η πρώτη υποδοχή του Ρεαλισμού και του Νατουραλισμού στο ελληνικό θέατρο*, που οργάνωσε το Πρόγραμμα Θεατρολογίας του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας, Ρέθυμνο, 17 Ιανουαρίου 2015.
- «Σπονδυλωτά θεάματα της μεταπολίτευσης: “παίζοντας” με την ιστορική μνήμη», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Επιθεώρηση-Επικαιρότητα», ομιλία στη Διημερίδα με θέμα *Επικαιρότητα - Επιθεώρηση*, που οργάνωσε το Μορφωτικό της ΕΣΗΕΑ, Αθήνα, 12-13 Ιανουαρίου 2015.

- Επιστημονική σύμβουλος στην παράσταση *ΕΠΙ+ΕΠΙ* της Μάνιας Παπαδημητρίου, Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, 13 Ιανουαρίου 2015.
- Συζήτηση για την επιθεώρηση στο *vima fm* στην εκπομπή της Δώρας Σαρρή *Πρωινή ενημέρωση*, 10 Ιανουαρίου 2015.

Αικατερίνη ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ-ΑΓΑΘΟΥ

- «Παραστατικότητα και αρχαία τραγωδία: Οι δυνατότητες ενός κοινού (αντι)Λόγου στην κρίση της δημοκρατικότητας», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Τὸν μὲν γὰρ ἠγοῦμαι σοφόν, τῷ δ' ἤδομαι. Αἰσχύλος ἢ Ευριπίδης: Τα διλήμματα ενός εκκολλαπτόμενου μεταφραστή στα τέλη του 19ου αιώνα», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19ο αιώνα*, που διοργάνωσαν το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 14-17 Μαΐου 2015.
 - «Μετα-τοπίζοντας τον Αριστοφάνη: Σκηνικές εκδοχές του δραματικού χώρου με άξονα τους *Σφήκες*», ανακοίνωση στο 13^ο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, *Δραματικός και σκηνικός χώρος στο αρχαίο ελληνικό δράμα*, που διοργάνωσε το Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, Λευκωσία Κύπρου, 7-8 Ιουλίου 2014.
- «Μήδεια 2013: Η ανδρική υπόκριση ενός γυναικείου συμβόλου», ομιλία στην εκδήλωση προς τιμήν του ηθοποιού Γιώργου Κιμούλη, που οργάνωσε το Κέντρο Σημειολογίας του Θεάτρου, Στοά του Βιβλίου, Αθήνα, Στοά του Βιβλίου, 30 Οκτωβρίου 2014.
- «Αρχαίο Δράμα και εκπαίδευση: πλάθοντας τον επαρκή θεατή», ομιλία στην τράπεζα συζήτησης με θέμα «Οι Πανεπιστημιακές Σπουδές στο Αρχαίο Δράμα», που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του 1ου Διεθνούς Φόρουμ, *Το Αρχαίο Δράμα στην Εκπαίδευση: σκέψεις - θέσεις - αντιθέσεις*, Αθήνα, Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, 30- 31 Ιανουαρίου 2015.
- «Δήμητερ, η θρέψασα την εμὴν φρέναν είναιί με τον σὼν ἄξιον μυστηρίων: Ο Αἰσχύλος της Ελευσίνας», ομιλία στην ημερίδα της εβδομάδας εκδηλώσεων, *Ελευσίς - Λεψίνα - Ελευσίνα - Eleusis*, Δημοτικό Μέγαρο του Δήμου Ελευσίνας, 16 Μαΐου 2015.
- Τηλεδιάλεξη – σεμινάριο προς τους φοιτητές των Θεματικών Ενοτήτων ΘΣΠ 50 και ΘΣΠ60 του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Θεατρικών Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, με θέμα: «Παίζοντας (με) τη γυναίκα. Άντρες υποκριτές σε γυναικίους ρόλους, από την αρχαία στη σύγχρονη θεατρική πραγματικότητα», 11 Ιανουαρίου 2015.
- «*Σιμόν*: Η κόλαση του Εαυτού», παρουσίαση του θεατρικού έργου της Καίτης Βασιλάκου *Σιμόν* (Αθήνα, Μανδραγόρας, 2014), σε εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου, Αθήνα, ΠΟΛΙΣ ARTCAFE, 18 Νοεμβρίου 2014.
- «*Χλιμίντρισμα*: Ρέκβιεμ για τον άνθρωπο», ομιλία για το θεατρικό έργο *Χλιμίντρισμα* του Μάριου Ποντίκα (Μωβ Σκίουρος, Αθήνα 2015), σε εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου, Αθήνα, θέατρο «Άττις», 9 Φεβρουαρίου 2015.

Σπύρος Α. ΕΑΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

- «Οι πνευματικοί “αντίπαλοι” του Βιτσέντζου Κορνάρου ή Στην Κρήτη επί Βενετικής Δημοκρατίας», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Η χρονολόγηση των έργων του πρώτου νεοέλληνα δραματουργού Τζώρτζη Χορτάση (Κρήτη περ. 1555-1601/1607)», Ακαδημία Αθηνών, 7 Μαΐου 2015.
- Πρωτότυπη σκηνοθεσία του έργου: Ευριπίδη, *Ηλέκτρα*, Θέατρο Badminton. Πρώτη παράσταση: 12 Ιουνίου 2015.

Γρηγόρης ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

- «Το ελληνικό θέατρο “της ρήξης”»: Οι πρώτες προσπάθειες του νεανικού θεάτρου και του πειραματικού δραματικού λόγου κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας και της πρώτης Μεταπολίτευσης (1967-1981)», ανακοίνωση στο Ε΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτ. 2014.
- «Το “θέατρο-ντοκουμέντο” και οι σχέσεις του με το πρωτοποριακό ρεύμα της μεταπολεμικής ελληνικής σκηνής», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- Συντονισμός συζητήσεων με καλλιτέχνες φιλοξενούμενους στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Κοινοφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης».
- Μαθήματα στον Κύκλο Εξειδικευμένων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων για απόφοιτους ανώτατης εκπαίδευσης σε τομείς της ιστορίας και θεωρίας του θεάτρου στο πλαίσιο της Πράξης *Ακαδημία Πλάτωνος - Η Πολιτεία και ο Πολίτης*, Υπόεργο 1 «Εκπαίδευση Ενηλίκων», Δράση 2 «Εξειδικευμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Απόφοιτους Ανώτατης Εκπαίδευσης», που διοργανώνεται από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με αντικείμενα: «Εισαγωγή στην Ιστορία του θεάτρου του 20ού αιώνα», «Εισαγωγή στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος στον 20ο αιώνα».
- Συμμετοχή στην οργάνωση και διεξαγωγή των μαθημάτων του Θερινού Σχολείου Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, Λαύριο - Επίδαυρος, Ιούνιος - Ιούλιος 2015, στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος - Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» (Επιστημονικός υπεύθυνος: Καθηγητής Πλάτων Μαυρομούστακος).

Άννα ΚΑΡΑΚΑΤΣΟΥΛΗ

- «Φιλέλληνες, Μισέλληνες και εθνική συγκρότηση στην Επανάσταση του 1821», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19ο αιώνα*, που διοργάνωσαν το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 14-17 Μαΐου 2015.
- Διδασκαλία των μαθημάτων της Νεώτερης και της Σύγχρονης Ευρωπαϊκής Ιστορίας στο Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (ΜΙΘΕ) του ΕΚΠΑ.
- Συνδιδασκαλία του μαθήματος “Civilizations and cultures in the Mediterranean” στο αγγλόφωνο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών “Mediterranean Studies” του

Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

- «Η ιστορία του σχολικού και του παιδικού βιβλίου στην Ελλάδα μέσα από τις Εκδόσεις της Εστίας». Διάλεξη στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, 19 Μαΐου 2015.
- Ανοιχτά μαθήματα Ιστορίας στη Βίλα Ζωγράφου για την Ιστορία των Ευρωπαϊκών Επαναστάσεων.

Πλάτων ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ

- «Εθνικό Θέατρο 1974-2014: Πρώτες σημειώσεις για την ανάγνωση μιας αντιφατικής πορείας από τη μεταπολίτευση ως την κρίση» ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- Εναρκτήρια ομιλία και κλείσιμο του Ε΄ Πανελλήνιου Θεατρολογικού Συνεδρίου *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- “Greek Theatre after World War II: a survey” σειρά σεμιναρίων που πραγματοποιήθηκαν στις τάξεις των Ken Kaissar, Pam Hendrick, Mark Mallet, David Roessel στο πλαίσιο της συνεργασίας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών με το Richard Stockton College New Jersey των Ηνωμένων Πολιτειών από τις 14 έως τις 23 Φεβρουαρίου 2015.
- Διδασκαλία του μαθήματος «Ανάλυση Παράστασης» ως Επισκέπτης Καθηγητής στο πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κατά το εαρινό εξάμηνο 2014-2015, 25-30 Μαρτίου 2015.
- “The European Network of Research and Documentation of Performances of Ancient Greek Drama”, εισαγωγική ομιλία και παρουσίαση με χρήση οπτικοακουστικού υλικού και προβολή διαφανειών του εκπαιδευτικού προγράμματος στο Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων «Οι Παραστάσεις του Αρχαίου Δράματος στους νεότερους χρόνους» / “Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates” στο πλαίσιο του προγράμματος «Ακαδημία Πλάτωνος» που οργανώθηκε από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος στο Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου, 23 Ιουνίου 2015.
- “Ancient drama and the atrical space”, διδασκαλία και σεμιναριακή άσκηση με χρήση οπτικοακουστικού υλικού και προβολή διαφανειών στο Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων «Οι Παραστάσεις του Αρχαίου Δράματος στους νεότερους χρόνους» / “Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates” στο πλαίσιο του προγράμματος «Ακαδημία Πλάτωνος» που οργανώθηκε από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος στο Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου, 23 Ιουνίου 2015.

- «Η διδασκαλία του αρχαίου ελληνικού δράματος σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα: τα τμήματα θεατρικών σπουδών», συμμετοχή με εισαγωγική εισήγηση και συντονισμός στρογγυλής τράπεζας με τίτλο *Το Αρχαίο Δράμα στην Εκπαίδευση: σκέψεις - θέσεις - αντιθέσεις* στο πλαίσιο επιστημονικής ημερίδας που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Κακογιάννη, 30 Ιανουαρίου 2015.
- Συμμετοχή στη συζήτηση «Η θεατρική γραφή στην Ελλάδα σήμερα» που διοργανώθηκε στο Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν (20 Οκτωβρίου 2014).
- Συνεργασία στις εκδηλώσεις για τα 60 χρόνια του Υπογείου και τα 20 χρόνια του Θεάτρου της Οδού Φρυνίχου του Θεάτρου Τέχνης Κάρολος Κουν (29 Οκτωβρίου με 3 Νοεμβρίου 2014).
- «Ένα θαρραλέο βιβλίο και ένα καθυστερημένο ευχαριστώ», παρουσίαση του βιβλίου της Βάσως Μπαρμπούση: *Η Τέχνη του Χορού στην Ελλάδα τον 20ό αιώνα. Σχολή Πράτσικα: ιδεολογία - πράξη - αισθητική*, Gutenberg, 2014, (Αίθουσα Συναυλιών Φίλιππος Νάκας, 24 Νοεμβρίου 2014).
- Ομιλία στην παρουσίαση του τόμου: Γωγώ Κ. Βαρζελιώτη, Κώστας Γ. Τσικνάκης (επιμ.), *Γαληνοτάτη. Τιμή στη Χρύσα Μαλτέζου*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, 2013, (Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας – Saladel Capitulo, 15 Δεκεμβρίου 2014).
- «Ανάμεσα στην κλασική φιλολογία και τις θεατρικές σπουδές: η απόσταση που ενώνει», παρουσίαση του βιβλίου της Ελένης Παπάζογλου: *Το Πρόσωπο του Πένθους. Η Ηλέκτρα του Σοφοκλή ανάμεσα στο κείμενο και την παράσταση*, Πόλις, 2014, (Αθήνα, Βιβλιοπωλείο Πλειάδες, 7 Φεβρουαρίου και Θεσσαλονίκη, Θέατρο «Τ», 27 Μαρτίου 2015).
- «Το Αρχαίο Θέατρο και η Κύπρος», παρουσίαση του τόμου: Άντρη Κωνσταντίνου, Ιωάννα Χατζηκωνσταντή: *Το Αρχαίο Θέατρο και η Κύπρος*, Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπεζής Κύπρου, Λευκωσία 2013 (Σπίτι της Κύπρου, Αθήνα 5 Μαρτίου 2015) [Την παρουσίαση διάβασε η Επίκουρη Καθηγήτρια Αικατερίνης Διαμαντάκου].
- Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής του *Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος / European Network of Research and Documentation of Performances of Ancient Greek Drama*.
- Οργάνωση, Συντονισμός και Διδασκαλία στο Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων με θέμα «Οι Παραστάσεις του Αρχαίου Δράματος στους νεότερους χρόνους» / “Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates” στο πλαίσιο του προγράμματος «Ακαδημία Πλάτωνος» που οργανώθηκε από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής και το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος στο Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου και την Επίδαυρο από τις 22 Ιουνίου έως τις 5 Ιουλίου 2015.

Κυριακή ΠΕΤΡΑΚΟΥ

- «Ελληνοκεντρισμός και παγκοσμιοποίηση στο ελληνικό θέατρο των τελευταίων δεκαετιών», ανακοίνωση στο Ε΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014.

- «Από τον εμφύλιο στη δικτατορία: για ένα θέατρο του λαού», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Ένα ιδιαζόντως ανατρεπτικό έργο του 19ου αιώνα: *Ιουλιανός ο Παραβάτης* του Κλέωνος Ραγκαβή», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19ο αιώνα*, που διοργάνωσαν το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 14-17 Μαΐου 2015.

Γιώργος Π. ΠΕΦΑΝΗΣ

- «Συνέχειες, τομές και διακειμενικά πεδία στη σκηνική αφήγηση της φρίκης. Η περίπτωση της παράστασης *Μέδουσα* του Θωμά Μοσχόπουλου (2011)», ανακοίνωση στο Ε΄ Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία, Θεσσαλονίκη*, 2-5 Οκτωβρίου 2014.
- «Στα άκρα της απόφασης. Αφηγήσεις αυτοθυσίας και το πολιτικό πρόταγμα της σύγχρονης σκηνης», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Scènes et repas. La performance du repas», ανακοίνωση στο XXIVe Congrès pluridisciplinaire des néo-hellénistes francophones, *Manger en Grèce*, Université de Strasbourg, 27- 29 Μαΐου 2015.
- «Αντηχήσεις σε ένα χλιμίντρισμα. Μια φιλοσοφική προσέγγιση του νέου θεατρικού έργου *Χλιμίντρισμα* του Μάριου Ποντίκα», ανακοίνωση σε ειδική εκδήλωση στο Θέατρο Άττις, 9 Φεβρουαρίου 2015.

Βάλτερ ΠΟΥΧΝΕΡ

- «Ο Καρπαθιακός Τύπος και λαϊκή στιχουργία. Μια περίπτωση της “ενδιάμεσης λογοτεχνίας” μεταξύ προφορικότητας και εγγραμματοσύνης», ανακοίνωση στο Δ΄ Διεθνές Συνέδριο *Καρπαθιακής Λαογραφίας*, που διοργάνωσαν ο Τομέας Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, ο Καρπαθιακός Οργανισμός Πολιτισμού - Αθλητισμού - Παιδείας Δήμου Καρπάθου και το Ινστιτούτο Λαϊκού Πολιτισμού Καρπάθου, Πηγάδια Καρπάθου, Μάιος 2013.
- «Η έννοια της παράδοσης στις επιστήμες του πολιτισμού», ανακοίνωση στο Γ΄ Συνέδριο Πανεπιστημιακών Λαογράφων των Ελληνικών ΑΕΙ, *Η διαχείριση της παράδοσης. Ο λαϊκός πολιτισμός ανάμεσα στον φολκκλωρισμό, στην πολιτιστική βιομηχανία και τις τεχνικές αιχμές*, που διοργάνωσε το Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του ΔΠΘ, Κομοτηνή, 4- 6 Οκτωβρίου 2013.
- “Cretan theatre in a Mediterranean perspective”, ανακοίνωση στο Διεθνές συνέδριο *From Kornaros to Kazantzakis: Language, Culture, Society, and History in Crete*, conference organised in honour of Prof. David Holton, Selwyn College, Cambridge, 30 June - 1 July 2014.
- «Δημοκρατία – Διάλογος - Θέατρο», εναρκτήρια ομιλία στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα

- Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Το θέατρο στο νησιωτικό χώρο της Ανατολικής Μεσογείου την εποχή της Αναγέννησης και του Μπαρόκ: ερευνητική κατάσταση, σύγκριση, προοπτικές», ανακοίνωση στο *Colloquium Νεοελληνικής Φιλολογίας*, που διοργάνωσε το Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, Λευκωσία, Δεκέμβριος 2014.
 - «Η απήχηση του *Ματωμένου Γάμου* στην ελληνική δραματουργία», εισήγηση στο Σεμινάριο Θεατρικής Παιδείας αφιερωμένο στον Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα και τον Νότιο Περγιάλη, Κορινθιακό Θέατρο «Βασίλης Ρώτας», 14-15 Φεβρουαρίου 2015.
 - “Greek Cultural Activities in the Black Sea Area around 1900”, ανακοίνωση στο International Conference της Österreichische Akademie der Wissenschaften *Ethno-cultural Diversity in the Balkans and the Caucasus*, Βιέννη, Μάρτιος 2015.
 - «Κωδωνοκρουσίες και κωδωνοφορίες», δημόσια διάλεξη στο Εθνολογικό και Λαογραφικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων «Οι δρόμοι του κουδουνιού», Ιανουάριος 2015.
 - “Modern Greek Theatre and the dramatic work of Iakovos Kambanellis”, ομιλία στο Richard Stockton University of New Jersey, School of Arts and Humanities και το Interdisciplinary Center for Hellenic Studies, στο πλαίσιο των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων για τον Ιάκωβο Καμπανέλλη, Φεβρουάριος 2015.
 - Δημόσια βιβλιοπαρουσίαση του βιβλίου της Άντρης Χ. Κωνσταντίνου και της Ιωάννας Χατζηκωστή (επιμ.), *Το αρχαίο θέατρο και η Κύπρος*, Λευκωσία 2013, στο Σπίτι της Κύπρου, στην Αθήνα, Φεβρουάριος 2015.

Ιωάννα ΡΕΜΕΔΙΑΚΗ (άδεια κήσης ακαδ. έτος 2014-2015)

- «Αγγελίες πολέμου. Αγγελιαφόρος και iPad», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- Συμμετοχή στην *13η Διεθνή Έκθεση Σκηνογραφίας και Θεατρικής Αρχιτεκτονικής της Πράγας (Prague Quadrennial of Performance Design and Space, PQ, Ιούνιος 2015)*, με το βίντεο της παράστασης *Ιερά Οδός 2/Via Sacra 2*, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη το καλοκαίρι του 2013, σε παραγωγή της Ομάδας Ίσον Ένα και του Teatro Valle Occupato, σε σκηνοθεσία Ι. Ρεμεδιάκη, με Έλληνες και Ιταλούς ηθοποιούς.

Χρυσόθεμις ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ

- «Διαπολιτισμική πρόσληψη της δραματουργίας μέσα από τον ελληνικό περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα (από κοινού με τη Δρ. Αικατερίνη Διακουμοπούλου - Ζαραμπούκα), ανακοίνωση στο Ε΄ Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία* και ειδικότερα στο Στρογγυλό Τραπέζι με θέμα: «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του εθνικού χαρακτήρα στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα», Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014.
- «Ελλήνων ηθοποιών πολιτικός λόγος: Δείγματα θέσεων και γραφής (19ος-20ος αιώνας)», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και*

Δημοκρατία, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.

- «Διαπολιτισμικές αναζητήσεις στον ελληνόφωνο χώρο της Ανατολής: Η πρόσληψη της Ευρωπαϊκής δραματοουργίας στη Σμύρνη τον 19ο αιώνα (εκδόσεις - περιοδικός τύπος)», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19ο αιώνα*, που διοργάνωσαν το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, 14-17 Μαΐου 2015, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αθήνα.
- «Μικρασιάτες συγγραφείς και θεατράνθρωποι: Η συμβολή τους στο νεοελληνικό θέατρο (19ος-20ος αιώνας)», ομιλία που πραγματοποιήθηκε μετά από πρόσκληση του Συλλόγου Μικρασιατών Ελευσίνας, Ελευσίνα - ξενοδοχείο «Elefsina», 19 Νοεμβρίου 2014.
- «Το θέατρο στη Σμύρνη: Από τις απαρχές του μέχρι το 1922», διάλεξη που πραγματοποιήθηκε μετά από πρόσκληση της Ένωσης Σμυρναίων στο πλαίσιο της Έκθεσης «Η Σμύρνη των Ελλήνων», Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Τετάρτη 10 Δεκεμβρίου 2014.
- Διδασκαλία σε άλλο Α.Ε.Ι.: Καθηγήτρια - Σύμβουλος (Σ.Ε.Π.) κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 για τη διδασκαλία του μαθήματος «Νεοελληνικό Θέατρο (1600-1940) - Κινηματογράφος», (ΕΛΠ 44) που Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό» της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) σε Τμήμα της Αθήνας (ΑΘΗ-3).

Εύα ΣΤΕΦΑΝΗ

- «Τα όρια της κρίσης και του εαυτού», ανακοίνωση στη Διημερίδα, *Μπορεί η τέχνη να αναπαραστήσει την κρίση;*, στο πλαίσιο του κινηματογραφικού αφιερώματος *Εικόνες της κρίσης*, που οργάνωσαν η Ταινιοθήκη της Ελλάδος, το Goethe-Institut Athen, το Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος και το Πανεπιστήμιο Kingston, Αθήνα, Ταινιοθήκη της Ελλάδος, 16-17 Μαΐου 2015.
- «Σύγχρονο Ελληνικό Ντοκιμαντέρ και Δημοκρατία. Η Απεικόνιση της Χρυσής Αυγής στην Ταινία *Cleaners*», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
 - Διάλεξη με θέμα «Αναπαραστάσεις της Ελλάδας και ντοκιμαντέρ» και προβολή των ταινιών «Αθήναι» (1995, 36') και «Ακρόπολις» (2001, 46') στο Κέντρο Ελληνικών Σπουδών *Stanley J Seeger '52* του Πανεπιστημίου Princeton, Princeton, Scheide Caldwell House, 30 Απριλίου 2015.
- Μέλος της κριτικής επιτροπής του 6ου Φεστιβάλ Δημιουργικού Ντοκιμαντέρ «Make Dox», Σκόπια, 20-26 Ιουνίου 2015.
- Συμμετοχή στο Κινηματογραφικό Φεστιβάλ «Cinema del Reale» με τις ταινίες *Το Κουτί* (2004, 11') και *Λουόμενοι* (2008, 46'), Specchia, Castello Risolo, 22-25 Ιουλίου 2015.
- Συμμετοχή στο Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Σύρου με την ταινία *Ακρόπολις* (2001, 36'), Ερμούπολη, Εκκλησία Αγίου Αθανασίου, 3-12 Ιουλίου 2015.
- Συμμετοχή στην ημερίδα, *Η Γυναίκα σε Πρώτο Πλάνο* με προβολή ταινίας *Το*

Κουτί που οργάνωσαν ο Δήμος Καλαμάτας, η Νέα Κινηματογραφική Λέσχη Καλαμάτας, ο «Πολιτιστικός Αντίλογος» και το Φεστιβάλ «Μηδέν», Καλαμάτα, Αμφιθέατρο Θεόδωρος Αγγελόπουλος, 8 Μαρτίου 2015.

- Συμμετοχή στο ELAIΩNAS FESTIVAL με την ταινία *Ακρόπολις* (2001, 36'), Αθήνα, Θέατρο Ακαδημία Πλάτωνος, 24 Απριλίου -17 Μαΐου 2015.
- Συμμετοχή στον κύκλο προβολών «Με τα Μάτια Ανοιχτά», που οργάνωσε η Ένωση Ελληνικού Ντοκιμαντέρ, το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης και ο Δήμος Αθηναίων, με την ταινία *Αθήναι* (1995, 36'), Αθήνα, «Τεχνόπολις», 22-24 Απριλίου 2015.
- Συμμετοχή στην ομαδική έκθεση «Tempus Ritualis» με την ταινία *Λουόμενοι* (2008, 46'), Βερολίνο, Galerie im Körnerpark, Οκτώβριος 2014 - Ιανουάριος 2015.

Μάνος ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

- Κύκλος μαθημάτων στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο με αντικείμενο: «Η γοητεία των -ισμών και το πρόβλημα της πρόσληψής τους. Μια εισαγωγή στη θεωρία και την ιστορία της τέχνης» [1. «Από τον Νεοκλασικισμό και τους κλασικισμούς που τον προετοίμασαν, στον Συμβολισμό, τον Ιμπρεσιονισμό και τον Νεοϊμπρεσιονισμό (Ντιβιζιονισμό)», (Τετάρτη 11 Φεβρουαρίου) 2. «Φοβισμός - Εξπρεσιονισμός - Cobra - Art Brut: Όταν η τέχνη εξορκίζει το κάλλος» (Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου) 3. «Κυβισμός (Αναλυτικός - Συνθετικός) - Βορτισισμός - Φουτουρισμός: Καινούργιο λεξιλόγιο για αρχαίες έννοιες» (Τετάρτη 25 Φεβρουαρίου) 4. «Ρώσικη πρωτοπορία - Σουπρεματισμός - Κονστρουκτιβισμός: Ένα μεγαλεπήβολο πείραμα που απέτυχε. Νεοπλαστικισμός - De Stijl και Bauhaus: Η πράξη αντίπαλος της θεωρίας;» (Τετάρτη 11 Μαρτίου) 5. «Ο Μοντερνισμός, το μεταμοντέρνο και τα αδιέξοδά τους: Από τον Picasso στον Duchamp via Andy Warhol και Joseph Beuys (Δημοκρατία της αγοράς ή Δικτατορία της τέχνης;)» (Τετάρτη 18 Μαρτίου) 6. «Ντανταϊσμός - Σουρεαλισμός - Σχολή της Νέας Υόρκης - Αφηρημένος Εξπρεσιονισμός - Κηλιδισμός (Tachisme): Η φαντασία στην εξουσία, η εξουσία στην πυρά» (Τετάρτη 4 Μαρτίου).
- Ξεναγήση στο πλαίσιο των μαθημάτων στην έκθεση του Μουσείου Βορρέ με τίτλο: «Ιστορία - Ειρωνεία» που επιμελήθηκε ο Μ. Στεφανίδης, Κυριακή 15 Φεβρουαρίου 2015.
- «Το διαρκές παράδοξο του Δομήνικου - Ο Ελ Γκρέκο και η τέχνη του 20ου αιώνα», διάλεξη στο Freie Universitaet, Βερολίνο, Colloquium, 28 Μαρτίου.
- Κύκλος μαθημάτων στο Freie Universität με αντικείμενο: Η Ελληνική περίπτωση σε σχέση με το Ευρωπαϊκό της συμφραζόμενο [1. «Από τον Γύζη και τη Σχολή του Μονάχου στον Ροΐδη και τον Παπαδιαμάντη. Από τον Δράκο στο Προξενιό της Άννας (εισαγωγή στην Ελληνική ηθογραφία)» (4 Μαΐου) 2. «Χαλεπάς όπως Van Gogh, ένας άγνωστος δημιουργός που ισορροπεί ανάμεσα στην παράδοση και τη νεωτερικότητα» (8 Μαΐου) 3. «Κωνσταντίνος Παρθένης: Η περιπέτεια μιας αυλαίας (rideau) ή η θεατρικότητα στη ζωγραφική κατά την ακμή του Συμβολισμού και του Jugendstil» (11 Μαΐου), 4. «Ένας ιθαγενής μοντερνισμός: Κόντογλου, Παρθένης, Μπουζιάνης και ο ελληνοκεντρισμός της γενιάς του '30 στην ζωγραφική, τη γλυπτική και τη λογοτεχνία» (15 Μαΐου), 5. «"Εθνική σχολή" και διεθνικότητα, του '60 οι εκδρομείς (Χρύσα, Κανιάρης, Ακριθάκης, Περδικίδης, Τάκης, Κουνέλλης, Σαμαράς)» (19 Μαΐου) 6. «Τέχνη και πολιτική: οι ζυμώσεις ή οι παλινωδίες της έκφρασης από την δικτατορία ως τη μεταπολίτευση (Η φαντασμαγορία του λαϊκισμού, ο νεοακαδημαϊσμός, κ.λ.π.)»

(22 Μαΐου) 7. «Η σημερινή τέχνη αύριο, πειραματισμός και διαδραστικότητα (Δημήτρης Αληθινός, Άγγελος Παπαδημητρίου, Ομάδα εδάφους, Σώμα Πολιτικό, Άγγελος Σπάρταλης, κ.α.)». Παράλληλη προβολή του ντοκιμαντέρ της Θεώνης Φλέσσα, *Ελένη Μπουκούρα-Αλταμούρα* και η ταινία animation του Άγγελου Σπάρταλη, *Από τη Γη στη Σελήνη* με τις φωνές των Ψαραντώνη, Σαββόπουλου, Βακούση, Τζώρτζογλου, κ.α. (25 Μαΐου).

- Ξεναγήσεις στις εκθέσεις των Berlinische Galerie, Altes Museum, Jüdisches Museum, Neues Museum, κ.α.
- Οργάνωση της έκθεσης «Ιστορία - Ειρωνεία» σε συνεργασία με τον ηθοποιό, τραγουδιστή και εικαστικό Άγγελο Παπαδημητρίου, Μουσείο Βορρέ, Νοέμβριος 2014 - Μάρτιος 2015.

Ευανθία ΣΤΙΒΑΝΑΚΗ

- « La pérennité et l'universalité de la langue grecque », διάλεξη στην Association hellénique de Lausanne ESTIA, Lausanne, Suisse, 1 Νοεμβρίου 2014.
- Εργασίες με τις θεατρικές και χορευτικές ομάδες των ελληνικών κοινοτήτων για την προετοιμασία των εορτασμών των 200 χρόνων από τη συμβολή του Ι. Καποδίστρια στη διαμόρφωση των καντονίων Γενεύης και Λωζάννης, Γενεύη-Λωζάννη, 24 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2014 / Travailler avec les équipes de théâtre et de danse pour diriger les préparations des performances artistiques organisées par l'association en l'honneur des 200 ans de Ioannis Kapodistrias.
- Σεμινάρια υποκριτικής και ιστορίας θεάτρου στη Melissa art school: Δραματική σχολή, Οκτώβριος 2014 - Ιούλιος 2015.
- «Ο συγγραφέας και δημοσιογράφος Γ. Διακογιάννης, 8 χρόνια απουσίας», Ομιλία, Πάτρα: Το δόντι, Βιβλιοπωλείο Πανόπουλου, 17 Δεκεμβρίου 2014.
- Ε. Στιβανάκη (κείμενα), Ε. Τσιμπρή (υδατογραφίες), *Πάτρα Λόγω και Έργω - Όψεις υδατογραφίας: σύγχρονη αποτύπωση της πόλης από ιστορική, αισθητική και καλλιτεχνική άποψη*, (Ιστορικό- Εικαστικό Λεύκωμα), εκδ. Το Δόντι, Πάτρα 2014. Βιβλιοπαρουσίαση μαζί με τους Μ. Στεφανίδη, Ε. Τσιμπρή, Α. Τσιλίρα. Πάτρα, Παλαιά Λουτρά Δ. Πατρέων, 27 Νοεμβρίου 2014 και Αθήνα, χώρος Βρυσάκι, 27 Μαρτίου 2015.
- Σύμβουλος δραματουργίας στην παράσταση με τίτλο *Avanti Dario* των Σ. Κραουνάκη - Λ. Νικολακοπούλου, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών, Ηρώδειο 9 Ιουλίου 2015.
- Διασκευή - Σκηνοθεσία 7 διηγημάτων του Ε. Ροΐδη, με τίτλο: *Τα εφήμερα άνθρωποι και ζώα*. Παραστάσεις: Θεατρική ομάδα Πύργου, Θέατρο «Απόλλων» Πύργου, Ιανουάριος - Μάρτιος 2015. Επανάληψη: Ανοιχτό θέατρο Καυκωνίας - Αρχαίας Ολυμπίας (Εγκαίνια θεάτρου), Ιούλιος 2015.
- *Σμύρνη-Μνήμες*, παράσταση του έργου της Ε. Στιβανάκη από τους μαθητές της Στ' τάξης του 4ου Δημοτικού Σχολείου Γαλατσίου, Θέατρο σχολείου, 11 Ιουνίου 2015, στο πλαίσιο του ετησίου προγράμματος «Από την Ιωνία στην Ν. Ιωνία» (υπ. εκπαιδευτικός Μαρία Στρατάκου).
- *Η Καλλιπάτειρα στο φως της Ολυμπίας*, παράσταση του έργου της Ε. Στιβανάκη από τους μαθητές της Στ' τάξης, του 2ου Δημοτικού Σχολείου Συκεών Θεσσαλονίκης, Θέατρο σχολείου, 7 Ιουνίου 2015, (υπ. εκπαιδευτικός Ελένη Κούτλα).
- *Νικήρατος* της Ε. Καϊρη, (πρώτη φορά από σκηνής) στο πλαίσιο του μαθήματος «Ένας Θίασος - Δημιουργούμε έναν θίασο», Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2015.

- *Οδύσσεια*, διασκευή και απόδοση του έπους από 200 φοιτητές, στο πλαίσιο του μαθήματος «Θεατρική Αγωγή Β΄» από κοινού με τον Μ. Αλεξιάδη, Aula Φιλοσοφικής σχολής, Ιούνιος 2015.
- *Ελληνικοί Μύθοι: σκηνικές αποδώσεις και νοηματικές αποκρυπτογραφήσεις*. Σκηνική απόδοση 17 αρχαιοελληνικών μύθων από αντίστοιχες ομάδες, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στη διδακτική της θεατρικής πράξης Β΄», Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2015.

Άννα ΤΑΜΠΑΚΗ

- «Παρουσίαση των στόχων της έρευνας και των πρώτων πορισμάτων της», ανακοίνωση - εισαγωγική ομιλία στη Στρογγυλή Τράπεζα που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Θαλής - ΕΚΠΑ - Χρυσάλλης: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» (3 Οκτ. 2014). Συντονίστρια: Άννα Ταμπάκη. Ομιλητές: Κική Αθανασιάδου, Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Αικατερίνη Διακουμοπούλου-Ζαραμπούκα, Ευριπίδης Γαραντούδης, Αλεξάνδρα Λιανέρη, Μαρία Σπυριδοπούλου, Δέσποινα Προβατά, Αγγελική Σπυροπούλου, Κατερίνα Καρακάση, Άλκηστη Σοφού, Στέση Αθήνη, Αύρα Ξεπαπαδάκου, Αλέξανδρος Χαρκιολάκης. Ε΄ Πανευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία, Θεσσαλονίκη*, 2-5 Οκτωβρίου 2014. http://www.eens.org/?page_id=3593#ziel09-1
- «“Το κοινόν σχολείον των ανθρώπων”: διαδρομές ενός ιδεολογήματος», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Ρυθμικές Ασκήσεις των Αθηνών» από την Claudia Castellucci στο «Κέντρο Μελέτης Χορού Ισιδώρας και Ραϋμόνδου Ντάνκαν», Βύρωνας, 28, 29 και 30 Νοεμβρίου 2014. Στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος ARCH. Εισαγωγική Ομιλία - Χαιρετισμός 28 Νοεμβρίου 2014.
- «Οι απαρχές του νεοελληνικού θεάτρου (17ος-19ος αι.)», Φροντιστήριο Ιστορικών Επιστημών, Περίοδος ΚΗ΄ (2014-2015), Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών ΕΙΕ, 3, 10, 17, 24, 41 Μαρτίου 2015.
- Επιστημονικό Συμπόσιο, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19ο αιώνα*, Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, 14-17 Μαΐου 2015. Χαιρετισμός στην έναρξη του Συνεδρίου και εισαγωγική ομιλία (από κοινού με την Ουρανία Πολυκανδριώτη) / παρουσίαση του κεντρικού ομιλητή Michel Espagne.
- «Καταγράφοντας τη δημιουργική διαδικασία στην ψηφιακή εποχή. Η κατασκευή της παράστασης», διάλεξη της Καθηγήτριας στο Παν/μιο της Rennes κ. Sophie Lucet, Ναύπλιο, Βουλευτικό, Σάββατο 6 Ιουνίου 2015. Εκδήλωση στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος ARCH σε συνεργασία με το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Παν/μίου Πελοποννήσου. Χαιρετισμός.
- Ομιλία με θέμα: «Πειραιάς και Πολιτισμός», Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιώς, Αρχαίο Θέατρο Ζέας, Τετάρτη 17 Ιουνίου 2015.
- «Αφιέρωμα στον Romeo Castellucci: Προβολές και συνάντηση με το κοινό», Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου 2015: *Παράλληλες Εκδηλώσεις*, 28 και 29 Ιουνίου 2015. Στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος ARCH. Χαιρετισμός στην Ανοιχτή Συζήτηση του Romeo Castellucci με το κοινό, 29 Ιουνίου 2015.

- 13 Νοεμβρίου 2014: Συνέντευξη στην Ελεονώρα Ορφανίδου, στο ραδιοφωνικό σταθμό «Αθήνα 984» για το Σεμινάριο της Claudia Castellucci «Ρυθμικές Ασκήσεις των Αθηνών» (βλ. παραπάνω).
- 17 Νοεμβρίου 2014: Συνέντευξη στην Έλενα Νεοφωτίστου, στην κεντρική πολιτιστική εκπομπή του δημοσίου ραδιοφώνου (NEPIT) για το Σεμινάριο της Claudia Castellucci «Ρυθμικές Ασκήσεις των Αθηνών».
- 28 Ιουνίου 2015: Συνέντευξη στον Δημήτρη Τρίκα (Γ' πρόγραμμα) για το Αφιέρωμα στον Romeo Castellucci (28 και 29 Ιουνίου), σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου 2015.
- (2000 —): Φιλοξενουμένη Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Συμμετοχή στον Τομέα Α', πρόγραμμα «Γραμματολογία».
- Συνεργασία με το Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης, το Ινστιτούτο Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης του Βουκουρεστίου, το Ινστιτούτο Βαλκανικών Σπουδών της Σόφιας και άλλους επιστημονικούς, ερευνητικούς φορείς της Ν.Α. Ευρώπης.
- Μέλος του «Ομίλου Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού» και της «Διεθνούς Εταιρείας Μελέτης του 18ου αιώνα».
- Μέλος του Δ.Σ. της «Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης» και μέλος της Διεθνούς Επιτροπής (AIESEE).
- Μέλος της «Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας» και της «Διεθνούς Εταιρείας Συγκριτικής Φιλολογίας» (AILC/ICLA).
- Μέλος της «Société Française d'Étude du XVIIIe siècle» και της «Société Voltaire» – Ferney και Membre correspondant του Δελτίου που εκδίδει (*Bulletin de la Société Voltaire*).
- Διδασκαλία σε άλλο ΑΕΙ : Καθηγήτρια-Σύμβουλος (ΣΕΠ) κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 για τη διδασκαλία του μαθήματος «Νεοελληνικό Θέατρο (1600-1940) - Κινηματογράφος», (ΕΑΠ 44) που Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό» της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ), ΠΕ11.
- Διοργάνωση Επιστημονικών Ημερίδων, Συνεδρίων:
- 9 Φεβρ. 2015 (Αθήνα, Κτήριο «Κωστής Παλαμάς»): Συνάντηση Εργασίας Νέων Ερευνητών με θέμα «Ο ελληνικός περιοδικός τύπος του 19ου αιώνα. Ερευνητικά ζητήματα – πορίσματα της έρευνας», στο πλαίσιο του προγράμματος «Θαλής», «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του 'εθνικού χαρακτήρα' στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα – «Χρυσαλλίς» (Ε.Υ.)
- Επιστημονικό Συμπόσιο «Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα» (Αθήνα, 14-17 Μαΐου 2015, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών). Διοργάνωση του Συμποσίου στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Θαλής», σε συνεργασία με το ερευνητικό πρόγραμμα «Νεοελληνική Γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών (18ος-20ός αι.)» του Τμήματος Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών/ΕΙΕ. Χαιρετισμός στην έναρξη του Συνεδρίου και εισαγωγική ομιλία (από κοινού με την Ουρανία Πολυκανδριώτη) – παρουσίαση του κεντρικού ομιλητή Michel Espagne.

Σοφία ΦΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

«Συνέχεια και ασυνέχεια στο έργο του Γιώργου Διαλεγμένου», ανακοίνωση στο Ε' Ευρωπαϊκό Συνέδριο Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο*

(1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία, Θεσσαλονίκη, 2-5 Οκτωβρίου 2014.

- «Το πολιτικό στοιχείο στις νέες γραφές. Το παράδειγμα του Χάρολντ Πίντερ και της Σάρα Κέην», ανακοίνωση στο Ε΄ Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο, *Θέατρο και Δημοκρατία*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, Αθήνα, 5-8 Νοεμβρίου 2014.
- «Représentations de la nourriture dans la dramaturgie néo-hellénique», ανακοίνωση στο XXIV Congrès pluridisciplinaire des néo-hellénistes francophones, *Manger en Grèce*, Université de Strasbourg, 27-29 Μαΐου 2015.

2015-2016

Μηνάς Ι. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

- «Όπερες του Carl Orff βασισμένες σε αρχαιοελληνικές τραγωδίες (*Antigonae, Oedipus der Tyrann, Prometheus*)», ανακοίνωση στο συνέδριο της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας *Ελλάδα και Όπερα*, στο πλαίσιο των Ελληνικών Μουσικών Γιορτών, Αμφιθέατρο Βυζαντινού και Χριστιανικού Μουσείου, 10 Ιουνίου 2016.
- «Ο Βέρθερος του Ζυλ Μασνέ στην Εθνική Λυρική Σκηνή (2014), σε σκηνοθεσία Σπύρου Ευαγγελάτου», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο - Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», 7-9 Μαρτίου 2016.
- Ομιλία στην παρουσίαση του τριπλού ψηφιακού δίσκου του διακεκριμένου Έλληνα συνθέτη και ακαδημαϊκού Θόδωρου Αντωνίου *Friendly Encounters, solo & chamber music around the flute*, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 16 Ιανουαρίου 2016.
- Προεδρεύων και συντονιστής της συζήτησης στο δεύτερο μέρος («Ξενάκης: Η Αρχιτεκτονική της Μουσικής») του διεθνούς συνεδρίου *Ιάννης Ξενάκης: Μουσική και Αρχιτεκτονική*, που διοργάνωσε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 16 Απριλίου 2016.
- Νέα επιμέλεια της πρωτότυπης μουσικής για τη μουσικοθεατρική παράσταση του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών *Ο Γύρος του Κόσμου σε 80 ημέρες*, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών: 2η χρονιά - καλλιτεχνική περίοδος 2015-16.
- Σύνθεση του μουσικού σήματος για το trailer/promotional video του Δήμου Μεσσήνης, 2016.
- Ειδική προβολή της μικρού μήκους ταινίας του Μίνωα Νικολακάκη *Το Πατάρι / Theattic* (Μουσική: Μ. Ι. Αλεξιάδης) από την ΕΡΤ 2, Μάιος 2016.
- Προβολές των δύο ιστορικών βωβών ταινιών της Ταινιοθήκης της Ελλάδος (*Οι περιπέτειες του Βιλάρ & Ο Μάγος της Αθήνας* / Μουσική: Μ. Ι. Αλεξιάδης) από τον ΟΤΕ TV History, Ιούνιος 2015 - Ιούνιος 2016.
- Παρουσίαση της σύνθεσης *Folk Cadenza No5* (σολίστ: Κωνσταντίνος Τηλιακός, αγγλικό κόρντο) στο Benaroya Hall – Seattle Symphony Orchestra, 29 Απριλίου 2016.
- Παρουσίαση της σύνθεσης *Εις Ειρήνην* (ποίηση Βακχυλίδη) με σολίστ την Άννα Παγκάλου, μεσόφωνο, στο πλαίσιο του διεθνούς μουσικολογικού συνεδρίου *MOISA - "Conference on Ancient Hellenic & Roman Music/ Music and the animal world in Hellenic and Roman antiquity"*, Εθνικό Αρχαιολογικό

Μουσείο, Αίθουσα του Βωμού, 14 Ιουλίου 2016.

- Κυκλοφορία του μουσικού CD: Μηνάς Ι. Αλεξιάδης, *Ο Γύρος του Κόσμου σε 80 ημέρες* από την MINOS EMI- UNIVERSAL, Παραγωγή του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών.
- Ιδρυτικό μέλος της Ομάδας Έρευνας της Όπερας της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας (Ε.Μ.Ε.), 2016.

Αλεξία ΑΛΤΟΥΒΑ

- «Η θεατρική πραγματικότητα της περιόδου 1850-1870 μέσα από τον ελληνικό περιοδικό τύπο. Στοιχεία διαπολιτισμικότητας και μετάφρασης», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α. στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος Θαλής - Χρυσσαλλίς, Κτήριο Κωστή Παλαμά, 13-14 Νοεμβρίου 2015.
- «Το Αμφιθέατρο ως πυρήνας υποδοχής, διαμόρφωσης κι ανάδειξης νέων ηθοποιών», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο - Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», 7-9 Μαρτίου 2016.
- «Ο χρόνος στο δραματουργικό έργο του Άντον Τσέχοφ», εισήγηση στη Διημερίδα Επιμόρφωσης Καθηγητών *Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο (στις επιστήμες και τις τέχνες)*, που διοργάνωσε το Τμήμα Πολιτιστικών Θεμάτων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α΄ Αθήνας σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Ιστορικών Σπουδών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Ε.Ι.Ε., 9-10 Απριλίου 2016.
- Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο: «Θαλής - Ε.Κ.Π.Α. - Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα (Χρυσσαλλίς)» (Συντονίστρια: Καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη): Μέλος της 2ης ερευνητικής ομάδας με αντικείμενο «Η πρόσληψη των δραματουργικών ειδών (συγγραφείς, ιδεολογικά και αισθητικά ρεύματα, θεωρία του δράματος), ποιητικό θέατρο, θέατρο πρόζας και λυρικό θέατρο» (Επιστημονική Υπεύθυνη: Καθηγήτρια Χρ. Σταματοπούλου-Βασιλάκου).

Γωγώ ΒΑΡΖΕΛΙΩΤΗ

- «La figura del maestro nei testi drammaturgici di Creta veneziana e la sua presenza nelle fonti notarili (XVI-XVII sec.)», ανακοίνωση στο συνέδριο *350 Anni Collegio Flangini*, Βενετία, 25-26 Νοεμβρίου 2015.
- «Αρχαιακή έρευνα - σκηνοθεσία: το δίπτυχο της δημιουργίας του Σπύρου Α. Ευαγγελάτου», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο - Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», 7-9 Μαρτίου 2016.
- Συντονίστρια στην παρουσίαση του βιβλίου της Κωνσταντζας Γεωργακάκη, *Βίος και πολιτεία μιας γηραιάς κυρίας στην Επταετία. Επιθεώρηση και δικτατορία (1967-1974)* (εκδ. Ζήτη, Θεσσαλονίκη 2015), 18 Απριλίου 2016, αίθ. εκδηλ. Όστρια, Αθήνα.

Ιωσήφ ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ

- «Το δράμα ως χρηστικό εργαλείο ποιμαντικής», στο Διεθνές Συνέδριο *Ελληνικός και ευρωπαϊκός Διαφωτισμός*, που οργάνωσε η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, Στοά του Βιβλίου, 24 Οκτωβρίου 2015.
- «Ο Καραγκιόζης στο Πανεπιστήμιο» (μαζί με τον Άθω Δανέλλη), ανακοίνωση στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου *Ελληνικό θέατρο σκιών - Άυλη πολιτιστική κληρονομιά* (Προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ), που διοργάνωσαν το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών της Γρανάδας (Κ.Β.Ν.Κ.Σ.) και η Ερευνητική Ομάδα του Πανεπιστημίου Γρανάδας “Estudios de la civilización griega medieval y moderna” (HUM 728), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, την Ισπανική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Πνευματικό Κέντρο, Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2015. Πρόεδρος στην πρώτη συνεδρία.
- «Βίβλος και νεοελληνική δραματολογία», ανακοίνωση στο επιστημονικό συνέδριο με θέμα *Αγία Γραφή & Ελληνική Λογοτεχνία*, που διοργάνωσε η Ελληνική Βιβλική Εταιρεία, Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών, Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2015.
- «Νεοελληνική Σκηνή. Επιστροφή στο μέλλον», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Πανεπιστήμιο Αθηνών, Κεντρικό κτήριο, 8 Μαρτίου 2016.
- «Ο δάσκαλος Βάλτερ Πούχνερ» στην εναρκτήρια συνεδρία του Διεθνούς Συνεδρίου *Ελληνικό θέατρο σκιών - Άυλη πολιτιστική κληρονομιά* (βλ. παραπάνω) Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2015.
- «Μια διαδρομή στο λογοτεχνικό έργο του Φώτη Κόντογλου», Καφέ-Βιβλιοπωλείο «Ιδιώνυμο», Κορυδαλλός, 20 Ιανουαρίου 2016.
- «Για την ποίηση του μοναχού Νικόδημου», παρουσίαση του βιβλίου *Ερωτικός Α-Σείριος* του μοναχού Νικόδημου, Αθηναίων Πολιτεία, 18 Μαΐου 2016.
- «Ο Γιάννης Τσαρούχης σκηνοθέτης», ομιλία στο πλαίσιο προβολής της μαγνητοσκοπημένης παράστασης *Επτά επί Θήβας* σε σκηνοθεσία Γιάννη Τσαρούχη, Συνεδριακό Κέντρο ΔΗΚΕ Θηβαίων, 9 Ιουνίου 2016.
- Ομιλία στην παράσταση του έργου του Τενεσή Ουίλλιαμς *Ο πόθος και ο μαύρος μασέρ* σε σκηνοθεσία Ανθούλη Δημοσθένους, Βρυσάκι, 24 Ιουνίου 2016.

Κωνσταντζα ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ

- « Labiche sur la scène du Théâtre National de Grèce (1901-2014) », ανακοίνωση στο Colloque du bicentenaire d’Eugène Labiche με θέμα *Les mondes de Labiche*, Παρίσι, 8-10 Οκτωβρίου 2015.
- «Το “Κυπριακό Θέατρο” στην Αθήνα», ανακοίνωση στο συνέδριο *Το θέατρο στη νεότερη και σύγχρονη Κύπρο*, που οργάνωσε το Θεατρικό Μουσείο Κύπρου, ο Θ.Ο.Κ., το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου και ο Δήμος Λεμεσού, Λεμεσός, 30 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2015.
- «Τίτλοι επιθεώρησης και πολιτική θεώρηση (1950-1967)», ανακοίνωση στο συνέδριο *121 Χρόνια Ελληνική Θεατρική Επιθεώρηση*, που οργάνωσε ο τομέας Θεατρολογίας - Μουσικολογίας του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Ρέθυμνο, 14-15 Νοεμβρίου 2015.
- «Μια ανανεωτική πρόταση για τη διεύθυνση των κρατικών σκηνών. Ο Σπύρος Α. Ευαγγελάτος στο τιμόνι του Κ.Θ.Β.Ε.», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα, 7-9 Μαρτίου 2016.

- «Πολιτιστική Πολιτική και Εθνική Λυρική Σκηνή τα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης», ανακοίνωση στο μουσικολογικό συμπόσιο *Ελλάδα και Όπερα*, που συνδιοργάνωσε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών και η Ερευνητική ομάδα για την Νεοελληνική Μουσική της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, Αθήνα, 10-12 Ιουνίου 2016.

Αικατερίνη ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ-ΑΓΑΘΟΥ

- «Προλεγόμενα μιας μετάφρασης και μιας παράστασης: *Λυσιστράτη* 2016», ανακοίνωση στην επιστημονική διημερίδα *Δημήτρης Δημητριάδης: Παραβιάζοντας τα όρια*, που οργάνωσε το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη, 26-27 Μαΐου 2016.
- «Μια Λυσιστράτη αλλιώς από τις άλλες. Το “σοκ” της *Λυσιστράτης* του 1976», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο - Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που οργανώθηκε από το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, 7-9 Μαρτίου 2016.
- (Με την Κατερίνα Λιοντάκη, Μ.Δ.Ε. στις Θεατρικές Σπουδές, καλλιτέχνη κουκλοθεάτρου, και τον Νίκο Τζιβελέκη, τελειόφοιτο φοιτητή του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών): «Αριστοφάνης και Καραγκιόζης: Αντανακλάσεις και οσμώσεις στο Θέατρο Τέχνης», ανακοίνωση στο πλαίσιο του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *Ελληνικό θέατρο σκιών - Άυλη πολιτιστική κληρονομιά*, που διοργανώθηκε προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ από το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών της Γρανάδας (Κ.Β.Ν.Κ.Σ.) [www.centrodeestudiosbnch.com] και την Ερευνητική Ομάδα του Πανεπιστημίου Γρανάδας: “Estudios de la civilización griega medieval y moderna” (HUM 728), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, την Ισπανική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα, 27-28 Νοεμβρίου 2015.
- «Εκτροπές του μύθου και της ταυτότητας στο θεατρικό έργο του Αντώνη Γεωργίου», ανακοίνωση στο συνέδριο *Το θέατρο στη νεότερη και σύγχρονη Κύπρο*, που συνδιοργανώθηκε από το Θεατρικό Μουσείο Κύπρου, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, τον Δήμο Λεμεσού και τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, Δημοτικό Πολιτιστικό Κέντρο «Πάνος Σολομωνίδης», Λεμεσός, 30 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2015.
- «Ιωάννης Γρυπάρης, ο αιωνόβιος μεταφραστής της αρχαίας τραγωδίας», ομιλία στο πλαίσιο του προγράμματος εκδηλώσεων του «Νέου Πνευματικού Κύκλου» (Δήμος Καλλιθέας - Κέντρο Μελέτης Νεοελληνικής Λογοτεχνίας «Γιάννης Χατζίνης»), Δημοτική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας, 15 Οκτωβρίου 2015.
- Τρίωρη σεμιναριακή εισήγηση στο ακαδημαϊκό και καλλιτεχνικό πρόγραμμα “Thucydides Dramaticus: The Theater of War”, που οργάνωσε το Ελληνικό Κέντρο Εκπαίδευσης και Έρευνας HERC (Hellenic Education & Research Center), με τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, (Αθήνα, 31 Ιουλίου - 14 Αυγούστου 2016). Τίτλος σεμιναρίου: “Aristophanes and Thucydides on Perikles: Whom to believe? ”, 2 Αυγούστου 2016.
- Συμμετοχή στην τριμελή κριτική επιτροπή του «Ρητορικού Διαγωνισμού της 25ης Μαρτίου», που διοργάνωσε το Λύκειο Κολλεγίου Ψυχικού και πραγματοποιήθηκε στο Θέατρο του Κολλεγίου Ψυχικού την Τετάρτη, 23 Μαρτίου 2016.

- Συμμετοχή με ομιλία στην εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου της Δήμητρας Κονδυλάκη, *Ο θεατρικός Δημήτρης Δημητριάδης. Εξερευνώντας τη δυνατότητα του αναπάντεχου*, Νεφέλη, Αθήνα 2005 (Θέατρο της Οδού Κυκλάδων, Αθήνα, 9 Νοεμβρίου 2015).

Γρηγόρης ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

- «Ο Καραγκιόζης στην τρίτη διάσταση. Απόπειρες μεταφοράς του θεάτρου σκιών από τον μπερντέ στο πάλκο του σύγχρονου ελληνικού θεάτρου», ανακοίνωση στο πλαίσιο του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου *Ελληνικό θέατρο σκιών - Άυλη πολιτιστική κληρονομιά*, που διοργανώθηκε προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ από το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών της Γρανάδας (Κ.Β.Ν.Κ.Σ.) [www.centrodeestudiosbnch.com] και την Ερευνητική Ομάδα του Πανεπιστημίου Γρανάδας: “Estudios de la civilización griega medieval y moderna” (HUM 728), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, την Ισπανική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Αθήνα, 27-28 Νοεμβρίου 2015.
- «“Σεβασμός του κλασικού έργου (σε μοντέρνα γραμμή) και όχι στείρος θαυμασμός”, Η προσέγγιση του κλασικού ξένου ρεπερτορίου από τον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο. Η περίπτωση του *Φάουστ*», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο - Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», 7-9 Μαρτίου 2016.
- «Στην πόλη της Λούλας Αναγνωστάκη», Δημερίδα στο πλαίσιο αφιερώματος για τη δραματουργία και το έργο της συγγραφέως, επιμέλεια αφιερώματος: Μάνος Καρατζογιάννης, Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης, Αθήνα, 6-7 Δεκεμβρίου 2015.
- «Πρόχειρες σημειώσεις ενός συστηματικού θεατή: Οι τρεις διοργανώσεις της “Εβδομάδας Κυπριακού Θεατρικού Έργου” στην Αθήνα», Ημερίδα με θέμα *Το θέατρο στην Κύπρο στον 21ο αιώνα*, Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας - Σπίτι της Κύπρου, Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Σπίτι της Κύπρου, Αθήνα, 15 Δεκεμβρίου 2015.
- «Ο βίος και το έργο του Μιλτιάδη Χουρμούζη», Εκδήλωση με θέμα *Ο βουλευτής και θεατρικός συγγραφέας Μιλτιάδης Χουρμούζης*, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, Αίθουσα εκδηλώσεων της Βουλής, Αθήνα, 28 Μαρτίου 2016.
- Βιβλιοπαρουσίαση στον πολυχώρο «Όστρια» του βιβλίου της Αναπλ. Καθηγήτριας Τ.Θ.Σ., Κωνσταντζας Γεωργακάκη, *Βίος και πολιτεία μιας γηραιάς κυρίας στην επταετία: Επιθεώρηση και δικτατορία, 1967-1974* (εκδ. Ζήτη), Αθήνα, 18 Απριλίου 2016.
- Συντονισμός κατά τη διάρκεια της περιόδου ανοικτών συζητήσεων με κοινό και καλλιτέχνες, με αφορμή παραστάσεις στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών.

Άννα ΚΑΡΑΚΑΤΣΟΥΛΗ

- Επισκέπτρια καθηγήτρια στο Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (Μ.Ι.Θ.Ε.), Ε.Κ.Π.Α.
- Δημιουργία της ερευνητικής Ομάδας για το Βιβλίο «Σελιδοδείκτες», με τη συμμετοχή των φοιτητών των Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών και Ιστορίας-

- Αρχαιολογίας, που παρακολουθούν το μάθημα της «Νεώτερης & Σύγχρονης Ιστορίας του βιβλίου».
- Συνδιδασκαλία του μαθήματος “Civilizations and cultures in the Mediterranean” στο αγγλόφωνο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών “Mediterranean Studies” του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.
 - «Η ιστορία του σχολικού και του παιδικού βιβλίου στην Ελλάδα μέσα από τις Εκδόσεις της Εστίας», διάλεξη στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, 19 Μαΐου 2015.

Πλάτων ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ

- «Και πάλι με τους ήχους»,εισήγηση σε στρογγυλή τράπεζα στο πλαίσιο διημερίδας με τίτλο *Στην Πόλη της Λούλας Αναγνωστάκη*, αφιερωμένης στη συγγραφέα Λούλα Αναγνωστάκη, με το συντονισμό της Βίκυς Μαντέλη και εισηγήσεις των: Βίκτωρα Αρδίττη, Μαριλένας Ζαρούλια, Δηώς Καγγελάρη, Πλάτωνα Μαυρομούστακου, Βασίλη Παπαβασιλείου, Έλσης Σακελλαρίδου. Επιμέλεια αφιερώματος: Μάνος Καρατζογιάννης. Ίδρυμα Μιχάλη Κακογιάννη, 6 Δεκεμβρίου 2015.
- *Το θέατρο στην Κύπρο στον 21ο αιώνα*. Προεδρία και συντονισμός της Ημερίδας που διοργάνωσαν από κοινού η Πρεσβεία της Κυπριακής Δημοκρατίας - Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα, το Κυπριακό Κέντρο Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου (Κ.Κ.Δ.Ι.Θ.) και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τη στήριξη της πλατφόρμας *The Greek Play Project* και του Πανελληνίου Επιστημονικού Συλλόγου Θεατρολόγων. Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα, Τρίτη 15 Δεκεμβρίου 2015.
- Έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών, 7 Μαρτίου 2016.
- Εισαγωγή και συντονισμός στην Στρογγυλή Τράπεζα με τίτλο *Από τη Νεοελληνική Σκηνή στο Αμφιθέατρο* με τη συμμετοχή των ηθοποιών: Μαρίνας Ασλάνογλου, Θανάση Κουρλαμπά, Δημήτρη Λιγνάδη, Μιχάλη Μητρούση, Τζίνης Παπαδοπούλου, Πάνου Σκουρολιάκου, Ζωής Ρηγοπούλου, Νικίτα Τσακίρογλου. Αμφιθέατρο Ι. Δρακόπουλου, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 8 Μαρτίου 2016.
- Εισαγωγή και συντονισμός στην Στρογγυλή Τράπεζα με τίτλο *Ο Ερωτόκριτος του Ευαγγελάτου* με τη συμμετοχή των ηθοποιών: Ρήγα Αξελού, Στάθη Κακκαβά, Ιλιάδος Λαμπρίδου, Άννυς Λούλου, Κώστα Μπάση, Ρίκας Σηφάκη, Αμφιθέατρο Ι. Δρακόπουλου, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 9 Μαρτίου 2016.
- Κλείσιμο των εργασιών του Συνεδρίου *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*. Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών, 7 Μαρτίου 2016.
- *Who are we to ridicule these men? Ancient Comedy on Modern Greek Stage*. Σεμινάριο στο πλαίσιο του Summer Tour που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Princeton. Μουσείο Μπενάκη - Κεντρικό Κτήριο, 16 Μαρτίου 2016.
- *Les anciens et nous : mettre en scène le drame antique en Europe*. Διάλεξημετάαπόπρόσκλησητης Académie Libanaise des Beaux-Arts, Université de Balamand στηΒηρυττό, Λίβανος, 1 Απριλίου 2016.

- Συζήτηση μετά την παράσταση του *Φάουστ* με τη σκηνοθέτιδα Κατερίνα Ευαγγελάτου, τους συντελεστές της παράστασης και το κοινό, στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, 13 Ιανουαρίου 2016.
- Συζήτηση μετά την παράσταση *Καθαρή Πόλη* με τους σκηνοθέτες Ανέστη Αζά και Πρόδρομο Τσινικόρη, τους συντελεστές της παράστασης και το κοινό, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση, Κυριακή 7 Φεβρουαρίου.
- «Η πλούσια συγκομιδή των κειμένων του Δημήτρη Σπάθη με τη πολύτιμη φροντίδα του Νικηφόρου Παπανδρέου». Παρουσίαση του βιβλίου του Δημήτρη Σπάθη *Από τον Χορτάση στον Κουν. Μελέτες για το Νεοελληνικό Θέατρο* που επιμελήθηκε ο Νικηφόρος Παπανδρέου (εκδ. ΜΙΕΤ 2016) από κοινού με τους Νικηφόρο Παπανδρέου, Αλέξη Πολίτη, Άννα Σταυρακοπούλου στο Μουσείο Μπενάκη - Κεντρικό Κτήριο, 24 Φεβρουαρίου 2016.
- Επισκέπτης Καθηγητής στο πρόγραμμα προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κατά το εαρινό εξάμηνο 2015-2016.

Κυριακή ΠΕΤΡΑΚΟΥ

- «*Του Κουτρούλη ο γάμος* του Α.Ρ. Ραγκαβή στην εποχή του και τη δική μας: η παρουσία του στη διάρκεια του 19ου αι. και η παράσταση του Αμφι-θεάτρου (1983-1984)», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο - Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος», 7-9 Μαρτίου 2016.
- «Τα (κυπριακά) αρχαιόθεμα έργα του Κύπρου Χρυσάνθη», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συνέδριο *Το θέατρο στη νεότερη και σύγχρονη Κύπρο*, Λεμεσός, 30 Οκτ.-2 Νοεμ. 2015.
- Παρουσίαση του βιβλίου της Χριστίνας Αργυροπούλου, *Η ποιητική του χώρου στα ομηρικά έπη. Ομηρικά μελετήματα* II, Γαβριηλίδης, Αθήνα 2016.

Γιώργος Π. ΠΕΦΑΝΗΣ

- «Dystopies, hétérotopies, limitrophies et autres idiomes théâtraux du lieu», IIIe Congrès International de l'Université d'Athènes et de l'Université de Lille III, *Mondes Méditerranéens: perceptions et transformations de l'espace*, Αθήνα 8-9 Οκτωβρίου 2015.
- Ομιλία με θέμα: «Κινηματογράφος και θέατρο», σε στρογγυλή τράπεζα (3 Απριλίου 2016) στο πλαίσιο του διήμερου σεμιναρίου με θέμα *Από τον λόγο στην εικόνα*, που διοργάνωσε το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ΕΛΠ 44, στο Μαράσλειο Διδασκαλείο, Αθήνα, 2-3 Απριλίου 2016.

Χρυσόθεμις ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ

- «Οι λόγιες Σαφώ και Αιμιλία Λεοντιάς και το θεατρικό έργο τους», ανακοίνωση στο Συνέδριο *Το θέατρο στη νεότερη και σύγχρονη Κύπρο, αφιερωμένο στον Γιάννη Κατσούρη*, Λεμεσός, 30-31 Οκτ. 2015, που διοργάνωσαν το Θεατρικό Μουσείο Κύπρου, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, ο Δήμος Λεμεσού και ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου.
- «Σπύρος Ευαγγελάτος: Ο πρωτοπόρος μελετητής της ιστορίας του θεάτρου της Κεφαλονιάς και η συμβολή του στη μελέτη της κεφαλονίτικης κωμωδιογραφίας και σάτιρας», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε

το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών, 7-9 Μαρτίου 2016.

- «Μονόπρακτα θεατρικά έργα στην Κωνσταντινούπολη: Μία άγνωστη πτυχή της κωνσταντινουπολίτικης δραματοουργίας του 19ου αιώνα», ανακοίνωση στο Συνέδριο *Η Κωνσταντινούπολη στην Ιστορία και την Λογοτεχνία*, που διοργάνωσε ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών, υπό την αιγίδα του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, Καλλιθέα, 13-14 Μαΐου 2016.

- «Δύο άγνωστα κεφαλονίτικα μονόπρακτα μελοδράματα», ανακοίνωση στο Μουσικολογικό Συμπόσιο με θέμα *Ελλάδα και Όπερα*, που διοργάνωσε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α., το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου, η Ένωση Ελλήνων Μουσουργών και η Ερευνητική Ομάδα για την Νεοελληνική Μουσική της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο Αθηνών, 10-12 Ιουνίου 2016.

- Προφορική παρέμβαση στο εργαστήριο με θέμα «Η πρόσληψη των δραματοουργικών ειδών (συγγραφείς, ιδεολογικά και αισθητικά ρεύματα, θεωρία του δράματος, λυρικό θέατρο)» που πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 14 Νοεμ. 2015, στο πλαίσιο του Επιστημονικού Συμποσίου *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα*, που διοργανώθηκε στο Κτήριο Κωστή Παλαμά, 13-14 Νοεμ. 2015 από το ερευνητικό πρόγραμμα «Χρυσαιλίδες: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του εθνικού χαρακτήρα στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» (Θαλής: Έρευνα για την Αριστεία).

- Καθηγήτρια - Σύμβουλος (Σ.Ε.Π.) κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 για τη διδασκαλία του μαθήματος «Νεοελληνικό Θέατρο (1600-1940) - Κινηματογράφος» (ΕΛΠ-44) του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό» της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.) σε Τμήμα της Αθήνας (ΑΘΗ-2).

Εύα ΣΤΕΦΑΝΗ

- Σκηνοθεσία ταινίας ντοκιμαντέρ μεγάλου μήκους με προσωρινό τίτλο *Δωμάτια*. Βρίσκεται στο στάδιο του μοντάζ. Προβλήθηκε ως work in progress στο «Κινηματογραφικό φεστιβάλ Σύρου», Ιούλιος 2016.
- Σκηνοθεσία και παραγωγή εικαστικού βίντεο με τίτλο *Θερμοκοιτίδα (7')*, Απρίλιος 2016.
- Σκηνοθεσία βίντεο (5') για το έργο του Σπύρου Ευαγγελάτου στο πλαίσιο του Θεατρολογικού Συνεδρίου με τίτλο *Σκηνή και Αμφιθέατρο: Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α., Μάρτιος 2016.
- Προβολές των ταινιών *Το Κουτί* και *Ακρόπολις* στο Αμφιθέατρο René Char, Rotonde του Institut National des Sciences Appliquées de Lyon, Λυόν, 5 Φεβρουαρίου 2016.
- Προβολή των ταινιών *Τι ώρα είναι;* και *Λουόμενοι* στο 15ο Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Viennale, Βιέννη, Stadtkino in Künstlerhaus, 30 Οκτωβρίου 2015 και 5 Νοεμβρίου 2015).
- Συμμετοχή με το έργο *Θερμοκοιτίδα* στην έκθεση HYPNOS PROJECT, που οργάνωσε η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, Αθήνα, 18 Απριλίου - 19 Ιουνίου 2016.

Μάνος ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

- Σκηνοθεσία ταινίας ντοκιμαντέρ μεγάλου μήκους με προσωρινό τίτλο *Δωμάτια*. Βρίσκεται στο στάδιο του μοντάζ. Προβλήθηκε ως work in progress στο «Κινηματογραφικό φεστιβάλ Σύρου», Ιούλιος 2016.
- Σκηνοθεσία και παραγωγή εικαστικού βίντεο με τίτλο *Θερμοκοιτίδα (7')*, Απρίλιος 2016.
- Σκηνοθεσία βίντεο (5') για το έργο του Σπύρου Ευαγγελάτου στο πλαίσιο του Θεατρολογικού Συνεδρίου με τίτλο *Σκηνή και Αμφιθέατρο: Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που οργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α., Μάρτιος 2016.
- Προβολές των ταινιών *Το Κουτί* και *Ακρόπολις* στο Αμφιθέατρο René Char, Rotonde του Institut National des Sciences Appliquées de Lyon, Λυόν, 5 Φεβρουαρίου 2016.
- Προβολή των ταινιών *Τι ώρα είναι;* και *Λουόμενοι* στο 15ο Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Viennale, Βιέννη, Stadtkino in Kunstlerhaus, 30 Οκτωβρίου 2015 και 5 Νοεμβρίου 2015).
- Συμμετοχή με το έργο *Θερμοκοιτίδα* στην έκθεση HYPNOS PROJECT, που οργάνωσε η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, Αθήνα, 18 Απριλίου - 19 Ιουνίου 2016.

Ευανθία ΣΤΙΒΑΝΑΚΗ

- «Από την εμπειρία των 20 χρόνων των “Πανελληνίων Αγώνων Θεάτρου Σκιών” που διοργανώθηκαν από τον Δήμο Πατρέων. Το Θέατρο Σκιών στην Ελλάδα και Κύπρο του σήμερα. Τα χαρακτηριστικά του μπερντέ της νεότερης γενιάς», ανακοίνωση στο πλαίσιο του Διεθνούς Συνεδρίου *Ελληνικό θέατρο σκιών - Άυλη πολιτιστική κληρονομιά* (Προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ), που διοργάνωσαν το Κέντρο Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών της Γρανάδας (Κ.Β.Ν.Κ.Σ.) και η Ερευνητική Ομάδα του Πανεπιστημίου Γρανάδας “Estudios de la civilización griega medieval y moderna” (HUM 728), σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών, την Ισπανική Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών και το Εθνικό Ιστορικό Μουσείο, Πνευματικό Κέντρο, Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2015.
- «Ο εμβληματικός *Ερωτόκριτος* του Αμφιθέατρου», ανακοίνωση στο Θεατρολογικό Συνέδριο *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, που διοργάνωσε το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Κεντρικό κτήριο Ε.Κ.Π.Α., 7-9 Μαρτίου 2016.
- Διαλέξεις με θέμα «Το αρχαίο ελληνικό θέατρο. Η περίπτωση της *Αντιγόνης*», στο πλαίσιο του: EU-Programme Erasmus+: Youth in Action, σεμινάριο - εργαστήρια με θέμα *ARTraining Course, POWER to YOUth Workers*, 24.10.2015 - 31.10.2015, Klaffer - Austria.
- «Το προσωπείο στην τέχνη του Θεάτρου», εισήγηση σε Ημερίδα με θέμα: *Το προσωπείο στην Δικαιοσύνη, στα Μ.Μ.Ε., στην Τέχνη*, Κρανίδι, Δεκέμβριος 2015.
- Παρουσίαση του Κώστα Καζάκου, ως ηθοποιού και σκηνοθέτη, στην τιμητική εκδήλωση, επιφανών Πυργίων, που οργανώθηκε από τον Δήμο Πύργου, Λάτσειο Μέγαρο, Μάρτιος 2016.
- Διδασκαλία σε: α. «Melissa Art school» των μαθημάτων: δραματολογία, ιστορία θεάτρου, υποκριτική, και β. «Ανοιχτή Τέχνη»: παιδικό θέατρο.
- Ομιλία στην παρουσίαση του τριπλού ψηφιακού δίσκου του διακεκριμένου έλληνα συνθέτη και ακαδημαϊκού Θόδωρου Αντωνίου *Friendly Encounters*,

- solo & chamber music around the flute*, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 16 Ιανουαρίου 2016.
- Προεδρεύουσα και συντονίστρια της συζήτησης στο β' μέρος με τίτλο: «Ξενάκης: Η Αρχιτεκτονική της Μουσικής» του διεθνούς συνεδρίου *Ιάννης Ξενάκης: Μουσική και Αρχιτεκτονική*, που διοργάνωσε το Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Ε.Κ.Π.Α., Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 16 Απριλίου 2016.
 - *Antigone - in brief*, παραστάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος *ARTraining Course, POWER to YOUth Workers* στο Klaffer της Αυστρίας, με τη συμμετοχή νέων καλλιτεχνών από την Αυστρία, την Ιταλία, τη Λετονία, την Τουρκία, Οκτώβριος 2015.
 - *Οι Ολυμπιονίκοι του Πινδάρου - Το υπέρτατο νόημα της δόξας*, παράσταση εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του Ρίο ντε Τζανέιρο, ταυτόχρονα με την προβολή του βιβλίου του Ν. Σταμάτη, των πινδαρικών «Ολυμπιονικών», μεταφρασμένο στα πορτογαλικά. με τη συμμετοχή Ελλήνων Ολυμπιονικών, καλλιτεχνών της όπερας κ.ά., Ίδρυμα Μ. Κακογιάννης, Ιούνιος 2016.
 - *Οι Γερμανοί ξανάρχονται* των Α. Σακελλάριου - Χ. Γιαννακόπουλου, θέατρο «Σταθμός στην Τέχνη». Παραστάσεις: Λουτράκι (θέατρο «Π. Ζερβός»), Ναύπλιο, Κιάτο, Άγ. Θεόδωροι (θέατρο «Ν. Περγιάλης»), Ζευγολατιό. κ.λπ., Ιούλιος-Αύγουστος 2016.
 - *Ένας ήρωας με παντούφλες* των Α. Σακελλάριου - Χ. Γιαννακόπουλου, θέατρο «Απόλλων» Πύργου, Φεβρουάριος-Μάρτιος 2016 και στο «ανοιχτό θέατρο Καυκωνίας» στην Ολυμπία, Αύγουστος 2016.
 - Παράσταση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών στο πλαίσιο της γιορτής των Απόκρεω, που οργανώθηκε από την Κοσμητεία της Φιλοσοφικής σχολής, με αποσπάσματα νεοελληνικών κωμωδιών και Καραγκιόζη, Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Φεβρουάριος 2016.
 - Παράσταση του *Άξιον Εστί* σε θεατρική διασκευή του ομώνυμου έργου του Οδ. Ελύτη, στο πλαίσιο του μαθήματος «Θεατρική Αγωγή Β'», Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2016.
 - Παράσταση του έργου *Η άσχημη αδελφή*, σε διασκευή από το ομώνυμο διήγημα του Δ. Βικέλα, στο πλαίσιο του μαθήματος: «Ένας θίασος - δημιουργούμε έναν θίασο Α' και Β'», Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2016.
 - Παράσταση του έργου *Τα λόγια της πλώρης*, βασισμένη σε διασκευές των ομώνυμων διηγημάτων του Α. Καρκαβίτσα, στο πλαίσιο του μαθήματος «Εισαγωγή στη Θεατρική Πράξη Β'», Aula Φιλοσοφικής Σχολής, Ιούλιος 2016.

Άννα ΤΑΜΠΑΚΗ

- «Η πρόσληψη της αρχαιότητας στον ελληνικό 18ο αιώνα: μια νέα ανάγνωση μέσω του ευρωπαϊκού διαφωτισμού», Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, Δ' Διεθνές Συνέδριο *Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός* (Διορθόδοξον Κέντρον της Εκκλησίας της Ελλάδος, Ιερά Μονή Πεντέλης - Στοά του Βιβλίου, 23-24 Οκτωβρίου 2015).
http://intv.gr/index.php?option=com_zoo&task=item&item_id=969&category_id=14&Itemid=85
- Συνέδριο *Η Κωνσταντινούπολη στην Ιστορία και την Λογοτεχνία* (Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών, 13-14 Μαΐου 2016, Δημοσθένους 117, Καλλιθέα). Κεντρική Ομιλία με θέμα: «Οι Φαναριώτες ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση». Μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου.
- Τιμητική Συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του 3ου Συνεδρίου των

- Νεοελληνιστών των Βαλκανικών Χωρών *Ο ελληνισμός ως πολιτιστικός και οικονομικός παράγοντας στα Βαλκάνια (1453-2015): Γλώσσα, λογοτεχνία, τέχνη, κοινωνία / Cel de-al III-lea Congres al Neoeleeniștilor din Țările Balcanice Elenismul – factor cultural și economic în Balcani (1453-2015): Limbă, literatură, artă, societate* (Βουκουρέστι, 16-17 Οκτωβρίου 2015 / București, 16-17 octombrie 2015).
- Διοργάνωση: Επιστημονικό Συμπόσιο *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα* (Αθήνα, 13- 14 Νοεμβρίου 2015, Κτήριο «Κωστής Παλαμάς»). Με την Επιστημονική αυτή Συνάντηση ολοκλήρωσε τις ερευνητικές του δραστηριότητες το πρόγραμμα «Θαλής» - «Χρυσάλλης» / «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του 'εθνικού χαρακτήρα' στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα».
 - Συμμετοχή στο *Colloque Voyage et Idéologie. Les politiques de la mobilité* (Université du Peloponnèse - Fondation Nationale de la Recherche Scientifique, 22-23 octobre 2015, Salle de séminaires, FNRS). Προήδρευσα στη 2^η Συνεδρία.
 - 20 Οκτωβρίου 2015 (θέατρο «Πόρτα»): Χαιρετισμός στην εναρκτήρια διάλεξη της Chiara Guidi (Διάλεξη - Ανοιχτή συζήτηση με το κοινό, Συντονισμός Δηώ Καγγελάρη με τη συμμετοχή της Ξένιας Καλογεροπούλου και του Θωμά Μοσχόπουλου), στο πλαίσιο του διήμερου Εργαστηρίου «Μεταξύ παιδικής ηλικίας και ανθρώπινης φωνής. Αχ, καημένο μου ηθοποιέ». Εκδήλωση του ελληνο-ιταλικού ερευνητικού προγράμματος «ARCH», «Αρχαιακή έρευνα και πολιτιστική κληρονομιά. Το θεατρικό αρχείο της Societas Raffaello Sanzio. / Archival Research and Cultural Heritage. The Theatre Archive of Societas Raffaello Sanzio».
 - 30 Οκτωβρίου 2015, «Νεοελληνικός Διαφωτισμός: οι ιδεολογικές και πολιτισμικές του συνιστώσες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη», εισήγηση στο «Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών», Ελληνική Επιτροπή Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Ε.Ε.Σ.Ν.Α.Ε.) σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αθήνα, Ε.Ι.Ε., 16-31 Οκτωβρίου 2015).
 - 3 Μαρτίου 2016: Συνέντευξη στην Λίτσα Τότσκα, ΕΡΤ (β' πρόγραμμα), στην πολιτιστική εκπομπή «Της μέρας τα γυρίσματα», για το Συνέδριο του Τ.Θ.Σ.: *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*.
 - 7 Μαρτίου 2016, συνέντευξη στην ΕΡΤ για το Συνέδριο του Τ.Θ.Σ.: *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*.
 - 9 Μαρτίου 2016, συνέντευξη στη Βίκυ Τσιανίκα, ΕΡΤ (γ' πρόγραμμα), στην πολιτιστική εκπομπή «Φωνή της Ελλάδας», για το Συνέδριο του Τ.Θ.Σ.: *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*.
 - 11 Απριλίου 2016, συνέντευξη στη Βίκυ Τσιανίκα, ΕΡΤ στην πολιτιστική εκπομπή «Φωνή της Ελλάδας. Δράκοι και Νεράιδες».
 - Romeo Castellucci - Anna Tabaki <https://vimeo.com/153477057>
A Tribute to Romeo Castellucci: Meeting with the audience Peiraios 260, Athens, June 29, 2015. Opening remarks: Professor Anna Tabaki.
Organization: ARCH in collaboration with the Athens Festival, under the auspices of the Italian Cultural Institute of Athens. Academic supervision, presentation: Eleni Papalexiou. Video: Stathis Athanasiou. Interpreting: Vassilis Triantafyllou.
 - Συνεργασία με το Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης, το Ινστιτούτο Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης του Βουκουρεστίου, το Ινστιτούτο Βαλκανικών

- Σπουδών της Σόφιας και άλλους επιστημονικούς, ερευνητικούς φορείς της Ν.Α. Ευρώπης.
- Μέλος του «Ομίλου Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού» και της «Διεθνούς Εταιρείας Μελέτης του 18ου αιώνα».
 - Μέλος της «Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας» και της «Διεθνούς Εταιρείας Συγκριτικής Φιλολογίας» (AILC/ICLA).
 - Μέλος της «Société Voltaire» - Ferney και Membre correspondant του Δελτίου που εκδίδει (*Bulletin dela Société Voltaire*).
 - Μέλος του International Advisory Board του ηλεκτρονικού περιοδικού *Colloquia Comparativa Litterarum*.
 - (2000—): Φιλοξενουμένη Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Συμμετοχή στον Τομέα Α, πρόγραμμα «Γραμματολογία».
 - Καθηγήτρια - Σύμβουλος (Σ.Ε.Π.) κατά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 για τη διδασκαλία του μαθήματος «Νεοελληνικό Θέατρο (1600-1940) - Κινηματογράφος» (ΕΛΠ-44) του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό» της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (Ε.Α.Π.), ΠΕΙ1.

Σοφία ΦΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

- «Ο Εύης Γαβριηλίδης στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος», ανακοίνωση στο θεατρολογικό συνέδριο, αφιερωμένο στη μνήμη του Γιάννη Κατσούρη, *Το θέατρο στη νεότερη και σύγχρονη Κύπρο*, που συνδιοργάνωσαν το Θεατρικό Μουσείο Κύπρου, το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τράπεζας Κύπρου, ο Δήμος Λεμεσού και ο Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου. Λεμεσός, 30 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2015.
- «Ο Δημήτρης Δημητριάδης του *Insensio* και του *Stroheim*», ανακοίνωση στην επιστημονική διημερίδα *Δημήτρης Δημητριάδης: παραβιάζοντας τα όρια*, που οργάνωσε το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. Θεσσαλονίκη, 26-27 Μαΐου 2016.

Βλέπε επίσης Ενότητα 11, πίνακες 15, 16, 17.

5. Ερευνητικό έργο

5.1. Η προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος

Η έρευνα αποτελεί, μαζί με τη διδασκαλία, θεμέλιο λίθο της σκοπιμότητας ύπαρξης και της συνολικής δραστηριότητας του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών εξ αρχής της ίδρυσής του. Καθώς η θεατρική έρευνα στην Ελλάδα χαρακτηριζόταν από μεγάλα κενά και σημαντική καθυστέρηση σε σχέση με άλλες συγκρίσιμες χώρες, η δραστηριότητα του Τμήματος ήταν και παραμένει σταθερά προσανατολισμένη στην κάλυψη του μεγαλύτερου κατά το δυνατόν μέρους αυτών των κενών και των καθυστερήσεων και το έχει, σε μεγάλο βαθμό, καλύψει. Το πλούσιο ερευνητικό έργο του ΤΘΣ επικεντρώνεται στη διαλεύκανση θεμάτων της ιστορίας και θεωρίας του νεοελληνικού θεάτρου, σε έργα υποδομής, όπως εργογραφία, βιβλιογραφία, παραστασιογραφία, εκδοτική δραματικών κειμένων,

αρχαιακές έρευνες στο εσωτερικό και εξωτερικό, κριτικογραφία, συγκέντρωση άλλων έμμεσων πηγών κτλ., αλλά και σε ερμηνευτικές προσεγγίσεις, σεζητήματα πρόσληψης και ακόμα και σε πιο μακρόπνοες συνθέσεις, στο βαθμό που το επιτρέπουν τα δεδομένα.

Προς αυτή την κατεύθυνση, αναπτύσσεται η συνολική ερευνητική δραστηριότητα σχεδόν όλων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την εκδοτική παραγωγή του και καταδεικνύεται από πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες: τρέχουσα πραγματοποίηση πολλών ερευνητικών προγραμμάτων, οργάνωση πανελλήνιων και διεθνών συνεδρίων και έκδοση πρακτικών, μεγάλος αριθμός δημοσιεύσεων βιβλίων και άρθρων σε ειδικά περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων, πλήθος ετεροαναφορές στο επιστημονικό έργο μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

5.2. Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα

Τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που έχουν υλοποιηθεί στο Τμήμα είναι πολλά και καινοτόμα, στελεχώθηκαν από πολλά μέλη ΔΕΠ και μεταπτυχιακούς φοιτητές και συνέβαλαν δυναμικά στην κάλυψη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του Τμήματος αλλά και των γενικότερων ερευνητικών-επιστημονικών αναγκών της θεατρολογικής ακαδημαϊκής κοινότητας.

Για τα ακαδημαϊκά έτη **2014-2015** και **2015-2016** τα ερευνητικά έργα που εκτελέστηκαν στο Τμήμα είναι τα εξής:

A. Πρόγραμμα «ΘΑΛΗΣ»: «Χρυσαλλίς / Chrysallis»

«Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του «εθνικού χαρακτήρα» στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» (Ακρόνυμο: Χρυσαλλίς)

“Cultural transfer and ‘national character’ in nineteenth-century Greek periodicals” (Acronym: Chrysallis).

Διάρκεια έργου: 01.02.2012 - 30.09.2015 (44 Μήνες)

Ε.Υ.: Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ / Φιλοξενούμενη Ερευνήτρια ΙΙΕ/ΕΙΕ.

Περιγραφή του έργου

Ο 19ος αιώνας αποτελεί μια περίοδο έντονων ιδεολογικών, πνευματικών και πολιτισμικών αναζητήσεων, καθώς και ποικίλων κοινωνικοπολιτικών ζυμώσεων, που είναι άμεσα συνυφασμένες με τη διαμόρφωση και τη στερέωση της εθνικής ταυτότητας και τον αυτοπροσδιορισμό του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Μεταξύ άλλων: σύσφιξη των σχέσεων με το αρχαιοελληνικό παρελθόν, προσπάθεια αποκατάστασης του Βυζαντίου περί τα μέσα του 19ου αιώνα, προβολή του ελληνοχριστιανικού ιδεώδους και της άρρηκτης συνέχειας του ελληνικού έθνους, αμφίθυμη στάση απέναντι στη Δύση (διαφωτιστικό αίτημα συγχρονισμού με την Ευρώπη, αλλά και αίτημα εθνικής καθαρότητας από τις δυτικές προσμείξεις).

Σημαντικό μέρος αυτών των αναζητήσεων διατυπώνεται μέσα από τον **περιοδικό τύπο** της εποχής, ο οποίος γνωρίζει σημαντική άνθηση. Η ποικιλία των εντύπων (εγκυκλοπαιδικά περιοδικά, φιλολογικά ή/και οικογενειακά περιοδικά, ημερολόγια) και το εύρος των θεματικών πεδίων που καλύπτουν

επιτρέπουν την ανασυγκρότηση της συλλογικής μνήμης, καθώς οι εκδόσεις αυτές απευθύνονται σε ένα ευρύ και ενδεχομένως λιγότερο λόγιο αναγνωστικό κοινό από αυτό των βιβλίων. Οι αναζητήσεις και οι ζυμώσεις που καταγράφονται στην ύλη των περιοδικών παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της νεοελληνικής γραμματείας και σηματοδοτούν τη σχέση της με την ετερότητα. Μέσα από την αρθρογραφία και τις μελέτες που φιλοξενούνται στα περιοδικά ενισχύεται το αίτημα για συγκρότηση μιας «εθνικής λογοτεχνίας» ενώ τροφοδοτούνται συστηματικά οι συζητήσεις για την επίδραση επείσακτων λογοτεχνικών προϊόντων, για τον ελληνοκεντρισμό, για το γλωσσικό ζήτημα, την αναβίωση αρχαίων μέτρων, την εισροή ξένων λογοτεχνικών ρευμάτων κ.λπ.

Μολονότι ο περιοδικός τύπος έχει αποτελέσει αντικείμενο σημαντικών μελετών και ερευνητικών προγραμμάτων (ενδεικτικά για τον 19^ο αι., 1995-1997: ΠΕΝΕΔ 484 ΙΝΕ/ΕΙΕ, «Η αναζήτηση της εθνικής φυσιογνωμίας μέσα από ξενόγλωσσα κείμενα. Ερμηνείες και πολιτισμικές δεκτικότητες του Νεότερου Ελληνισμού (Μεταφράσεις, Περιηγητικά κείμενα, 19ος αι.)», με επιστ. υπεύθυνο τη Λουκία Δρούλια· 1995-1997:ΠΕΝΕΔ. «Αρχείο Νεοελληνικής Πεζογραφίας 1830-1880» του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (Ρέθυμνο), με επιστ. υπεύθυνο τον Νάσο Βαγενά· Κέντρο Ελληνικής γλώσσας, ενώ για τη μεταγενέστερη περίοδο στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II - «Φύλο Πυθαγόρας II - 2005-2008: «Η γυναικεία εικαστική και λογοτεχνική παρουσία στα περιοδικά λόγου και τέχνης (1900-1940)» με επιστ. υπεύθυνο τη Σοφία Ντενίση, κ.ά.), λιγιστά είναι τα έντυπα που έχουν αποδελτιωθεί εξαντλητικά στο σύνολό τους και έχουν γίνει οι απαραίτητες ποιοτικές (και όχι μόνον ποσοτικές) σταθμίσεις.

Η έρευνα αρθρώνεται σε τρεις θεματικές υποενότητες, οι οποίες λειτουργούν αυτόνομα αλλά και συμπληρωματικά η μια προς την άλλη.

I. Πολιτισμικές ζυμώσεις: γραμματειακά γένη, λογοτεχνικά και ιδεολογικά ρεύματα

Ε.Υ. 1ης Ερευνητικής Ομάδας: Νάσος Βαγενάς, Καθηγητής Θεωρίας και Κριτικής της λογοτεχνίας, ΤΘΣ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Ευριπίδης Γαραντούδης, Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Σοφία Ντενίση, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας και Κριτικής της Λογοτεχνίας, Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, ΑΣΚΤ.

Δέσποινα Προβατά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ιστορίας του Γαλλικού Πολιτισμού, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Αναστασία Αθήνη, Επίκουρη Καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, Παν/μιο Πατρών.

Στόχος της 1ης ερευνητικής ομάδας είναι καταρχήν να συμβάλει στη συγκρότηση μιας κοινής και για τις τρεις ομάδες βάσης δεδομένων στην οποία θα καταγραφεί το σύνολο της δημοσιευόμενης ύλης των περιοδικών (πρωτότυπης και μεταφρασμένης) αλλά και των ποικίλων αναφορών σε συγγραφείς, κείμενα, λογοτεχνικά γένη κ.λπ.

Στη συνέχεια, μέσα από την επεξεργασία αυτού του υλικού, η συγκεκριμένη ομάδα θα επικεντρωθεί στον τρόπο με τον οποίον προσλαμβάνονται, επιβιώνουν ή και αναβιώνουν ιδεολογικά και λογοτεχνικά ρεύματα και στην ανάδειξη των όρων που συμβάλλουν στη διαμόρφωση των γραμματειακών γενών (λυρική ποίηση,

μυθιστόρημα και διήγημα, χρονογράφημα, λογοτεχνική κριτική, ιστορική αφήγηση, ιστοριογραφία, βιογραφία - ιστορική και πλασματική -, κλπ.).

II. Η πρόσληψη των δραματουργικών ειδών (συγγραφείς, ιδεολογικά και αισθητικά ρεύματα, θεωρία του δράματος): ποιητικό θέατρο, θέατρο πρόζας και λυρικό θέατρο.

Ε.Υ. 2ης ερευνητικής ομάδας: Χρυσόθεμις Σταματοπούλου - Βασιλάκου, Καθηγήτρια Θεατρολογίας - Ιστορίας και Βιβλιογραφίας του Νεοελληνικού Θεάτρου, ΤΘΣ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ

Γωγώ Βαρζελιώτη, Επίκουρη Καθηγήτρια Θεατρολογίας - Ιστορίας του Θεάτρου της Αναγέννησης και του Μπαρόκ, ΤΘΣ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Αύρα Ξεπαπαδάκου, Λέκτωρ Θεατρολογίας, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Θεάτρου και Κινηματογράφου, Παν/μιο Κρήτης.

Αλεξία Αλτουβά, Λέκτωρ Θεατρολογίας - Ιστορίας και Θεωρίας της Υποκριτικής, ΤΘΣ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Αντικείμενο της 2ης ερευνητικής ομάδας αποτελεί ο εντοπισμός, η καταγραφή, η συγκέντρωση και η αξιολόγηση όλων των σχετικών με το ποιητικό θέατρο, το θέατρο πρόζας και το λυρικό θέατρο κειμένων που δημοσιεύονται στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα, με τελικό στόχο

α) Την κατάταξη και μελέτη των δραματουργικών ειδών (ποιητικό θέατρο & θέατρο πρόζας: εθνικό δράμα, τραγωδία, κωμωδία πολύπρακτη, κωμωδία μονόπρακτη, μυθιστορηματικό δράμα, ρεαλιστικό δράμα, σατιρικοί διάλογοι· λυρικό θέατρο: όπερα, οπερέτα, κωμειδύλλιο, επιθεώρηση) στην ελληνική και ξένη δραματουργία.

β) Την αξιοποίηση του κάθε είδους πληροφοριακού υλικού που μπορεί να προκύψει από κείμενα ειδήσεων, βιογράφηση συγγραφέων και ερμηνευτών, σχολιασμού και κριτικής έργων και παραστάσεων.

γ) Τη μελέτη και κωδικοποίηση της σύνθετης διαδικασίας πρόσληψης τόσο της ξένης δραματουργίας (εκλεκτική αφομοίωση γλωσσικών, τεχνοτροπικών και άλλων πολιτισμικών δεδομένων) όσο και της αρχαιότητας που κατέχει σημαντική θέση στην αποκρυστάλλωση της θεωρίας του «εθνικού δράματος».

III. Θεωρήσεις διαπολιτισμικών σχέσεων και μεταφορών: Η εθνική γραμματεία ανάμεσα στο ξένο και στο οικείο.

Ε.Υ. 3ης ερευνητικής ομάδας: Αλεξάνδρα Λιανέρη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, ΑΠΘ.

Γιώργος Βάρσος, Επίκουρος Καθηγητής Μετάφρασης - Μεταφρασεολογίας, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ΤΘΣ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Κατερίνα Καρακάση, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ.

Αγγελική Σπυροπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας, ΤΘΣ, Σχολή Καλών Τεχνών, Παν/μιο Πελοποννήσου.

Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια Θεατρολογίας - Ιστορίας του Θεάτρου και Ιστορίας των Ιδεών, ΤΘΣ, Φιλοσοφική Σχολή, ΕΚΠΑ / Φιλοξενούμενη Ερευνήτρια ΙΙΕ/ΕΙΕ.

Στόχος της 3ης ερευνητικής ομάδας είναι η μελέτη και κωδικοποίηση θεωρητικών αντιλήψεων για τις διαπολιτισμικές σχέσεις και μεταφορές, οι οποίες διατυπώνονται σε κείμενα κριτικής, πρωτότυπα ή μεταφρασμένα, δημοσιευμένα στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα. Η έρευνα αυτή επιχειρεί να μελετήσει με ποιο τρόπο έννοιες και προσεγγίσεις που πραγματεύονται το ξένο

συνιστούν ένα βασικό άξονα διαμόρφωσης της έννοιας της «εθνικής» γραμματείας και των πολλαπλών μορφών ταυτότητας - όπως για παράδειγμα, εθνικής, ευρωπαϊκής, βαλκανικής - που εγγράφονται σ' αυτήν.

Αυτό σημαίνει ότι η εθνική γραμματεία δεν προσεγγίζεται ως ένα κλειστό πεδίο πολιτισμικής κληρονομιάς, αλλά ως μια διαρκής αντιπαράθεση του οικείου με το ξένο, στο πλαίσιο της οποίας τα όρια αυτού που ορίζεται ως «έθνος» ή «εθνικό» διατυπώνονται ως ρευστά και διαρκώς μεταβαλλόμενα. Στόχος της ομάδας είναι να μελετήσει τον τρόπο με τον οποίο τόσο το περιεχόμενο όσο και οι μορφές της εθνικής γραμματείας και παράδοσης αντιμετωπίζονται από την κριτική ως προνομιακά πεδία συζήτησης αυτών των ορίων.

Επιστημονικοί Συνεργάτες:

Αικατερίνη Διακουμοπούλου-Ζαραμπούκα, Δρ. Θεατρολογίας, Διδάσκουσα Π.Δ. 407, Παν/μιο Μακεδονίας (Συνεργάτης 2ης Ερευνητικής Ομάδας).

Έλενα Παπαλεξίου, Δρ. Θεατρολογίας ParisIV (Σορβόννη), εκλεγείσα Λέκτωρ στο ΤΘΣ, Σχολή Καλών Τεχνών, Παν/μιο Πελοποννήσου (Συνεργάτης 2ης Ερευνητικής Ομάδας).

Μαρία Σπυριδοπούλου, Δρ. Συγκριτικής Φιλολογίας ΑΠΘ, ΕΕΔΙΠ με αντικείμενο τη θεατρική μετάφραση και την ιταλική θεατρική ορολογία, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Σχολή Καλών Τεχνών, Παν/μιο Πελοποννήσου (Συνεργάτης 3ης Ερευνητικής Ομάδας).

Μετακαλούμενος Ερευνητής:

Άλκηστις Σοφού, Maître de Conférences, Institut Néohellénique à la Sorbonne, Université de Paris IV-Sorbonne.

Συμμετέχουν επίσης περίπου είκοσι (20) Υ.Δ. και μεταπτυχιακοί φοιτητές από το Παν/μιο Αθηνών, το ΑΠΘ, το Παν/μιο Πατρών, το Ιόνιο Παν/μιο και το Παν/μιο Κρήτης.

Ιστοσελίδα του προγράμματος: <http://chrisalis.eu/index.php/el/>

B.ARCH

Αρχαική έρευνα και πολιτιστική κληρονομιά: Το θεατρικό αρχείο της Societas Raffaello Sanzio / Archival Research and Cultural Heritage: The Theatre Archive of Societas Raffaello Sanzio

Διάρκεια έργου: Ιανουάριος 2014-Νοέμβριος 2015

Προέλευση ερευνητικού έργου - πηγή (χρηματοδότησης): Δράση Αριστεία II: Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και Εθνικοί Πόροι N.R.S.F.

Επιστημονική Υπεύθυνη: Άννα Ταμπάκη, καθηγήτρια Θεατρολογίας-Ιστορίας του θεάτρου στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ και Φιλοξενούμενη Ερευνήτρια στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.

Συνεργαζόμενοι φορείς: Ακαδημία Αθηνών, Τμήμα Θεάτρου - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Φιλολογίας - Πανεπιστήμιο Κρήτης, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Περιγραφή του έργου

Το ερευνητικό έργο με τίτλο «Αρχαική Έρευνα και Πολιτιστική Κληρονομιά: Το θεατρικό αρχείο της Societas Raffaello Sanzio» και ακρωνύμιο ARCH εντάσσεται

στη χρηματοδοτούμενη από το ΕΣΠΑ δράση «Αριστεία II» και υλοποιείται από εικοσαμελή ερευνητική ομάδα στην οποία συμμετέχουν μέλη ΔΕΠ, ερευνητές και ερευνήτριες, μεταπτυχιακοί/ές και προπτυχιακοί/ές φοιτητές και φοιτήτριες από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, την Ακαδημία Αθηνών και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Στην ερευνητική ομάδα επίσης συμπράττουν εξειδικευμένοι επιστημονικοί συνεργάτες από τον χώρο της αρχειονομίας, της πληροφορικής, της επικοινωνίας, του εικαστικού σχεδιασμού και των οπτικοακουστικών τεχνών.

Το έργο ARCH διεξάγεται στην Ιταλία, την Ελλάδα και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αποσκοπώντας στην παραγωγή πρωτογενούς έρευνας στο πεδίο των θεατρικών σπουδών. Έχει ως ειδικότερο αντικείμενο έναν κορυφαίο διεθνώς θεατρικό οργανισμό, τη Societas Raffaello Sanzio. Η έρευνα εστιάζει σε δύο άξονες: α) εις βάθος μελέτη του καλλιτεχνικού έργου, με βάση την ανάλυση πολύτιμου πρωτογενούς υλικού και β) εργασία υποδομής που αφορά στη διάσωση, συντήρηση, καταγραφή, ταξινόμηση, οργάνωση, ψηφιοποίηση και διάχυση ενός από τα σημαντικότερα σύγχρονα πολιτιστικά αρχεία της Ευρώπης.

Το αρχείο της Societas Raffaello Sanzio φυλάσσεται στην Τσεζένα της Ιταλίας και περιλαμβάνει σπανιότατο υλικό τεκμηρίωσης. Παρουσιάζει ιδιαίτερο διεθνές ενδιαφέρον, καθώς ερευνητές, εκπαιδευτικοί και καλλιτέχνες από όλον τον κόσμο ζητούν σε καθημερινή σχεδόν βάση να το συμβουλευθούν. Στη συλλογή περιλαμβάνονται θεωρητικά κείμενα και μανιφέστα εξαιρετικής σημασίας, πρωτογενές δημιουργικό υλικό από τις παραστάσεις, φωτογραφίες, υλικό προβολής και δημοσιότητας, συνεντεύξεις, δημοσιεύματα, θεατρικές κριτικές, ηχητικό υλικό, και βίντεο σε αναλογική και σε ψηφιακή μορφή.

Συνοπτικά στην ιστοσελίδα του ΤΘΣ:

<http://www.theatre.uoa.gr/ereyna/ereynhtika-programmata.html>

Ιστοσελίδα του προγράμματος: <https://www.arch-uoa.com>

<https://www.facebook.com/ArchivalResearchAndCulturalHeritage?fref=ts>

Γ. Επανεργοποίηση της βάσης Θεατρικών Προγραμμάτων «Πέργαμος»

Υπό την εποπτεία της καθηγήτριας Χρυσοθέμιδος Βασιλάκου, επανεργοποιήθηκε η ψηφιοποίηση της Συλλογής των Θεατρικών Προγραμμάτων της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, έργο που έχει ενταχθεί από το 2000 στο συνολικό πρόγραμμα ψηφιοποίησης των συλλογών του Πανεπιστημίου Αθηνών και το οποίο συντονίζει το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του Πανεπιστημίου Αθηνών (επιστημονικός υπεύθυνος: καθηγητής Μ. Δ. Δερμιτζάκης) και χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Μέχρι στιγμής έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί υπό μορφή βάσης δεδομένων περί τα 700 θεατρικά προγράμματα τα οποία είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική σελίδα <http://pergamos.lib.uoa.gr>

5.3. Ερευνητικά δίκτυα

Α. Στο πλαίσιο του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του ΤΘΣ εντάσσεται το «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος» (*European Network of Research and Documentation of Performances of Ancient Greek Drama*), που ιδρύθηκε το 1997. Το Δίκτυο -του

οποίου πρωταρχικός στόχος είναι να κινήσει το ενδιαφέρον της ακαδημαϊκής κοινότητας για την επαναπροσέγγιση του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος και να ανανεώσει τους τρόπους διδασκαλίας του εισάγοντας μια σειρά νέων μεθόδων, με τη μελέτη της αναβίωσής του στις σύγχρονες σκηνές – συνεργάζεται με πανεπιστήμια είκοσι ευρωπαϊκών χωρών ενώ έχει αναπτύξει επαφές και με ανάλογα ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια της Αμερικής. Βασικός κορμός της δραστηριότητας του είναι η συγκρότηση ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων με πλήρη καταγραφή και τεκμηρίωση των παραστάσεων αρχαίου ελληνικού δράματος σε όλη την Ευρώπη. Χάρη στον σχεδιασμό της, κάθε μέλος έχει τη δυνατότητα να την εμπλουτίζει με καινούρια στοιχεία, με τελικό αποτέλεσμα την ανταλλαγή απόψεων και τη δημιουργία ενός γόνιμου πεδίου συνεργασίας και επιστημονικού διαλόγου. Σ' αυτή την κατεύθυνση πραγματοποιήθηκε και εξακολουθεί να εμπλουτίζεται το ερευνητικό πρόγραμμα «Παραστασιογραφία και τεκμηρίωση των παραστάσεων του αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ελλάδα – Ψηφιοποίηση σχετικού οπτικοακουστικού υλικού», με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Πλάτωνα Μαυρομούστακο (βλ. πιο αναλυτικά στοιχεία στην Ενότητα 3.2.8 (VIII)).

Β. Συμμετοχές μελών ΔΕΠ του Τμήματος στις δράσεις διεθνών και ελληνικών ακαδημαϊκών/επιστημονικών/ερευνητικών δικτύων: Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης (ParisIV), Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του ΕΙΕ, Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του ΕΙΕ, Association Internationale d'Études du Sud-Est Européen (AIESEE), European Network of Research and Documentation of Performances of Ancient Greek Drama, Κέντρο Επεξεργασίας του Λόγου της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, International Federation of Theatre Research / Fédération Internationale de la Recherche Théâtrale (IFTR/FIRT), Université Paris VIII, Πανεπιστήμιο Université Paul Valéry-Montpellier III – Section du Grec Moderne, CERTA, Centre d'Études et de Représentations du Théâtre Antique (Πανεπιστήμιο Βρετάνης, Βρέστη-Γαλλία), Μουσείο Μπενάκη, Μέγαρο Μουσικής κ.ά.

Γ. Συμμετοχές μελών ΔΕΠ σε διεθνείς και ελληνικές επιστημονικές εταιρείες και Ιδρύματα: Ακαδημία Αθηνών, Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών, Αυστριακό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία, Κοινωφελές Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης», Όμιλος Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού (ΟΜΕΔ), International Society for Eighteenth Century Studies - Société internationale d'Étude du Dix-huitième siècle (ISECS/SIEDS), Ελληνική Επιτροπή Σπουδών Ν.Α. Ευρώπης, Association internationale des Études du Sud-Est européen, Διεθνές Ινστιτούτο του Θεάτρου, International Federation of Theatre Research / Fédération Internationale de la Recherche Théâtrale (IFTR/FIRT), Société Française d'Étude du XVIIIe siècle, Société Voltaire, Ελληνική Εταιρεία Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Association Internationale de Littérature Comparée / International Comparative Literature Association (AILC/ICLA), Τομέας Μουσικής Διεύθυνσης Όπερας του Πανεπιστημίου Universitaet der Kuenste Berlin (U.d.K) του Βερολίνου, «Μνήμων – Εταιρεία Μελέτης Νέου Ελληνισμού», Ελληνική Εταιρεία Αισθητικής, Κέντρο Σημειολογίας του Θεάτρου (Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών), Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών, Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.), Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών, Πανελλήνιος

Επιστημονικός Σύλλογος Θεατρολόγων, Société des Études Néohelléniques (des Néohellénistes des Universités Francophones), European Documentary Network (EDN), Διεθνής Εταιρεία Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, Ένωση Ελλήνων Μουσουργών κ.ά.

5.4. Ερευνητικές συνεργασίες

Οι ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος κρίνονται πολύ ικανοποιητικές, κινούμενες τόσο σε ελληνικό όσο και σε διεθνές ακαδημαϊκό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών εντάσσεται, όπως ήδη ειπώθηκε παραπάνω, το «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος».

Επίσης, πολλές είναι οι συμμετοχές μελών ΔΕΠ του Τμήματος σε (διεθνή ή ελληνικά) επιστημονικά/ερευνητικά δίκτυα και σε (διεθνείς ή ελληνικές) επιστημονικές εταιρείες. Συγκεκριμένα, κατά το διάστημα αναφοράς:

- Ο αναπληρωτής καθηγητής **Μηνάς Ι. Αλεξιάδης** είναι ιδρυτικό μέλος της Ομάδας Έρευνας της Όπερας της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας (Ε.Μ.Ε.), 2016. Συνεργάζεται με μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Μουσικών Σπουδών ΕΚΠΑ και των άλλων Τμημάτων Μουσικών Σπουδών. Συνεργάστηκε με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών για τη θεατρική multimedia παράσταση του Μεγάλου Μουσικής Αθηνών *Ο Γύρος του Κόσμου σε 80 ημέρες*, σε δική του μουσική, και με την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Συνεργάζεται με πολιτιστικούς Εκπαιδευτικούς και Καλλιτεχνικούς Οργανισμούς στον χώρο της όπερας και του Μουσικού Θεάτρου. Συνεργάζεται με το Πανεπιστήμιο Τεχνών Βερολίνου (Universität der Kuenste Berlin), τομέας όπερας και μουσικού θεάτρου. Έχει σταθερή συνεργασία και εκπαιδευτική δραστηριότητα στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Αρχαίου Δράματος και των Θερινών Μαθημάτων αρχαίου δράματος στο Λαύριο. Είναι επιστημονικός σύμβουλος της Ένωσης Φίλων «Μαρία Κάλλας» (Μεσσηνία).
- Η λέκτορας **Αλεξία Αλτουβά** συμμετέχει στο ερευνητικό πρόγραμμα «Θαλής – ΕΚΠΑ– Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα (Χρυσάλλης)» και είναι μέλος της 2ης ερευνητικής ομάδας με αντικείμενο «Η πρόσληψη των δραματουργικών ειδών (συγγραφείς, ιδεολογικά και αισθητικά ρεύματα, θεωρία του δράματος), ποιητικό θέατρο, θέατρο πρόζας και λυρικό θέατρο». Από τον Φεβρουάριο του 2016 είναι Επιστημονική Υπεύθυνη του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών.
- Η επίκουρη καθηγήτρια **Γωγώ Βαρζελιώτη** συμμετέχει στο ίδιο ερευνητικό πρόγραμμα και στην ίδια ερευνητική ομάδα, είναι, επιπλέον, μέλος του «Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων Αρχαίου Ελληνικού Δράματος», συμμετέχει επίσης στο Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων, στο Λαύριο. Είναι επιστημονική υπεύθυνη για το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του Τμήματος Θεατρικών.
- Ο καθηγητής **Ιωσήφ Βιβιλάκης** είναι Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Θεάτρου (2015-2016). Διευθυντής του ΠΜΣ του ΤΘΣ (2014-2016). Είχε τον σχεδιασμό και τη διαχείριση του επίσημου ιστότοπου του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών: <http://theatre.uoa.gr> (έως τον Ιούνιο 2016) και του επίσημου ιστότοπου για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του

Τμήματος Θεατρικών Σπουδών: <https://theatreuoa.wordpress.com/> (έως τον Ιούνιο 2016).

- Η επίκουρη –και νυν αναπληρώτρια – καθηγήτρια **Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου** είναι Συνεργάτις του ερευνητικού «Εργαστηρίου Τεκμηρίωσης Πολιτιστικής και Ιστορικής Κληρονομιάς» (Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Τμήμα Αρχαιολογίας και Βιβλιοθηκονομίας - Διευθυντής: καθηγητής Θεόδωρος Γ. Παππάς). Συμμετείχε επίσης ως Συντελεστής στο ερευνητικό πρόγραμμα «Η εξέλιξη της νεοελληνικής δραματουργίας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης», το οποίο εντάσσεται στο έργο «Ανάπτυξη της Έρευνας και της Εκπαίδευσης Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης». Συνεργάστηκε επίσης στο πλαίσιο του ακαδημαϊκού-καλλιτεχνικού προγράμματος «Thucydides Dramaticus: The Theater of War», που οργανώνεται το Ελληνικό Κέντρο Εκπαίδευσης και Έρευνας HERC (Hellenic Education & Research Center), το οποίο, από το 2006, αναπτύσσει διεθνή προγράμματα υποτροφιών με στόχο την προώθηση των Ελληνικών, κλασικών κυρίως, Σπουδών.
- Ο ομότιμος καθηγητής και συνιδρυτής του Τμήματος, **Σπύρος Α. Ευαγγελάτος** (1940-2017) υπήρξετακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και πρόεδρος της, καθώς και αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη.
- Ο επίκουρος καθηγητής **Γρηγόρης Ιωαννίδης** έχει σταθερή συνεργασία και εκπαιδευτική δραστηριότητα στο «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Αρχαίου Δράματος». Συμμετέχει στα μαθήματα του Κύκλου Εξειδικευμένων Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων για απόφοιτους ανώτατης εκπαίδευσης σε τομείς της ιστορίας και θεωρίας του θεάτρου στο πλαίσιο της Πράξης *Ακαδημία Πλάτωνος - Η Πολιτεία και ο Πολίτης*, Υποέργο 1 «Εκπαίδευση Ενηλίκων», Δράση 2 «Εξειδικευμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Απόφοιτους Ανώτατης Εκπαίδευσης», που διοργανώνεται από το ΕΚΠΑ, με αντικείμενα: «Εισαγωγή στην Ιστορία του θεάτρου του 20ού αιώνα», «Εισαγωγή στην πρόσληψη του αρχαίου δράματος στον 20ο αιώνα». Ακόμη συμμετέχει στην οργάνωση και διεξαγωγή των μαθημάτων του Θερινού Σχολείου Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, Λαύριο - Επίδαυρος, στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος - Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» (Επιστημονικός υπεύθυνος: Καθηγητής Πλάτων Μαυρομούστακος). Τέλος είναι μέλος της Επιτροπής Κρατικού Βραβείου Θεατρικού Έργου του ΥΠΠΟ κατά τα έτη 2013 και 2014.
- Η επίκουρη – και νυν αναπληρώτρια –καθηγήτρια **Άννα Καρακατσούλη** συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (European Network of Research and Documentation of Performances of the Ancient Greek Drama) του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι μέλος της Επιτροπής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας. Είναι επίσης μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) και της Ομάδας Εργασίας για το Βιβλίο του Υπουργείου Πολιτισμού.
- Ο καθηγητής **Βάλτερ Πούχνερ** είναι αντιπρόεδρος της Ελληνικής Λαογραφικής Εταιρείας, διευθυντής του ερευνητικού προγράμματος για το ελληνικό προεπαναστατικό θέατρο στην Ακαδημία Αθηνών, επιστημονικός σύμβουλος στο πρόγραμμα ψηφιοποίησης του αρχείου του Εθνικού Θεάτρου, Επίτιμο Μέλος της Αυστριακής Λαογραφικής Εταιρείας, αντεπιστέλλον μέλος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών, Senior Fellow της Onassis Foundation Αμερικής. Συnergάζεται επίσης με το «Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και

- Τεκμηρίωσης» Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (European Network of Research and Documentation of Performances of the Ancient Greek Drama) του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Ο καθηγητής **Πλάτων Μαυρομούστακος** είναι ιδρυτικό μέλος και μέλος της συντονιστικής επιτροπής (1997 και εξής) του «Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος / European Network of Research and Documentation of Performances of Ancient Greek Drama». Οργανώνει, συντονίζει και διδάσκει στο Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων με θέμα «Οι Παραστάσεις του Αρχαίου Δράματος στους νεότερους χρόνους» / “Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates” στο πλαίσιο του προγράμματος «Ακαδημία Πλάτωνος» (ΕΚΠΑ, ΤΘΣ, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος) στο Τεχνολογικό Πάρκο Λαυρίου και την Επίδαυρο. Μέλος του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου». Επίσης, είναι μέλος της Εταιρείας Κοινωνικής και Οικονομικής Ιστορίας· μέλος της Συντακτικής επιτροπής του επιστημονικού περιοδικού *Biblos, Revista da Faculta de Letras, Universida de Coimbra*· μέλος της Συντακτικής επιτροπής του επιστημονικού περιοδικού *Eirini, Karlowe Universitě V Praze*· μέλος σε Working Groups (Theatre Historiography και Theatrical Event) της διεθνούς ένωσης θεατρολόγων *International Federation of Theatre Research / Fédération Internationale de la Recherche Théâtrale (IFTR/FIRT)*.
 - Ο επίκουρος (2014-15) και αναπληρωτής (2015-16) καθηγητής **Γιώργος Π. Πεφάνης** συνεργάστηκε με το Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών για τη διεύθυνση και την επιστημονική επιμέλεια ενός συλλογικού τόμου με θέμα, *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21ου αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, ii) Είναι εκλεγμένο μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας και Ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Ένωσης Κριτικών Θεάτρου και Παραστατικών Τεχνών. Είναι επίσης μέλος στις ακόλουθες επιστημονικές εταιρείες: Διεθνές Ινστιτούτο Θεάτρου - Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία - Ελληνική Εταιρεία Αισθητικής - Κέντρο Σημειολογικής Έρευνας του Θεάτρου (Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών) - Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων - Ένωση Ελλήνων Θεατρικών και Μουσικών Κριτικών - Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.) - Εταιρεία Κεφαλληνιακών Ιστορικών Ερευνών - Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Θεατρολόγων (επίτιμο μέλος) - Société des Études Néohelléniques (des Néohellénistes des Universités Francophones).
 - Η καθηγήτρια **Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου** είναι μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ερευνητικού Προγράμματος «Θαλής-ΕΚΠΑ-Χρυσάλλης: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις στη διαμόρφωση του εθνικού χαρακτήρα στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» (Επιστημονική Υπεύθυνη: Άννα Ταμπάκη) και Επιστημονική Υπεύθυνη του υποέργου με θέμα «Η πρόσληψη των δραματουργικών ειδών (συγγραφείς, ιδεολογικά και αισθητικά ρεύματα, θεωρία του δράματος): Κατάταξη και μελέτη των ειδών (ποιητικό θέατρο, θέατρο πρόζας, λυρικό θέατρο)». Είναι μέλος της Εταιρείας της καθ' ημάς Ανατολής, συντονίστρια της Επιτροπής Κρίσεως και της Επιτροπής Επανεξέτασης με γνωστικό αντικείμενο «Καλές Τέχνες» του Κυπριακού Συμβουλίου, Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (Κ.Υ.Σ.Α.Τ.Σ.) και επανεργοποίησε

τη βάση Θεατρικών Προγραμμάτων «Πέργαμος» του ΕΚΠΑ με την καταχώρηση νέων θεατρικών προγραμμάτων.

- Η επίκουρη (2014-15) και αναπληρώτρια (2015-16) καθηγήτρια **Εύα Στεφανή** είναι μέλος της κριτικής επιτροπής του 6ου Φεστιβάλ Δημιουργικού Ντοκιμαντέρ «MakeDox», Σκόπια, 20-26 Ιουνίου 2015, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου (Φεβρουάριος 2015 - Ιανουάριος 2016). Μέλος της προκριματικής επιτροπής για τον Ευρωπαϊκό διαγωνισμό σεναρίου First Films First (Απρίλιος 2016). Της ανατέθηκε η παραγωγή και σκηνοθεσία βίντεο για τον *Δήμο Αθηναίων, Εταιρία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών* (Μάιος 2016).
- Η καθηγήτρια **Άννα Ταμπάκη** είναι: Φιλοξενούμενη Ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (2000 —) και συμμετέχει στον Τομέα Α', πρόγραμμα «Γραμματολογία»· Γενική Συντονίστρια (2012-2015) του προγράμματος «ΘΑΛΗΣ»: «Χρυσάλλης/Chrysallis»: «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» (Ακρώνυμο: Χρυσάλλης) “Cultural transfer and ‘national character’ in nineteenth-century Greek periodical”» (Acronym: Chrysallis). Διάρκεια έργου: 01.02.2012-30.11.2015 (46 Μήνες). Είναι επίσης Επιστημονική Υπεύθυνη του προγράμματος ARISTEIA II: Ελληνο-ιταλικό ερευνητικό πρόγραμμα με ακρωνύμιο «ARCH», «Αρχαιακή έρευνα και πολιτιστική κληρονομιά. Το Θεατρικό Αρχείο της Societas Raffaello Sanzio / Archival Research and Cultural Heritage. The Theatre Archive of Societas Raffaello Sanzio» (2014-2015). Έχει συνεργασία με το Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης, το Ινστιτούτο Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης του Βουκουρεστίου, το Ινστιτούτο Βαλκανικών Σπουδών της Σόφιας και άλλους επιστημονικούς, ερευνητικούς φορείς της Ν.Α. Ευρώπης. Είναι μέλος πολλών επιστημονικών Εταιρειών, ενδεικτικά είναι Μέλος του «Ομίλου Μελέτης του Ελληνικού Διαφωτισμού» και της «Διεθνούς Εταιρείας Μελέτης του 18ου αιώνα», του Δ.Σ. της «Ελληνικής Επιτροπής Σπουδών Νοτιο-ανατολικής Ευρώπης» και μέλος της Διεθνούς Επιτροπής (AIESEE). Μέλος της «Ελληνικής Εταιρείας Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας» και της «Διεθνούς Εταιρείας Συγκριτικής Φιλολογίας» (AILC/ICLA). Μέλος της «Société Française d'Étude du XVIIIe siècle» και της «Société Voltaire» - Ferney και Membre correspondant του Δελτίου που εκδίδει (*Bulletin dela Société Voltaire*). Μέλος του International Advisory Board του ηλεκτρονικού περιοδικού *Colloquia Comparativa Litterarum*.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί η συνεργασία του Τμήματος Α) με πανεπιστήμια των Η.Π.Α. και Β) με θιάσους του εξωτερικού.

5.5. Οι υπάρχουσες ερευνητικές υποδομές

Οι ερευνητικές υποδομές του Τμήματος κρίνονται ως ένα βαθμό ικανές για την κατά το δυνατόν αποτελεσματική ανάπτυξη των ερευνητικών δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών. Η Βιβλιοθήκη (με 60 θέσεις εργασίας και 6 θέσεις Η/Υ) περιλαμβάνει πλούσιο υλικό (επιστημονικές μελέτες, συγγράμματα καθηγητών, διδακτορικές διατριβές, θεατρικά έργα, ανάτυπα και φυλλάδια, περιοδικά, προγράμματα θεατρικών παραστάσεων, αποκόμματα εφημερίδων,

οπτικοακουστικό υλικό, συλλογές βιβλίων (Κατερίνας Κακούρη, Αλέκας και Πέλου Κατσέλη, Πλάτωνα Μουσαίου), ενώ σε εξέλιξη βρίσκεται η δημιουργία Portal θεατρικής ενημέρωσης στο πλαίσιο του προγράμματος ψηφιοποίησης συλλογών του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο θα περιλαμβάνει συνδέσεις (links) με: α) ελληνικές και ξένες βάσεις δεδομένων σε σχέση με τα αντικείμενα της θεατρολογίας, β) πανεπιστημιακά Τμήματα θεατρολογίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, γ) βιβλιοθήκες, γενικές και ειδικές, δ) θέατρα και φεστιβάλ στον ελληνικό χώρο. Ωστόσο, για τη διευκόλυνση του ερευνητικού έργου και τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων του κρίνονται ως αναγκαία μέτρα: i) η συντήρηση των νέων εξοπλισμένων χώρων του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και η υποστήριξή τους από ειδικό τεχνικό προσωπικό, ii) ο αδιάλειπτος εμπλουτισμός της Βιβλιοθήκης του Τμήματος και η αύξηση του προσωπικού της, ώστε να επεκταθεί το ωράριο χρήσης της και να διευκολύνεται η άμεση βιβλιοθηκονομική οργάνωσή της.

Αναγκαία κρίνεται επίσης η οικονομική στήριξη του Τμήματος για την επέκταση των περισσότερων από τις παραπάνω ερευνητικών δράσεων του Τμήματος αλλά και για την ανάπτυξη άλλων ήδη δρομολογημένων ερευνητικών δραστηριοτήτων: I. Ανάπτυξη του «Εργαστηρίου Αρχαίου Δράματος και Θεατρολογικών Μελετών», II. Οργάνωση του «Εργαστηρίου Θεατρολογικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης», η πρόταση σύστασης του οποίου εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος και έχει κατατεθεί στο ΥΠΕΠΘ).

5.6. Πρακτική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων

Οι ερευνητικές δράσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος έχουν ένα μεγάλο εύρος πρακτικών αποτελεσμάτων:

- Τίθενται στη διάθεση της ακαδημαϊκής κοινότητας και όλων των ενδιαφερομένων μέσω επιστημονικών μονογραφιών που συχνά επιλέγονται ως διδακτικά εγχειρίδια σε πολλά πανεπιστημιακά ιδρύματα της ημεδαπής και βρίσκονται στις κυριότερες βιβλιοθήκες ανά τον κόσμο (βλ. ενδεικτικά τα βιβλία του καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ και της καθηγήτριας Άννας Ταμπάκη για το νεοελληνικό θέατρο και τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό).
- Τίθενται στη διάθεση της ακαδημαϊκής κοινότητας και όλων των ενδιαφερομένων μέσω επιστημονικών δημοσιεύσεων σε ελληνικά και ξένα περιοδικά, συλλογικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων, ένα μέρος των οποίων δημοσιεύσεων έχουν επιπρόσθετα ψηφιοποιηθεί και είναι προσιτές (μέσω του διαδικτύου) σε ένα ευρύτερο (ελληνόγλωσσο και ξενόγλωσσο) κοινό (βλ. ενδεικτικά τις ψηφιοποιημένες αναρτήσεις των *Πρακτικών των Διεθνών Συνεδρίων της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών*, όπου συμπεριλαμβάνονται μελετήματα αρκετών μελών ΔΕΠ του Τμήματος), καθώς και ψηφιοποιημένες μονογραφίες και συλλογικούς τόμους σε ελληνική και ξένες γλώσσες της καθηγήτριας Άννας Ταμπάκη.
- Τίθενται στη διάθεση της ακαδημαϊκής κοινότητας και όλων των ενδιαφερομένων μέσω ψηφιοποιημένων βάσεων δεδομένων και ηλεκτρονικών αρχείων, βλ. ενδεικτικά:

- I. το ψηφιοποιημένο πρόγραμμα «Παραστασιογραφία και τεκμηρίωση των παραστάσεων του αρχαίου ελληνικού δράματος στην Ελλάδα», με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Πλάτωνα Μαυρομούστακο,
 - II. το αναρτημένο και προσβάσιμο πρόγραμμα ψηφιοποίησης του αρχείου του Εθνικού Θεάτρου της Ελλάδος (στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή θεατρολογικής υποστήριξης του οποίου προγράμματος συμμετείχαν οι καθηγητές Βάλτερ Πούχνερ, Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου-Βασιλάκου και ο τότε επίκουρος καθηγητής Γιώργος Π. Πεφάνης),
 - III. την ψηφιοποίηση των θεατρικών προγραμμάτων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «Πέρργαμος» (επ. Υπεύθυνη η Καθηγήτρια Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου),
 - IV. τα σε ψηφιακή και έντυπη μορφή αποτελέσματα του προγράμματος «Χρυσαλλίς» και ARCH(με επικεφαλής την καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη και ομάδας συνεργατών: μέλη ΔΕΠ του Τμήματος και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ, άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής (ΑΠΘ, Παν/μιο Πατρών, Παν/μιο Κρήτης, Ιόνιο Πανεπιστήμιο) και αλλοδαπής (Sorbonne-Paris IV), της Ακαδημίας Αθηνών, του Μεγάρου Μουσικής και πολυάριθμων προπτυχιακών, μεταπτυχιακών φοιτητών και Υ.Δ.).
- Τίθενται στη διάθεση της ακαδημαϊκής κοινότητας και όλων των ενδιαφερομένων μέσω επιστημονικών ανακοινώσεων μελών ΔΕΠ σε πολλά ελληνικά και διεθνή συνέδρια.
 - Αξιοποιούνται άμεσα και δημιουργικά στο πλαίσιο της διδασκαλίας των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων.
 - Αξιοποιούνται στο πλαίσιο της πραγματοποίησης διδακτορικών διατριβών, τόσο από μέρους του επιβλέποντος καθηγητή όσο και από μέρους του υποψήφιου διδάκτορα.
 - Ο μεγάλος αριθμός ετεροαναφορών σε δημοσιεύσεις –αυτοτελείς και μη– μελών ΔΕΠ του Τμήματος είναι μια ικανή απόδειξη της πρακτικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της ερευνητικής τους δραστηριότητας.

5.7. Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος

Όπως φαίνεται και από τον αντίστοιχο Πίνακα, οι δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος είναι ποσοτικά πολυάριθμες, χρονικά συστηματικές και αδιάλειπτες, καλύπτουν όλες τις δυνατές μορφές επιστημονικής έκθεσης (βιβλία/μονογραφίες, εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων με κριτές, κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους, ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια, που εκδίδουν ή δεν εκδίδουν πρακτικά, άλλες γραπτές εργασίες) και, τέλος, η επιστημονική-ερευνητική ποιότητά τους αποδεικνύεται κατ' αρχήν από το μεγάλο βαθμό αναγνώρισής τους από τρίτους (βλ. επόμενη υποενότητα και Παράρτημα).

Βλέπε Ενότητα 11, πίνακες 15, 16. και το Παράρτημα

5.8. Οι επιστημονικές εκδόσεις του Τμήματος – Η Παράβασις. Επιστημονικό Δελτίο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του

Από το 1995 αρχίζει η έκδοση του δελτίου *Παράβασις/Parabasis* που έρχεται να ανταποκριθεί σ' ένα παλαιό αίτημα και να καλύψει ένα από καιρό ήδη αισθητό κενό, με την παρουσία ενός καθαρά επιστημονικού περιοδικού στο χώρο των θεατρικών ερευνών, ιδίως του νεοελληνικού θεάτρου. Με την εισαγωγή της Θεατρολογίας ως ξεχωριστού επιστημονικού κλάδου στα ελληνικά πανεπιστήμια και τον πολλαπλασιασμό των ερευνητικών δραστηριοτήτων και ευρημάτων γύρω από την ιστορία και τη θεωρία του νεοελληνικού θεάτρου, η ανάγκη ύπαρξης ενός τέτοιου περιοδικού έγινε ιδιαίτερα επιτακτική. Η *Παράβασις* εκδίδεται σε επιμέλεια ενός μέλους ΔΕΠ του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (για τα έτη αναφοράς, την επιμέλεια έχει η Γωγώ Βαρζελιώτη), με διευθυντή τον ομότιμο καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, συντακτική επιτροπή όλα τα μέλη του Τμήματος, και περιλαμβάνει ερευνητικές και βιβλιογραφικές εργασίες τους, καθώς επίσης πορίσματα ερευνών σε μεταπτυχιακό επίπεδο και συνεργασίες με το λοιπό πανεπιστημιακό αλλά και εξωπανεπιστημιακό δυναμικό, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Οι εργασίες που δημοσιεύονται προάγουν την έρευνα με τρόπο σαφή σε συγκεκριμένα θέματα, ιδίως της ιστορίας και θεωρίας του νεοελληνικού θεάτρου (έμμεσα και της νεοελληνικής λογοτεχνίας), όπου υπάρχουν και τα μεγαλύτερα και επιτακτικότερα κενά. Τα ελληνικά άρθρα συνοδεύονται από περιλήψεις σε μια από τις τέσσερις βασικές ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ιταλικά), δημοσιεύονται επίσης άρθρα και βιβλιοκρισίες στις γλώσσες αυτές. Η έκδοσή της εντάσσεται στον κύκλο των κοινωνικών προσφορών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών και απευθύνεται στο ενδιαφερόμενο θεατρόφιλο κοινό στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Από τον 11^ο τόμο (2013) το περιοδικό εκδίδεται και ηλεκτρονικά, και από το 2012 είναι δίτομο, ένας τόμος με άρθρα στην ελληνική γλώσσα και ένας ξενόγλωσσος, με διαφορετικά μελετήματα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική ή ιταλική γλώσσα. Το περιοδικό ανήκει στην κατηγορία των *peerreviewed*.

Κατά τα έτη αναφοράς οι τόμοι της *Παραβάσεως* είναι οι εξής:

2014: τόμος 12/1, 187 σελ. Αφιέρωμα: *Theatre and the city*. Ο τόμος είναι ξενόγλωσσος (μελετήματα στα αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά). Τόμος 12/2, 433 σελ. Μελετήματα στα ελληνικά. Βιβλιοκρισίες και παρουσίαση διδακτορικών διατριβών.

2015: τόμος 13/1, 208 σελ. Αφιέρωμα: *Theatre and the nature*. Μελετήματα στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά. Τόμος 13/2, 726 σελ. Αφιέρωμα: *Θέατρο και φύση*. Τα μελετήματα είναι στα ελληνικά. Ο τόμος συνοδεύεται από βιβλιοκρισίες και παρουσίαση διδακτορικών διατριβών.

2016: τόμος 14/1, 108 σελ. Μελετήματα στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ιταλικά. Τόμος 14/2, 402 σελ. Αφιέρωμα: *Δραματικό κείμενο και προφορικός αυτοσχεδιασμός*. Ο τόμος είναι ελληνόγλωσσος και συνοδεύεται από βιβλιοκρισίες και παρουσίαση διδακτορικών διατριβών.

Η αυξανόμενη συχνότητα της έκδοσης του περιοδικού καθώς και ο κλιμακούμενος αριθμός των μελετημάτων και η ανάπτυξη του όγκου των τόμων

μαρτυρούν εύγλωττα τη δυναμική των σχετικών ερευνών και τη χρησιμότητα του εκδοτικού εγχειρήματος, το οποίο πραγματοποιείται με την οικονομική υποστήριξη του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη.

Συνολικά οι εκδόσεις του Τμήματος και των μελών ΔΕΠ για το **2014-2015** είναι οι εξής:

- Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, 850 σελ.*
http://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/theatre.uoa.gr/uploads/PRAKTIKA_APO_TI_CHORA_TON_KEIMENON_STO_BASILEIO_TIS_SKINIS/PRAKTIKA_SYNEDERI_OUfinal.pdf
- Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Παράβασις*, Δίτομο Επιστημονικό Περιοδικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών τ. 13/1, 724 σελ. και τ. 13/2, 202 σελ., Αθήνα 2015.
- Platon Mavromoustakos, Gogo Varzelioti (eds.), *Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates*, έκδοση της Ακαδημίας Πλάτωνος για το Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων, Αθήνα - Λαύριο - Επίδαυρος, Ιούνιος-Ιούλιος 2015, 304 σελ.
- *Άνω Κάτω Τελεία (ΑΚΤ): Σημεία για το βιβλίο και την ανάγνωση*, Νέο ηλεκτρονικό περιοδικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών που προέκυψε μέσα από το μάθημα της Ιστορίας του Βιβλίου [Διδάσκουσα: Άννα Καρακατσούλη] Αθήνα, Απρίλιος 2015, 60 σελ.
<http://www.adobe.com/products/reader.html>
- Γιώργος Π. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στην νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση έως σήμερα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, 924 σελ.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Das neu griechische Schatten theater Karagiozis*, Hollitzer Wissenschaftsverlag, Wien, 2014 (Don Juan Archiv Wien, Ottomania 4), 264 σ., 39 εικ.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Εφαρμοσμένη Λαογραφία. Ο λαϊκός πολιτισμός σε επιστήμες και τέχνες*, Αρμός, Αθήνα 2014 (Λαογραφία 10) 569 σελ.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Δοκίμια για τη λαογραφική θεωρία και τη φιλοσοφία του πολιτισμού*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2014, 388 σελ.
- Βάλτερ Πούχνερ, *Η Επιστήμη του Θεάτρου στον 21^ο αιώνα. Σύντομος απολογισμός και σκέψεις για τις προοπτικές*, εκδόσεις Κίχλη, Αθήνα 2014, 134 σελ.

Για το **2015-2016**:

- Άννα Ταμπάκη - Μαρία Σεχοπούλου (επιμ.), *Συνάντηση Νέων Ερευνητών. Ο ελληνικός περιοδικός τύπος του 19ου αιώνα. Ερευνητικά ζητήματα - Πορίσματα της έρευνας. Πρακτικά*, Αθήνα 2015, 196 σελ.
- Άννα Ταμπάκη - Αλεξία Αλτουβά (επιμ.), *Επιστημονικό Συμπόσιο. Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα. Πρακτικά*, Αθήνα

2016, 224 σελ.

- Άννα Ταμπάκη – Μαρία Σπυριδοπούλου – Αλεξία Αλτουβά, *Ιστορία και Δραματολογία του Ευρωπαϊκού θεάτρου. Από την Αναγέννηση στον 18ο αιώνα*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, Αθήνα 2015, 403 σελ.

- Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα. Πρακτικά Συμποσίου*. Επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, τ. Α', Αθήνα 2016, 480 σελ.

http://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/theatre.uoa.gr/uploads/E-BOOKS/A_TOMOS_e-book.pdf

- Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα. Πρακτικά Συμποσίου*. Επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη – Ουρανία Πολυκανδριώτη, τ. Β', Αθήνα 2016, 560 σελ.

http://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/theatre.uoa.gr/uploads/E-BOOKS/B_TOMOS_e-book.pdf

- Άνω Κάτω Τελεία (ΑΚΤ): Σημεία για το βιβλίο και την ανάγνωση, ηλεκτρονικό περιοδικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, που προέκυψε μέσα από το μάθημα της Ιστορίας του Βιβλίου [Διδάσκουσα: Άννα Καρακατσούλη] Αθήνα, Ιούνιος 2016, 57 σελ.

- Γεωργία Βαρζελιώτη (επιμ.), *Παράβασις, Επιστημονικό Περιοδικό του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών*, τόμ. 14/1, 108 σελ. και τόμ. 14/2, 402 σελ., Αθήνα 2016.

- Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου, Σύνταξη, επιμέλεια και εισαγωγή στον τόμο: Τάσος Λιγνάδης, *Κριτικές Θεάτρου. Νεολληνική δραματουργία (1975-1989)*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2015, 675 σελ.

- Άννα Καρακατσούλη, «*Μαχητές της Ελευθερίας*» και 1821: *Η Ελληνική Επανάσταση στη διεθνή της διάσταση*, Εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2016.

- Κυριακή Πετράκου, *Σχήματα και εικόνες: από τον ρομαντισμό στον μεταμοντερνισμό. Δεκαέξι μελετήματα για το νεοελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2015.

- Εύα Στεφανή, *Ντοκιμαντέρ: Το Παιχνίδι της Παρατήρησης*, Πατάκης, Αθήνα 2016, 103 σελ.

5.9. Διοργάνωση συμποσίων, συνεδρίων και (δι)ημερίδων

Στο διάστημα αναφοράς της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών διοργάνωσε τα ακόλουθα συμπόσια, συνέδρια και (δι)ημερίδες:

2014-2015

5-8 Νοεμβρίου 2014

Ε' Πανελλήνιο Θεατρολογικό Συνέδριο με θέμα: *Θέατρο και Δημοκρατία*. Διοργάνωση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ προς τιμήν του Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ (Αθήνα Κεντρικό Κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών).

9 Φεβρουαρίου 2015

Συνάντηση Εργασίας Νέων Ερευνητών με θέμα: *Ο ελληνικός περιοδικός τύπος του 19ου αιώνα. Ερευνητικά ζητήματα - πορίσματα της έρευνας*. Διοργάνωση στο πλαίσιο του προγράμματος «Θαλής - ΕΚΠΑ - Χρυσάλλης: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» [Επιστημονική Υπεύθυνη: Άννα Ταμπάκη] (Αθήνα, Κτήριο «Κωστής Παλαμάς»).

<http://www.theatre.uoa.gr/proboli-anakoinwshs/synanthsh-ergasias-newn-ereynhton-me-8ema-o-ellhnikos-periodikos-typos-toy-19oy-aiona-ereynhtika-zhtimata-porismata-ths-ereynas.html>,

<http://www.deanphil.uoa.gr/proboli-ekdilwshs/synanthsh-ergasias-newn-ereynhton-o-ellhnikos-periodikos-typos-toy-19oy-aiona.html>]

14-17 Μαΐου 2015

Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα: *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και «εθνικός χαρακτήρας» στον 19ο αιώνα*. Διοργάνωση του Συμποσίου στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Θαλής - ΕΚΠΑ-Χρυσάλλης: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» [Επιστημονική Υπεύθυνη: Άννα Ταμπάκη], σε συνεργασία με το ερευνητικό πρόγραμμα «Νεοελληνική Γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών (18ος-20ός αι.)» του Τμήματος Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών / ΕΙΕ (Αθήνα, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών)

<http://www.theatre.uoa.gr/proboli-anakoinwshs/synedrio-ellhnikothta-kai-eterothta-politismikes-diamesolabiseis-kai-e8nikos-xaraktiras-ston-19o-aiona.html>,

<http://www.deanphil.uoa.gr/proboli-ekdilwshs/symposio-ellhnikothta-kai-eterothta-politismikes-diamesolabiseis-kai-e8nikos-xaraktiras-ston-19o-aiona.html>,

https://www.academia.edu/6739764/Επιστημονικό_Συμπόσιο_Ελληνικότητα_και_ετερότητα_Πολιτισμικές_διαμεσολαβήσεις_και_εθνικός_χαρακτήρας_στον_19ο_αιώνα_Αθήνα_14-17_Μαΐου_2015_Εθνικό_Ίδρυμα_Ερευνών]

22 Ιουνίου - 5 Ιουλίου 2015

3ο Θερινό Σχολείο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος με θέμα: *Challenging Limits: Performances of Ancient Drama, Controversies and Debates*. Διοργάνωση στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» με τη συνδρομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, το οποίο συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (Λαύριο - Επίδαυρος). Η εν λόγω πράξη υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

2015-2016

13-14 Νοεμβρίου 2015

Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα: *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα*. Διοργάνωση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α. στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος «Θαλής/Χρυσάλλης» (Αθήνα, Κτήριο Κωστής Παλαμάς).

7-9 Μαρτίου 2016

Θεατρολογικό Συνέδριο με θέμα: *Σκηνή και Αμφιθέατρο. Αφιέρωμα στον Σπύρο Α. Ευαγγελάτο*, με στόχο την ανάδειξη της πολύμορφης συμβολής του έργου του Ακαδημαϊκού, πανεπιστημιακού δασκάλου και συνιδρυτή του Τμήματός μας στον τομέα της επιστημονικής έρευνας και της θεατρικής ζωής του 20ού αιώνα. Διοργάνωση Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α. (Αθήνα, Κεντρικό Κτήριο).

5.10. Ο βαθμός αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα

Η σημαντική αναγνώριση της έρευνας και του έργου που πραγματοποιείται στο Τμήμα, αποδεικνύεται από: i) το μεγάλο αριθμό ετεροαναφορών σε έργα των μελών του Τμήματος, ii) το μεγάλο αριθμό βιβλιοπαρουσιάσεων και βιβλιοκριτικών που αφορούν επιστημονικά δημοσιεύματα μελών του Τμήματος, iii) τις δημοσιεύσεις μελών του Τμήματος σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων με κριτές, καθώς και iv) τις διακρίσεις και βραβεία που έχουν απονεμηθεί κατά καιρούς σε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος (βλ. υποενότητα 5.11.).

Βλέπε και Ενότητα 11, Πίνακες 15, 16.

5.11. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος

Ενδεικτικό στοιχείο του βαθμού αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους κρίνεται ο μεγάλος αριθμός διακρίσεων και βραβείων που έχουν απονεμηθεί τα τελευταία έτη σε αρκετά μέλη του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος έργου τους. Κατά το διάστημα αναφοράς, 2014-2016 έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος οι παρακάτω τιμητικές διακρίσεις για το επιστημονικό και ερευνητικό, μεμονωμένο ή συνολικό, έργο τους:

- Για τον καθηγητή Μηνά Ι. Αλεξιάδη υπάρχει το λήμμα "Alexiadēs, Mēnas", στο κορυφαίο παγκοσμίως λεξικό μουσικής Grove's Dictionary of Music, Oxford (επιμέλεια λήμματος: George Vlastos).
<http://www.oxfordmusiconline.com:80/subscriber/article/grove/music/2270614>
- Το βιβλίο του καθηγητή Ιωσήφ Βιβιλάκη, *Το κήρυγμα ως performance. Εκκλησιαστική ρητορική και θεατρική τέχνη μετά το Βυζάντιο*, εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2013, διακρίθηκε ως θεατρολογικό σύγγραμμα με το Βραβείο Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής 2013-14 της Ένωσης Ελλήνων Θεατρικών & Μουσικών Κριτικών. Μέγαρο Μουσικής Αθηνών 8 Δεκεμβρίου 2014.
- Οι ομότιμοι καθηγητές Σπύρος Α. Ευαγγελάτος (1940-2017), Χρύσα Μαλτέζου και Άγγελος Δεληβοριάς (από τον Ιούνιο του 2016) είναι τακτικά μέλη της

Ακαδημίας Αθηνών. Ο πρώτος μάλιστα διετέλεσε και πρόεδρος της το 2013 και αντιπρόεδρος το 2012.

-Ο ομότιμος καθηγητής Βάλτερ Πούχνερ είναι αντεπιστέλλον μέλος της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών, έχει τιμηθεί με το βραβείο Herder, ένα από τα σημαντικότερα ευρωπαϊκά βραβεία.

5.12 Ο βαθμός συμμετοχής των φοιτητών στην έρευνα

Το ενδιαφέρον των φοιτητών σε ό,τι αφορά στην έρευνα είναι ικανοποιητικό και αυτό αποδεικνύεται από τον υψηλό βαθμό συμμετοχής τους σε όλα τα προγράμματα που αφορούν στην έρευνα του Τμήματός μας και:

α) από τη συμμετοχή τους στα συνέδρια που πραγματοποιήθηκαν με συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών (πρώτου και δεύτερου κύκλου) και νέων διδασκόντων, όπως

- τη Συνάντηση Εργασίας Νέων Ερευνητών με θέμα: *Ο ελληνικός περιοδικός τύπος του 19ου αιώνα. Ερευνητικά ζητήματα - πορίσματα της έρευνας* (9 Φεβρουαρίου 2015), που διοργανώθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος «Θαλής - ΕΚΠΑ - Χρυσάλλις: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα» (με Επιστημονική Υπεύθυνη την καθ. Άννα Ταμπάκη, στο Κτήριο «Κωστής Παλαμάς»).

- το 3ο Θερινό Σχολείο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος με θέμα: *Challenging Limits: Performances of Ancient Drama, Controversies and Debates* (22 Ιουνίου - 5 Ιουλίου 2015), που διοργανώθηκε στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» με τη συνδρομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, το οποίο συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος (Λαύριο - Επίδαυρος). [Η εν λόγω πράξη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους].

- τη συστηματική παρακολούθηση των επιστημονικών συναντήσεων (Ημερίδων, Συμποσίων, Συνεδρίων) που διοργανώνει το Τμήμα.

Εκ παραλλήλου, τόσο στο πλαίσιο των μαθημάτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών όσο και στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εκπονούνται εργασίες με θέματα σχετικά προς το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο, οι οποίες βασίζονται σε ειδική βιβλιογραφία και στα ειδικά ερευνητικά/επιστημονικά ενδιαφέροντα του διδάσκοντος, σε συνδυασμό με τα ενδιαφέροντα και τις προσδοκίες του φοιτητή.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Το Τμήμα συνεργάζεται, από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του, με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς, και φυσικά συνεχίζει να αναπτύσσει

τις συνεργασίες του, με σκοπό να ωφελούνται τόσο οι φοιτητές του όσο και η κοινωνία. Για το λόγο αυτό καλλιεργεί συνεργασίες με επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς φορείς/εργοδότες που ανήκουν στο δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα καθώς και στην τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως Δήμους, σχολεία, κεντρικά και περιφερειακά θέατρα, εκδοτικούς οίκους, ΜΜΕ, ώστε να εμπλουτίζει τις προσφερόμενες επιλογές για την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών του, με στόχο την ανάδειξη των δεξιοτήτων των ασκουμένων, τη σύνδεσή τους με τον εργασιακό χώρο και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η δραστηριότητα αυτή αναπτύσσεται διαρκώς και γνωρίζει σημαντική ανταπόκριση από την πλευρά των φοιτητών. Συνεργάζεται επίσης, για την καλύτερη και σφαιρικότερη εκπαίδευση των φοιτητών και την εντρύφησή τους στην έρευνα, με τα περισσότερα μουσεία για επισκέψεις-ξεναγήσεις, με πολιτιστικούς φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) και το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (Ε.Λ.Ι.Α.), κ.ά.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών του ΤΘΣ, της οποίας Επιστημονική Υπεύθυνη κατά την χρονική περίοδο 2014-2016 ήταν η επίκουρη καθηγήτρια Γωγώ Βαρζελιώτη, αναπτύχθηκε ένα πλούσιο δίκτυο συνεργασιών με καλλιτεχνικούς φορείς του δημοσίου (π.χ. Εθνικό θέατρο, Εθνική Λυρική Σκηνή), του ιδιωτικού τομέα (π.χ. Θεατρικό Μουσείο, Θέατρο Τέχνης, Αμφι-θέατρο, Μουσείο Μπενάκη, κ.λπ.) καθώς και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πρβλ. με τους *Οδηγούς Σπουδών* του ΤΘΣ, όπου παρατίθενται αναλυτικά στο οικείο τμήμα οι φορείς στους οποίους ασκούνται οι φοιτητές).

Το «Θερινό Σχολείο», που πραγματοποιήθηκε (2014-2016) στο πλαίσιο της πράξης «Ακαδημία Πλάτωνος Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» [με τη συνδρομή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΤΘΣ και του «Ευρωπαϊκού Δικτύου Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος» (Λαύριο-Επίδαυρος), που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους], όπως και τα Εντατικά Μαθήματα του Δικτύου τα προηγούμενα χρόνια –όλες αυτές οι δραστηριότητες με την οργάνωση και τον συντονισμό του καθηγητή Πλάτωνα Μαυρομούστακου–, ανέδειξαν την άριστη συνεργασία του Τμήματος με τον Δήμο Ασκληπιείου και την πλήρη ένταξη του προγράμματος του ΤΘΣ στην τοπική κοινωνία και οικονομία. Το Τμήμα είχε στενές σχέσεις και άριστη συνεργασία με την τοπική, περιφερειακή κοινωνία και οικονομία της περιοχής Επιδαύρου, καθώς αξιοποιήθηκαν οι πόροι της περιοχής για τη διαμονή και εστίαση των συμμετεχόντων. Επίσης, η συμπερίληψη των μαθημάτων στις επίσημες εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Αθηνών τα προηγούμενα έτη τους προσέφερε ιδιαίτερη δημοσιότητα και οικονομική στήριξη.

Η συνεργασία με την τοπική κοινωνία συνεχίζεται και στο Λαύριο όπου λαμβάνει χώρα το Θερινό Σχολείο Αρχαίου Δράματος.

Το Τμήμα οργανώνει κάθε χρόνο ετήσια παράσταση των φοιτητών του, στο πλαίσιο του μαθήματος της «Θεατρικής Αγωγής», ανοικτή στο κοινό, ενθαρρύνει δε τις παραστάσεις φοιτητών.

Όλα τα αποτελέσματα των έργων συνεργασίας ανακοινώνονται στις περιοδικές εκδόσεις του Τμήματος και στο Διαδίκτυο.

Σχεδόν όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συνεργάζονται είτε με εκδοτικούς οίκους είτε με έντυπα ή ηλεκτρονικά μέσα, στα οποία αρθρογραφούν, με Σχολεία, Ξένα Ινστιτούτα, Μουσεία, φεστιβάλ, θέατρα (βλέπε αναλυτικά τους *Οδηγούς Σπουδών*).

Ενδεικτικά, σε ό,τι αφορά τις συνεργασίες μελών ΔΕΠ του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς:

- Ο αναπληρωτής καθηγητής Μηνάς Ι. Αλεξιάδης συνεργάστηκε με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, με τα Ράλλεια Πρότυπα Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία, το Γαλλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης, την Αντωνειάδειο Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών στη Βέροια,, το ΔΗΠΕΘΕ Βέροιας, το 4ο Διεθνές Νεανικό Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος, Αρχαίας Μεσσήνης.
- Ο καθηγητής Ιωσήφ Βιβιλάκης υπήρξε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Θεάτρου (2014-2016), συνεργάζεται με τα Ράλλεια Πρότυπα Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία,
- Η επίκουρη- και νυν αναπληρώτρια -καθηγήτρια Αικατερίνη Διαμαντάκου-Αγάθου συνεργάζεται με λογοτεχνικά και περιοδικά τέχνης (ηλεκτρονικά και έντυπα), συμμετείχε στην κριτική επιτροπή του «Ρητορικού Διαγωνισμού της 25ης Μαρτίου», που διοργάνωσε το Λύκειο Κολλεγίου Ψυχικού (2016).
- Ο επίκουρος καθηγητής Γρηγόρης Ιωαννίδης, αρθρογραφεί/κριτικογραφεί σε εβδομαδιαία βάση στην *Εφημερίδα των Συντακτών*. Συντονίζει συζητήσεις με καλλιτέχνες στην Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση-
- Η επίκουρη - και νυν αναπληρώτρια -καθηγήτρια Άννα Καρακατσούλη είναι Associate Editor του περιοδικού *The International Journal of the Book*, κριτική αναγνώστης του περιοδικού *Historien* και μέλος της επιτροπής Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας-
- Ο καθηγητής Πλάτων Μαυρομούστακος έχει αναπτύξει συνεργασίες με το Κοινωφελές Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης», το Μουσείο Μπενάκη, το Ελληνικό Φεστιβάλ Α.Ε., το Φεστιβάλ Αθηνών-Επιδαύρου, το Εθνικό Θέατρο, το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά, τον Δήμο Ασκληπιείου Επιδαύρου.
- Ο επίκουρος - και νυν αναπληρωτής - καθηγητής Γιώργος Π. Πεφάνης συνεργάζεται τακτικά με το *Βήμα της Κυριακής*, την ηλεκτρονική έκδοση του CNN Greece, και με άλλα ηλεκτρονικά περιοδικά, στη στήλη κριτικής θεάτρου και βιβλοκρισιών. Στις Εκδόσεις «Παπαζήσης» έχει τη διεύθυνση δύο σειρών: «Θεατρικοί τόποι» και «Μεγάλοι θεατρικοί τόποι». Διευθύνει τη σειρά «Θέατρο» στις εκδόσεις «Μωβ Σκίουρος».
- Η επίκουρη - και νυν αναπληρώτρια - καθηγήτρια Εύα Στεφανή υπήρξε μέλος της κριτικής επιτροπής του 6ου Φεστιβάλ Δημιουργικού Ντοκιμαντέρ «MakeDox», στα Σκόπια (2015), αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου (2014-16), συνεργάστηκε με τον Δήμο Αθηναίων για την παραγωγή και σκηνοθεσία βίντεο, συμμετέχει σε φεστιβάλ ντοκιμαντέρ στην Ελλάδα και το εξωτερικό, είναι επιμελήτρια της κινηματογραφικής σειράς των εκδόσεων Πατάκη.

- Ο επίκουρος – και νυν αναπληρωτής – καθηγητής Μάνος Στεφανίδης συνεργάζεται με το Μουσείο Βορρέ και με λογοτεχνικά περιοδικά. Έχει παρουσιάσει τηλεοπτικές εκπομπές στη κρατική τηλεόραση, στον ANΤ1 και το SevenX. Έχει παρουσιάσει ραδιοφωνικές εκπομπές στο Τρίτο Πρόγραμμα και στο Κόκκινο 105,5. Έχει διοργανώσει πολλά σεμινάρια τέχνης και έχει οργανώσει σημαντικές εκθέσεις εικαστικών καλλιτεχνών, σε συνεργασία με κοινωνικούς και πολιτιστικούς οργανισμούς. Οργανώνει μαθήματα-ξεναγήσεις *in situ* για τους φοιτητές του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών στα Μουσεία Μπενάκη, Ακροπόλεως, Βυζαντινό, Γκίκα, Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών, συμμετείχε στο πρότζεκτ «As One» της Μαρίνας Αμπράμοβιτς στο Μουσείο Μπενάκη (Πειραιώς), καθώς και στις εκθέσεις του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά.
- Η αναπληρώτρια καθηγήτρια Ευανθία Στιβανάκη είναι, από το 1990 έως σήμερα, καλλιτεχνική διευθύντρια στο θέατρο «Αγορά» στην Πάτρα, όπου έχει αναπτύξει ποικίλη και έντονη συμμετοχή στα πολιτιστικά και καλλιτεχνικά δρώμενα (ιδρυτικό μέλος του Καλλιτεχνικού Εργαστηρίου Δήμου Πατρέων, καλλιτεχνικός έφορος της διοίκησης του Πνευματικού και Καλλιτεχνικού Κέντρου του Δήμου Πατρέων, μέλος της Δημοτικής Επιτροπής Απόκρεω και Επετειακών Εκδηλώσεων, ιδρυτικό μέλος της «Εταιρείας Θεάτρου και Τέχνης» και καλλιτεχνικός σύμβουλος της διοίκησης της, μέλος της καλλιτεχνικής επιτροπής του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Πάτρας, μέλος της οργανωτικής επιτροπής του «Διεθνούς Φεστιβάλ Πάτρας» κ.ά.). Συνεργάστηκε με θεατρικές και χορευτικές ομάδες των ελληνικών κοινοτήτων για την προετοιμασία των εορτασμών των 200 χρόνων από τη συμβολή του Ι. Καποδίστρια στη διαμόρφωση των καντονίων Γενεύης και Λωζάννης (2014).

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

7.1. Η στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος

Το Τμήμα επιδιώκει την προσέλκυση ακαδημαϊκού προσωπικού υψηλού επιπέδου με την προκήρυξη θέσεων σε αντικείμενα αιχμής και με έμφαση στην ενίσχυση της θεατρικής παιδείας στη χώρα μας, όπως το θέατρο στην εκπαίδευση, η διαχείριση πολιτισμικών δραστηριοτήτων, η δημιουργική θεατρική γραφή και η μετάφραση, σκηνοθεσία, υποκριτική, σκηνογραφία, πρωτοπορίες, κτλ.

Παράλληλα, το Τμήμα επιδιώκει να προσελκύσει φοιτητές υψηλού επιπέδου με τη δημοσιότητα των επιστημονικών του δραστηριοτήτων, την αρτιότητα του Προγράμματος Σπουδών, την αναγνώριση του ακαδημαϊκού προσωπικού του, την ενημέρωση της συλλογής της βιβλιοθήκης του και την επέκταση της χρήσης ηλεκτρονικών εποπτικών μέσων στη διδασκαλία των μαθημάτων.

7.2. Η διαδικασία διαμόρφωσης της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος

Η στρατηγική της ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση με συνεκτίμηση των επιστημονικών απαιτήσεων του κλάδου διεθνώς και στην Ελλάδα ειδικότερα και της εξέλιξης της αγοράς εργασίας. Η παρακολούθηση της ανάπτυξης του Τμήματος επικουρείται από περιοδικές αξιολογήσεις βάσει ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές και από την ενημέρωση για την επαγγελματική εξέλιξη των πτυχιούχων του μέσω του Πανελληνίου Επιστημονικού Συλλόγου Θεατρολόγων (ΠΕ.ΣΥ.Θ.). Η διαδικασία κρίνεται μέχρι σήμερα ικανοποιητική και αναμένεται να εμπλουτιστεί στο μέλλον με συστηματικότερη συλλογή στατιστικών στοιχείων και δεικτών.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Η αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών

Οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος κρίνονται επαρκείς και αποτελεσματικές, ειδικά μετά την τοποθέτηση της νέας Προϊσταμένης Γραμματείας και της απόσπασης ενός ακόμη υπαλλήλου στη Γραμματεία του ΠΠΣ. Σε ό,τι αφορά τη Γραμματεία του ΠΜΣ, έχει στελεχωθεί με έναν υπάλληλο, με αποκλειστική αρμοδιότητα την κάλυψη των αναγκών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος. Η Γραμματεία εξυπηρετεί- διεκπαιρώνει καθημερινά αιτήματα και γίνεται χρήση νέων τεχνολογιών εξυπηρετώντας, εξ αποστάσεως, τόσο τους φοιτητές, όσο και αιτήματα άλλων υπηρεσιών.

Σοβαρό πρόβλημα υποστελέχωσης εντοπίζεται στο Σπουδαστήριο του Τμήματος, στο οποίο απασχολούνται δύο βιβλιοθηκονόμοι, με σύμβαση αορίστου χρόνου.

Το Τμήμα διαθέτει εξοπλισμένο Εργαστήριο Πληροφορικής για την εξάσκηση των φοιτητών και για την κάλυψη των σπουδαστικών τους αναγκών, αν και αρκετά παλιό πλέον. Δυστυχώς όμως δεν διαθέτει το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό για να το υποστηρίξει (επιβλέπων, τεχνική βοήθεια) και για αυτό τον λόγο δεν είναι σε θέση να το θέσει στη διάθεση των φοιτητών σε πλήρες ωράριο. Μένει έτσι κατά μεγάλο μέρος αναξιοποίητος ο τεχνικός εξοπλισμός και οι φοιτητές δεν εξυπηρετούνται ικανοποιητικά. Η έλλειψη τεχνικού υποστηρικτικού προσωπικού γίνεται αισθητή και αναφορικά με τη λειτουργία και συντήρηση του λοιπού εξοπλισμού του Τμήματος (υπολογιστές, προβολείς, βίντεο, ηχοσυστήματα) που λόγω της φύσης του αντικειμένου είναι απαραίτητος για την ικανοποιητική διεξαγωγή της ακαδημαϊκής διδασκαλίας.

Οι υπηρεσίες πληροφορικής αξιοποιούνται κυρίως με την ανάπτυξη του κόμβου του Τμήματος στο Διαδίκτυο και με την διεξαγωγή βασικών λειτουργιών της Γραμματείας ηλεκτρονικά (όπως ανακοινώσεις, δηλώσεις μαθημάτων και συγγραμμάτων, βαθμολογίες κ.ά.). Το σύστημα βρίσκεται σε διαδικασία πλήρους

ανάπτυξης, γεγονός που βελτιώνει σημαντικά τις υπηρεσίες που παρέχει το Τμήμα.

8.2. Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας

Για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές η Γραμματεία του Τμήματος καθορίζει ημερομηνίες ενημέρωσης για το Τμήμα (μαθήματα, χωροταξικό, ηλεκτρονικές πλατφόρμες κλπ) και τους δίδεται το ανάλογο πληροφοριακό υλικό. Στον Οδηγό Σπουδών υπάρχουν αναλυτικές πληροφορίες για ό,τι χρειάζεται να μάθουν οι φοιτητές για τα μαθήματα, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους. Το Τμήμα έχει θεσπίσει ιδιαίτερη ημέρα υποδοχής των νεοεισερχόμενων φοιτητών με ομιλίες από τον/την Πρόεδρο και από το 2016 με θεατρικά δρώμενα σε συνεργασία μελών ΔΕΠ με φοιτητές.

Εκλεγμένοι αντιπρόσωποι συμμετέχουν στην Γ. Συνέλευση του Τμήματος.

Δεν λειτουργεί στο Τμήμα ειδική υπηρεσία υποστήριξης των εργαζομένων φοιτητών αλλά γίνεται προσπάθεια από τους διδάσκοντες να αντιμετωπίζονται κατά περίπτωση οι ανάγκες τους και να διευκολύνεται η φοίτησή τους.

Το Τμήμα συμμετέχει στη Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΜοΠροΦμεΑ) του ΕΚΠΑ, συμβάλλοντας στην ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης. Σύμβουλος Καθηγητής Τμήματος είναι ο αναπληρωτής καθηγητής Ιωσήφ Βιβιλάκης.

Ο θεσμός του Συμβούλου Καθηγητή εφαρμόζεται στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με σκοπό τη συνδρομή των φοιτητών σε ακαδημαϊκά και διοικητικά προβλήματά τους και διευκολύνεται σημαντικά από τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Στο Τμήμα ισχύουν οι υποτροφίες που αφορούν όλους τους φοιτητές του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών μέσω των διαφόρων κληροδοτημάτων.

Συγκεκριμένα:

- Τόσο οι προπτυχιακοί όσο και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών έχουν τα προνόμια και τις διευκολύνσεις που ορίζονται από τις σχετικές διατάξεις και από άλλες Υπουργικές αποφάσεις (Παροχές: φοιτητική ταυτότητα, φοιτητικό εισιτήριο, περίθαλψη, σίτιση, υποτροφίες).
- Υποτροφίες Κληροδοτημάτων. Οι υποτροφίες και τα βραβεία χορηγούνται, σύμφωνα με τη θέληση του διαθέτη κάθε κληροδοτήματος, με ορισμένες προϋποθέσεις και, ακόμη, άλλοτε με διαγωνισμό ή άλλοτε με επιλογή. Ο αριθμός των υποτρόφων δεν είναι συγκεκριμένος ή ο ίδιος κάθε χρόνο γιατί αυτό εξαρτάται από τα έσοδα κάθε κληροδοτήματος.
- Στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα παροχής υποτροφίας τόσο από ελληνικούς φορείς, όσο και από ιδρύματα του εξωτερικού, τα οποία επιβραβεύουν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για τις επιδόσεις τους στις μεταπτυχιακές σπουδές τους. Υπάρχει η δυνατότητα να λάβουν υποτροφία από τους ακόλουθους φορείς: α) Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ), β) Ιαπωνικό ίδρυμα Sasakawa. Από το 2014 που

επιβλήθηκαν δίδακτρα 400 ευρώ ανά εξάμηνο στο ΠΜΣ, οι φοιτητές δικαιούνται υποτροφιών/απαλλαγής διδάκτρων, ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση.

- ERASMUS+: Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών έχει αναπτύξει πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών από και προς το Πανεπιστήμιο Αθηνών, μέσω του προγράμματος ERASMUS+. Γίνονται δεκτοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (βλ. Ενότητα 3.1.4iv).

- Προκειμένου ο φοιτητής να μπορεί να διαμορφώσει το δικό του πρόγραμμα, σύμφωνα με τα ειδικότερα ενδιαφέροντά του, το Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΘΣ χαρακτηρίζεται από ευελιξία και μεγάλο αριθμό επιλεγόμενων μαθημάτων.

- Το Πρόγραμμα Σπουδών προσφέρει επίσης τη δυνατότητα για την πλήρη εξοικείωση των φοιτητών με τις Νέες Τεχνολογίες.

- Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΘΣ, είναι πλέον υποχρεωτική η συμμετοχή των φοιτητών στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης, σε ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών, καλλιτεχνικών και πολιτιστικών φορέων, σε τομείς του γνωστικού αντικειμένου τους, ώστε να αποκτήσουν επαγγελματική εμπειρία και εξοικείωση με τον παραγωγικό χώρο και να ανταποκριθούν ευκολότερα, μετά τη λήψη του πτυχίου τους, στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

- Για την καλύτερη διευκόλυνση της ερευνητικής δραστηριότητας των φοιτητών και της ανταπόκρισής τους στις ανάγκες των μαθημάτων, εμπλουτίζεται και ενημερώνεται συνεχώς η θεατρική βιβλιοθήκη καθώς και το αρχείο διαφανειών και video-ταινιών.

- Για την καλή λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών έχουν διατεθεί πρόσθετα κονδύλια που καλύπτουν τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης, την προμήθεια ηλεκτρονικού και τεχνικού γενικότερα εξοπλισμού.

Επίσης, είναι ενεργός ο θεσμός του εθελοντή φοιτητή για την προσαρμογή των αλλοδαπών φοιτητών οι οποίοι ξεναγούνται στους χώρους και τις διαδικασίες του Τμήματος. Το διοικητικό και το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος μιλούν τουλάχιστον την Αγγλική γλώσσα.

8.3. Οι υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα

Σε ό,τι αφορά τον τεχνικό εξοπλισμό του Τμήματος, ο οποίος αποκτήθηκε τα προηγούμενα χρόνια κυρίως μέσω του Προγράμματος Αναμόρφωσης Προπτυχιακών Σπουδών, συνέβαλε στο να θεωρηθούν, για μεγάλο διάστημα οι υποδομές του για τη διδασκαλία και την έρευνα άκρως ικανοποιητικές. Εντούτοις, ένα μεγάλο μέρος από το υπάρχον υλικό κρίνεται ότι έχει υπερβεί το χρονικό όριο καλής λειτουργίας και πρέπει να αντικατασταθεί και να εξοπλισθούν οι αίθουσες που δεν διαθέτουν εξοπλισμό. Παράλληλα, υπάρχουν ακόμη κενά στον εξοπλισμό του Τμήματος, σε θέματα συντήρησης, ενημέρωσης και βελτίωσης (update) του υπάρχοντος software. Για τα διαθέσιμα μέσα και τις υποδομές βλέπε πολύ πιο αναλυτικά στην Ενότητα 4.5.

8.4. Ο βαθμός αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)

Ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός των υπηρεσιών του Τμήματος, αν και στις περισσότερες περιπτώσεις έχει πλέον υπερβεί το χρονικό όριο καλής λειτουργίας, εξακολουθεί να αξιοποιείται από τις υπηρεσίες του Τμήματος.

Από τη Γραμματεία χρησιμοποιείται ευρέως η ιστοσελίδα, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την άμεση και ταχύτατη εξυπηρέτηση των αναγκών.

8.5. Ο βαθμός διαφάνειας και η αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού

Η απόκτηση και λειτουργία του εξοπλισμού και των υποδομών του Τμήματος έχουν γίνει ύστερα από μελέτη και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες διαφάνειας. Οι σύγχρονες υποδομές και ο εξοπλισμός καλύπτουν, συχνά με αρκετά προβλήματα, τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, για τα οποία βλ. παραπάνω, υποενότητα 4.5.

8.6. Ο βαθμός διαφάνειας και η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών πόρων

Η διαχείριση και η αξιοποίηση των οικονομικών πόρων του Τμήματος πραγματοποιούνται πάντα σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανόνες και με γνώμονα τη διαφάνεια.

9. Συμπεράσματα και σχέδια βελτίωσης, σύμφωνα και με την Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης

Σχολιασμός Δυνατών και Αδύνατων Σημείων, Ευκαιριών και Προβλημάτων για το Τμήμα

A. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

A.α. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών - Θετικά Σημεία

Τα θετικά σημεία που επισημαίνει και η Εξωτερική Αξιολόγηση του ΤΘΣ είναι:

- Σαφής ακαδημαϊκή ταυτότητα και συνεκτικός ακαδημαϊκός προσανατολισμός, που επήλθε μετά από σταδιακές αναμορφώσεις του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών.
- Λειτουργική οργάνωση του Προγράμματος Σπουδών ώστε να ανταποκρίνεται κατά το δυνατόν περισσότερο στις επαγγελματικές απαιτήσεις της αγοράς.

- Το ΠΠΣ έχει ενισχυθεί αποτελεσματικά με μαθήματα «πρακτικού» χαρακτήρα, είτε προσανατολισμένα προς τη θεατρική πράξη είτε προς τη θεατρική αγωγή (θέατρο στην εκπαίδευση).
- Διαπιστώνεται η εξαιρετική αφοσίωση των μελών ΔΕΠ και των εξωτερικών συνεργατών, οι οποίοι δημιουργούν κλίμα και προϋποθέσεις ενεργούς και δημιουργικής μάθησης, στοιχείων απαραίτητων για την επίτευξη των στόχων του ΠΠΣ. Οι φοιτητές είναι πολύ ευχαριστημένοι από την ακαδημαϊκή τους εμπειρία, τη συμπεριφορά και την ανταπόκριση των διδασκόντων στις επιστημονικές και εκπαιδευτικές υποχρεώσεις τους.
- Στην υλοποίηση του ΠΠΣ παρατηρείται ευρεία χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής, με τη συνεχώς αυξανόμενη, ποσοτικά και ποιοτικά, χρήση της ηλεκτρονικής τάξης (eclass), αλλά και τη δημιουργία Ανοιχτών Ακαδημαϊκών Μαθημάτων.
- Βέλτιστη αξιοποίηση «καλών πρακτικών», όπως είναι η σταθερή λειτουργία του Θερινού Σχολείου Αρχαίου Δράματος, που διευθύνει μέλος ΔΕΠ του Τμήματος και στο οποίο συμμετέχουν διαφορετικά μέλη ΔΕΠ κατά περίπτωση.
- Πολύ καλά εφοδιασμένη βιβλιοθήκη, σε έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό.
- Μέρμινα για τους ξένους φοιτητές Erasmus+, στους οποίους παρέχεται πρόγραμμα μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα (7 ώρες εβδομαδιαίως επί 13 εβδομάδες), με τον τίτλο: “Contemporary Greece: History, Arts and Letters”, στο οποίο συμμετέχουν κατά πρώτο και κύριο λόγο μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, αλλά συνεπικουρούν μέλη ΔΕΠ και από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και ευρύτερα, του Ε.Κ.Π.Α.
- Σαφής παιδαγωγική πολιτική και αποτελεσματική οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.
- Πολλές διακρίσεις μελών ΔΕΠ σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, είτε για το ακαδημαϊκό-επιστημονικό έργο τους είτε για την καλλιτεχνική (θεατρική, μουσική, κινηματογραφική, λογοτεχνική, συγγραφική) συμβολή τους.
- Μεγάλη «κοινωνική εξωστρέφεια» και ευρεία διασύνδεση του έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, των φοιτητών και των αποφοίτων του ΠΠΣ και ΠΜΣ του Τμήματος με διαφορετικούς τομείς της ελληνικής κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.
- Σημαντική η συμβολή της «Πρακτικής Άσκησης» των φοιτητών ΠΠΣ στην επαγγελματική απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος.
- Εισαγωγή μαθημάτων παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας – υποχρεωτικών και επιλογής – εμπλουτισμός των συνδεδεμένων με το καλλιτεχνικό γεγονός μαθημάτων, πέραν των κατ’ έτος επαναλαμβανόμενων – Σκηνοθεσία, Σκηνογραφία-ενδυματολογία, Υποκριτική-αυτοσχεδιασμός, και του υποχρεωτικού της «Θεατρικής αγωγής» – όπως του μαθήματος «Δημιουργούμε έναν θίασο» (που επαναλαμβάνεται σταθερά από το 2015-16), τις επισκέψεις-μαθήματα από διακεκριμένους καλλιτέχνες και ανθρώπους της θεατρικής πράξης, και τις επισκέψεις-συζητήσεις σε θέατρα, το μάθημα επιλογής της Δραματοθεραπείας και του Εργαστηρίου Θεατρικής Γραφής.

A. β. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών - Αρνητικά Σημεία

- Το Τμήμα αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια πολύ σημαντικές ελλείψεις ως προς την υλικοτεχνική υποδομή και τη στελέχωση του διδακτικού προσωπικού.
- Πολύ υψηλός ο ετήσιος αριθμός εισερχομένων φοιτητών σε σχέση με τις υποδομές και τις δυνατότητες του Τμήματος.
- Δεν υπάρχει ειδικά διαμορφωμένος χώρος άσκησης των φοιτητών σε θεατρικές και θεατρο-εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
- Η υφιστάμενη αναλογία υποχρεωτικών μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής δεν είναι ικανοποιητική.

Βελτιώσεις που επήλθαν από την ημερομηνία σύνταξης της Εξωτερικής Αξιολόγησης (Άνοιξη 2014):

- Καταβλήθηκαν και καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες για να βελτιωθεί η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος, ειδικότερα των αιθουσών διδασκαλίας.
- Με τη συνδρομή της Κοσμητείας και την παρέμβαση της διδάσκουσας καθηγήτριας διαμορφώθηκε χώρος άσκησης των φοιτητών σε θεατρο-εκπαιδευτικές δράσεις.
- Το πρόγραμμα σπουδών αναδιαρθρώθηκε ώστε να προσφέρονται περισσότερα μαθήματα επιλογής ενώ μειώθηκε ο αριθμός των υποχρεωτικών μαθημάτων.

A.γ. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών - Ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία

✓ Ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων

- Από τους εξωτερικούς αξιολογητές προτείνεται ο εμπλουτισμός του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με περισσότερα μαθήματα επικεντρωμένα στο σύγχρονο θέατρο και τις παραστατικές τέχνες, αλλά και με περισσότερα μαθήματα όπου προσεγγίζονται και μελετώνται πρακτικές εκφάνσεις του θεατρικού φαινομένου.
- Επίσης προτείνεται η επανεξέταση και αναθεώρηση της αναλογίας υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.
- Υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης και αναπροσανατολισμού του Προγράμματος Σπουδών, προκειμένου αυτό να ανταποκριθεί πιο άμεσα στα διεθνή ακαδημαϊκά πρότυπα αλλά και στις εγχώριες εκπαιδευτικές, επαγγελματικές και πολιτιστικές ανάγκες.
- Ως προς αυτά τα σημεία έγιναν αρκετές διορθωτικές παρεμβάσεις με τον εμπλουτισμό του ΠΠΣ με μαθήματα πρακτικού-καλλιτεχνικού χαρακτήρα αλλά και με τη συστηματική επαφή των φοιτητών με τον κόσμο της τέχνης και του θεάτρου (επισκέψεις-μαθήματα σε θέατρα, διαλέξεις, ξεναγήσεις σε εκθέσεις, προσκλήσεις γνωστών καλλιτεχνών και θεωρητικών του θεάτρου στα μαθήματα, κ.λπ.).

- Επίσης, το ΤΘΣ με τα δύο προγράμματα Αριστείας (Θαλής/Χρυσάλλης, ARCH) των οποίων είχε την επιστημονική ευθύνη η Καθηγήτρια Άννα Ταμπάκη, δημιούργησε έναν από διάυλο επικοινωνίας με την ερευνητική διαδικασία και την καλλιτεχνική πράξη, με πολλές και σημαντικές εκδηλώσεις (Ημερίδες, Συνέδρια, Συνεργασία με το Φεστιβάλ Αθηνών), στις οποίες είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν φοιτητές.
 - Σ' αυτήν την κατεύθυνση και προοπτική, διερευνάται η περαιτέρω δυνατότητα διεπιστημονικών συνεργασιών με άλλα Τμήματα, εντός και εκτός του Πανεπιστημίου Αθηνών (με αυτόν τον τρόπο λειτούργησε άλλωστε και το πρόγραμμα «Θαλής»/Χρυσάλλης, με πολλές διατμηματικές συνεργασίες εντός Φιλοσοφικής και διαπανεπιστημιακές με ακαδημαϊκούς φορείς της Ελλάδας και του εξωτερικού), σε επίπεδο εκπαίδευσης και έρευνας.
- ✓ **Ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία**
- Η σημαντική υπέρβαση του αριθμού των φοιτητών που αιτείται κάθε χρονιά το Τμήμα, θα οδηγήσει στο να μη μπορεί ν' ανταποκρίνεται επαρκώς στις εκπαιδευτικές υποχρεώσεις του.
 - Η αδυναμία προκήρυξης και κάλυψης νέων θέσεων μελών ΔΕΠ και πρόσληψης εξειδικευμένου – σε διαφορετικά πεδία της θεατρικής πρακτικής - προσωπικού (στο πλαίσιο ειδικών συμβάσεων εργασίας με το Τμήμα), θα οδηγήσει το Τμήμα όχι μόνο να δυσκολεύεται στο να υλοποιήσει το ακαδημαϊκό και ερευνητικό έργο του αλλά και να μπορέσει να προβεί στις απαιτούμενες αναθεωρήσεις και βελτιώσεις που σχεδιάζει. [Αυτό έχει μερικώς βελτιωθεί με τις προκηρύξεις δύο θέσεων ΔΕΠ και το πενταετές πρόγραμμα ΕΣΠΑ: «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες κατόχους διδακτορικού».]
 - Η βαθμιαία υποβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής του Τμήματος, σε συνάρτηση με την έλλειψη υποστήριξης από εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό (ΕΤΕΠ) θα επηρεάσει αρνητικά τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Προγράμματος Σπουδών.

B. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω, στο Τμήμα Θεατρικών Σπουδών ήδη από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997 λειτούργησε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην επιστήμη της θεατρολογίας. Οι μεταπτυχιακές σπουδές χωρίζονται σε δύο κύκλους, που καταλήγουν στην απονομή δύο διαφορετικών μεταπτυχιακών τίτλων:

- έναν πρώτο κύκλο προδιδακτορικό, που καταλήγει στην απονομή, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση του διετούς προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (ισότιμου προς το MASTER OF PHILOSOPHY) και
- ένα δεύτερο κύκλο διδακτορικό, που καταλήγει στην απονομή, μετά από εκπόνηση και επιτυχή υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, διδακτορικού διπλώματος.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 ως το 2013-2014, λειτούργησε αναμορφωμένο ΠΜΣ με τίτλο: **«Παγκόσμιο Θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία»**, ο κανονισμός του οποίου είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΤΘΣ

Λαμβάνοντας υπόψη τις διαρκώς μεταβαλλόμενες επιστημονικές και εκπαιδευτικές απαιτήσεις του κλάδου της Θεατρολογίας, τις επισημάνσεις των Εξωτερικών Αξιολογητών αλλά και το νέο τοπίο που διαμορφώνεται στον εκπαιδευτικό χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης τα τελευταία χρόνια, από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αναμόρφωσε και οργάνωσε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο: **«Από το κείμενο στη σκηνή. Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο»**, το οποίο λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

Σε αντιστοιχία με το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών είχε και έχει διεθνή (κατ' εξοχήν ευρωπαϊκό) προσανατολισμό με επίκεντρο τα ελληνικά φαινόμενα, όπως άλλωστε μαρτυρούν οι διαφορετικοί διαδοχικοί τίτλοι του κατά το διάστημα αναφοράς («Το Ελληνικό θέατρο από την αρχαιότητα έως σήμερα: Θεωρία και παράσταση», «Θέατρο: Θεωρία και Πράξη – Ιστορία και Παρόν», «Παγκόσμιο Θέατρο: Πράξη – Δραματουργία – Θεωρία» - «Από το κείμενο στη σκηνή. Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο») και όπως επιβεβαιώνουν η διάρθρωση τόσο των προηγούμενων ΠΜΣ όσο και του ισχύοντος Προγράμματος.

Β.α. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών - Θετικά Σημεία

Το αναμορφωμένο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό στους στόχους του Τμήματος αλλά και στις απαιτήσεις της κοινωνίας, δεδομένου ότι υπηρετούνται αποτελεσματικά οι προδιαγεγραμμένοι σκοποί του Προγράμματος, ήτοι:

- i) η προώθηση των θεατρικών σπουδών, οι οποίες θεσμοποιήθηκαν στην Ελλάδα μετά το 1990, με επίκεντρο την ιστορία και θεωρία του ευρωπαϊκού θεάτρου από την αρχαιότητα έως σήμερα·
- ii) η συστηματοποίηση των ερευνητικών αναζητήσεων και προβληματισμών γύρω από τη θεατρική δραστηριότητα στην Ελλάδα σε πανεπιστημιακό επίπεδο και η ανταπόκριση σ' ένα ευρύτερο κοινωνικό ενδιαφέρον για θεατρικές σπουδές αυτού του είδους·
- iii) η συμπλήρωση των προπτυχιακών σπουδών και η προετοιμασία και επιλογή των υποψηφίων για την απόκτηση του πρώτου μεταπτυχιακού ακαδημαϊκού τίτλου, και παραπέρα ίσως την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Ειδικότερα, οι επί μέρους στόχοι του ΠΜΣ, στους οποίους ανταποκρίνεται σε πολύ μεγάλο βαθμό η μέχρι στιγμής υλοποίησή του, είναι:

- Διδακτικοί: Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές παρέχεται μεγαλύτερη ευρύτητα γνώσεων και καλύτερη εποπτεία του επιστημονικού ερευνητικού γίγνεσθαι στον τομέα των θεατρικών και θεατρολογικών σπουδών

- **Ερευνητικοί:** Η κινητικότητα των μελών ΔΕΠ και των μεταπτυχιακών φοιτητών επιτρέπει την επιτόπια έρευνα αρχείων, βιβλιοθηκών, συλλογών, την παρακολούθηση συνεδρίων, συμποσίων, συναντήσεων και σεμιναρίων σε άλλες πόλεις και χώρες καθώς και τη μελέτη θεατρικών και πολιτισμικών φαινομένων σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- **Εκπαιδευτικοί:** Ερευνάται και προωθείται η αξιοποίηση του θεάτρου στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσω της εκπόνησης ειδικών ερευνητικών εργασιών και της διοργάνωσης ειδικών σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς.
- **Οικονομικοί – επαγγελματικοί – κοινωνικοί:** Οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου (α΄ και β΄ κύκλου) θα μπορούν να απορροφηθούν ως ειδικοί σύμβουλοι ή διδάσκοντες σε σχολεία και διευθύνσεις της Μέσης Εκπαίδευσης. Επίσης υπάρχει η προοπτική της ανάπτυξης της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης, μέσω της στελέχωσης των αντίστοιχων σχολών, με ειδικούς επιστήμονες, κατόχους του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Επιπρόσθετα, η παρεχόμενη εκπαίδευση επιτρέπει την κατάρτιση ειδικών επιστημόνων που μπορούν να απορροφηθούν τόσο στην ελληνική αγορά εργασίας όσο και στη διεθνή πολιτισμική δραστηριότητα.

Στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, η παρακολούθηση του οποίου είναι υποχρεωτική για τους συμμετέχοντες φοιτητές, ο τρόπος εργασίας και εξέτασης των επιδόσεων, βασίζεται στη σταθερή και απρόσκοπτη ζωντανή επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των συντελεστών της εκπαιδευτικής πράξης, καθώς και στην επαρκή ανάπτυξη, μέσα από τη συλλογικότητα, δεξιοτήτων των φοιτητών, όπως ομαδικότητα στην έρευνα, κριτική ικανότητα, δυνατότητα επιλογής, δημιουργικότητα και αυτενέργεια.

Η δομή και ο κανονισμός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών περιγράφονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΤΘΣ και στον ετήσιο *Οδηγό Σπουδών*.

Στα θετικά σημεία συγκαταλέγονται επίσης αρκετές σημαντικές ενέργειες, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο δημοσιότητας του Προγράμματος και που σκοπό έχουν τη σφαιρική προβολή των δραστηριοτήτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών αλλά και των ίδιων των μεταπτυχιακών φοιτητών τόσο του Α΄ όσο και του Β΄ κύκλου σπουδών.

- **Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα**
- **Διοργάνωση κύκλου διαλέξεων:**
- **Συνέδρια και ημερίδες**
- **Εκδόσεις**

Β.β . Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών - Ανάγκες και προοπτικές

- ✓ Προβολή και περαιτέρω προώθηση του ΠΜΣ στην ελληνική κοινωνία και διασύνδεση δράσεων με φορείς παρόμοιας στοχοθεσίας
- ✓ Αναζήτηση νέων εξειδικεύσεων οι οποίες να ενσωματώνουν τις νέες εξελίξεις στη θεατρική τέχνη και πρακτική

Μεταφέρονται εδώ στοιχεία από τα τελικά συμπεράσματα του Απολογισμού του τ. Προέδρου του Τμήματος, Πλάτωνα Μαυρομούστακου, για την τετραετία 2011-2015:

<http://www.theatre.uoa.gr/proboli-anakoinwshs/to-tmima-8eatricon-spoydon-toy-e8nikoy-kai-kapodistriakoy-panepisthmioy-a8hnon-kata-thn-tetraetia-2011-2015.html>:

Στα ενεργητικά της περιόδου εγγράφεται η αξιολόγηση του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών από επιτροπή εξωτερικών κριτών που πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2014: το κείμενο και οι αντιδράσεις της επιτροπής ήταν ιδιαίτερα θετικές αλλά και οι προτάσεις που διατυπώθηκαν αξίζει να εξεταστούν με ιδιαίτερη προσοχή. Η ίδια η διαδικασία ήταν πολύ ενδιαφέρουσα, συμμετείχαν όλα τα μέλη ΔΕΠ, φοιτητές, απόφοιτοι αλλά και συνεργαζόμενοι με το ΤΘΣ, τόσο από το εσωτερικό όσο και από το εξωτερικό ενώ όλες οι παρουσιάσεις ήταν καλά προετοιμασμένες και κράτησαν το ενδιαφέρον της επιτροπής Το τελικό κείμενο που κατατέθηκε από την επιτροπή εξωτερικής αξιολόγησης τοποθετεί πολλά ζητήματα σε μια βάση που παρακινεί σε ένα γόνιμο διάλογο και το ΤΘΣ οφείλει να εξετάσει τις μελλοντικές του προοπτικές μέσα από τις προτάσεις αυτές. [...]

Συνοπτικά παρακάτω παρατίθενται οι κρίσεις και προτάσεις για την ακόμη καλύτερη λειτουργία του ΤΘΣ. Σημειώνεται ότι, [όπως έχει ήδη επισημανθεί πιο πάνω], πολλές από τις προτάσεις της Επιτροπής αξιολόγησης έχουν υιοθετηθεί και ήδη έχουν γίνει αρκετές αναπροσαρμογές για να ακολουθήσει το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών τις βασικές κατευθύνσεις που τέθηκαν από την τελική εισήγηση των εξωτερικών αξιολογητών που κατατέθηκε στην ΑΔΙΠ την άνοιξη του 2014, [προβληματισμός που εν πολλοίς είχε ήδη απασχολήσει το Τμήμα κατά τη διάρκεια του Προγράμματος Αναμόρφωσης των Προπτυχιακών Σπουδών (2003-2008)].

Βλ. Έκθεση Επιτροπής Αξιολόγησης ΑΔΙΠ:

http://www.theatre.uoa.gr/fileadmin/theatre.uoa.gr/uploads/PDF_Files/Tmima/EXTERNAL_EVALUATION_REPORT_-_THEATRE_STUDIES_EKPA_29_APRIL_2014.pdf

α. Θετικές Κρίσεις

- i. Υψηλή εκπαιδευτική και επιστημονική ποιότητα του παρεχόμενου έργου, παρά τις εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες κάτω από τις οποίες τα μέλη ΔΕΠ και οι φοιτητές του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών καλούνται να φέρουν σε πέρας τις υποχρεώσεις τους.
- ii. Πολύ αποτελεσματική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών τόσο στις εκπαιδευτικές δομές (ευρεία χρήση της ηλεκτρονικής τάξης και διαφορετικών μεθόδων ασύγχρονης εκπαίδευσης) όσο και στις οργανωτικές-διοικητικές δομές (εγγραφές φοιτητών, βαθμολογία φοιτητών, δήλωση συγγραμμάτων, αναβαθμισμένη και διαρκώς εμπλουτιζόμενη ιστοσελίδα του Τμήματος, Facebook του Τμήματος).
- iii. Μεγάλη «κοινωνική εξωστρέφεια» και ευρεία διασύνδεση του έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, των φοιτητών και των αποφοίτων του ΠΠΣ

- και ΠΜΣ του Τμήματος με διαφορετικούς τομείς της ελληνικής κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής.
- iv. Μεγάλη συμβολή της «Πρακτικής Άσκησης» των φοιτητών ΠΠΣ στην επαγγελματική απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος.
 - v. Ύπαρξη ενός ακαδημαϊκά στιβαρού και αποτελεσματικού (εκπαιδευτικά και επαγγελματικά) Προγράμματος Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών, το οποίο συνέβαλε στην εδραίωση της επιστήμης της θεατρολογίας στην Ελλάδα και με βάση το οποίο το Τμήμα μπορεί στο εξής να αναπροσανατολίσει τον στρατηγικό σχεδιασμό του.
 - vi. Ερευνητικό και εκδοτικό έργο υψηλής επιστημονικής ποιότητας, ακαδημαϊκής αναγνωρισιμότητας και υψηλών, ευρωπαϊκών και διεθνών προδιαγραφών από μέρους των μελών ΔΕΠ.
 - vii. Πολλές διακρίσεις πολλών μελών ΔΕΠ σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, είτε για το ακαδημαϊκό-επιστημονικό έργο τους είτε για την καλλιτεχνική (θεατρική, μουσική, κινηματογραφική, λογοτεχνική, συγγραφική) συμβολή τους.
 - viii. Σταθερή ετήσια έκδοση Επιστημονικού Περιοδικού (*Παράβασις*), με διεθνή επιστημονική-ακαδημαϊκή εμβέλεια και σημαντικότερη συμβολή στον τομέα της ιστορίας και θεωρίας του ελληνικού και παγκόσμιου θεάτρου.
 - ix. Σημαντικά ερευνητικά προγράμματα (Θαλής, Δίκτυο Έρευνας και Τεκμηρίωσης των Παραστάσεων του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, τρία ερευνητικά προγράμματα Πυθαγόρας, που ολοκληρώθηκαν αλλά συνεχίζουν να εμπλουτίζονται, πρόγραμμα Πέργαμος, πολλά ατομικά ερευνητικά προγράμματα Καποδίστριας κ.ά.).
 - x. Σημαντικός αριθμός από σταθερές και μακράς διάρκειας διμερείς συμφωνίες στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus, που θα αναπτυχθούν περαιτέρω στο πλαίσιο του Erasmus+.
 - xi. Σημαντικές, εθνικές και διεθνείς, συνεργασίες με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, από το χώρο των θεατρικών σπουδών, της θεατρικής πρακτικής, της εκπαίδευσης, της πολιτιστικής διαχείρισης, των Τεχνών.
 - xii. Παραδειγματική λειτουργία του «Θερινού Σχολείου Αρχαίου Δράματος» (από το 2002 και μέχρι σήμερα), που επιτρέπει την τακτική διεπιστημονική συνάντηση μελών ΔΕΠ και μεταπτυχιακών φοιτητών από πολλές χώρες του εξωτερικού.

β. Προτάσεις που έχουν γίνει αποδεκτές και έχουν ήδη υλοποιηθεί ή έχει δρομολογηθεί η υλοποίησή τους

- i. Αναμόρφωση του Π.Μ.Σ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014, σε μια προσπάθεια εκσυγχρονισμού και ενδυνάμωσης των αποκτώμενων γνώσεων και δεξιοτήτων.
- ii. Κατάργηση του καθεστώτος των τελικών γραπτών εξετάσεων, μετά την ολοκλήρωση του ΠΜΣ, ως προϋπόθεσης για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος
- iii. Ανάγκη περαιτέρω διεύρυνσης των ακαδημαϊκών ανταλλαγών (φοιτητών και διδασκόντων) και των διαπανεπιστημιακών συνεργασιών με φορείς του εξωτερικού.
- iv. Ανάγκη αναβάθμισης και συντήρησης της υλικοτεχνικής υποδομής του Τμήματος.
- v. Ανάγκη εξασφάλισης ενός ειδικά διαμορφωμένου χώρου άσκησης των φοιτητών σε θεατρικές και θέατρο-εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
- vi. Επανεξέταση της ισχύουσας αναλογίας μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων τόσο σε επίπεδο ΠΠΣ όσο και σε επίπεδο ΠΜΣ, καθώς και πρόταση ενίσχυσης των μαθημάτων «πρακτικού» χαρακτήρα σε επίπεδο ΠΠΣ.

γ. Προτάσεις που επιβάλλεται να απασχολήσουν περισσότερο το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών στο μέλλον:

- i. Να διατηρηθεί ο γόνιμος προβληματισμός μεταξύ των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, σχετικά με τον ακαδημαϊκό και επαγγελματικό αναπροσανατολισμό του Τμήματος, την αναθεώρηση της αναλογίας μεταξύ υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων, την εισαγωγή περισσότερων πρακτικών μαθημάτων, την εισαγωγή «κατευθύνσεων» ή «τομέων», με στόχο την παρακολούθηση των εξελίξεων στον χώρο της θεατρικής πράξης και των θεατρικών σπουδών στον 21ο αιώνα.
- ii. Εμπλουτισμός του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με περισσότερα μαθήματα επικεντρωμένα στο σύγχρονο θέατρο και τις παραστατικές τέχνες, αλλά και με περισσότερα μαθήματα όπου προσεγγίζονται και μελετώνται πρακτικές εκφάνσεις του θεατρικού φαινομένου.
- iii. Μεγαλύτερη θεματική και μεθοδολογική εξειδίκευση του ισχύοντος Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.
- iv. Ανάγκη να επαυξηθεί η διεθνής προσβασιμότητα του υψηλών προδιαγραφών επιστημονικού-ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ, μέσα από περισσότερες δημοσιεύσεις σε ξένα περιοδικά, συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια, συνεργασίες με ξένα πανεπιστήμια και ξένους θεατρικούς φορείς.
- v. Παράλληλα με την αδιαμφισβήτητη δέσμευση των μελών ΔΕΠ στην υψηλή ποιότητα του παραγόμενου θεωρητικού/ιστορικού έργου, ανάγκη διερεύνησης νέων προσεγγίσεων και μεθόδων ώστε να συνδυαστούν ακόμη περισσότερο ο «πρακτικός» και «θεωρητικός» χαρακτήρας των θεατρικών σπουδών.
- vi. Σ' αυτή την κατεύθυνση, ανάγκη διερεύνησης των υπάρχουσών δυνατοτήτων για την ανάπτυξη περισσότερων διεπιστημονικών

συνεργασιών με άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής και της Σχολής Καλών Τεχνών.

Τελικά συμπεράσματα και σκέψεις για τη λειτουργία του ΤΘΣ

Απολογισμός του τ. Προέδρου του Τμήματος, καθηγητή Πλάτωνα Μαυρομούστακου (και σε ανκύλες οι προσθήκες ή επεξηγήσεις της νυν Προέδρου, καθηγήτριας Άννας Ταμπάκη), για την τετραετία 2011-Οκτ. 2015: «Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών σήμερα βρίσκεται στα μέσα της τρίτης δεκαετίας της ύπαρξής του. Είναι ασφαλώς η στιγμή που πρέπει να γίνει μία σε βάθος συζήτηση η οποία θα συμβάλει στην χάραξη μίας στρατηγικής ανάπτυξης που θα του επιτρέψει να διατηρήσει το υψηλό επίπεδό του στην ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και να εδραιωθεί ανάμεσα στα ανάλογα θεατρολογικά τμήματα της Ευρώπης εξασφαλίζοντας για τους φοιτητές του ένα υψηλό επίπεδο ακαδημαϊκών σπουδών. Κατά την πρώτη δεκαετία της λειτουργίας του με την εναλλαγή στην προεδρία του των δύο ιδρυτικών στελεχών τον νυν Ακαδημαϊκό, σκηνοθέτη Σπύρο Α. Ευαγγελάτο και τον Καθηγητή Βάλτερ Πούχνερ, το τμήμα ανέπτυξε μία σειρά πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη του τόσο στο εκπαιδευτικό όσο και στο ερευνητικό επίπεδο που καθόρισαν την εικόνα και το προφίλ του. Η επιλογή επιφανών επιστημόνων από διαφορετικά επιστημονικά πεδία, στο βαθμό μάλιστα που οι επιστημονικά καταρτισμένοι θεατρολόγοι ήταν τότε ελάχιστοι, καθόρισε μία λαμπρή εικόνα του τμήματος κατά την πρώτη δεκαετία της ύπαρξής του. Η παρουσία συναδέλφων όπως ο Διευθυντής του Μουσείου Μπενάκη αρχαιολόγος Άγγελος Δεληβορριάς, η [νυν] Ακαδημαϊκός και ιστορικός Χρύσα Μαλτέζου, ο νεοελληνιστής και ποιητής Νάσος Βαγενάς, οι δύο θεατρολόγοι Δημήτρης Σπάθης και Λίλα Μαράκα, η [προερχόμενη από το Τμήμα Φιλοσοφίας] καθηγήτρια Χαρά Μπακονικόλα και άλλοι [η ιστορικός της αρχιτεκτονικής Ελένη Φεσσά-Εμμανουήλ και ο αρχαιολόγος Σάββας Γώγος] που έχουν αφυπηρετήσει σήμερα μαζί με πλειάδα εξωτερικών συνεργατών μεγάλου βεληνεκούς έκαναν το ΤΘΣ πόλο έλξης για πολλούς νέους και νέες.

Από την αρχή της λειτουργίας του το ΤΘΣ καθορίστηκε από δύο επιλογές. Η επιλογή της ενσωμάτωσης του στη Φιλοσοφική Σχολή και η επιλογή να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο ερευνητικό έργο στο βαθμό που οι θεατρικές σπουδές είχαν απόλυτη ανάγκη ένα βιβλιογραφικό εύρος για τη στήριξη του διδακτικού έργου, καθόρισαν σε μεγάλο ποσοστό τη λειτουργία του. Η εκδοτική προσπάθεια που ανέλαβε το τμήμα ως ακαδημαϊκή μονάδα με την έκδοση περιοδικού και μελετημάτων αλλά και η μεμονωμένη προσπάθεια κάθε διδάσκοντα του τμήματος να συμβάλει με το προσωπικό συγγραφικό του έργο πλούτισαν την ελληνική θεατρολογική βιβλιογραφία με σημαντικό αριθμό επιστημονικών συμβολών. Η συχνή διοργάνωση συνεδρίων συνέβαλε στη δημιουργία ενός νέου χώρου διαλόγου στην ελληνική ακαδημαϊκή κοινότητα, και έδωσε σημαντική ώθηση, στην προσπάθεια να εδραιωθεί ο νέος επιστημονικός κλάδος των θεατρικών σπουδών.

Η άμεση δημιουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είχε ως αποτέλεσμα την εμφάνιση νέων διδασκόντων που στελέχωσαν το ΤΘΣ και άλλα Τμήματα Θεατρικών Σπουδών της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Παράλληλα στο τέλος της πρώτης δεκαετίας της δημιουργίας του το ΤΘΣ ανέπτυξε δράσεις στον μεταπτυχιακό κύκλο που επέτρεψαν να αποκτήσει σχέσεις με ομόλογα

ευρωπαϊκά τμήματα, να βρει μια θέση στο διεθνή χάρτη των Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών.

Η παρακολούθηση των αλλαγών που έχουν συμβεί στα Τμήματα Θεατρικών Σπουδών όλης της Ευρώπης είναι ζητούμενο για την ελληνική θεατρολογία και τις ελληνικές θεατρικές σπουδές. Η σύνδεση με τη σύγχρονη θεατρική δραστηριότητα που χαρακτηρίζει τον κλάδο, η ενσωμάτωση δημιουργικών διαδικασιών θεατρικής εκπαίδευσης στα πανεπιστήμια, η διατύπωση νέων θεωρητικών προσεγγίσεων και οι νέες τροπές της θεατρικής πράξης που γνώρισε η παγκόσμια σκηνή τις δύο τελευταίες δεκαετίες συνέβαλαν σε αλλαγές της εικόνας και του περιεχομένου των θεατρικών σπουδών στα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. [...].

Είναι αναγκαίο σήμερα περισσότερο από ποτέ, όλοι εμείς που αποτελούμε το Διδακτικό Επιστημονικό Προσωπικό του ΤΘΣ να προσπαθήσουμε να δούμε το μέλλον του σε ένα χρονικό εύρος πιο μακριά από τη δική μας παρουσία στο Τμήμα. [...]

Ελπίζουμε, τέλος, ότι η πρόσφατη ανανέωση του ΠΜΣ η προσπάθεια εκσυγχρονισμού του με την προσφορά μεγαλύτερης επιλογής σεμιναρίων και μαθημάτων με καλλιτεχνικό χαρακτήρα, καθώς και ο σοβαρός προβληματισμός που έχει αναπτυχθεί για τη δημιουργία Τομέων και κατευθύνσεων στο ΠΠΣ με την ανάλογη προσαρμογή των μαθημάτων κορμού και επιλογής θα φέρουν τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.»

10. Σχέδια βελτίωσης

10.1. Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος

Προώθηση και υποστήριξη όλων των σχεδίων δράσης του Τμήματος.

10.2. Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία

- Κάλυψη θέσεων μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ για την κάλυψη νέων επιστημονικών κατευθύνσεων και αντικειμένων από ειδικευμένους επιστήμονες·
- Οικονομική ενίσχυση των πολλών και ποικίλων ερευνητικών, επιστημονικών-εκδοτικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του Τμήματος·
- Οικονομική ενίσχυση για τη συντήρηση των νέων εξοπλισμένων χώρων του Τμήματος, την αναβάθμιση των συνθηκών έρευνας και διδασκαλίας αλλά και την ανάπλαση, επέκταση και τον υλικότεχνικό εξοπλισμό των κτιριακών υποδομών, ώστε να διασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες έρευνας και διδασκαλίας και να αναπτύσσονται οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες των φοιτητών·
- Αποκατάσταση της καθαριότητας στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής, με προσωπικό σε καθημερινή βάση, συντήρηση και λειτουργία των ανελκυστήρων·

- Περιορισμός της γραφειοκρατίας για μικρές αγορές υλικών·
- Δημιουργία αίθουσας τηλεδιασκέψεων στη Φιλοσοφική Σχολή·
- Παρουσία κλητήρα στη Σχολή·
- Σημαντική αύξηση και κάλυψη των οργανικών θέσεων για τον κλάδο ΠΕ32 και συστηματική εισαγωγή του μαθήματος της θεατρικής στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

11. Πίνακες

ΕΠΙΤΟΜΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

ΙΔΡΥΜΑ: ΕΚΠΑ

ΤΜΗΜΑ : Θεατρικών Σπουδών

Αριθμός προσφερόμενων κατευθύνσεων:

Αριθμός μεταπτυχιακών προγραμμάτων: ένα (1)

Σχετικός πίνακας	Ακαδημαϊκό έτος	Τρέχον έτος (2015-2016)*	2014 - 2015	T-2	T-3	T-4	T-5
# 1	Συνολικός αριθμός μελών ΔΕΠ	18	18				
# 1	Λοιπό προσωπικό	3	3				
# 2	Συνολικός αριθμός προπτυχιακών φοιτητών σε κανονικά έτη φοίτησης (ν X 2)	1.032	1.040				
# 3	Προσφερόμενες από το Τμήμα θέσεις στις πανελλαδικές	80	80				
# 3	Συνολικός αριθμός νεοεισερχομένων φοιτητών	119	171				
# 7	Αριθμός αποφοίτων	63	77				
# 6	Μ.Ο. βαθμού πτυχίου	7.5	7.35				
# 4	Προσφερόμενες από το Τμήμα Θέσεις ΠΜΣ	20	20				
# 4	Αριθμός αιτήσεων για ΠΜΣ	28	24				
# 12.1	Συνολικός αριθμός μαθημάτων για την απόκτηση πτυχίου	58	58				
# 12.1	Σύνολο υποχρεωτικών μαθημάτων (Υ)	46	46				
# 12.1	Συνολικός αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής	44	42				
# 15	Συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων ΔΕΠ		157				
# 16	Αναγνώριση ερευνητικού έργου (σύνολο)		476				
# 17	Διεθνείς συμμετοχές		7				

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		Τρέχον έτος*2015-2016		Προηγ. Έτος 2014-2015		Τρέχον έτος - 2		Τρέχον έτος - 3		Τρέχον έτος - 4		Τρέχον έτος - 5	
		A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ	A	Θ
Καθηγητές	Σύνολο	2	3	2	3								
	Από εξέλιξη	-	-	-	-								
	Νέες προσλήψεις	-	-	-	-								
	Συνταξιοδοτήσεις	-	-	1	-								
	Παραιτήσεις	-	-	-	-								
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	3	3	1	2								
	Από εξέλιξη	1	1	2	3								
	Νέες προσλήψεις	-	-	-	-								
	Συνταξιοδοτήσεις	-	-	-	-								
	Παραιτήσεις	-	-	-	-								
Επικουροι Καθηγητές	Σύνολο	1	4	4	4								
	Από εξέλιξη	1	1	-	-								
	Νέες προσλήψεις	-	-	-	-								
	Συνταξιοδοτήσεις	-	-	-	-								
	Παραιτήσεις	-	-	-	-								
Λέκτορες	Σύνολο	-	2	-	2								
	Νέες προσλήψεις	-	-	-	-								
	Συνταξιοδοτήσεις	-	-	-	-								
	Παραιτήσεις	-	-	-	-								
Μέλη ΕΕΔΙΠ	Σύνολο	-	-	-	-								
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο		6	-	-								
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	-	-	-	-								
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	2	1	1	2								

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις).

Α: Άρρηνες, Θ: Θήλειες

Πίνακας 2. Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	Τρέχον έτος*2015-2016	Προηγ. Έτος 2014-2015	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Προπτυχιακοί	1.032	1.040				
Μεταπτυχιακοί (ΜΔΕ)	47	41				
Διδακτορικοί	31	41				

Πίνακας 3. Εξέλιξη του αριθμού των νέο-εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

Εισαχθέντες με:	Τρέχον έτος*2015-2016	Προηγ. Έτος 2014-2015	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Εισαγωγικές εξετάσεις	81	104				
Μετεγγραφές (εισροές προς το Τμήμα)	16	41				
Μετεγγραφές (εκροές προς άλλα Τμήματα)**	-	-				
Κατατακτήριες εξετάσεις (Πτυχιούχοι ΑΕΙ/ΤΕΙ)	11	9				
Άλλες κατηγορίες	21	6				
Σύνολο**	119	160				
<i>Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)</i>	5	11				

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

– ** Προσοχή: ο αριθμός των εκροών πρέπει να αφαιρεθεί κατά τον υπολογισμό του Συνόλου.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 4. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)*

Τίτλος ΠΜΣ: «Από το κείμενο στη σκηνή. Το ελληνικό θέατρο σε διάλογο με το παγκόσμιο» Κανονική διάρκεια σπουδών (μήνες): 24

	Τρέχον έτος 2015-2016	Προηγ. Έτος 2014-2015	Τρέχον έτος - 2	Τρέχον έτος - 3	Τρέχον έτος - 4	Τρέχον έτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	28	24				
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	18	9				
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	10	15				
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων	20	20				
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων	14	11				
Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	8	23			-	
Αλλοδαποί φοιτητές (εκτός προγραμμάτων ανταλλαγών)	-	-				

* Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για **κάθε** ΠΜΣ.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 5. Εξέλιξη του αριθμού των θέσεων και των αποφοίτων* του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

	Τρέχον έτος 2015-2016**	Προηγ. Έτος 2014-2015	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος - 5
Συνολικός αριθμός Αιτήσεων (α+β)	9	1				
(α) Πτυχιούχοι του Τμήματος	9					
(β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων	-					
Συνολικός αριθμός προσφερόμενων θέσεων						
Συνολικός αριθμός εγγραφέντων υποψηφίων	9	1				
Απόφοιτοι	1	-				
Μέση διάρκεια σπουδών αποφοίτων	5					

* Απόφοιτοι = Αριθμός Διδακτόρων που ανακηρύχθηκαν στο έτος που αφορά η στήλη.

** Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 6. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των αποφοίτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχον έτος - 5						
Τρέχον έτος - 4						
Τρέχον έτος - 3						
Τρέχον έτος - 2						
Προηγ. Έτος 2014-2015	77	0%	13 φοιτητές 17%	48 φοιτητές 62%	16 φοιτητές 21%	7.35
Τρέχον έτος*2015-2016	60	0%	8 φοιτητές 13%	42 φοιτητές 70%	10 φοιτητές 17%	7,75
<i>Σύνολο</i>						

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξήγηση: Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 26 (=15%)].

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 7. Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Στον πίνακα αυτόν θα αποτυπωθούν τα εξελικτικά στοιχεία 7 συνολικά ετών: του έτους στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης και των 6 προηγούμενων ετών. Προσαρμόστε τις χρονολογίες ανάλογα.

Έτος αποφοίτησης	Αποφοιτήσαντες Διάρκεια Σπουδών (σε έτη)								Δεν έχουν αποφοιτήσει (καθυστερούντες)	Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	K+6 και πλέον		
Τρέχον έτος – 6										
Τρέχον έτος – 5										
Τρέχον έτος – 4										
Τρέχον έτος – 3										
Τρέχον έτος – 2										
Προηγ. Έτος 2014-2015	2	12	15	16	15	7	3	7	92	45%
Τρέχον έτος* 2015-2016	2	9	19	8	11	9	1	1	68	54%

*Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 8. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
Τρέχον έτος – 5					
Τρέχον έτος – 4					
Τρέχον έτος – 3					
Τρέχον έτος – 2					
Προηγ. Έτος 2014- 2015	77				
Τρέχον έτος* 2015-2016	60				
<i>Σύνολο</i>					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 9. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών

		Τρέχον έτος* 2015-2016	Προηγ. Έτος 2014-2015	Τρέχον έτος - 2	Τρέχον έτος - 3	Τρέχον έτος - 4	Τρέχον έτος - 5	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	8	9				
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	5	6				
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού	6	6					
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**		1				
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Σύνολο			19	22				

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 10. Επαγγελματική ένταξη των αποφοίτων των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων ΠΜΣ	Χρονικό διάστημα επαγγελματικής ένταξης μετά την αποφοίτηση (σε μήνες)**			
		6	12	24	Μη ενταχθέντες – συνέχεια σπουδών
Τρέχον έτος - 5					
Τρέχον έτος - 4					
Τρέχον έτος - 3					
Τρέχον έτος - 2					
Προηγ. Έτος 2014- 2015	24				
Τρέχον έτος* 2015-2016	8				
<i>Σύνολο</i>	<i>32</i>				

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Οι στήλες συμπληρώνονται με το πλήθος των αποφοίτων ΠΜΣ, των οποίων η επαγγελματική ένταξη πραγματοποιήθηκε εντός του αντίστοιχου χρονικού διαστήματος μετά την αποφοίτησή τους.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 11. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά ή Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

		Τρέχον έτος* 2015-2016	Προηγ. Έτος 2014-2015	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος – 5	Σύνολο
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Επισκέπτες φοιτητές άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων στο Τμήμα	Εσωτερικού							
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που δίδαξαν σε άλλο Α.Ε.Ι. ή σε άλλο Τμήμα	Εσωτερικού		1					
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**						
		Άλλα						
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων Α.Ε.Ι. ή Τμημάτων που δίδαξαν στο Τμήμα	Εσωτερικού	3						
	Εξωτε- ρικού	Ευρ.**	2					
		Άλλα						
Σύνολο		5	1					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

** Ευρωπαϊκά προγράμματα ανταλλαγών.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 12.1 Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-2016)¹

Εξάμηνο Σπουδών	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Πιστ. Μονάδες ECTS	Κατηγορία μαθήματος ³	Υποβάθρου (Υ) Επιστ. Περιοχής (ΕΠ) Γενικών Γνώσεων (ΓΓ) Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΑΔ)	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Σε ποιο εξάμηνο σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Προαπαιτούμενα μαθήματα ⁴	Ιστότοπος ⁵	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁶
1ο	Το ελληνικό θέατρο νεότερων χρόνων Α΄	68Θ300	4	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Α΄	68Θ400	4	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Α΄	68Θ450	4	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Α΄	68Θ200	4	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου	68Θ004	4	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Αρχαία Ελληνικά Α΄	68Θ100	4	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Εισαγωγή στην θεατρική Αγωγή Α΄	68ΘΣ45	5	Υ		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/	
2ο	Το ελληνικό θέατρο νεότερων χρόνων Β΄	68Θ302	4	Υ		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Β΄	68Θ402	4	Υ		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Β΄	68Θ452	4	Υ		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Β΄	68Θ202	4	Υ		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Εισαγωγή στην θεατρική Αγωγή Β΄	68ΘΣ46	5	Υ		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/	
3ο	Το ελληνικό θέατρο νεότερων χρόνων Γ΄	68Θ304	4	Υ		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Γ΄	68Θ404	4	Υ		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Γ΄	68Θ454	4	Υ		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Γ΄	68Θ204	4	Υ		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Ιστορία της Τέχνης Α΄	68Θ610	4	Υ		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/	
4ο	Ιστορία και πολιτισμός της νεότερης Ευρώπης (1492-1789)	68Θ020	4	Υ		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/	
	Το ελληνικό θέατρο των νεότερων χρόνων Δ΄	68Θ306	4	Υ		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Δ΄	68Θ406	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Δ΄	68Θ456	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Το θέατρο της αρχαιότητας Δ΄	68Θ206	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία της Τέχνης Β΄	68Θ612	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Πρακτική άσκηση	68Θ617	6	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στη μεθοδολογία της θεατρολογικής έρευνας	68Θ010	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄	68ΘΣ04	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στη σκηνογραφία. Θεατρική αρχιτεκτονική και ενδυματολογία Β΄	68Θ028	4	Y		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
5^ο	Εισαγωγή στη διδακτική της θεατρικής πράξης Α΄	68ΘΣ42	4	Y		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στην ιστορία της υποκριτικής και σκηνοθεσίας Α΄	68Θ016	4	Y		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία νεοελληνικού θεάτρου Ε΄	68Θ998	4	Y		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Το θέατρο της αρχαιότητας Ε΄	68Θ208	4	Y		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στη σκηνογραφία, θεατρική αρχιτεκτονική και ενδυματολογία Α΄	68Θ018	4	Y		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Θεωρία του θεάτρου και του δράματος Α΄	68Θ500	4	Y		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
6^ο	Εισαγωγή στη διδακτική της θεατρικής πράξης Β΄	68Θ002	4	Y		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στην ιστορία της υποκριτικής και της σκηνοθεσίας Β΄	68Θ026	4	Y		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Θεωρία του θεάτρου και του δράματος Β΄	68Θ502	4	Y		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας Β΄	68Θ606	4	Y		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Φιλοσοφία του θεάτρου και του δράματος	68Θ999	4	Y		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
7^ο	Θεωρία της λογοτεχνίας	68Θ600	4	Y		3	7		http://www.theatre.uoa.gr/
8^ο	Σεμινάριο (Εργασία)	68Θ900	12	Y		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία και πολιτισμός της σύγχρονης Ευρώπης (1789-1945)	68Θ946	4	Y		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Ιστορία του σύγχρονου Ευρωπαϊκού και Αμερικανικού Θεάτρου	68ΘΣ47	4	Y		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στα είδη του Μουσικού Θεάτρου	68Θ966	4	Y		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία του Κινηματογράφου Α': Θεωρία και Πράξη	68ΘΣ43	4	Y		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία του Κινηματογράφου Β': Θεωρία και Πράξη	68ΘΣ44	4	Y		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ	Jean Racine (Ρακίνας): Τεχνίτης της ψυχολογικής τραγωδίας	68ΘΕ100	4	EE		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/
	Το θέατρο του Μικρασιατικού Ελληνισμού	68ΘΕ117	4	EE		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στο αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό θέατρο	68ΘΕ115	4	EE		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/
	Θέατρο και πολιτική στην Ελλάδα 1950-1960	68ΘΕ76	4	EE		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ένας θίασος. Δημιουργούμε ένα θίασο	68ΘΕ108	4	EE		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Η επιθεώρηση στον 20ό αιώνα	68Θ987	4	EE		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Νεότερη και σύγχρονη ιστορία του βιβλίου	68ΘΣ24	4	EE		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Έλληνες ηθοποιοί 19 ^{ος} – 20 ^{ος} αιώνας	68ΘΣ17	4	EE		3	7		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εργαστήριο δημιουργικής γραφής	68ΘΕ113	4	EE		3	7		http://www.theatre.uoa.gr/
	Erasmus A': Contemporary Greece: History, Arts and Letters	68ΘΣ33	4	EE		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/
	Σκηνογραφία-Ενδυματολογία Α'	68Θ972	4	EE		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/
	Σκηνοθεσία Α'	68Θ975	4	EE		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ζητήματα φύλου στον Σαίξπηρ	68ΘΣ09	4	EE		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στη δραματοθεραπεία	68ΘΕ114	4	EE		3	5		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	68Θ130	4	EE		3	1		http://www.theatre.uoa.gr/
	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	68Θ160	4	EE		3	3		http://www.theatre.uoa.gr/
Ε.Ε. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση	68ΘΕ105	4	EE		3	7		http://www.theatre.uoa.gr/

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Ειδική αγωγή	68ΠΔ58	4	EE		3	1		http://www.ppp.uoa.gr/
	Κοινωνική ψυχολογία Ι	68ΨΧ11	4	EE		3	1		http://www.ppp.uoa.gr/
	Ψυχολογία των μαθησιακών δυσκολιών	68ΨΧ79	4	EE		3	3		http://www.psych.uoa.gr/
	Θεωρία & πράξη της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	68ΨΧ82	4	EE		3	5		http://www.ppp.uoa.gr/
	Ψυχολογία της επικοινωνίας	68ΨΧ84	4	EE		3	5		http://www.ppp.uoa.gr/
	Σχολική ψυχολογία	68ΨΧ10	4	EE		3	7		http://www.ppp.uoa.gr/
ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΑΡΙΝΟ	Τοπική ιστορία θεάτρου	68ΘΕ103	4	EE		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/
	Καραγκιόζης & Λαϊκός πολιτισμός	68ΘΕ112	4	EE		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ένας θίασος. Δημιουργούμε ένα θίασο Β΄	68ΘΕ109	4	EE		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ντοκιμαντέρ: Θεωρία & Πράξη	68ΘΕ111	4	EE		3	2		http://www.theatre.uoa.gr/
	Το Θέατρο του Ζαν Ζενέ	68ΘΣ04	4	EE		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ιστορία Αποικιοκρατίας 19ός - 20ός αιώνας	68ΘΣ15	4	EE		3			http://www.theatre.uoa.gr/
	Carlo Goldoni: Κείμενα & παραστάσεις	68ΘΣ40	4	EE		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Erasmus Β΄ Contemporary Greece: History, Arts and Letters	68ΘΣ41	4	EE		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Σκηνοθεσία Β΄	68Θ970	4	EE		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Σκηνογραφία - Ενδυματολογία Β΄	68Θ978	4	EE		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Υποκριτική - Αυτοσχεδιασμός	68ΘΣ16	4	EE		3	8		http://www.theatre.uoa.gr/
	Ζητήματα ετερότητας	68ΘΕ110	4	EE		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Λατινική φιλολογία	68ΘΣ34	4	EE		3	6		http://www.theatre.uoa.gr/
	Αρχαία Ελληνικά-Κωμωδία	68Θ102	4	EE		3	2		http://www.phil.uoa.gr/
	Εισαγωγή στην Πληροφορική	68ΘΕ89	4	EE		3	4		http://www.di.uoa.gr/
Ε.Ε. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Ο Θεατρολόγος-εμψυχωτής. Διδακτική άσκηση στο σχολείο	68ΘΕ106	4	EE		3	4		http://www.theatre.uoa.gr/
	Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης	68ΨΧ81	4	EE		3	4		http://www.ppp.uoa.gr/
	Κοινωνική ψυχολογία ΙΙ	68ΨΧ77	4	EE		3	6		http://www.ppp.uoa.gr/
	Παιδαγωγική	68Θ150	4	EE		3	6		http://www.ppp.uoa.gr/

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Παιδαγωγική ψυχολογία	68ΨΧ80	4	EE		3	4		http://www.ppp.uoa.gr/	
	Σύγχρονες θεωρίες μάθησης	68ΨΧ83	4	EE		3	8		http://www.ppp.uoa.gr/	

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

3 Χρησιμοποιείστε τις ακόλουθες συντομογραφίες :

Υ = Υποχρεωτικό

Ε = κατ' επιλογήν από πίνακα μαθημάτων

EE = Μάθημα ελεύθερης επιλογής

Π = Προαιρετικό

Αν το Τμήμα κατηγοριοποιεί τα μαθήματα με διαφορετικό τρόπο, εξηγήστε.

4 Σημειώστε τον/τους κωδικούς αριθμούς του/των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

5 Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

6 Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

7 Συμπληρώστε όλα τα μαθήματα που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών.

Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Πίνακας 12.2. Μαθήματα Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. Έτος 2015-2016)¹

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Εξάμηνο σπουδών.	Μαθήματα ² Προγράμματος Σπουδών (ανά εξάμηνο)	Κωδικός Μαθήματος	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο και βαθμίδα)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε) & αντίστοιχες ώρες/εβδ.	Πολλαπλή Βιβλιογραφία (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ³)	Αριθμός φοιτητών που εγγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αριθμός Φοιτητών που πέρασε επιτυχώς στην κανονική ή επαναληπτική εξέταση	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές ⁴
1ο	Το ελληνικό θέατρο νεωτέρων χρόνων Α΄	68Θ300	Γ. Βαρζελιώτη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι		181	104	76	
	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Α΄	68Θ400	Ι. Βιβιλάκης Καθηγητής			Ναι		189	113	53	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Α΄	68Θ450	Α. Αλτουβά Λέκτορας			Ναι		211	125	77	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Α΄	68Θ200	Αικ. Διαμαντάκου Επικ. Καθηγήτρια			Ναι		175	107	88	
	Εισαγωγή στην τέχνη του θεάτρου	68Θ004	Γρ. Ιωαννίδης Επικ. Καθηγητής			Ναι		218	139	132	
	Αρχαία Ελληνικά Α΄	68Θ100	Ι. Κωνσταντάκος Λέκτορας			Ναι		193	117	70	
	Εισαγωγή στην θεατρική Αγωγή Α΄	68ΘΣ45	Ε. Στιβανάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι		149	123	123	
2ο	Το ελληνικό θέατρο νεωτέρων χρόνων Β΄	68Θ302	Α. Ταμπάκη Καθηγήτρια			Ναι		210	130	91	
	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Β΄	68Θ402	Κ. Γεωργακάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι		223	129	89	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Β΄	68Θ452	Α. Αλτουβά Λέκτορας			Ναι		182	123	72	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Β΄	68Θ202	Αικ. Διαμαντάκου Επικ. Καθηγήτρια			Ναι		166	79	75	
	Εισαγωγή στην θεατρική Αγωγή Β΄	68ΘΣ46	Ε. Στιβανάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι		173	144	144	
3ο	Το ελληνικό θέατρο νεωτέρων χρόνων Γ΄	68Θ304	Κ. Πετράκου Καθηγήτρια			Ναι		235	130	54	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Γ΄	68Θ404	Χρ.Βασιλάκου Καθηγήτρια			Ναι	263	141	107	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Γ΄	68Θ454	Σ. Φελοπούλου Επικ.Καθηγήτρια			Ναι	194	145	75	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Γ΄	68Θ204	Αικ.Διαμαντάκου Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	178	90	82	
	Ιστορία της Τέχνης Α΄	68Θ610	Μ. Στεφανίδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	225	108	47	
	Ιστορία και πολιτισμός της νεότερης Ευρώπης (1492-1789)	68Θ020	Α.Καρακατσούλη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	252	120	67	
4 ^ο	Το ελληνικό θέατρο των νεωτέρων χρόνων Δ΄	68Θ306	Γρ.Ιωαννίδης Επικ. Καθηγητής			Ναι	215	133	60	
	Ιστορία ευρωπαϊκού θεάτρου Δ΄	68Θ406	Κ. Γεωργακάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	242	128	90	
	Ευρωπαϊκή δραματολογία Δ΄	68Θ456	Σ. Φελοπούλου Επικ.Καθηγήτρια			Ναι	197	119	62	
	Το θέατρο της αρχαιότητας Δ΄	68Θ206	Αικ.Διαμαντάκου Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	173	68	60	
	Ιστορία της Τέχνης Β΄	68Θ612	Μ. Στεφανίδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	232	106	79	
	Πρακτική άσκηση	68Θ617	Γ. Βαρζελιώτη Επικ. Καθηγήτρια			Όχι	125	77	77	
	Εισαγωγή στη μεθοδολογία της θεατρολογικής έρευνας	68Θ010	Χρ.Βασιλάκου Καθηγήτρια			Ναι	268	38	38	
	Ιστορία Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄	68ΘΣ04	Α.Χρυσογέλου- Κατσή Γ.Ξούριας Αναπλ. Καθηγητές			Όχι	85	29	25	
	Εισαγωγή στη σκηνογραφία. Θεατρική αρχιτεκτονική και ενδυματολογία Β΄	68Θ028	Μ. Στεφανίδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	211	99	80	
5 ^ο	Εισαγωγή στη διδακτική της θεατρικής πράξης Α΄	68ΘΣ42	Ε.Στιβανάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	144	95	95	
	Εισαγωγή στην ιστορία της υποκριτικής και σκηνοθεσίας Α΄	68Θ016	Πλ. Μαυρομούστακος Καθηγητής			Ναι	151	68	64	
	Ιστορία νεοελληνικού θεάτρου Ε΄	68Θ998	Γρ.Ιωαννίδης Επικ. Καθηγητής			Ναι	198	113	82	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Το θέατρο της αρχαιότητας Ε΄	68Θ208	Γ. Βαρζελιώτη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	193	127	115	
	Εισαγωγή στη σκηνογραφία, θεατρική αρχιτεκτονική και ενδυματολογία Α΄	68Θ018	Μ. Στεφανίδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	182	86	60	
	Θεωρία του θεάτρου και του δράματος Α΄	68Θ500	Γ. Πεφάνης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	131	65	56	
6°	Εισαγωγή στη διδακτική της θεατρικής πράξης Β΄	68Θ002	Ε.Στιβανάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	111	83	83	
	Εισαγωγή στην ιστορία της υποκριτικής και της σκηνοθεσίας Β΄	68Θ026	Α. Αλτουβά Λέκτορας			Ναι	149	81	67	
	Θεωρία του θεάτρου και του δράματος Β΄	68Θ502	Γ. Πεφάνης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	131	54	52	
	Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας Β΄	68Θ606	Μ. Ρώτα -Α. Αγάθος Αναπλ. Καθηγητές			Ναι	163	99	61	
	Φιλοσοφία του θεάτρου και του δράματος	68Θ999	Γ. Πεφάνης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	121	36	33	
7°	Θεωρία της λογοτεχνίας	68Θ600	Π.Καρπούζου Αναπλ. Καθηγήτρια			Όχι	170	90	43	
8°	Σεμινάριο (Εργασία)	68Θ900	όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος			Όχι	151	54	54	
	Ιστορία και πολιτισμός της σύγχρονης Ευρώπης (1789-1945)	68Θ946	Α.Καρακατσούλη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	142	67	63	
	Ιστορία του σύγχρονου Ευρωπαϊκού και Αμερικανικού Θεάτρου	68ΘΣ47	Γρ.Ιωαννίδης Επικ. Καθηγητής			Ναι	143	74	65	
	Εισαγωγή στα είδη του Μουσικού Θεάτρου	68Θ966	Μ.Ι.Αλεξιάδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	125	64	63	
	Ιστορία του Κινηματογράφου Α΄: Θεωρία και Πράξη	68ΘΣ43	Ευ.Στεφανή Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	145	73	69	
	Ιστορία του Κινηματογράφου Β΄: Θεωρία και Πράξη	68ΘΣ44	Ευ.Στεφανή Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	120	65	60	
ΕΠΙΛΟΓ ΗΣ ΧΕΙΜΕΡΙ ΝΟ	JeanRacine(Ρακίνας): Τεχνίτης της ψυχολογικής τραγωδίας	68ΘΕ100	Α. Ταμπάκη Καθηγήτρια			Ναι	85	46	45	
	Το θέατρο του Μικρασιατικού Ελληνισμού	68ΘΕ117	Χρ.Βασιλάκου Καθηγήτρια			Ναι	51	24	24	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Εισαγωγή στο αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό θέατρο	68ΘΕ115	Κ. Πετράκου Καθηγήτρια			Ναι	31	14	8	
	Θέατρο και πολιτική στην Ελλάδα 1950-1960	68ΘΕ76	Κ. Γεωργακάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	82	11	10	
	Ένας θίασος. Δημιουργούμε ένα θίασο	68ΘΕ108	Ε.Στιβανάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	43	29	29	
	Η επιθεώρηση στον 20ό αιώνα	68Θ987	Κ. Γεωργακάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	89	16	16	
	Νεώτερη και σύγχρονη ιστορία του βιβλίου	68ΘΣ24	Α.Καρακατσούλη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	44	10	9	
	Έλληνες ηθοποιοί 19 ^{ος} – 20 ^{ος} αιώνας	68ΘΣ17	Α. Αλτουβά Λέκτορας			Ναι	81	25	25	
	Εργαστήριο δημιουργικής γραφής	68ΘΕ113	Πλ.Μαυρομούστακος Καθηγητής			Ναι	52	46	46	
	Erasmus Α': Contemporary Greece: History, Arts and Letters	68ΘΣ33	Πλ. Μαυρομούστακος Καθηγητής			Ναι	3	1	1	
	Σκηνογραφία-Ενδυματολογία Α'	68Θ972	Μ. Στεφανίδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	60	6	6	
	Σκηνοθεσία Α'	68Θ975	Γρ.Ιωαννίδης Επικ. Καθηγητής			Ναι	37	13	13	
	Ζητήματα φύλου στον Σαίξπηρ	68ΘΣ09	Γ. Βαρζελιώτη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	125	80	79	
	Εισαγωγή στη δραματοθεραπεία	68ΘΕ114	Αικ.Διαμαντάκου Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	74	47	44	
	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	68Θ130	Γ. Μαρκόπουλος Καθηγητής			Ναι	28	4	3	
	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	68Θ160	Α.Ράλλη Αναπλ. Καθηγήτρια			Όχι	140	22	20	
Ε.Ε. ΠΑΙΔΑΓΩ ΓΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙ ΑΣ	Εργαλεία του θεάτρου στην εκπαίδευση	68ΘΕ105	Ι. Βιβιλάκης Καθηγητής			Ναι	60	42	42	
	Ειδική αγωγή	68ΠΔ58	Α. Γενά Καθηγήτρια			Όχι	55	18	12	
	Κοινωνική ψυχολογία Ι	68ΨΧ11	Α. Παπαστυλιανού Καθηγήτρια			Όχι	72	26	14	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

	Ψυχολογία των μαθησιακών δυσκολιών	68ΨΧ79	Π. Δημητροπούλου			Όχι	69	34	32	
	Θεωρία & πράξη της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	68ΨΧ82	Χ. Παρθένης Επικ. Καθηγήτριας			Όχι	50	27	15	
	Ψυχολογία της επικοινωνίας	68ΨΧ84	Α. Παπαστυλιανού Καθηγήτρια			Όχι	34	6	4	
	Σχολική ψυχολογία	68ΨΧ10	Χ. Χατζηχρήστου Καθηγήτρια			Όχι	65	49	20	
ΕΠΙΛΟΓ ΗΣ ΕΑΡΙΝΟ	Τοπική ιστορία θεάτρου	68ΘΕ103	Χρ.Βασιλάκου Καθηγήτρια			Ναι	47	10	10	
	Καραγκιόζης & Λαϊκός πολιτισμός	68ΘΕ112	Ι. Βιβιλάκης Καθηγητής			Ναι	44	14	14	
	Ένας θίασος. Δημιουργούμε ένα θίασο Β΄	68ΘΕ109	Ε.Στιβανάκη Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	26	18	18	
	Ντοκιμαντέρ: Θεωρία & Πράξη	68ΘΕ111	Ευ.Στεφανή Αναπλ. Καθηγήτρια			Ναι	159	116	112	
	Το Θέατρο του Ζαν Ζενέ	68ΘΣ04	Σ. Φελοπούλου Επικ.Καθηγήτρια			Όχι	85	29	25	
	Ιστορία Αποικιοκρατίας 19ός - 20ός αιώνας	68ΘΣ15	Α.Καρακατσούλη Επικ. Καθηγήτρια			Όχι	41	15	15	
	Carlo Goldoni: Κείμενα & παραστάσεις	68ΘΣ40	Γ. Βαρζελιώτη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	89	14	14	
	Erasmus Β΄ Contemporary Greece: History, Arts and Letters	68ΘΣ41	Πλ. Μαυρομούστακος Καθηγητής			Ναι	4	0	0	
	Σκηνοθεσία Β΄	68Θ970	Μ.Ι.Αλεξιάδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	38	12	12	
	Σκηνογραφία - Ενδυματολογία Β΄	68Θ978	Μ. Στεφανίδης Αναπλ. Καθηγητής			Ναι	20	8	8	
	Υποκριτική - Αυτοσχεδιασμός	68ΘΣ16	Γρ.Ιωαννίδης Επικ. Καθηγητής			Ναι	58	47	45	
	Ζητήματα ετερότητας	68ΘΕ110	Γ. Βαρζελιώτη Επικ. Καθηγήτρια			Ναι	122	82	70	
	Λατινική φιλολογία	68ΘΣ34	Δ. Μπενέτος Αναπλ. Καθηγητής			Όχι	6	0	0	
	Αρχαία Ελληνικά-Κωμωδία	68Θ102	Ι.Κωνσταντάκος- Χρ.Φάκας Αναπλ. Καθηγητές			Όχι	12	1	0	
	Εισαγωγή στην Πληροφορική	68ΘΕ89	Α. Πινό			Ναι	12	3	2	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

			ΕΔΠ								
Ε.Ε. ΠΑΙΔΑΓΩ ΓΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙ ΑΣ	Ο Θεατρολόγος-εμπνευστής. Διδακτική άσκηση στο σχολείο	68ΘΕ106	Ι. Βιβιλάκης Καθηγητής			Ναι	38	29	29		
	Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης	68ΨΧ81	Α. Παπακωνσταντίνου Αναπλ. Καθηγητής			Όχι	15	7	6		
	Κοινωνική ψυχολογία II	68ΨΧ77	Α. Παπαστυλιανού Καθηγήτρια			Όχι	33	6	1		
	Παιδαγωγική	68Θ150	Μ. Δασκολιά Επικ. Καθηγήτρια			Όχι	44	31	24		
	Παιδαγωγική ψυχολογία	68ΨΧ80	Φ. Αντωνίου Επικ. Καθηγήτρια			Όχι	35	15	6		
	Σύγχρονες θεωρίες μάθησης	68ΨΧ83	Ζ. Συμυρναίου Επικ. Καθηγήτρια			Όχι	16	15	13		

1 Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

2 Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο *Πρόγραμμα Σπουδών* (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου), όπως ακριβώς στον Πίνακα 12.1.

3 Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, συστήματα προβολής, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

4 Αν η απάντηση είναι **θετική**, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Επίσης, επισυνάψτε ένα δείγμα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήθηκε και περιγράψτε στην *Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης* τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας, προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ. το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες. Αν το μάθημα **ΔΕΝ** αξιολογήθηκε, αφήστε το πεδίο κενό.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 13.1 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Ακαδημ. έτος 2015-2016)¹

Τίτλος ΠΜΣ: «ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ»

α.α.	Μάθημα ²	Κωδικός Μαθήματος	Ιστότοπος ³	Σελίδα Οδηγού Σπουδών ⁴	Υπεύθυνος Διδάσκων και Συνεργάτες (ονοματεπώνυμο & βαθμίδα)	Υποχρεωτικό (Υ) Κατ'επιλογήν (Ε) Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)	Διαλέξεις (Δ), Φροντιστήριο (Φ) Εργαστήριο (Ε)	Σε ποιο εξάμηνο διδάχθηκε; ⁵ (Εαρ.-Χειμ.)	Αριθμός φοιτητών που ενεγράφησαν στο μάθημα	Αριθμός Φοιτητών που συμμετείχαν στις εξετάσεις	Αξιολογήθηκε από τους Φοιτητές; ⁶
1	Μεθοδολογία της έρευνας-Εκδοτική κειμένων	ΘΜ01	www.theatre.uoa.gr	75	Γεωργία Βαρζελιώτη	Υ		X	14	14	ΝΑΙ
2	Ανάλυση παράστασης	ΘΜ03	www.theatre.uoa.gr	75	Πλάτων Μαυρομούστακος	Υ		X	14	14	ΝΑΙ
3	4+1 συναντήσεις για το σύγχρονο ελληνικό θέατρο.	ΘΕ07	www.theatre.uoa.gr	75	Γρηγόρης Ιωαννίδης	Ε		X	4	4	ΝΑΙ
4	Το δράμα του σώματος	ΘΕ08	www.theatre.uoa.gr	75	Μάνος Στεφανίδης	Ε		X	5	5	ΝΑΙ
5	Theatre in Canada/Canadian Theatre– Current Trends in Czech Theatre: Tradition and Modernity	ΘΕ11	www.theatre.uoa.gr	75	Martin Psenicka	Ε		X	5	5	ΝΑΙ
6	Μεγάλη εργασία (ελεύθερη)	ΘΜ06	www.theatre.uoa.gr	75		Υ		Ε	14	14	
7	Το αρχαίο θέατρο και η πρόσληψή του	ΘΜ02	www.theatre.uoa.gr	75	Καίτη Διαμαντάκου	Υ		Ε	14	14	ΝΑΙ
8	Θεατρική μετάφραση: θεωρία και πράξη	ΘΜ07	www.theatre.uoa.gr	75	Άννα Ταμπάκη	Υ		Ε	14	14	ΝΑΙ

¹ Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ΠΜΣ συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε ΠΜΣ.

² Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου).

³ Σημειώστε την ηλεκτρονική διεύθυνση του μαθήματος, αν υπάρχει.

⁴ Σημειώστε τη σελίδα του Οδηγού Σπουδών (αν υπάρχει), όπου περιγράφονται οι στόχοι, η ύλη και ο τρόπος διδασκαλίας και εξέτασης του μαθήματος.

⁵ Σημειώστε με την υποδεικνυόμενη συντομογραφία σε ποιο από τα δύο εξάμηνα (ή και στα δύο) της Εσωτερικής Αξιολόγησης διδάχθηκε το συγκεκριμένο μάθημα.

⁶ Αν η απάντηση είναι θετική, σημειώστε τον αριθμό των φοιτητών που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια γι' αυτό το μάθημα. Αν το μάθημα ΔΕΝ αξιολογήθηκε. Αφήστε το πεδίο κενό. Επίσης, περιγράψτε στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης τα κριτήρια και τους τρόπους αξιολόγησης της διδασκαλίας (προσθέστε στοιχεία της απόδοσης των φοιτητών, στοιχεία που δείχνουν τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών, με βάση π.χ το ερωτηματολόγιο κατά την αποφοίτηση ή τα αποτελέσματα αξιολόγησης μαθημάτων από τους φοιτητές ή άλλα δεδομένα που αποδεικνύουν την επιτυχία του μαθήματος, καθώς και τυχόν δυσκολίες).

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

9	Ζητήματα νεοελληνικού θεάτρου	ΘΜ08	www.theatre.uoa.gr	75	Αρετή Βασιλείου	Y		E	14	14	NAI
10	Όπερα και αρχαιοελληνικό δράμα	ΘΕ12	www.theatre.uoa.gr	75	Μηνάς Αλεξιάδης	E		E	7	7	NAI
11	Αριθμολογία και νεοελληνική ποίηση	ΘΕ13	www.theatre.uoa.gr	75	Αλεξάνδρα Σαμουήλ	E		E	7	7	NAI
12	Σύγχρονο θέατρο και πρωτοπορίες του θεάτρου	ΘΜ11	www.theatre.uoa.gr	75	Κάτια Αρφαρά	Y		X	11	11	NAI
13	Θεωρία θεάτρου και δράματος	ΘΜ12	www.theatre.uoa.gr	75	Γιώργος Πεφάνης	Y		X	11	11	NAI
14	Εργαστήριο δραματολογικών και σκηνικών πρακτικών	ΘΜ13	www.theatre.uoa.gr	75	Πλάτων Μαυρομούστακος	Y		X	11	11	NAI
15	Από το μεταμοντέρνο και τον εννοιολογικό χορό στον 21ο αιώνα	ΘΕ14	www.theatre.uoa.gr	75	Στεριανή Τσιντζιλώνη	E		X	6	6	NAI
16	Όψεις της ευρωπαϊκής και αμερικάνικης πρωτοπορίας στο ελληνικό θέατρο του μεσοπολέμου.	ΘΕ15	www.theatre.uoa.gr	75	Αρετή Βασιλείου	E		X	5	5	NAI
17	Ζητήματα παγκόσμιου θεάτρου	ΘΜ09	www.theatre.uoa.gr	75	Σοφία Φελοπούλου	Y		X	11	11	NAI
18	Διπλωματική εργασία Μεταπτυχιακού Προγράμματος	ΔΙΜΠ	www.theatre.uoa.gr	75		Y		E	5	5	
19	Υποστήριξη Μεταπτυχιακού Προγράμματος	ΥΜΠ	www.theatre.uoa.gr	75		Y		E	5	5	

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 13.2 Μαθήματα Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών(Ακαδημ. Έτος2015-2016)

Τίτλος ΠΜΣ:« ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ »

α.α	Μάθημα ⁷	Κωδικός Μαθήματος	Ωρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα	Περιλαμβάνονται ώρες εργαστηρίου ή άσκησης ⁸ ;	Διδακτ. Μονάδες	Πρόσθετη Βιβλιογραφία ⁹ (Ναι/Όχι)	Σε ποιο εξάμηνο των σπουδών αντιστοιχεί; (1 ^ο , 2 ^ο κλπ.)	Τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα ¹⁰	Χρήση εκπαιδ. μέσων (Ναι/Όχι)	Επάρκεια Εκπαιδευτικών Μέσων (Ναι/Όχι ¹¹)
1	Μεθοδολογία της έρευνας-Εκδοτική κειμένων	ΘΜ01	3		6	ΝΑΙ	1	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
2	Ανάλυση παράστασης	ΘΜ03	3		6	ΝΑΙ	1	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	4+1 συναντήσεις για το σύγχρονο ελληνικό θέατρο.	ΘΕ07	3		6	ΝΑΙ	1	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
4	Το δράμα του σώματος	ΘΕ08	3		6	ΝΑΙ	1	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
5	Theatre in Canada/Canadian Theatre– Current Trends in Czech Theatre: Tradition and Modernity	ΘΕ11	3		6	ΝΑΙ	1	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6	Μεγάλη εργασία (ελεύθερη)	ΘΜ06			12	ΝΑΙ	2	0		
7	Το αρχαίο θέατρο και η πρόσληψή του	ΘΜ02	3		6	ΝΑΙ	2	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
8	Θεατρική μετάφραση: θεωρία και πράξη	ΘΜ07	3		6	ΝΑΙ	2	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
9	Ζητήματα νεοελληνικού θεάτρου	ΘΜ08	3		6	ΝΑΙ	2	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10	Όπερα και αρχαιοελληνικό δράμα	ΘΕ12	3		6	ΝΑΙ	2	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11	Αριθμολογία και νεοελληνική ποίηση	ΘΕ13	3		6	ΝΑΙ	2	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ
12	Σύγχρονο θέατρο και πρωτοπορίες του θεάτρου	ΘΜ11	3		6	ΝΑΙ	3	0	ΝΑΙ	ΝΑΙ

⁷ Καταγράψτε τα μαθήματα με τη σειρά που ορίζεται στο Πρόγραμμα Σπουδών (δηλ. 1^ο, 2^ο, 3^ο κ.ο.κ. εξαμήνου)

⁸ Σε περίπτωση θετικής απάντησης, σημειώστε τον αριθμό των ωρών εργαστηρίου.

⁹ Πέραν των δωρεάν διανεμομένων συγγραμμάτων.

¹⁰ Σημειώστε τον αύξοντα αριθμό του ή των προαπαιτούμενων μαθημάτων, αν υπάρχουν.

¹¹ Υπάρχουν επαρκή εκπαιδευτικά μέσα, όπως χώροι διδασκαλίας, υπολογιστές, εκπαιδευτικά λογισμικά; Αν η απάντηση είναι αρνητική, δώστε σύντομη αναφορά των ελλείψεων.

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

13	Θεωρία θεάτρου και δράματος	ΘΜ12	3		6	NAI	3	0	NAI	NAI
14	Εργαστήριο δραματολογικών και σκηνικών πρακτικών	ΘΜ13	3		6	NAI	3	0	NAI	NAI
	Από το μεταμοντέρνο και τον εννοιολογικό χορό στον 21ο αιώνα	ΘΕ14	3		6	NAI	3	0	NAI	NAI
	Όψεις της ευρωπαϊκής και αμερικάνικης πρωτοπορίας στο ελληνικό θέατρο του μεσοπολέμου.	ΘΕ15	3		6	NAI	3	0	NAI	NAI
	Ζητήματα παγκόσμιου θεάτρου	ΘΜ09	3		6	NAI	3	0	NAI	NAI
	Διπλωματική εργασία Μεταπτυχιακού Προγράμματος	ΔΙΜΠ			16	NAI	4	0		
	Υποστήριξη Μεταπτυχιακού Προγράμματος	ΥΜΠ			14	NAI	4	0		

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΚΠΑ

Πίνακας 14. Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΜΔΕ)

Τίτλος ΠΜΣ: « ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΕ ΔΙΑΛΟΓΟ ΜΕ ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ »

Έτος Αποφοίτησης	Συνολικός αριθμός αποφοιτησάντων	Κατανομή Βαθμών (αριθμός φοιτητών και % επί του συνόλου των αποφοιτησάντων)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (στο σύνολο των απόφοιτων)
		5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
Τρέχον έτος – 4						
Τρέχον έτος – 3						
Τρέχον έτος - 2						
Προηγ. Έτος 2014-2015	24	-	-	2 φοιτητές – 8,7 %	21 φοιτητές - 91.3 %	9
Τρέχον* έτος 2015-2016	8			2 φοιτητές – 25%	6 φοιτητές- 75%	8.5
<i>Σύνολο</i>	32					

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

Σημειώστε σε κάθε στήλη τον αριθμό των φοιτητών που έλαβαν την αντίστοιχη βαθμολογία και το ποσοστό που αυτοί εκπροσωπούν επί του συνολικού αριθμού των αποφοιτησάντων το συγκεκριμένο έτος [π.χ. 6 (=5%)].

Προσοχή! Το άθροισμα κάθε έτους πρέπει να συμφωνεί με το άθροισμα των αποφοιτησάντων που δώσατε για το αντίστοιχο έτος στον Πίνακα 4.

Πίνακας 15. Αριθμός Επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z	H	Θ	I
Τρέχον έτος – 4										
Τρέχον έτος – 3										
Τρέχον έτος – 2										
Προηγ. Έτος 2014- 2015	8	18	-	28	-	20	8	68	2	113
Τρέχον έτος* 2015-2016	14	7	3	12	-	10	8	64	6	3
Σύνολο										

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

- A = Βιβλία/μονογραφίες
- B = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές
- Γ = Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές
- Δ = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές
- E = Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές
- ΣΤ = Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους
- Z = Συλλογικοί τόμοι στους οποίους επιστημονικός εκδότης είναι μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος
- H = Άλλες εργασίες
- Θ = Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά
- I = Βιβλιοκρισίες που συντάχθηκαν από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Πίνακας 16. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου του Τμήματος

	A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	Z
Προηγ. έτος 2014-2015							
Τρέχον έτος 2015-2016							
Τρέχον έτος – 2							
Προηγ. έτος 2014- 2015	111	74	13	25	7	75	-
Τρέχον έτος*2015-2016	234	72	22	19	5	64	-
Σύνολο							

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

Επεξηγήσεις:

A = Ετεροαναφορές

B = Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου

Γ = Βιβλιοκρισίες τρίτων για δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος

Δ = Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων

E = Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών

ΣΤ = Προσκλήσεις για διαλέξεις

Z = Διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Πίνακας 17. Διεθνής Ερευνητική/Ακαδημαϊκή Παρουσία Τμήματος

		Τρέχον έτος*	Τρέχον έτος – 1	Τρέχον έτος – 2	Τρέχον έτος – 3	Τρέχον έτος – 4	Τρέχον έτος – 5	Σύνολο
Αριθμός συμμετοχών σε διεθνή ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα	Ως συντονιστές	2	3					
	Ως συνεργάτες (partners)	10	3					
Αριθμός μελών ΔΕΠ με χρηματοδότηση από διεθνείς φορείς ή διεθνή προγράμματα έρευνας								
Αριθμός μελών ΔΕΠ με διοικητικές θέσεις σε διεθνείς ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς οργανισμούς ή επιστημονικές εταιρείες		8	7					

Σημείωση: Τα σκιασμένα πεδία δεν συμπληρώνονται.

* Πρόκειται για το ακαδημαϊκό έτος (δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα), στο οποίο αναφέρεται η Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης.

12. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επιστημονική δραστηριότητα των μελών του Τμήματος κατά το διάστημα 2014-2016. Για μια πολύ πιο αναλυτική αποτύπωση των επιστημονικών δραστηριοτήτων των μελών ΔΕΠ βλ. τους ετήσιους Οδηγούς Σπουδών του Τμήματος.

ΒΙΒΛΙΑ-ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ

Αλεξία ΑΛΤΟΥΒΑ

- Άννα Ταμπάκη - Μαρία Σπυριδοπούλου - Αλεξία Αλτουβά, *Ιστορία και Δραματολογία του Ευρωπαϊκού θεάτρου. Από την Αναγέννηση στον 18ο αιώνα*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, Αθήνα 2015, 402 σελ.
- *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα. Πρακτικά*. Επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη - Αλεξία Αλτουβά, Αθήνα 2016, 224 σ.

Γωγώ ΒΑΡΖΕΛΙΩΤΗ

- Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, 850 σ.
- Platon Mavromoustakos, Gogo Varzelioti (eds.), *Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates*, έκδοση της Ακαδημίας Πλάτωνος για το Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων, Αθήνα - Λαύριο - Επίδαυρος, Ιούνιος - Ιούλιος 2015, 304 σ.
- Επιμέλεια του δίτομου Επιστημονικού Περιοδικού του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών *Παράβασις*, τ. 13/1 (724 σ.) και τ. 13/2, (202 σ.), Αθήνα 2015.
- Επιμέλεια του δίτομου Επιστημονικού Περιοδικού του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών *Παράβασις*, τόμ. 14/1 και τόμ. 14/2, Αθήνα 2016.

Ιωσήφ ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ

- Επιμέλεια έκδοσης του βιβλίου του Βάλτερ Πούχνερ, *Ο Λάζαρος στην ορθόδοξη παράδοση και τον λαϊκό πολιτισμό της Βαλκανικής*. Εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2015.
- Επιμέλεια έκδοσης του βιβλίου του Βάλτερ Πούχνερ, *Ο Ιούδας στην ορθόδοξη παράδοση και τον λαϊκό πολιτισμό της Βαλκανικής*. Εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2015.

Αικατερίνη ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ-ΑΓΑΘΟΥ

- Σύνταξη, επιμέλεια και εισαγωγή στον τόμο: Τάσος Λιγνάδης, *Κριτικές Θεάτρου. Νεοελληνική δραματουργία (1975-1989)*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2015, 675 σ. (Εισαγωγή: «Κριτικός αποθησαυρισμός 1975-1989», σ. 9-43).

Άννα ΚΑΡΑΚΑΤΣΟΥΛΗ

- «*Μαχητές της Ελευθερίας*» και *1821: Η Ελληνική Επανάσταση στη διεθνή της διάσταση*, Εκδόσεις Πεδίο, Αθήνα 2016.

Πλάτων ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ

- Platon Mavromoustakos, Gogo Varzelioti (eds.), *Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates*, έκδοση της Ακαδημίας Πλάτωνος για το Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων, Αθήνα - Λαύριο - Επίδαυρος, Ιούνιος - Ιούλιος 2015, 304 σ.

Κυριακή ΠΕΤΡΑΚΟΥ

- *Σχήματα και εικόνες: από τον ρομαντισμό στον μεταμοντερνισμό. Δεκαέξι μελετήματα για το νεοελληνικό θέατρο*, Παπαζήσης, Αθήνα 2015.

Γιώργος Π. ΠΕΦΑΝΗΣ

- (επιμέλεια, εισαγωγή και βιβλιογραφία) *Η λάμψη του χρήματος στην νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση έως σήμερα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, 924 σ.

Βάλτερ ΠΟΥΧΝΕΡ

- *Das neu griechische Schatten theater Karagiozis*, Hollitzer Wissenschaftsverlag, Wien, 2014 (Don Juan Archiv Wien, Ottomania 4), 264 σ., 39 εικ.

- *Εφαρμοσμένη Λαογραφία. Ο λαϊκός πολιτισμός σε επιστήμες και τέχνες*, Αρμός, Αθήνα 2014 (Λαογραφία 10) 569 σ.

- *Δοκίμια για τη λαογραφική θεωρία και τη φιλοσοφία του πολιτισμού*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2014, 388 σ.

- *Η Επιστήμη του Θεάτρου στον 21^ο αιώνα. Σύντομος απολογισμός και σκέψεις για τις προοπτικές*, εκδόσεις Κίχλη, Αθήνα 2014, 134 σ.

Εύα ΣΤΕΦΑΝΗ

- *Ντοκιμαντέρ: Το Παιχνίδι της Παρατήρησης*, Πατάκης, Αθήνα 2016, 103 σ.

Μάνος ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

- *Ιστορία – Ειρωνεία*, εκδ. Μουσείου Βορρέ.
- *Εξ ουρανού - Το Άγιον Όρος από τα νέφη*, εκδόσεις Τέχνης Οίστρος, Αθήνα 2016.
- *Τραγούδια για το πένθος*, εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα 2015.
- *Τζαμάλ, Ο Δρόμος του Μεταξιού*, Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης, εκδόσεις Μουσείο Μπενάκη, 2016.
- *Τζαμάλ, Ο Δρόμος του Μεταξιού*, Μουσείο Ασιατικής Τέχνης Κέρκυρας, εκδόσεις ΜΑΚΤ, 2016.

Ευανθία ΣΤΙΒΑΝΑΚΗ

- Ε. Στιβανάκη (κείμενα), Ε. Τσιμπρή (υδατογραφίες), *Πάτρα Λόγω και Έργω - Όψεις υδατογραφίας: σύγχρονη αποτύπωση της πόλης από ιστορική, αισθητική και καλλιτεχνική άποψη*, (Ιστορικό - Εικαστικό Λεύκωμα), εκδ. Το Δόντι, Πάτρα 2014.
- *Τα εφήμερα άνθρωποι και ζώα: θεατρική διασκευή 7 συριανών διηγημάτων του Ε. Ροϊδη*, εκδ. Πατρίς, 2015.

Άννα ΤΑΜΠΑΚΗ

- *Despre Iluminismul neoelen. Curențe de idei și canale de comunicare cu gândirea occidentală*. Μετάφραση ElenaLazăr, Editura Omonia, Βουκουρέστι 2015, 214 σ. [Μετάφραση του βιβλίου *Περί νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ρεύματα ιδεών και δίαυλοι επικοινωνίας με τη δυτική σκέψη*, Αθήνα 2004]. Παρουσίαση: 1. *Agentia de carte*, 11 Φεβρουαρίου 2015.
- Συνάντηση Νέων Ερευνητών. *Ο ελληνικός περιοδικός τύπος του 19ου αιώνα. Ερευνητικά ζητήματα - Πορίσματα της έρευνας. Πρακτικά*. Επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη - Μαρία Σεχοπούλου, Αθήνα 2015, 196 σ.
- Άννα Ταμπάκη - Μαρία Σπυριδοπούλου - Αλεξία Αλτουβά, *Ιστορία και Δραματολογία του Ευρωπαϊκού θεάτρου. Από την Αναγέννηση στον 18ο αιώνα*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, Αθήνα 2015, 402 σ.
- Επιστημονικό Συμπόσιο *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα. Πρακτικά*. Επιμέλεια: Άννα Ταμπάκη - Αλεξία Αλτουβά, Αθήνα 2016, 224 σ.
- Κριτική αναγνώστρια στο σύγγραμμα των Στέσης Αθήνη - Γιάννη Ξούρια, *Νεοελληνική Γραμματεία 1670-1830*, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βοηθήματα, Αθήνα 2015, 369 σ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ (ενδεικτικά)

Μηνάς ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

- “Eine bedeutende romantische Oper: *Der Vampyr* von Heinrich Marschner”, Karakassi Katerina, Lindinger Stefan, Michalski Mark (επιμ.), *Deutsche Romantik: Transformationen und Transgressionen*, στην επιστημονική σειρά Hellenogermanica, Griechische Germanistische Hochschulstudien, τ. 4, Peter Lang – International Academic Publishers, Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien, 2013. σ. 251-259.
- «“Η Ψευτοπεριβολάρισσα με τον μαγεμένο αυλό”: Τίτλοι μουσικο-θεατρικών έργων και η απόδοσή τους στην ελληνική γλώσσα», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 737-744.
- “Opera, Music-Theatre and Ancient Greek Drama: Persians and ‘Arta’ Xerxes’ in the operatic repertoire”, Platon Mavromoustakos, GogoVarzelioti (eds.), *Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates*, έκδοση της Ακαδημίας Πλάτωνος για το Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων, Αθήνα - Λαύριο - Επίδαυρος, Ιούνιος - Ιούλιος 2015, σ. 281-290.

Αλεξία ΑΛΤΟΥΒΑ

- «Το ζήτημα της δυναμικής ανάμεσα στον ηθοποιό και τον δραματουργό ως προς τη δημιουργία ενός ρόλου», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 837-843.
- «Aikaterini Véroni / Evanhélia Paraskénopoulou: deux “grandes actrices” de la scène grecque du XIXe siècle », M. Franck (dir.), *Les élites grecques XVIIIe - XXe siècles - Identités, modes d’actions, représentations, Cahiers Balcaniques*, Numéro Hors-Série, Publications Langues O’, Paris 2015, σ. 107-117.
- «Έλληνες ηθοποιοί στο Παρίσι σε αναζήτηση της δραματικής τέχνης: Σημεία επίδρασης στην ελληνική υποκριτική την περίοδο από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα ως τις αρχές του 20^{ου}», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε’ Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τ. Ε’, ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 285-300.
- «Η θεατρική πραγματικότητα της περιόδου 1850-1870 μέσα από τον ελληνικό περιοδικό τύπο. Στοιχεία διαπολιτισμικότητας και μετάφρασης», Άννα Ταμπάκη, Αλεξία Αλτουβά (επιμ.), *Μετάφραση και περιοδικός τύπος στον 19ο αιώνα*. Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου, Τ.Θ.Σ. Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα 2016, σ. 147-159.

- “Charilaos Trikoupis and the Emergence of Major Leading Actors in 19th Century Greek Theatre”, *Modern Greek Studies Online*, 2 (2016): A 91-101.

Γωγώ ΒΑΡΖΕΛΙΩΤΗ

- «Ενδυματολογικές προσεγγίσεις στην κρητική κωμωδιογραφία της Αναγέννησης: ιστορικές πηγές και παραστασιακά τεκμήρια», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 101-124.
- «Ο Τζον Φορντ και η εποχή του», στο Τζον Φορντ, *Η Μελαγχολία του Έρωτα*. Πρόγραμμα θεατρικού αναλογίου, έκδ. Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού Κύπρου, Λευκωσία, 15-16 Δεκεμβρίου 2014, σ. 10-13.
- «Le repas de nocés dans la Crète de la Vénétocratie», *Cahiers balkaniques* [En ligne], Hors-série | 2016, Πρακτικά του XXIVe Congrès pluridisciplinaire des néo-hellénistes francophones, *Manger en Grèce*, Université de Strasbourg, 27-29 Μαΐου 2015.

Ιωσήφ ΒΙΒΙΛΑΚΗΣ

- «Γειτονιά των αγγέλων. Υστερόγραφο στην τριλογία». Στο πρόγραμμα της παράστασης *Η γειτονιά των αγγέλων* του Εθνικού Θεάτρου, περίοδος 2013-14, σ. 11-15.
- «Ο Φώτης Κόντογλου και η παρουσία του στο ελληνικό θέατρο», *Επίλογος* 2015, σ. 430-438.
- «Η τελευταία μυθική τραγωδός», *Φρέαρ* 14 (2016), σ. 206-209.
- «Ο κομήτης Φαμπρ», *Φρέαρ* 15 (2016), σ. 435-439.

Κωνσταντζίνα ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ

- «Από τις κινηματογραφικές αίθουσες της δικτατορίας στη σκηνή της επιθεώρησης», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 483-492.
- «Σκηνογραφικές αναζητήσεις στην επιθεώρηση της δικτατορίας», Αν. Δημητριάδης, Άν. Σταυρακοπούλου, Ι. Πιπινιά (επιμ.), *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο: Συνέχειες και Ρήξεις*. Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου, Τμήμα Θεάτρου Α.Π.Θ. - Εκδόσεις Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2014, σ. 141-150.
- «Υπεράνω όλων το χρήμα. Το χρώμα του χρήματος στις κωμωδίες του Δημήτρη Ψαθά», Γ.Π. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21ου αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 620-634.
- « Pierre Loti et la revue au début du vingtième siècle », *Διαμεσολάβηση και πρόσληψη στον ελληνογαλλικό πολιτισμικό χώρο / Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique*, Αθήνα, Αιγόκερως 2015, σ. 313-317.

- «Manger sur la scène grecque contemporaine: le cas de Vanghélis Hadziyannidis», *Cahiers balkaniques*, hors-série 2016.

Αικατερίνη ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ-ΑΓΑΘΟΥ

- «*Vertere seria ludo, ovvero La leggerezza della Parodia*», *Culture Teatrali. Studi, interventie scritte sullo spettacolo*, no 23 (2014), σ. 137-141.
- «Από το Théâtre de la Commune το 1968 στο Théâtre Odéon το 2010: Η διαδρομή του αρχαίου μύθου στο θεατρικό έργο του Δημήτρη Δημητριάδη», Αν. Δημητριάδης, Αν. Σταυρακοπούλου, Ι. Πιπινιά (επιμ.), *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο: Συνέχειες και Ρήξεις*. Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου, Τμήμα Θεάτρου Α.Π.Θ. - Εκδόσεις Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2014, σ. 473-484.
- «Aristophane sur la scène grecque moderne: Un théâtre populaire ou un théâtre fait par et pour les happy-few ? », M. Franck (dir.), *Les élites grecques XVIIIe - XXe siècles - Identités, modes d'actions, représentations, Cahiers Balcaniques*, Numéro Hors-Série, Publications Langues O', Paris 2015, σ. 83-94.
- «Όψεις του πλούτου και του Πλούτου στην ελληνική κωμωδιογραφία του 19^{ου} αιώνα», Γ.Π. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21^{ου} αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 312-331.
- «Aristophane à la française : libertés et limites », στον τόμο *Διαμεσολάβηση και πρόσληψη στον ελληνο-γαλλικό πολιτισμικό χώρο – Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique*. Πρακτικά του Διεθνούς Συνεδρίου που οργάνωσε το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., Colloque International organisé par le Département de Langue et Littérature Françaises, Université Nationale et Capodistrienne d'Athènes, sur le thème : *Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique*, Αιγόκερως, Αθήνα 2015, σ. 292-300.
- «Πυρ ή φωτιά, νερό ή ύδωρ: Ο μεταφραστικός τόκος του Δημήτρη Δημητριάδη στην τράπεζα του αρχαίου δράματος», στο Κωνσταντίνος Κυριακός (επιμ.), *Το αρχαίο θέατρο και η πρόσληψή του*. Πρακτικά του Δ' Πανελληνίου Θεατρολογικού Συνεδρίου, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα 2015, σ. 469-482.
- «Les Cassandres de la crise. Le paradigme de l'œuvre dramatique de Dimitris Dimitriadis », στον τόμο *Maria Litsardaki, Marie Makropoulou, Kalliopi Exarchou (dirs), Les mots en spectacle. Mélanges en l'honneur d'Aphrodite Sivetidou*, Garnier, Paris, 2016, σσ. 45-62.
- «Μετα-τοπίζοντας τον Αριστοφάνη: Σκηνικές εκδοχές του δραματικού χώρου με άξονα τους Σφήκες», στον τόμο: *Δέκατο Τρίτο Διεθνές Συμπόσιο Αρχαίου Ελληνικού Δράματος – Thirteenth International Symposium on Ancient Greek Drama* (Πρακτικά του 13^ο Διεθνούς Συμποσίου Αρχαίου Ελληνικού Δράματος, με θέμα: «Δραματικός και σκηνικός χώρος στο αρχαίο ελληνικό δράμα», 7-8 Ιουλίου 2014, Λευκωσία Κύπρου), Κυπριακό Κέντρο του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου – Cyprus Center of the International Theatre Institute, Λευκωσία, 2016, σ. 21-39.
- «Αριστοφάνης και Καραγκιόζης: Αντανακλάσεις και οσμώσεις στο «Θέατρο Τέχνης» (μαζί με την Κατερίνα Λιοντάκη και τον Νίκο Ττζιβελέκη), στον τόμο: Μ. Μορφακίδης, Π. Παπαδοπούλου (επιμ.), *Ελληνικό θέατρο σκιών – Άυλη πολιτιστική κληρονομιά (προς τιμήν του Βάλτερ Πούχνερ)*, Centro de Estudios Bizantinos, Noegriegos y Chipriotas, Granada 2016, σσ. 293-312.

- «Τὸν μὲν γὰρ ἡγοῦμαι σοφόν, τῷ δ' ἤδομαι. Αἰσχύλος ἢ Ευριπίδης: Τα διλήμματα ενός εκκολαπτόμενου μεταφραστή στα τέλη του 19ου αιώνα», στον τόμο: Άννα Ταμπάκη, Ουρανία Πολυκανδριώτη (επιμ.), *Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα. Πρακτικά Συμποσίου*, Β' Τόμος, Αθήνα 2016, σσ. 381-394.

Σπύρος Α. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

- «Από τη θεωρία στην πράξη ή από την πράξη στη θεωρία;», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών*, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 847-850.

Γρηγόρης ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

- «“Τα Παιδιά” της Μαριέττας Ριάλδη. Το πρώτο (;) “θέατρο-ντοκουμέντο” του ελληνικού θεάτρου», *Παράβασις* 13, τ. 13/2, (2015), σ. 563-592.
- «Η έννοια της Πρωτοπορίας στη διάρκεια της Δικτατορίας», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών*, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 253-258.
- «Από την Πρωτοποριακή στην Πειραματική Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου: Οδοδείκτες μιας τεθλασμένης πορείας», Αν. Δημητριάδης, Αν. Σταυρακοπούλου, Ι. Πιπινιά (επιμ.), *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο: Συνέχειες και Ρήξεις. Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου, Τμήμα Θεάτρου Α.Π.Θ. - Εκδόσεις Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2014*, σ. 395-409.
- «Το ελληνικό θέατρο “της ρήξης”»: Οι πρώτες προσπάθειες του νεανικού θεάτρου και του πειραματικού δραματικού λόγου κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας και της πρώτης Μεταπολίτευσης (1967-1981)», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τ. Δ', ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 167-185.
- «“Τιμή δεν έχει...” Η άρνηση του χρήματος ως σημείο ηθικής αντίστασης στο νεοελληνικό θέατρο. Η περίπτωση του Άνδρουλάκη και του Χρήματος του Ασημάκη Γιαλαμά», Γ.Π. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21ου αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 635-682.
- «Θεατρικός απολογισμός 2013-14: Καλλιτεχνικά κέρδη, επαγγελματικές ζημιές», *Επίλογος 2014*, Αθήνα, Δεκέμβριος 2014, σ. 67-88.
- «“Le théâtre grec en période transitoire”, En guise d'introduction: les deux axes de constitution du théâtre grec contemporain », Katia Arfara (coord.), «Transitions contemporaines en Grèce et dans les Balkans», *Théâtre/Public*, octobre 2016, n° 222.
- “Facing Mirrors” Contemporary Greek Theatre Productions & the Issue of Identity”, in “The Geographies of Contemporary Greek Theatre: About Utopias, Dystopias and Heterotopias”, *Γράμμα/Gramma, Journal of Theory and Criticism / Περιοδικό Θεωρίας και Κριτικής*, Aristotle University of Thessaloniki, vol. 22 (2), 2104, σ. 75-94.

Άννα ΚΑΡΑΚΑΤΣΟΥΛΗ

- “Tramping artisans’ routes and identities: Two journey men-confectioners in nineteenth-century Europe”, βιβλιοπαρουσίαση του Μαρία Παπαθανασίου, *Διαδρομές και ταυτότητες περιπλανώμενων τεχνιτών: Δύο ζαχαροπλάστες στην Ευρώπη του 19^{ου} αιώνα*, (Σμίλη, 2012), *Historiein*, vol. 14, no 1 (2014), σ. 139-142.
- « L’élite intellectuelle et ses revues: Rédaction et lectorat de la *Revue des Deux Mondes* et de la *Nea Estia* en Grèce pendant les années trente », M. Franck (dir.), *Les élites grecques XVIIIe - XXe siècles - Identités, modes d’actions, représentations, Cahiers Balcaniques*, Numéro Hors-Série, Publications Langues O’, Paris 2015, σ. 13-23.
- «Φιλέλληνες και Ελληνική Επανάσταση: Η διεθνική διάσταση», Νικόλαος Αναστασόπουλος, Άννα Β. Μανδουλαρά, Γιώργος Β. Νικολάου, Λάμπρος Φλιτούρης (επιμ.), *Όψεις του φιλελληνισμού στην παγκόσμια ιστοριογραφία. Το ενδιαφέρον για την Ελλάδα και τους Έλληνες από το 1821 έως σήμερα*, Ηρόδοτος, Αθήνα 2015, σ. 135-157.
- «Ο Γιαννάκης και η Μαρούλα (Το ζαχαρένιο σπίτι), με ωραιότατες πολύχρωμες εικόνες: Η εκδοτική παρουσία των αδελφών Grimm στην Ελλάδα», *Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης*, 2015-2016, τχ. 13-14, σ. 79-100.
- «Τράπεζες και βιομηχανική ανάπτυξη στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου: Ο Γιούγκερμαν του Μ. Καραγάτση», στο Γ. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία*, Ίδρυμα Κώστα & Ελένης Ουράνη, Ακαδημία Αθηνών, 2014, σ. 606-619.

Πλάτων ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΣ

- «Τι ‘ναι το κείμενο τι η σκηνή και τι τ’ ανάμεσό τους», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 33-38.
- « Introduction Historique Générale », πρόλογος στην ανθολογία σύγχρονου ελληνικού θεατρικού έργου: *D’Aventures en Miracles. Panorama des écritures théâtrales de la Grèce moderne* (sous la direction d’Olivier Descotes), Éditions L’espace d’un instant - Institut Français de Grèce, Paris 2015, σ. 11-22.
- «Ανάμεσα στην κλασική φιλολογία και τις θεατρικές σπουδές: η απόσταση που ενώνει» παρουσίαση του βιβλίου της Ελένης Παπάζογλου: *Το Πρόσωπο του Πένθους. Η Ηλέκτρα του Σοφοκλή ανάμεσα στο κείμενο και την παράσταση*, Περιοδικό *Σύγχρονα Θέματα*, Τριμηνιαία Έκδοση Σύγχρονου Προβληματισμού και Παιδείας, Περίοδος Β’, Χρόνος 37^{ος}, Τεύχος 128-129, Ιανουάριος - Ιούνιος 2015, σ. 139-142.
- «Το ελληνικό θέατρο στην αυγή του 21ου αιώνα: μια διαδρομή από τη συλλογικότητα στην εσωτερικότητα» Ηλεκτρονική Δημοσίευση στην Ιστοσελίδα του διαδικτυακού τόπου Greek Play Project, Άνοιξη 2015.
- “Ideological Parameters in Reactions to Performances of Ancient Greek Drama at the End of the Twentieth Century” στο: Platon Mavromoustakos, Gogo Varzelioti (eds): *Challenging Limits: Performance of ancient Drama, controversies and debates*, Επιμέλεια έκδοσης της Ακαδημίας Πλάτωνος για το ομώνυμο Εντατικό Πρόγραμμα Θερινών Μαθημάτων, Αθήνα - Λαύριο - Επίδαυρος, Ιούνιος - Ιούλιος 2013, σ. 169-203. [Αναδημοσίευση με προσθήκες ομότιτλης ανακοίνωσης στο συνέδριο *Οι διάλογοι των Αθηνών. Ένα Διεθνές Συνέδριο για τον Πολιτισμό που διοργάνωσε το Ίδρυμα Ωνάση στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ίδρυματος Ωνάση από τις 24 ως τις 27 Νοεμβρίου 2010.*]

- «Άτακτη σκηνή και Ελεύθερο Θέατρο» στο πρόγραμμα της παράστασης *Θα περάσει κι αυτό*. Η Ελλάδα μέσα από την Επιθεώρηση Μέρος 2^ο, σ.58-70. [Αναδημοσίευση από το εβδομαδιαίο ένθετο της εφημερίδας *Καθημερινή* «Επτά ημέρες», αφιέρωμα στην Αθηναϊκή Επιθεώρηση, Κυριακή 5 Απριλίου 1998, σ. 19-21].

Κυριακή ΠΕΤΡΑΚΟΥ

- «Η φιλοσοφία στη σκηνή και η σκηνή στη φιλοσοφία: το θέατρο του Θεοδόση Πελεγρίνη», Αν. Δημητριάδης, Άν. Σταυρακοπούλου, Ι. Πιπινιά (επιμ.), *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο: Συνέχειες και Ρήξεις*, Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου, Τμήμα Θεάτρου Α.Π.Θ. - Εκδόσεις Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη 2014, σ. 265-274.
- «Ελληνοκεντρισμός και παγκοσμιοποίηση στο ελληνικό θέατρο των τελευταίων δεκαετιών», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τόμ. Δ', ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 303-326.
- «Τα άγνωστα θεατρικά έργα του Γιώργου Θεοδοκά», *Παράβασις* 13/2 (2015), Επιστημονικό Περιοδικό Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., σ. 239-366.

Γιώργος Π. ΠΕΦΑΝΗΣ

- «“L'anima in strada”. Il festival internazionale del teatro di strada ad Atene (ISTFEST)», *Culture Teatrali* 23 (2014), σ. 126-131.
- «Φιλοσοφίες της σκηνής / Σκηνές της φιλοσοφίας. Σκιαγράφιση μιας θεατροφιλοσοφίας», *Παράβασις/Parabasis* 13, τ. 13/2 (2015), σ. 109-132.
- «Το κείμενο και η σκηνή, το fictum και το factum. Αντιθετικά δίπολα και διασταυρώσεις», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 77-85.
- «Συνέχειες, τομές και διακειμενικά πεδία στη σκηνική αφήγηση της φρίκης. Η περίπτωση της παράστασης *Μέδουσα* του Θωμά Μοσχόπουλου (2011)», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), «*Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*». Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τ. Δ', ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 259-275.
- «Από την οικονομία της μελαγχολίας στη μελαγχολία της οικονομίας. Εξουσία, χρήμα και ηθική στη δραματική αφήγηση. *Τα Τέσσερα πόδια του τραπεζιού του Ιάκωβου Καμπανέλλη*», Γιώργος Π. Πεφάνης (επιμ.): *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Αναγέννηση στην αυγή του 21^{ου} αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 753-768.
- «Από τα έργα τέχνης στα αντικείμενα και τα θεάματα. Μια εισαγωγή», Γιώργος Π. Πεφάνης (επιμ.): *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Αναγέννηση στην αυγή του 21^{ου} αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 13-42.

- “Philosophy and Theatre: Cornelius Castoriadis on the Imaginary Structure of Meaning in Theatre and Performance”, Vrasidas Karalis (ed.), *Cornelius Castoriadis and Radical Democracy*, Brill, Leiden-Boston 2014, σ. 117-136.
- «Φιλοσοφίες της σκηνης / Σκηνές της φιλοσοφίας. Σκιαγράφιση μιας θεατροφιλοσοφίας», *Παράβασις/Parabasis* 13/2, 2015, σ. 109-132.
- « Scènes et repas. La performance du repas et de la mort chez Rodrigo García et Vassilis Ziogas », *Cahiers balkaniques* [En ligne], Hors-série | 2016, σ. 17-27.
- “Theatrical Text Interpretation. Towards a Computer mediated scenography” (με τους Δημήτρη Μακρή, Γιώργο Βαρδή, Βασίλη Γκολφινόπουλο και Γιώργο Μιαούλη), στον τόμο Jakub Petri (ed.): *Performing Cultures*, Wydawnictwo Libron - Filip Lohner and Institute of Philosophy of Jagiellonian University, Krakow 2015, σ. 107-118.
- «Φιλοσοφικές σκηνές. Ερμηνευτικές - μεταφραστικές περιπέτειες στην *Αντιγόνη* του Σοφοκλή», στον τόμο *Λογοτεχνικές διαδρομές. Ιστορία, θεωρία, κριτική. Μνήμη Βαγγέλη Αθανασόπουλου*, επιμ. Θανάσης Αγάθος, Χριστίνα Ντουνιά, Άννα Τζούμα, Καστανιώτης, Αθήνα 2016, σ. 442-453.

Βάλτερ ΠΟΥΧΝΕΡ

- “Theatre in the Balkan Cities (18th-19th century): A Typology”, *Parabasis* 12/1 (2014), σ. 29-45.
- “Perzeptive Multistabilität und autopoietische feed-back Schleife. Kritische Randnotizen zu Erika Fischer-Lichtes *Ästhetik des Performativen*», *Parabasis* 12/1 (2014), σ. 113-117.
- «Ανέκδοτες θεατρικές μεταφράσεις του Μεταστάσιου από τον Ιωάννη Νικολάου Καρατζά (τέλη 18^{ου} - αρχές 19^{ου} αιώνα). *Δημοφωώνδης, Υπερμνήστρα, Νήσος η έρημος*. Προδρομική μελέτη», *Παράβασις* 12/2 (2014), σ. 145-180.
- «Και άλλη πηγή για το ελληνικό προεπαναστατικό θέατρο στην Οδησό», *Παράβασις* 12/2 (2014), σ. 223-230.
- «“Προσληπτική πολυσταθερότητα” και “αυτοποιητικός αναδραστικός κύκλος”»: Παρατηρήσεις για τα εννοιολογικά εργαλεία μιας θεωρητικής ανάλυσης της θεατρικής παράστασης», *Θεάτρου Πόλις* 1, Ναύπλιο 2014, σ. 13-19.
- “Offene Forschungsfragen zum kretischen religiösen Gedicht ‘Altes und Neues Testament’”, *Κρητικά Χρονικά* 34 (2014), σ. 279-292.
- «Πρόοδος και παράδοση. Οι διαλεκτικές συνιστώσες ενός πολιτισμού», *Παρνασσός* ΝΔ’ (2012 [2014]), σ. 259-292, deutsche Zusammenfassung.
- “Theater und Theaterwissenschaft auf dem Balkan”, U. Hinrichs, Th. Kahl, P. Himstedt-Vaid (eds.), *Handbuch Balkan*, Harrassowitz, Wiesbaden 2014 (Slavistische Studienbücher, Bd. 23), σ. 753-770.
- «*Το Χρήμα* του Alexandre Dumas (υιού) σε ελληνική μετάφραση του Νικόλαου Πολίτη (1906)», Γ.Π. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την Κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21ου αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 400-435.

- “Anthropomorphe Brotgebilde in Südosteuropa und ihre Beziehungen zur byzantinischen Ikonographie”, Th. Kahl, P. M. Kreuter, Chr. Vogel (eds.), *Culinaria balcanica*, Berlin 2015, σ. 29-37.

Ιωάννα ΡΕΜΕΔΙΑΚΗ (άδεια λοχείας και ανατροφής τέκνου)

- «Η μετάφραση της παράστασης: *Αντιγόνη - Πέρσες*». Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 313-319.

Χρυσόθεμις ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ-ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ

- «Το θέατρο στην ελληνόφωνη εκπαίδευση της Σμύρνης: 19ος αιώνας - 1922», *Παράβασις*, τ. 13/2, 2015, σ. 167-180.
- «Το θεατρικό έργο στην Ελλάδα: 1900-1940. Από τον εκδοτικό χώρο στη σκηνή και τ' ανάπαλιν: Μία πρώτη επισκόπηση». Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 179-194.
- «Διαπολιτισμική πρόσληψη της δραματουργίας μέσα από τον ελληνικό περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα: Μία πρώτη προσέγγιση» (από κοινού με την Δρ. Αικατερίνη Διακουμοπούλου- Ζαραμπούκα), Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τ. Ε', ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 65-84.
- «Η πρόσληψη της γαλλικής δραματουργίας στην καθ' ημάς Ανατολή (Κωνσταντινούπολη - Σμύρνη): Η περίπτωση του κωνσταντινουπολίτικου περιοδικού *Θεατρική Βιβλιοθήκη* (1880-1883): Μία πρώτη παρουσίαση» / «La réception de la dramaturgie française dans l'orient grecophone (Constantinople - Smyrne) pendant le XIXe siècle. Le cas du periodique grec de Constantinople *Bibliothèque Théâtrale* (1880-1885): Une première approche», στο *Διαμεσολάβηση και πρόσληψη στον ελληνογαλλικό πολιτισμικό χώρο, Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique*, Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, *Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique* (Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα, 13-15 Δεκ. 2013), Αιγόκερως, Αθήνα 2015, σ. 302-312.
- «Το θέατρο στην ελληνόφωνη εκπαίδευση της Σμύρνης και η παιδαγωγός Σαμφώ Λεοντιάς», στο *Σμύρνη: Η ανάπτυξη μιας μητρόπολης της Ανατολικής Μεσογείου (17ος αιώνας-1922)*, Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου, Υμηττός, 20-23 Σεπτ. 2012, επιμ. Ιωάννης Καραχρήστος, Παρασκευάς Ποτηρόπουλος, Ακαδημία Αθηνών, Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, Αθήνα 2016, σ. 453-466 (Δημοσιεύματα του Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, αρ. 32).

Εύα ΣΤΕΦΑΝΗ

- “Interruption” του Γιώργου Ζώη, άρθρο στο ιντερνετικό κινηματογραφικό περιοδικό Flix, 1η Φεβρουαρίου 2016.

Μάνος ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

- «Έτος Δομήνικου Θεοτοκόπουλου (1541-1614)», *Επίλογος 2014*, Αθήνα, Δεκέμβριος 2014.
- «Η αισθητική του φόβου ή αντίο τέχνη», *Επίλογος 2014*, Αθήνα, Δεκέμβριος 2014.
- Επισκόπηση των εικαστικών εκδηλώσεων του 2015, στον τόμο *Επίλογος*, 2015.
- Κείμενο στον τόμο *Βλάσης Κανιάρης, Προς Τήνο III*, Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού, 2016.

Ευανθία ΣΤΙΒΑΝΑΚΗ

- «Γίνεται η Πάπισσα Ιωάννα Θέατρο;», πρόλογος στο βιβλίο: *Πάπισσα Ιωάννα* (διασκευή Δ. Μαυρίκιου για την ομώνυμη παράστασή του στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών), εκδ. Ευρασία, Μάιος 2015.
- «Του Άνω Κόσμου», πρόλογος στο *Καγκουρό* του Β. Κατσικονούρη για την παράσταση του ομώνυμου θεατρικού έργου στο Εθνικό Θέατρο (Νοέμβριος 2015).

Άννα ΤΑΜΠΑΚΗ

- «Les voies communes de la recherche: Un demi-siècle d'un dialogue interdisciplinaire fertile», *Études Balkaniques*, L/1, Sofia 2014, σ. 36-40.
- «Στρογγυλό Τραπέζι: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του “εθνικού χαρακτήρα” στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα. Εισαγωγή - Παρουσίαση των στόχων της έρευνας και των πρώτων πορισμάτων της», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τ. Ε', ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 29-49.
- « Une voix féminine creusant le silence des préjugés sociaux. La noble zantiote Élisabeth Moutzan-Martinengou face à l'ère des Lumières », Anne Coudreuse, Catriona Seth (éds), *Le Temps des femmes - Textes mémoriels des Lumières*, Classiques Garnier 2014, σ. 251-270.
- « 'Lectures' de Rousseau au XIXe siècle grec. Ses conceptions sur l'éducation, la civilisation et les arts », *Mythes • Symboles • Réalités. Mélanges en l'honneur de Georges Fréris*. Sous la direction de Graziella-Foteini Castellanou, Éditions REO, 2015, σ. 521-531.
- « Le 'mouvement antiquisant' de la fin du XVIIIe siècle et le modèle grec. L'enjeu d'un double transfert », στον τόμο *Διαμεσολάβηση και πρόσληψη στον ελληνογαλλικό πολιτισμικό χώρο*. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου (13-15 Δεκεμβρίου 2013). *Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique*. Actes du Colloque International organisé les 13, 14 et 15 décembre 2013. Université Nationale et Capodistrienne d'Athènes, Département de Langue et de Littérature Françaises, Éditions Aigokeros, Athènes 2015, σ. 243-249.

Σοφία ΦΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

- «*Ο Βυσσινόκηπος σε σκηνοθεσίες Ευαγγελάτου, Λιβαθινού, Μοσχόπουλου*», Αν. Δημητριάδης, Ι. Πιπινιά, Αν. Σταυρακοπούλου (επιμ.), *Σκηνική πράξη στο μεταπολεμικό θέατρο: Συνέχειες και Ρήξεις*. Πρακτικά Διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου, αφιερωμένου στον Νικηφόρο Παπανδρέου, Τμήμα Θεάτρου ΑΠΘ - Εκδόσεις ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη 2014, σ. 287-294.
- «*Παιχνίδια μνήμης, θεάτρου και Ιστορίας: Η δολοφονία του Μαρά, Travesties*», Γ.Κ. Βαρζελιώτη (επιμ.), *Από τη χώρα των κειμένων στο βασίλειο της σκηνής*. Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου για τα 20 χρόνια του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, ΤΘΣ - ΕΚΠΑ, Αθήνα 2014, σ. 567-573.
- «*Συνέχεια και ασυνέχεια στο έργο του Γιώργου Διαλεγμένου*», Κωνσταντίνος Α. Δημάδης (επιμ.), *Συνέχειες, ασυνέχειες, ρήξεις στον ελληνικό κόσμο (1204-2014): Οικονομία, κοινωνία, ιστορία, λογοτεχνία*. Πρακτικά Ε' Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νεοελληνικών Σπουδών της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, τ. Δ', ΕΕΝΣ, Αθήνα 2015, σ. 287-302.
- «*Όψεις του χρήματος στο ελληνικό θέατρο των αρχών του 20ού αιώνα. Παραλληλισμός και σύγκριση με έργα του ευρωπαϊκού νατουραλισμού*», Γ. Πεφάνης (επιμ.), *Η λάμψη του χρήματος στη νεοελληνική λογοτεχνία. Από την κρητική Αναγέννηση στην αυγή του 21ου αιώνα*, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Αθήνα 2014, σ. 449-464.
- «*Τι είναι επιτέλους ο Δον Ζουάν*», κείμενο στο Πρόγραμμα της παράστασης: Μολιέρος, *Δον Ζουάν*, Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, καλλιτ. περίοδος 2014-15 (πρώτη παράσταση: 6 Φεβρουαρίου 2015), σ. 13-17.
- «*Manger dans le théâtre néo-hellénique*», στο *Cahiers balkaniques* [En ligne], Hors-série | 2016, mis en ligne le 07 mars 2016, consulté le 22 mars 2016.
- «*Athènes-Paris: transferts scéniques et collaborations théâtrales*», στο *Διαμεσολάβηση και πρόσληψη στον ελληνογαλλικό πολιτισμικό χώρο, Médiation et réception dans l'espace culturel franco-hellénique*, Αιγόκερως, Αθήνα 2015, σ. 333-339.